

SPECIAL COLLECTION

SC 1827A

PRESENTED BY

Rev. J. E. B. Mayor.

Class 488.7.1^o U16 Vol.

Pray. No 26000

Edward Austen

July 7th 1783

---

2 1/12 10

about 1900

1900

D

Ali

V

S

Co

H

PE

OP

ΠΟΙΚΙΛΗ 'ΙΣΤΟΡΙΑ·

SIVE NOVUS

Historiarum, Fabellarumque
D E L E C T U S;

EX

ÆLIANO,
POLYÆNO,

|| ARISTOTELE,
MAX. TYRIO,

Aliisque probatissimis SCRIPTORIBUS GRÆCIS,
desumptus.

VERSIONE et NOTIS Illustravit

JACOBUS UPTON, A.M.

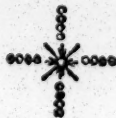
COLLEGII REGAL. apud CANTABR. antehac
SOCIUS.

Huic NOVÆ EDITIONI nunc primùm accessere

Tres ORATIONES FUNEBRES
PÉRICLIS, LYSIÆ et PLATONIS;

Cum VERSIONE etiam, NOTIS, et INDICE.

Opus ad erudiendæ JUVENTUTIS gratiam
editum.

ETONÆ excudit J. POTE.

M DCC LXXV.

SC 1827A

Authorum NOMINA,

Qui hoc Libro continentur.

CLAUD. ÆLIANUS.

POLYÆNUS.

ARISTOTELES.

DIONYS. HALICARNASS.

MAXIMUS TYRIUS.

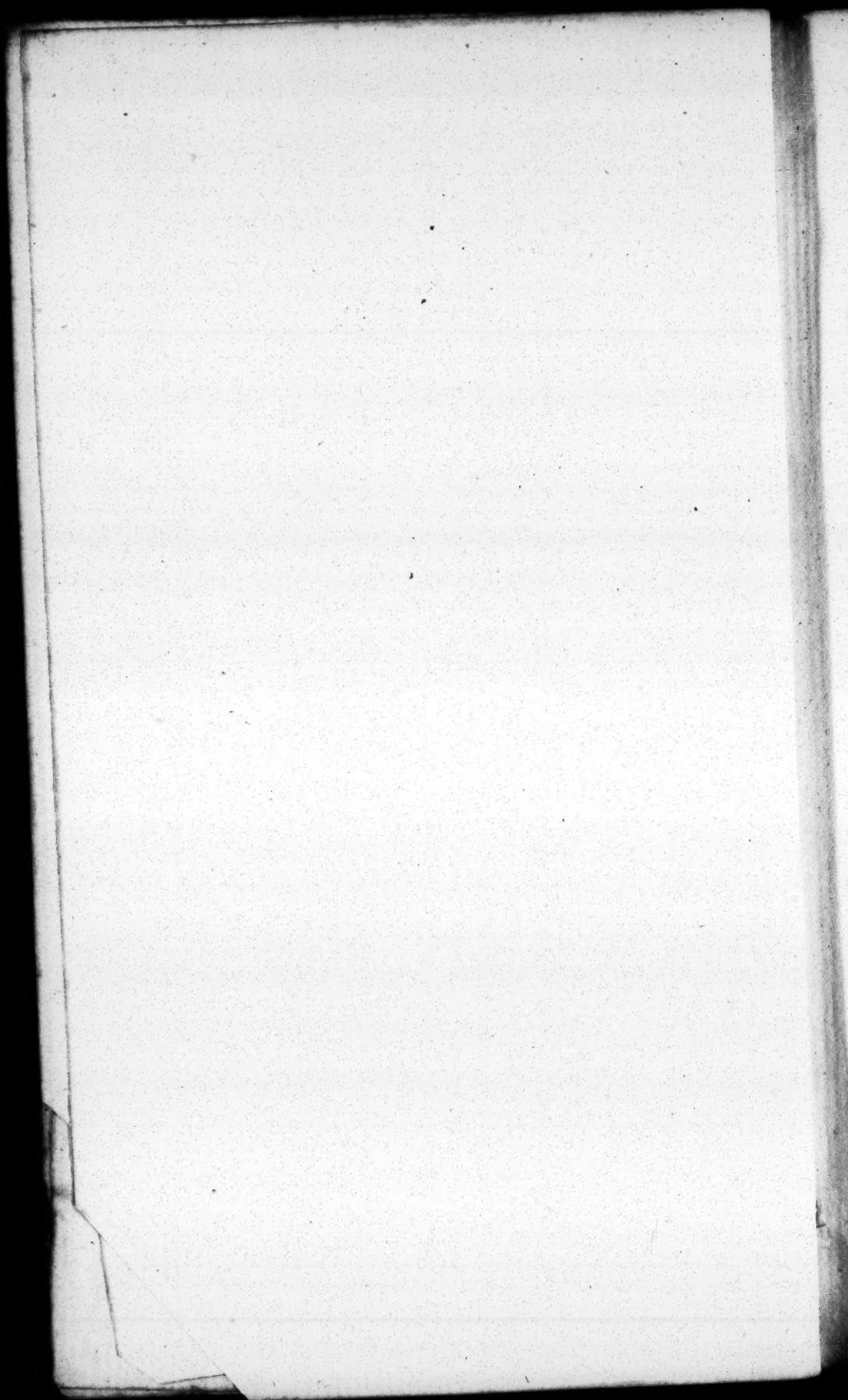
HERODOTUS.

PERICLES.

LYSIAS.

PLATO.

L E C T O R I.

ET SI quæstio inter eruditos difficilis, Fabio etiam iudice, habeatur, qui prælegendi sint authores *Incipientibus*, ad alenda primarum ætatum ingenia accommodati, nec bonis interea moribus (quod præcipue cavendum est) officiant; hac tamen in re plerisque omnibus summo assensu convenit, vario rerum oblectamento, et grata novitate ad studia et disciplinas excitandos esse. Hac enim gaudent impensius juvenes; (ut magna pars studiosorum etiam ætate provectiori amœnitates quærimus) hæc discendi labor, et literarum si qua sint tædia, sensim minuuntur. Id igitur in primis hoc Delectu faciendo studui, ut haberet ætas puerorum improvida, quo se oblectaret, argumenti varietate capta, et res pariter utilissimas memoriæ mandaret.

Quem mihi finem confectione hujus libri ubi proposueram, statim *Æliani Variam Historiam*, quo nihil ad ingenia adolescentium aptius, nihil elegantius; eorum adeò, qui fabellas conscribere, omnium facile principis, qua potui cura perlegere decrevi: Cujus ferè omnia mihi cum arriderent, ea tamen potissimum delibanda judicavi, quæ ad rem institutam pertinerent, et tam discentium quam docentium animis facili semper et aperto sensu viderentur placitura.

Huic Polyænum adjunxi, comitem duci parem; cum sit scriptor eruditione nemini ferè veterum secundus,

L E C T O R I.

cundus, et, teste Casaubono, antiquus, acutus et elegans. Fuit autem è Macedonia oriundus, sed Romæ sub Antonino et Vero causas orator egit. Qui cum insignem è foro laudem retulisset, eam altero ingenii fœtu cumulatatiorem facere voluit; horis subsicivis præclara imperatorum ac ducum facta, quæ vulgo *stratagemata*, seu doli militares appellantur, luculento admodum stylo et brevitate non imitanda, octo libris persecutus. Hinc etiam ὀλίγην λιβάδα desumptam habes; id quod à nobis res ipsa postulare visa est, ne in nimiam inde molem hæ paginæ excrescerent.

De reliquis nihil dicam, summis dicendi magistris, et omnem pœne humani ingenii laudem supergressis; quos instituta oratione si quis orbi literato eat ambitiose commendatum; idem, arbitror, Solis lumen non inepte laudaverit. Nec pluribus differendum puto, cur pueris ediscendos censeam aut Aristotelem aut Platonem aut Herodotum. Res per se satis constat; nec multis opus est, ut opinioni meæ fidem adstruam. Neque enim quod selegimus, horum exsuperat ingenia, modò qui docet, ipse intelligat.

Sed ad me tandem ut veniam. Auctores, unde hæc nostra instituuntur Collectanea, quanta fieri potuit fide et diligentia, recensui.

Notas partim ex doctissimorum commentariis sumptas, partim de meo, singulis paginis subjeci, quæ lucem aliquam argumento allaturæ essent. Doctis quidem otiosæ videbuntur; sed cum omnia ferè pueris, νεωστὶ τῷ μαθήματος ἀπτομένοις, difficilia sunt, ne id mihi vito detur, non multum vereor.

Versio

LECTORI.

Versio ad Ælium et Polyænum Justi Vulteji est. Ad reliquos vulgatissima est, subinde emendata.

Hæc habui, amice Lector, dicenda de hoc nostro labore, quem tibi in manus iterum commendando, sperans me non omnino operam perdidisse.

Hætenus cl. Upton. — In hac verò Delectûs Uptoniani Editione, visum est Collectaneis ejus Excerpta quædam ex Platone, et Herodoto adjicere; præcipue, operæ pretium existimavimus huic libello Tres Orationes Periclis, Lysiae, et Platonis subjicere, idque gratiâ Juventutis generosæ, ut eorum animi ad Patriæ amorem primâ ætate accenderentur: nam, si ut ait Horatius, "Dulce et decorum sit pro Patria mori;" non minus certo perhonestum et jucundum est ad Patriam vivere; præterea hæ Orationes a viris eruditis in summo honore et æstimatione semper habentur.

Restat dicendum, in edendis his Orationibus nos secutos esse Editiones melioris notæ. In Lysiam verò et Platonem notulæ quadam ex editione illorum celeberr. Oratorum edita Cantab. A. D. 1696, haustæ sunt: Et, ne quid ad utilitatem studiosæ Juventutis deesset, Indicem Novum Historicum (quæ summam præcipua omnia in hac libello continet) nunc primum dedimus. Vale.

1800

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α

Τῶν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ ἐκδοθέντων.

Α Ι Λ Ι Α Ν Ο Υ.

ΚΕΦ.

- α. Πῶς ὁ Σωκράτης τὸν τῷ Ἀλκιβιάδῃ
τύπον ἀνέσειλεν. Pag. 1.
β. Πῶς ἡ Γνάθαινα ἑταῖρα κατεσίγασε λά-
λον 2.
γ. Πῶς οἱ τῶν Μιτυληναίων σύμμαχοι ἀφ-
γάμενοι ἐτιμωρήθησαν. ib.
δ. Περὶ Σωκράτους, ὅτε τὸ κῶνειον ἔπιεν. 3.
ε. Πῶς αἱ βεβλημέναι ἐν Κρήτῃ αἶγες θερα-
πεύονται 4.
ς. Περὶ μεγαλοφροσύνης τῷ Θεμιστοκλέει ib.
ζ. Περὶ Τυράνων, ἐκ τῶν τῷ Αἰσώπῃ 5.
η. Πῶς ὁ Ἀριστοτέλης Ἀλέξανδρον ὀργιζόμε-
νον πρᾶναι ἐπείρασεν ib.
θ. Περὶ γήρων 6.
ι. Περὶ τῆς τῷ Αἰνείδῃ εὐσεβείας, καὶ τῶν
Ἑλλήνων ἐλέους πρὸς τὰς Τρῶας ib.
ια. Περὶ Θεμιστοκλέους 7.
ιβ. Περὶ Λεωνίδου, καὶ τῶν τριακοσίων ἐβελον-
τι ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀποθανόντων 8.
b ιγ. Περὶ

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α.

ΚΕΦ.

- ιγ'. Περὶ Φιλίππου ἐν νίκῃ ἐγκρατείας, καὶ
τίνος ἐβέλετο ἀναμιμνήσκεσθαι 9.
- ιδ'. Περὶ Λακεδαιμονίων γυναικῶν ib.
- ιε'. Περὶ Ἀλεξάνδρου Θεὸν ἑαυτὸν καλεῖσθαι
βελομένον 10.
- ισ'. Πῶς ὁ Ἄννων ἐκθεῖν ἑαυτὸν ἐβέλετο 11.
- ιζ'. Περὶ Ἀντιγόνου βασιλείας πραότητος ib.
- ιη'. Περὶ τῶν σμικροτάτων τεθρίππων, καὶ
δισίχου ἐλεγείας 12.
- ιθ'. Περὶ Θρασύλλου παραδόξου μανίας 13.
- κ'. Περὶ Καίσαρος, καὶ Πομπηίου ἐπιμελείας
ὑπὲρ τῆς μαθησκῆναι αὐτὸν προσῆκεν πρὸς τὸ
καλῶς ἄρχειν ib.
- κα'. Ἰσμενίας αἰσχύνης χωρὶς, πῶς Περσῶν
Βασιλεὺς προσεκύνησεν ib.
- κβ'. Περὶ Ζεύξιδος Ἑλένης εἰκότος, καὶ Νε-
κσοράτου ζωγράφου 15.
- κγ'. Αἰσχύλος ἀσεβείας κριθεὶς, πῶς διεσώ-
θη 16.
- κδ'. Περὶ μεταβολῆς Τύχης ib.
- κε'. Περὶ Ἀλεξάνδρου τῆς Φεραίων τυράννου ὠ-
μότητος 17.
- κς'. Ὅτι ἀμνηστικάκος ὁ Φωκίων 18.
- κζ'. Περὶ Ἀναξαγόρου ἀνδρείως τὸν τῶν τέκ-
νων θάνατον ἐνεγκίντος ib.
- κη'. Ὅτι Ταχῶς δι' ἀβροτέραν δίαίταν ἐτε-
λεύτησε 19.

κθ'. Παρά

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α .

ΚΕΦ.

- κθ'. Παρὰ τίνος ἔμαθον τὰ νόμιμα οἱ Αἰγύπ-
τιοι· Καὶ περὶ τῶν ἐκείνων δικαστῶν *ιβ.*
- λ'. Περὶ Διονυσίου, καὶ Φιλίππου *20.*
- λα'. Κρητῶν νόμος περὶ μαθημάτων *21.*
- λβ'. Πῶς ὁ Σωκράτης ἐθάρσυνε τὸν Ἀλκιβι-
άδην, ὥστε μηκέτι μᾶλλον τῷ πρέπον-
τος εὐλαβεῖσθαι τὸν δῆμον *ιβ.*
- λγ'. Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι τὴν τῷ ἱατρῷ τῷ Πύρρῳ
ἐπιβελὴν ἐπροσήκοντο *22.*
- λδ'. Πῶς εἶχε πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ὁ
Περικλῆς *ιβ.*
- λέ'. Περὶ τῶν τῶν Ἐφόρων θρόνους ἀσ-
τόλῳ χρισαμένων *23.*
- λς'. Περὶ Ἰέρωνος καὶ Θεμιστοκλέους *ιβ.*
- λζ'. Σύγκρισις Δημητρίου καὶ Τιμοθέου στρα-
τηγῶν *24.*
- λη'. Ἀλεκτρυόνων ἀγῶν πόθεν ἀρχὴν ἔλαβεν *ιβ.*
- λθ'. Πῶς τινὲς τὰ σκώμματα ἤνεγκαν *25.*
- μ'. Ὅτι μηδεὶς τῶν Βαρβάρων ἄθεος *26.*
- μα'. Περὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ τῆς τῷ Πάριδος λύ-
ρας *27.*
- μβ'. Περὶ μεγαλοφροσύνης Κράτητος *ιβ.*
- μγ'. Περὶ Ὀλυμπιάδος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ
τεθνηκότι καὶ ἀτάφῳ δυσχεραίνεσης *28.*
- μδ'. Περὶ φιλοκαλίας Ξενοφῶντος *29.*
- μέ'. Ὅτι ὁ Δημοσθένης, καλῆντος τῷ Διογέ-
νους, εἰς καπηλεῖον ἐκ ἡθέλεν εἰσιέναι *ιβ.*

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α.

ΚΕΦ.

- μς'. Περὶ Καλάνκ ἐκασίας τελευτῆς 30.
 μς'. Διὰ τί ὁ Ἀριστοτέλης ἀπέλιπε τὰς Ἀ-
 θήνας 31.
 μή'. Περὶ Τιμοθέα, καὶ ἄλλων ἔδεν ὠφελή-
 θέντων ὑπ' ἰδίας ἀνδραγαθίας 32.
 μθ'. Περὶ Φωκίωνος ib.
 ν'. Περὶ Κλεινίε καὶ Ἀχιλλέως μεσικῇ τῇ
 ὀργῇ ἀνασέλλειν φιλέντων 33.
 να'. Περὶ τῶν ὑπὸ Κλεομένεος ῥηθέντων ὑπὲρ
 Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου 34.
 νβ'. Περὶ τινὸς ἡδέως ἀποθνήσκοντος, ὅπως αὖ
 ἴδοι τινὰς τῶν τεθνεώτων ib.
 νγ'. Περὶ Πλάτωνος 35.
 νδ'. Ὅτι ἐνίοτε μὲν μήτε ἐν θανάτῳ κακῶν
 ἔστιν ἀναπαῦσαι καὶ περὶ Παυσανίαν 36.
 νε'. Περὶ γέροντος Κεῖα τὴν τρίχα βαψάμε-
 νος ib.
 νς'. Λυσάνδρου, ἢ Φιλίππου, ἀπόφθεγμα πε-
 ρὶ Ἐπιτορκίας 37.
 νς'. Πῶς ὁ Μακαρεὺς ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ ἀπη-
 νείας ὑπὸ τῶν Θεῶν ἐτιμωρήθη ib.
 νή'. Περὶ πραγμάτων μειώσεως καὶ φθορᾶς,
 καὶ τῷ Κόσμῳ αὐτῷ 39.
 νθ'. Πῶς ὁ Πεισίστρατος τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις
 ἐχρῆτο 40.
 ξ'. Περὶ Ἀληθείας, καὶ Ἐυεργεσίας ib.
 ξα'. Περὶ Θηραμένων ib.
 ξβ'. Περὶ

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α.

ΚΕΦ.

- ξβ'. Περὶ μεγάλης ῥοιᾶς τῷ Περσῶν βασιλεῖ
 δεδορημένης 41.
 ξγ'. Ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι καρτεροὶ ἐν ταῖς βα-
 σάνοις· καὶ περὶ Ἰνδῶν γυναῖκων ib.
 ξδ'. Τί ἔλεγεν ὁ Διογένης περὶ Μεγαρέων 42.
 ξε'. Περιήγησις τῶν Θετταλικῶν Τέμπων ib.
 ξς'. Πῶς ὁ Ἀνταλκίδας ἤλεγξε δῶρον μύρῳ
 βεβαμμένον αὐτῷ πεμφθέν 47.
 ξζ'. Περὶ τῆς οἰκείας τῆς Διογένης ὑπὸ κυνῶν
 διασπασθέντος ib.
 ξη'. Πῶς ὁ Μέτων ἐρρύσατο ἑαυτὸν τῆς ἐξό-
 δου, καὶ περὶ Ὀδυσσεὺς μανίας 48.
 ξθ'. Σκόθε τινὸς ἀπόκρισις περὶ ῥίγας. ib.

Π Ο Λ Υ Α Ι Ν Ο Τ.

α'. Πᾶν	50.
β'. Σόλων	51.
γ'. Βίας	52.
δ'. Θεμιστοκλῆς	ib.
ε'. —————	53.
ς'. —————	54.
ζ'. Αριστείδης	ib.
η'. Αρχίδαμος	55.
θ'. —————	ib.
ι'. Αγησίλαος	56.
ια'. —————	57.
ιβ'. —————	ib.
ιγ'. —————	58.
	ιδ'. Ἐπα-

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α.

ΚΕΦ.

ιδ'. Ἐπαμινώνδας	59.
ιε'. -----	ib.
ισ'. -----	60.
ιζ'. Ἴπποδάμας	ib.
ιη'. Ἀριστομένης	61.
ιθ'. -----	62.
κ'. Ἡγητορίδης	63.
κά'. Ἰφικράτης	64.
κβ'. -----	ib.
κγ'. -----	65.
κδ'. -----	ib.
κέ'. Γέσκων	66.
κς'. Τιμολέων	67.
κζ'. Ζώπυρος	68.
κη'. Ἀλέξανδρος	69.
κθ'. -----	ib.
λ'. -----	70.
λα'. -----	ib.
λβ'. -----	71.
λγ'. -----	72.
λδ'. Καμβύσης	73.
κί'. Ξέρξης	ib.
λς'. Μιθριδάτης	74.
λζ'. Σουρήνας	75.
λη'. Νουμάς	76.
λθ'. Ταρκύνιος	77.
μ'. Μούκιος	78.

μα'. Μάρ-

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α.

ΚΕΦ.

9.	μα'. Μάρκελλος	79.
ib.	μβ'. Σκηπίων	80.
0.	μγ'. ———	81.
ib.	μδ'. Καῖσαρ	82.
1.	με'. ———	83.
2.	μς'. ———	ib.
3.	μζ'. Σεμίραμις	84.
4.	μη'. Κλοιλία	85.
ib.	μθ'. Πορκία	86.
5.	ν'. Ἀργολίδες	87.

ἈΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ.

67.	α'. Στησίχορος	89.
68.	β'. Αἰσωπος	90.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ἈΛΙΚΑΡΝ. ΤΣΤΟΥ.

70.	γ'. Μενένιος Ἀγρίππας	91.
-----	-----------------------	-----

ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΡΙΟΥ.

72.	ε'. Πόθεν τὰ κακὰ	95.
-----	-------------------	-----

ΠΛΑΤΩΝΟΣ.

74.	ς'. Φαίδων, ἢ περὶ ψυχῆς	96.
75.	ξβ'. Περὶ τῶν τετελευτηκότων ἐν αἵδῃ	97.
76.	κθ'. Ψυχὴν εἶναι θείῳ καὶ ἀθανάτῳ καὶ μο-	
77.	νοειδεῖ καὶ ἀδιαλύτῳ ὁμοιότατον	99.
78.	νς'. Ψυχὴν	

Μάρ-

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Α.

ΚΕΦ.

νς'.	Ψυχὴν εἶναι ἀθάνατον καὶ ἀδιάφθο- ρον	100.
νξ'.	Ψυχὴ ἐπιμελείας δεῖται —	101.
η'.	Ὁ Σώκρατης παρὰ τὸς Θεὸς ἐλπίζει ἀφίξεσθαι	102.
κθ'.	Περὶ τῆς μετεμψύχωσης	103.

ἩΡΟΔΟΤ. ἈΛΙΚΑΡΝ. ἸΣΤ.

η'.	Κροῖσος	105.
θ'.	Ἀρίων	106.
ι'.	Γολυκράτης	108.
ια'.	Ψαμμήτιχος	110.
ιβ'.	Ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατος	112.
ιγ'.	Καμβύσης	ib.
ιδ'.	Πεισίστρατος	113.
ις'.	Βίας	114.
ιη'.	Σέθων	115.
μν'.	ἐπὶ ἡθεος τῶν Περσέων	117.
ξ'.	Περὶ τῆς αἰσωτίας τῶν Περσέων	118.

Θ Ο Τ Κ Υ Δ Ι Δ.

Ὑπόθεσις ἐπιτάφιος Περικλεος	123.
Περικλεος λόγος ἐπιτάφιος	125.
Λύσις λόγος ἐπιτάφιος	138.
Πλάτωνος ἐπιτάφιος λόγος	164.
Πίναξ	

ΕΚ ΤΗΣ

ΑΙΛΙΑΝΟΥ

ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Κ Ε Φ. α.

Πῶς ὁ Σωκράτης τὸν τῷ Ἀλκιβιάδῃ τίφιν ἀνέσειλεν.

ΟΡΩΝ ὁ Σωκράτης τὸν Ἀλκιβιάδην τετυφωμένον ἐπὶ τῷ πλέθῳ, καὶ μέγα φρονῶντα ἐπὶ [τῇ περισσίᾳ καὶ] τοῖς ἀγροῖς, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τινὰ τῆς πόλεως τόπον, ἐνθα ἀνέκειτο ² πινάκιον ἔχον γῆς περίοδον, καὶ προσέταξε [τῷ Ἀλκιβιάδῃ] τὴν Ἀττικὴν ἐνταῦθα ἀναζητεῖν. Ὡς δὲ εὔρε, προσέταξε τὰς 3 ἀγροὺς τὰς ἰδίους διαθρῆσαι. Τῷ δὲ εἰπόντος, Ἀλλ' ἐδάμῃ γεγραμμένοι εἰσὶν. “Ἐπὶ τέτοις” [ἔν,] εἶπε, “μέγα φρονεῖς, οἵπερ ἐδὲν μέρος τῆς γῆς εἰσὶν”;

B

Πῶς

1 Ὀρῶν] Stobæum sequor; qui meliorem (ut Schefferus notat) Æliani codicem, quam hodie extat, habuisse videtur.

2 Πινάκιον] Tabulam Geographicam intelligit. Aristophanes in NUBIBUS, Act. I. Sc. 2.

Αὕτη δὲ σοὶ γῆς περίοδος πάσης ἱρᾶς;
Αἰδῶ μὲν Ἀθηναί.

3 Ἀγρὰς τὰς ἰδίους] Habuit tantum Alcibiades γῆς πλέθρα ἐδ' ἑκατόν, “agri jugera non planè trecenta, in pago Echiade”. Et tantilla terræ portio meritò in tabula Geographica nusquam apparuit. KOHNHUS.

Κ Ε Φ. β'.

Πῶς ἡ Γνάθαινα ἑταῖρα κατεσίγασε λαλῶν.

Α Φίκετο ἐξ Ἑλλησπόντε παρὰ τὴν ἑταῖραν τὴν Ἀττικὴν, Γνάθαιναν, ἑρασῆς, κατὰ κλέος αὐτῆς. Παρὰ πότον ἔν πολὺς ἦν λαλῶν, καὶ ἐδόκει φορτικός. Ὑπολαβῶσα ἔν ἡ Γνάθαινα, “Εἴτα ἐ σὺ μέντοι “λέγεις” (εἶπεν) “ἥκειν ἐξ Ἑλλησπόντε; Τῷ δὲ ὁμολογήσαντος· “Καὶ πῶς,” εἶπεν, “ἐκ ἔγνως τῶν ἐκεῖ πόλεων τὴν πρώτην;” Τῷ δὲ εἰπόντος, “Καὶ τίς ἐστίν;” Ἦδε ἀπεκρίνατο, “Σίγειον” Καὶ ἐμμελῶς 4 διὰ τῷ ὀνόματος κατεσίγασεν αὐτόν.

4 Διὰ τοῦ ὀνόματος] Hunc lusum verborum nemo fere veterum aspernabatur. Sed de Gnathæna, acutissimi ingenii muliere, multa habet Athenæus libro decimo tertio, ubi et hanc rem breviter tangit: Πρὸς ἀδολέσχην τινὰ διηγέμενον, ὅτι παραγέγονεν ἀφ’ Ἑλλησπόντε, “Πῶς ἔν”, φησὶν, εἰς τὴν πρώτην πόλιν ἔχῃ ἦκες τῶν ἐκεῖ; Τοῦ δὲ εἰπόντος, “Εἰς ποίαν”; “Εἰς Σίγειον”—εἶπε.

Κ Ε Φ. γ'.

Πῶς οἱ τῶν Μιτυληναίων σύμμαχοι ἀριστάμενοι ἐτιμαρῆνται.

Η Νίκα τῆς θαλάσσης ἦρξαν Μιτυληναῖοι, τοῖς ἀριστάμενοις τῶν συμμάχων τιμαρίαν ἐκείνην ἐπύρτησαν· “Γράμματα 5 μὴ μαρτάνειν τὰς παῖδας αὐτῶν, μηδὲ μουσικὴν διδάσκεισθαι.” Πασῶν κολασέων ἡγιστάμενοι βαρυτάτην εἶναι ταύτην, ἐν ἀμαθίᾳ καὶ ἀμυσίᾳ καταβιῶναι.

Περὶ

5 Μὴ μαρτάνειν] Notum illud Juliani edictum in Christianos, sed alio fine proposito; de quo ita Marcellinus: “Illud autem inclemens obruendum perenni silentio, quod arcebat docere magistros Rhetoricos et Grammaticos, ritus Christiani cultores”.

Κ Ε Φ. Δ'.

Περὶ Σωκράτους, ὅτε τὸ κώνειον ἔπι.ν.

“ΟΤΕ ἦκεν ⁶ ἡ ναῦς ἡ ἐκ Δήλου, ⁷ καὶ ἔδει Σωκράτην ἀποθνήσκειν, ἀφίκετο εἰς τὸ δεσμωτήριον Ἀπολλόδωρος, ὁ τῷ Σωκράτους ἑταῖρος, χιτῶνά τε αὐτῷ φέρων ἐρίων πολυτελῇ καὶ εὐήτριον, καὶ ἱμάτιον τοιοῦτο· καὶ ἤξις ἐνδύντα αὐτὸν τὸν χιτῶνα, καὶ φοιμάτιον περιβαλλόμενον, εἶτα ἔτω πιεῖν τὸ ⁸ φάρμακον. ⁹ Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ καλῶν ἐνταφίων μὴ ἀμειρήσειν, εἰ ἐν αὐτοῖς ἀποθάνοι· Καὶ γὰρ ἔν καὶ ¹ προκίσεσθαι σὺν τῷ κόσμῳ τὸν νεκρὸν ἐπ’ ἅνυ τι ἀδόξως. ² Ταῦτα τὸν Σωκράτην ὁ Ἀπολλόδωρος. Ὅδε ἐκ ἡνέσχετο, ἀλλ’ ἔφη πρὸς τὰς ἀμφὶ τὸν Κρίτωνα, καὶ Σιμμίαν, καὶ Φαίδωνα·

B 2

“ Καὶ

6 Ἡ ναῦς] Navem intellige singularem: quam et Δηλιάδα et Salaminiam vocavere. Τὸ ἐστὶ τὸ πλοῖον, ὡς φασιν Ἀθηναῖοι, ἐν ᾧ Θησεὺς ποτὲ εἰς Κρήτην τὰς δις ἑπτὰ ἐκίνας ὥχετο ἄγων, καὶ ἔσωσέ τε καὶ αὐτὸς ἐσώθη. Τῷ δὲ Ἀπόλλωνι εὐζάντο, ὡς λέγεται, τί-
τι εἰ σωθεῖν, ἐκάς ἐτις θεωρίαν ἀπάγειν εἰς Δῆλον. Ἡ δὲ αἰ καὶ νῦν ἐτι ἐξ ἐκίνας κατ’ ἐναυτὸν τῷ θεῷ πίμπησιν. PLATO, ad init. Phæd.

7 Καὶ ἔδει] “Nam, ante ejus reditum, de damnatis supplicium sumi, legibus Atheniensium prohibitum erat.” SCHEFF.

Plato, in loco supra adducto: Ἐπειδὴν ἐν ἄρξανται τῆς θεωρίας, νέ-
μος ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῷ χρόνῳ τέττα καθαρῶς τὴν ψῆλιν, καὶ δημοσίᾳ μηδέ-
για ἀποκτινύναι, πρὶν ἂν εἰς Δῆλον ἀφίκηται τὸ πλοῖον, καὶ πάλιν δεῦρο.

8 Φάρμακον] Κώνειον, Latinè cicuta. “Cicuta venenum est, publica Atheniensium pœna invisâ”. PLINIUS.

9 Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ] Malim αὐτὸν, accusandi casu.

ὁ Καλῶν ἐνταφίων] Ita mortuo Abradatæ Cyrus apud Xenophonem ornatum pulcherrimum parari jubet. Ταδά τ’ ἐν καὶ Γω-
ερίαν ἐκέλευσεν ὅτι δύναντο λαβόντας καλὸν κόσμημα ἀνδρὶ φίλῳ καὶ ἀγαθῷ τιτελευτηκότι, μεταδιδῶκεν.

1 Προκίσεσθαι] Antea προκίεσθαι legebatur; ita fecimus ex Ges-
neri correctione. Est autem mortuis proprium, cum in lectulo compositi, pedibus ostium spectantibus, in atrio proponuntur.

2 Ταῦτα τὸν Σωκράτην] Hanc ellipsin defendi posse vix arbitror. Præpositio πρὸς inferenda videtur; ut hoc loco, Καὶ ταῦτα Σωκρά-
της πρὸς Ἀλκιβιάδην. Vide infra, Κ Ε Φ. λβ’. p. 21.

“Καὶ πῶς ὑπὲρ ἡμῶν καλῶς Ἀπολλόδωρος ἔτω
 “δοξάζει, εἶγε αὐτὸς πεπίστευκεν, ὅτι μετὰ τὴν ἐξ
 “Ἀθηναίων φιλοτησίαν, καὶ τὸ τῷ φαρμάκῳ πόμα,
 “ἔτι ἔτις ὀφεται Σωκράτην; Εἰ γὰρ οἶεται 3 τὸν
 “ὀλίγον ὕσερον ἐρριμμένον ἐν ποσὶ καὶ κεισόμενόν γ’
 “Ἐμὲ εἶναι, δῆλος ἐστὶ Με 4 ἐκ εἰδώς”.

3 Τὸν ὀλίγον ὕσερον] Quâ ratione etiam dicitur μικρὸν ὕσερον.
 Sed et Plato, unde sua habet Ælianus, ὃν ὀφεται ὀλίγον ὕσερον
 μικρόν. ΚΥΗΝΙΟΥS: qui ἔτι ἔτις ὀφεται explicat, “ita demum vi-
 “debit”.

4 Οὐκ εἰδώς] “Nam, ex Socratica Philosophia, corpus non pars,
 sed vinculum et carcer hominis.” SCHEFF.

Κ Ε Φ. ε’.

Πῶς αἱ βιβλημέναι ἐν Κρήτῃ αἴγες θεραπεύονται.

“Οἱ Κρήτες εἰσι τοξεύειν ἀγαθοί· καὶ ἐν καὶ τὰς
 αἴγας βέλλουσιν ἐπ’ ἄκροις νεμομένας τοῖς ὄρεσιν.
 5 Αἱ δὲ βληθεῖσαι παραχρῆμα τῆς δικτάμνου βοτάνης
 διέτραγον, καὶ ἅμα τῷ γεύσασθαι, ὅλα ἐκείνα τὰ
 βέλη ἐκπίπτει.

5 Αἱ δὲ βληθεῖσαι] Aristoteles: Αἱ ἐν Κρήτῃ αἴγες, ὅταν τοξευ-
 θῶσι, ζητῶσιν (ὡς εἰσιν) τὸ δικτάμνον τὸ ἐκεί φυόμενον· ὅταν γὰρ
 φάγασιν, εὐθὺς ἐκβάλλουσιν τὰ τοξεύματα.

— “non illa feris incognita capris
 “Gramina, cum tergo volucres hæferè sagittæ”.

VIRG. Æneid. xii. ver. 414.

Κ Ε Φ. ς’.

Περὶ μεγαλοφροσύνης τῷ Θεμισοκλέει.

“Επαινέει ποτὲ ἐκ διδασκαλείς παῖς ἔτι ὢν Θε-
 μισοκλῆς. Εἴτα προσιόντος Πεισιγράτου, ὁ παι-
 δαγωγὸς ἔφη τῷ Θεμισοκλεῖ, Μικρὸν ἐκχωρῆσαι τῆς
 ὁδῶς

ὁ δ' ἔ, 6 προσάγοντος τῷ Τυράννῳ. Ὁ δὲ καὶ πάνυ ἐλευθερίως ἀπεκρίνατο· “Αὕτη γὰρ” [εἶπεν] “αὐτῷ “ἔχ' ἱκανὴν ὁδόν”; Οὕτως ἄρα εὐγενές τι καὶ μεγαλόφρον ἐνεφαίνετο τῷ Θεμιστοκλεῖ καὶ ἐξ ἐκείνου.

6 Προσάγοντος] Ellipsis est τῷ ἑαυτὸν· quod subintelligi videtur.

Κ Ε Φ. ζ'.

Περὶ Τυράννων, ἐκ τῶν τῷ Αἰσώπῃ.

Φρύγιος 7 ἔτος λόγος· ἔσι γὰρ Αἰσώπῃ τῷ Φρυγός. 8 Ὁ δὲ λόγος φησὶ, Τὴν ὕν, εἰάν αὐτῆς τις ἀΨηται, βοᾷν, καὶ μάλα γε εἰκότως. Οὔτε γὰρ ἔρια ἔχει ὕς· ἔτε γάλα, ἔτε ἄλλό τι, πλὴν τῶν κρεῶν, παραχρῆμα ἐν ὀνειροπολεῖν τὸν θάνατον εἰδυῖαν εἰς ὅ,τι τῶν χρησίμων αὐτὴ πέρυκε λυσίτελής εἶναι. Ἐοικασί δὲ τῇ ὕϊ [τῇ Αἰσώπῃ] οἱ Τύραννοι ὑποπτεύοντες, καὶ δειδοϊκότες πάντα· ἴσασι γὰρ, ὅτι, ὥσπερ ἡ ὕς, ὀφείλουσι καὶ ἐκείνοι 9 τὴν ψυχὴν πᾶσι.

7 Οὗτος λόγος] Ita et alio loco Aelianus, absque articulo: Λόγος ἔτος Ἀρκάδικός· quem tamen hic excidisse arbitror.

8 Ὁ δὲ λόγος] Hæc adjeci ex Stobæo, quem hac etiam in fabula secutus sum: nostri enim Aeliani contextu (ut utrosque inter se conferenti apparebit) multo luculentior videtur ac emendatior.

9 Τὴν ψυχὴν] “Ita homines erectioris animi statuebant, etiam singulis tyranni interficiendi potestatem esse.” SCHEFF.

Cicero l. iii. De Offic. “Num igitur se adstrinxit scelere, si qui “tyrannum occidit, quamvis familiarem? Populo quidem Romano “non videtur, qui ex omnibus præclaris factis illud pulcherrimum “existimat”.

Κ Ε Φ. η'.

Πῶς ὁ Ἀριστοτέλης Ἀλέξανδρον ὀργιζόμενον πρᾶναι ἐπιφράσεν.

Ἀλέξανδρον Ἀριστοτέλης ὀργιζόμενον πρᾶναι βελομένος, καὶ παῦσαι χαλεπαίνοντα πολλὰ, ταυ-

τὶ πρὸς αὐτὸν γέγραπεν· “Ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργὴ ἐ
 “πρὸς ἴσους, ἀλλὰ πρὸς κρείττονας, γίνεται· σοὶ δὲ
 “ἐθεὶς ἴσος”.

Κ Ε Φ. θ’.

Περὶ γήρας.

Επίχαρμόν φασι, πάνυ σφόδρα πρεσβύτην ὄντα,
 μετὰ τινων ἡλικιωτῶν ἐν λέσχῃ καθήμενον, ἐπεὶ
 ἕκαστος τῶν παρόντων ἔλεγεν· ὁ μὲν τις, Ἐμοὶ πεν-
 τε ἔτη ἀπόχρη βιώναι· ἄλλος δὲ, Ἐμοὶ τρία· τρί-
 τε δὲ εἰπόντος, Ἐμοίγε τέσσαρα· ὑπολαβὼν ὁ Ἐπί-
 χαρμος, ὁ “ὦ βέλτισοι”, εἶπε, “τί γασιάζετε καὶ
 “διαφέρεσθε ὑπὲρ ὀλίγων ἡμερῶν; πάντες γὰρ οἱ
 “συνελθόντες, κατὰ τινα δαίμονα, ἐπὶ δυσμαΐς ἐσ-
 “μίν· ὥστε ὥρα πᾶσιν ἡμῖν τὴν ταχίστην ἀνάγес-
 “θαι, πρὸ τῆς τινος καὶ ἀπολαῦσαι κακῆς πρεσβυ-
 “τιδός”.

ο Ἐπίχαρμόν] Poeta antiquissimus, et philosophus; cui comæ-
 diæ inventum adscribitur. Ætatem ad annum usque nonagesimum,
 vel nonagesimum septimum, produxisse dicitur. Notanda vero est
 hæc constructio, Grammaticorum regulis parum accommodata, sed
 Sophistis admodum familiaris: est autem Καινοπρεπείας σχῆμα,
 cujus etiam pauca adducam exempla. Ælian. Var. Hist. lib. iii.
 c. 5. Ἀντίγονόν γε μὴν φασι—ἐπεὶ τινες τὸν υἱὸν αὐτοῦ—ἐκόμισαν
 νεκρόν, εἶδε μὲν αὐτόν—Sic, lib. ii. cap. 11. Σωκράτης ἰδὼν—τὴν
 ἐνδόξην ἀνείρεμένους—Ἀντισθένης φασὶ περιτυχόντα εἰπῆν. Genus
 etiam mutatum habes, lib. ii. cap. 1. Ὁ μὲν [Ἀλκιβιάδης] ἡγώ-
 νια, καὶ ἐθεδύει πάνυ σφόδρα εἰς τὸν δῆμον παρελθεῖν τὸ μειράμιον.
 Idem quoque videre est passim apud Polyænum eruditum scrip-
 torem: Polyæn. Strateg. lib. i. cap. 18. Οἱ πολέμιοι τὸ λόγιον εἶ-
 δότες, κοινὸν αὐτοῖς ἦν παράγγελμα ἐν ταῖς μάχαῖς ἀπέχεσθαι Κόδρε.

Κ Ε Φ. ι’.

Περὶ τῆς τῆς Αἰνείας εὐσεβείας, καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλπίος πρὸς τῆς
 Τρώας.

ΟΤΕ ἐάλω τὸ Ἴλιον, οἰκτείραντες, οἱ Ἀχαιοὶ τὰς
 τῶν ἀλίσκομένων τύχας, καὶ πάνυ Ἑλληνικῶς
 τῆτο

τῷτο ἐκήρυξαν, ἑκάστον τῶν ἐλευθέρων ἐν, ὅ,τι καὶ
βέλεται, τῶν οἰκείων ἀποφέρειν ἀράμενον. Ὁ ἔν Αἰ-
νείας τὲς πατρώας Θεὸς ¹ βασιλέας ἔφερεν, ὑπερ-
ιδῶν τῶν ἄλλων. Ἡσθέντες ἔν ἐπὶ τῇ τῷ ἀνδρὸς
εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες, καὶ δεύτερον αὐτῷ κτῆμα συν-
εχώρησαν λαβεῖν. Ὁ δὲ τὸν πατέρα πάνυ σφόδρα
γεγηρακότα ἀναθέμενος ὥμοις ἔφερεν. Ὑπερεκπλα-
γνυντες οὖν καὶ ἐπὶ τέτῳ ἔχ' ἥκιστα, πάντων ² αὐτῷ
τῶν οἰκείων κτημάτων ἀπέσπασαν. “Ὁμολογῶντες,
“ὅτι πρὸς τὲς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὲς Θεὸς
“καὶ τὲς γενναμένους δι' αἰδῆς ἄγοντας, καὶ οἱ
“φύσει πολέμιοι ἡμέροι γίνονται”.

¹ Βασιλέας] Sophocles in Laocoonte: quod fragmentum nobis
conservavit Dionysius Halic. in primo Antiquit. libro.

Νῦν δ' ἐν πύλαισιν Αἰνείας ὁ τῆς Θεῆς
Πάρις, ἐπ' ὥμων πατέρ' ἔχων κεραυνὸν
Νῶτε κατασάζοντα βύσσινον φάρος.

² Αὐτῷ τῶν οἰκείων] Αὐτῷ, ἐμφατικώτερον: illi tam pio et lau-
dato viro. KUHN.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Περὶ Θεμιστοκλέους.

Θ Εμισοκλῆς ὁ Νεοκλῆς ἑαυτὸν εἰκαζε 4 ταῖς
δρυσι, λέγων ὅτι ἐκείνας 5 ὑπέρχονται οἱ ἄγ-
θρωποι, καὶ δέονται αὐτῶν, ὅταν ὕψι, 6 σέγειν ἐκ
τῶν κλάδων ποθῶντες. ὅταν δὲ ἔσῃς εὐδίας παρί-
ωσι,

³ Θεμιστοκλῆς] Themistocles Neocli filius, Atheniensis.

⁴ Ταῖς δρυσι] Πλατάνοις, inquit Plutarchus. SCHEFF.

⁵ Ὑπέρχονται] Gesnerus, quem sequor, ὑπέρχονται “subeunt”,
pro ὑπερέχονται cui conjecturæ tam Fabrum, quam Kuhnium habet
assentientes; licet ὑπερέχονται defendat Schefferus.

⁶ Στέγειν] Στέγειν hic passively sumendum est pro σιγῆσθαι tegi:
aut στέγειν legendum, “tectum è ramis expetentes”. KUHN. Aut
è contextu εἰαυτὲς excidisse, aut subintelligi arbitror.

ωσι, τίλλουσιν αὐτάς, καὶ περικλῶσιν. Ὁ δὲ αὐτὸς ἔλεγεν· Εἰ μοί τις ὁδὸς δύο δείξειε, τὴν μὲν εἰς ἄδ' φέρουσαν, τὴν δὲ ἐπὶ τὸ βῆμα, ἥδιον ἂν τὴν ἑτέραν ἦλθον τὴν 7 εὐθὺ τῇ ἄδ'.

7 Ἐυθὺ τῇ ἄδ'] Elegantissime dixeris, et stylo Attico, 'Οδὸς ἡ εὐθὺ τοῦ ἄδ', "via quæ recta ducit ad infernum". ΚΥΗΝ. Lucianus, ἐν τῇ τῶν Θεῶν Κρίσει· Προΐαμεν εὐθὺ τῆς Φρυγίας. Et, ad finem pæne ejusdem Dialogi, Πλέω εὐθὺ τῆς Ἑλλάδος. Idem in Νεκρομαντείᾳ, Ἔπεινον εὐθὺ Βασιλῶνος. Sed hæc, ut alia fere omnia elegantioris structuræ exempla, Homero debemus. Iliad. ε. v. 849.

Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἵπποδάμοιο.
eadem ratio est in utrisque vocabulis.

Κ Ε Φ. ιβ'.

Περὶ Λεωνίδης, καὶ τῶν τριακοσίων ἰθιλοντὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀπο-
θανόντων.

Ὁ 8 Λεωνίδης ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τριακόσιοι, τὸν 9 μαντεύομενον αὐτοῖς θάνατον εἶλοντο ἐν Ὁ Πύλαις· καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εὖ καὶ καλῶς ἀγωνισάμενοι τέλεις ἔτυχον εὐκλεῆς, καὶ δόξαν ἑαυτοῖς ἀθάνατον ἀπέλιπον, καὶ φήμην ἀγαθὴν δι' αἰῶνος.

8 Λεωνίδης] Cicero, De Finibus : l. iii. "Leonidas, rex Lacedæmoniorum, se in Thermopylis, trecentosque eos, quos eduxerat Spartâ, cum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, oppofuit hostibus".

9 Μαντεύομενον] Respicit oraculum, quo Lacedæmoniis de belli eventu interrogantibus responsum : "Aut Regi Spartanorum, aut urbi cadendum esse". Megistixæ etiam vaticinium, 'Ὅς ἐσιδὼν ἐς τὰ ἱρά, ἔφρασε τὸν μέλλοντα ἔσσεθαι ἅμα ἡοὶ σφι θάνατον. ΚΥΗΝ.

Ὁ Πύλαις] Thermopylas intelligit. Herodotus : Καλεῖται δὲ ὁ χώρος ἕτος ὑπὸ μὲν τῶν πλείων Ἑλλήνων Θερμοπύλαι, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιείκων Πύλαι. Est autem angustus introitus iis, qui ē Thessalia in Phocidem iter habent.

Κ Ε Φ. ιγ'.

Περὶ Φιλίππου ἐν νίκῃ ἑγκρατίας, καὶ τίνος ἐβόλετο ἀναμιμνήσκεσθαι.

ΕΝ ¹Χαιρωνείᾳ τὸς Ἀθηναίους ²νίκη ἐνίκησε Φίλιππος. Ἐπαρθεὶς δὲ τῇ εὐπραγίᾳ, ὅμως λογισμῷ ἐκράτησε, καὶ ἔχ' ὕβρισε· Καὶ διὰ ταῦτα ᾤετο δεῖν αὐτὸν ὑπομιμνήσκεσθαι ὑπὸ τίνος τῶν παίδων ἔωθεν, ὅτι ἄνθρωπός ἐστιν· καὶ προσέταξε τῷ παιδί τῷτο ἔχειν ἔργον. Καὶ ἐπρότερόν, φασιν, ἔτε αὐτὸς προΐει, ἔτε τις τῶν δεομένων αὐτῷ παρ' αὐτὸν εἰσῆι, πρὶν τῷτο αὐτῷ τὸν παῖδα ἐκάσῃς ἡμέρας ἐκβοῆσαι τρίς· ἔλεγε δὲ αὐτῷ· “Φίλιππε, ἄνθρωπος εἶ”.

¹ Χαιρωνεία] Chæronea, in finibus Phocidis, ad Cephisum fluvium, Plutarchi patria: ingenti Atheniensium clade, et Philippi victoriâ nobilis.

² Νίκη] Pro νίκῃ Stobæus, qui historiam hanc Serm. XXI. habet exscriptam, legit, ἡνίκα ἐνίκησεν· et λογισμῷ pro λογισμῷ nec post παρθεὶς particulam δὲ agnoscit.

Κ Ε Φ. ιδ'.

Περὶ Λακεδαιμονίων γυναικῶν.

ΑΙ ³Λακεδαιμονίων μητέρες, ὅσαι ἐπυνθάνοντο, τὸς παῖδας αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ κεῖσθαι, ἀλλ' αὐταῖγε ἀρικόμεναι, τὰ τραύματα αὐτῶν ἐπεσκόπουν τὰ τε ἔμπροσθεν, καὶ τὰ ὀπίσθεν· Καὶ, εἰ ἦν πλείω τὰ ἐναντία, αἶδε γαυρέμεναι, καὶ σεμνὸν ἄρα καὶ

³ Λακεδαιμονίων] Cicero, seu potius Sigonius, in lib. de Consolatione: “Lacænas matronas traditum est, occisis filiis, vulnera inspicere consuevisse; ac, si adversos vulneratos esse comperissent, lætabundas funus ducere, eosque in avita sepulchra inferre solitas esse: contra vero, quos averfis vulneribus concisos agnoscebant, ab iis refugientes, clam sepeliendos curabant, nec ullo prorsus honore funeris prosequendos statuebant”.

καὶ βλοσυρὸν ὀρῶσαι, τὰς παῖδας εἰς τὰς πατρώας
ἔφερον ταφάς· εἰ δὲ 4 ἑτέρως εἶχον τῶν τραυμάτων,
ἐνταῦθα αἰδέμεναι, καὶ θρηνῆσαι, καὶ ἐνι, ὡς μάλισα,
λαθεῖν σπεύδουσαι, ἀπηλλάττοντο, καταλιπεῖσαι τὰς
νεκρὰς ἐν τῷ πολυανδρίῳ θάψαι, ἢ λάθρα εἰς τὰ
οἰκεία ἡρία ἐκόμιζον αὐτές.

4 Ἐτέρως εἶχον] Locutio elegantissima. Verbum ἔχον cum ad-
verbiis, et gignendi casu, notat qualitatem, vel quemcunque cor-
poris aut animi affectum: Itaque, ἑτέρως ἔχον τῶν τραυμάτων, est,
“ alia,” seu, “averso corpore vulnera excerpisse”; quod apud Lace-
dæmonios probrosum erat. ΚΥΗΝ.

Κ Ε Φ. ΙΕ΄.

Περὶ Ἀλεξάνδρου Θεὸν ἑαυτὸν καλεῖσθαι βυλομένην.

Αλέξανδρος, ὅτε ἐνίκησε Δαρεῖον, καὶ τὴν Περσῶν
ἀρχὴν κατεκτήσατο, μέγα ἐφ’ ἑαυτῷ φρονῶν,
καὶ ὑπὸ τῆς εὐτυχίας, τῆς περιλαδύσης αὐτὸν τότε,
ἐκθεύμενος, ἐπέσειλε τοῖς Ἑλλησι, 5 “Θεὸν αὐτὸν
“ψηφίσασθαι”. Γελοῖως γὰρ ἔγχετο ἄπερ’ ἐκ τῆς
φύσεως ἔκ εἶχε, ταῦτα ἐκ τῶν ἀνθρώπων αἰτῶν ἐκ-
εῖνος ἐκέρδαιεν. Ἄλλοι μὲν ἔν’ ἄλλα ἐψηφίσαντο·
6 Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐκείνα· “Ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος
“βέλεται Θεὸς εἶναι, ἔσω Θεός”. Λακωνικῶς τε ἅμα,
καὶ κατὰ τὸν ἐπιχώριον σφίσι τρόπον, ἐλέγξαντες τὴν
ἐμπληξιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ Ἀλεξάνδρῳ.

5 Θεὸν] Nimirum τρικαιδέκατον, ut noster, Var. Hist. lib. v.
cap. 12. Ὁ Δημάδης ἐψηφίσατο Θεὸν τὸν Ἀλέξανδρον τρικαιδέκα-
τον: ut adeo inter duodecim Deos “majorum gentium” esset,
quos Ethnici τελεῖες vocant. ΚΥΗΝ.

6 Λακεδαιμόνιοι] Damis, Plutarch. Apoth. Lacon. SCHEFF.
Δάμις πρὸς τὰ ἐπισαλόντα παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, Θεὸν εἶναι ψηφί-
σασθαι. Συγχωρῶμεν, ἔφη Ἀλεξάνδρῳ, εἰάν τίλη, Θεὸς καλεῖσθαι. Nec
prætereundum est, quod scribit Diogenes Laertius: Ψηφισαμένων
Ἀθηναίων Ἀλέξανδρον Διόνυσον, “Κάμει,” ἔφη, “Σάραπιν ποιήσατε”.

Κ Ε Φ. ις'.

Πῶς ὁ Ἄννων ἐκθεῖν αὐτὸν ἐβόλετο.

Ἄννων γ' ὁ Καρχηδόνιος ὑπὸ τρυφῆς ἐν τοῖς ἀνθρώπων ὅροις ἐκ ἡξίε διαμένειν, ἀλλ' ἐπενόει φήμας ὑπὲρ αὐτῷ κατασπείρεσθαι κρείττονας, ἢ κατὰ τὴν φύσιν, ἥνπερ ἐν ἔλαχεν. Ὀρνίθας γὰρ τῶν ὠδικῶν παμπόλλας πριάμενος, ἔτρεφεν ἐν σκότῳ αὐτῆς, ἐν διδασκῶν μάθημα λέγειν, "Θεός ἐστιν Ἄννων". Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι μίαν φωνὴν ταύτην ἀκόντες, ἐγκρατεῖς ταύτης ἐγένοντο, ἄλλον ἄλλοσε διαφῆκεν, οἰόμενος διαρρέυσαι τῶν ὀρνίθων τὸ ὑπὲρ αὐτῷ μέλος. Οἱ δὲ τὸ πτερὸν ἀπολύσαντες ἅπαξ, καὶ ἐλευθερίας λαβόμενοι, καὶ ἐς ἡθὴ τὰ σύντροφα αὐτοῖς ἐλθόντες, τὰ οἰκεῖα ἦδον, καὶ τὰ τῶν ὀρνίθων ἐμυστέργον, μακρὰ χαίρειν εἰπόντες Ἄννωνι, καὶ μαθήμασι τοῖς ἐν τῇ δουλείᾳ.

7 Ἄννων] Is, cujus extat Periplus, ut quidem suspicatur Clar. Bochartus in Geogr. Sacra, lib. i. 37. SCHEFF.

Κ Ε Φ. ις'.

Περὶ Ἀντιγόνος βασιλέως πρώτου.

Ἀντίγονόν φασι τὸν βασιλέα δημοτικὸν καὶ πρᾶον γένεσθαι. Καὶ ὅτῳ μὲν σχολὴ τὰ κατ' αὐτὸν εἶδέναι, ⁸ καὶ αὐτῷ ἕκαστα ἐξετάζειν ὑπὲρ τῶ ἀνδρὸς, εἴσεται ἐτέρωθεν. Εἰρήσεται δ' ἐν αὐτῷ καὶ πάνυ

8 Καὶ αὐτῷ] Tan. Faber καὶ αὐτὰ ἕκαστα legit, Scheffiero assentiente. Legerem, inquit Kuhnus, minori mutatione, καὶ αὐτῶν ἕκαστα, "et singula eorum", vel "ea singulatim excutere"; fin malueris αὐτὰ ἕκαστα, habebis suffragantem nostrum, αὐτὰ ἕκαστα τῶν δευμῶνων. Omnino illud αὐτῷ ex hoc loco tollendum videtur.

πάνυ πρᾶον, καὶ ἄτυφον, ὃ μέλλω λέγειν. Ὁ Ἀντίγονος ἔτος ὁρῶν τὸν ὁ υἱὸν τοῖς ὑπηκόοις χράμενον βιαιότερόν τε καὶ θρασύτερον, “Οὐκ οἶσθα”, εἶπεν, “ὦ παῖ, τὴν βασιλείαν ἡμῶν ἔνδοξον εἶναι ὡς “Δελείαν”; Καὶ τὰ μὲν τῷ Ἀντιγόνῳ πρὸς τὸν παῖδα πάνυ ἡμέρως ἔχει καὶ φιλανθρώπως. Ὅτῳ δὲ ἐδοκεῖ ταύτῃ, ἀλλ’ ἐκεῖνός γε ἐδοκεῖ μοι βασιλικὸν ἀνδρά τε εἶδέναι, ἐδὲ πολιτικόν, τυραννικῶ δὲ συμβιβῶσαι μάλλον.

ὁ Ἰόν] Demetrium Poliorcetem intelligit: hunc enim et Philippum Antigonus filios habuit. KONIGIANUS.

ὁ Δελείαν] Rectè: Nec enim suo Principes, sed reipublicæ et civitatis bono nascuntur, qui propterea noctes atque dies inservire debent. De hoc ipso Antigono memorat Stobæus, dixisse πρὸς τινὰ μακαρίζεσθαι αὐτὸν γράυν. Εἰ ἦδεις, ὦ μήτηρ, ὅσων κακῶν μισθὸν ἐστὶ τετὶ τὸ ράκος, δειξας τὸ διάδημα, ἐκ αὐτοῦ ἐπὶ κοπρίας κείμενον αὐτὸ ἐβάστας. SCHEFF.

Κ Ε Φ. ιή.

Περὶ τῶν σμικροτάτων τεθρίππων, καὶ διςίχου ἐλεγείας.

ΤΑῦτα ἄρα ἐστὶ τὰ θαυμαζόμενα ἱ Μυρμηκίδης τῷ Μιλησίῳ, καὶ Καλλικράτης τῷ Λακεδαιμονίῳ, τὰ μικρὰ ἔργα. Τέθριππα μὲν ἐποίησαν ὑπὸ μύϊας καλυπτόμενα, καὶ ἐν Σησάμῳ δίσιχον ἐλεγείῳ χρυσοῖς γράμμασιν ἐπέγραψαν ὧν, ἐμοὶ δοκεῖν, ὁ σπεδαῖος ἐδέτερον ἐπαινέσεται. Τί γὰρ ἄλλο ἐστὶ ταῦτα ἢ χρόνος παρανάλωμα;

ἱ Μυρμηκίδης] Ἐνδοχοὶ δὲ τορευταὶ Ἀθηνοκλῆς, Κράτης, Στρατόνικος, Μυρμηκίδης ὁ Μιλήσιος, Καλλικράτης ὁ Λάκων, καὶ Μῦς. Hoc ex Athenæi fragmento; sed verissimè Martialis, et argutè:

“Turpe est difficiles habere nugas,

“Et stultus labor est ineptiarum”.

est enim otio abutentis, “operosam in supervacuis laboribus sedulitatem adhibere”.

Κ Ε Φ. ιθ'.

Περὶ Θρασύλλου παραδόξου μανίας.

ΘΡΑΣΥΛΛΟΣ ὁ 2 Αἰζωνεύς παράδοξον καὶ κατὰ
 ὁσπε μανίαν. Ἀπολιπὼν γὰρ τὸ αἶμα,
 τελευτῶν εἰς τὴν 3 Πειραιᾶ, καὶ ἐνταῦθα οἰκίαν
 πλοῖα τὰ καταίροντα ἐν αὐτῷ πάντα ἐαυ-
 μίζεν εἶναι, καὶ ἀπεγράφετο αὐτὰ, καὶ αὖ πάλιν ἐξ-
 πεμπεῖ καὶ τοῖς περισωζομένοις, καὶ εἰσιῖσιν εἰς τὴν
 λιμένα ὑπερέχαιρε. Χρόνος δὲ διετέλεσε πολλὰ συ-
 οικῶν τῷ ἀρρώσθηματι τέταρτος. Ἐκ Σικελίας δὲ ἀνα-
 χθεὶς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, παρέδωκεν αὐτὸν ἰατρῷ ἰά-
 σασθαι, καὶ ἐπαύσατο τῆς νόσου ἕτος. Ἐμμένοντο δὲ
 πολλάκις τῆς ἐν μανίᾳ διατριβῆς, καὶ ἔλεγε μηδέ-
 ποτε 4 ἡσθῆναι τοσούτον, ὅσον τότε ἤδετο ἐπὶ ταῖς
 μηδὲν αὐτῷ προσηκούσαις ναυσὶν ἀποσωζομέναις.

2 Αἰζωνεύς] Αἰζωνή apud Athenienses tribus Cecropidis. SCHEFF.

3 Πειραιᾶ] Piræus, portus Atheniensium notissimus, 400 navium
 capax, urbi muro conjunctus.

4 ἡσθῆναι] Horat. Epist. ii. lib. 2.

“Hic, ubi cognatorum opibus curisque refectus,

“Expulit helleboro morbum bilemque meraco,

“Et redit ad sese:” “Pol me occidistis, amici,

“Non fervastis, ait, cui sic extorta voluptas,

“Et demptus per vim mentis gratissimus error”.

Κ Ε Φ. κ'.

Περὶ Καίσαρος, καὶ Πομπηίου ἐπιμελείας ὑπὲρ τῆς μακράντιν αὐτοῦ πρε-
 ῖαν πρὸς τὸ καλῶς ἀρχειν.

Οὐ Κ ἀπὸ τῆς Καίσαρος ἐπὶ τὰς Ἀρίωνος θύρας φοι-
 τῶν Πομπηίου δὲ ἐπὶ τὰς 5 Κρατίππου. Οὐ
 γὰρ

5 Κρατίππου] Hunc et Aristonem satis illustravit Cicero, qui
 Cratippo quoque filium crudiendum commisit.

γὰρ, ἐπεὶ μέγα ἐδύναντο, ὑπερῆφρόνεν τῶν τὰ μέ-
γιστα αὐτὲς ὦνῃσαι δυναμένων· ἀλλ' ἐδέοντο αὐτῶι,
καίτοι τοσῶτοι ὄντες τὴν ἀξίωσιν· οὐ γὰρ ἄρχειν,
ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ καλῶς ἄρχειν ἐβέλοντο.

Κ Ε Φ. κἀ.

Ἰσμηνίας αἰσχύνης χωρὶς, πῶς Περσῶν βασιλεῖ προσεκύνησεν.

Ισμηνίης τῇ Θηβαίᾳ σοφὸν ἄμα καὶ Ἑλληνικόν, 6
ἐκ ἂν ἀποκρυφαίμην ἔργον. Πρεσβεύων ἔτος ὑ-
πὲρ τῆς πατρίδος πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν, ἀφι-
κετο μὲν, ἐβέλετο δὲ αὐτὸς ὑπὲρ ὧν ἦκεν ἐντυχεῖν
τῷ Πέρσῃ. Ἐφατο ἔν πρὸς αὐτὸν ὁ χιλιάρχος, ὁ
καὶ τὰς 7 ἀγγελίας εἰσκομίζων τῷ βασιλεῖ, καὶ τὰς
δεομένους εἰσάγων· “Ἄλλ', ὦ 8 ξένη Θηβαίᾳ”, (ἐλε-
γε δὲ ταῦτα παίζων δι' ἐρμηνέως· Τιθραύσης δὲ ἦν
ὄνομα τῷ χιλιάρχῳ) “νόμος ἐστὶν ἐπιχώριος Πέρσαις,
τὸν εἰς ὀφθαλμοὺς ἐλθόντα τῷ βασιλεῖ, μὴ πρότερον
λόγῳ μεταλαγχάνειν, πρὶν ἢ προσκυνῆσαι αὐτόν”.
Εἰ τοίνυν αὐτὸς διὰ σπουδῆς συγγενέσθαι θέλεις αὐ-
τῷ ὥρα σοί, τὰ ἐκ τῆ νόμου δρᾶν· εἰ δὲ μὴ, τὸ
αὐτό σοι τῆτο καὶ δι' ἡμῶν ἀνυσθήσεται, καὶ μὴ προσ-
κυνήσαντι.” Ὁ τοίνυν Ἰσμηνίας, “Ἄγε μέ”, εἶπε.
Καὶ προσελθὼν καὶ ἐμφανῆς τῷ βασιλεῖ γενόμενος πε-
ριελόμε-

6 Οὐκ ἂν ἀποκρυφαίμην] “Nullo modo silentio praeteribo”.
Modus optativus particula ἂν conjuncta, idem valet ac futurum.
Λέγοιμ' ἂν οἱ ἦκστα τοῦ θεῷ πάρα, ΣΟΦΗ. “Dicam quae a Deo
accepi”, Οὐ γὰρ ἂν πύθοίό μιν. “Nunquam auscultabis”. Οὐκ ἂν
πέρα φράσαιμι, “Nihil preterea dicam”. ΣΟΦΗΟΣ.

7 Ἀγγελίας] Observa hoc chiliarchi munus apud Persas. Corn.
Nepos Vit. Cononis: “Conon, a Pharnabazo ad regem missus,
“posteaquam venit primum, ex more Persarum, ad chiliarchum,
“qui secundum gradum imperii tenebat, Tithrausten accessit, se-
“que ostendit cum rege colloqui velle; nemo enim sine hoc ad-
“mittitur”. SCHEFF.

8 Ξένη] Ita reposui pro ξένη: neque enim video, cur Ionica dia-
lectus immisceatur.

ριερόμενος τὸν δακτύλιον, ἔρριψεν ἀδήλως παρὰ τὰς πόδας, ὃν ἔτυχε φεῖν, καὶ ταχέως ἐπικίψας, ὥς δὴ προσκυνῶν, πάλιν ἀνείλετο αὐτὸν, καὶ ὁ δόξαν μὲν ἀπέσειλε τῷ Πέρσῃ προσκυνήσεως· ἔμὲν ἔδρασεν ἔδὲν τῶν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ὁ αἰσχύνῃν φερόντων. Πάντα ἐν, ὅσα ἐβλαήθη, κατεπράξατο, ἐδὲ ἠτύχησέ τι ἐκ τῆ Πέρσῃ.

ὁ Δόξαν ἀπέσειλε] Hanc lectionem improbat Kuhnus, legitque δόξαν ἀπετέλεισε, "dedit, implevit opinionem". ἀποτελεῖν idem est quod ἀποπληρῆν, ἀπαρτῆσαι.

ὁ Αἰσχύνῃν] Adoratio, quæ prostrato humi corpore exhibetur, Græcis pudenda et δαλοπρεπής. ΚΥΗΝ.

Κ Ε Φ. κβ'.

Περὶ Ζεύξιδος Ἑλένης εἰκόνος, καὶ Νικιστράτε ζωγράφου.

ΖΕΥΞΙΣ ὁ Ἡρακλεώτης ἔγραψε τὴν Ἑλένην. Νικιστράτος ἔν ὁ ζωγράφος ἐξεπλήττετο τὴν εἰκόνα, καὶ τεθιπῶς τὸ γράμμα δῆλος ἦι. Ἦρετο ἔν τις αὐτὸν προσεῖθαι, "Τί δὴ παθὼν ἔτω 2 θαυμά- "ζη τὴν τέχνην"; Ὁ δὲ, "Οὐκ ἂν με ἠρώτησας", εἶπεν, "εἰ τὰς 3 ἐμὰς ὀφθαλμοὺς ἐκέκτησο"; Ἐγὼ δ' ἂν 4 φαίην τῷτο καὶ ἐπὶ τῶν λόγων. Ἀλλ' εἰ τις ἔχοι πεπαιδευμένα ὦτα, ὥσπερ ὁ χεῖρουργοὶ 5 τεχνικὰ ὅμματα.

1 Ζεύξις] A Crotoniatis magno pretio conductus pinxit Helenæ simulachrum. ΚΥΗΝ.

2 Θαυμάζη] Ita Codex MS. quem sequor; olim, θαυμάζω, vel θαυμάζει.

3 Ἐμὰς ὀφθαλμοὺς] Scilicet γεγυμνασμένους ἐν γραφικῇ, καὶ τεχνικῇ. Aristot. De Moribus, ἕκαστος κρίνει ἃ γινώσκει, καὶ τέτων ἐστὶν ἀγαθὸς κριτὴς. ΚΥΗΝ. Sed et idem Philosophus, in re non adeo dissimili, τυφλῷ ἐρώτημα, respondebat.

4 Φαίην τῷτο] Faber τ' αὐτό.

5 Τεχνικὰ ὅμματα] Cicero Parod. v. cap. 2. "Echionis tabula te stupidum detinet, aut signum aliquod Polycleti. — Nonne "igitur sunt ista festiva? Sunt: nam nos quoque oculos eruditos "habemus".

С 2.

Αἰσχύκος

Κ Ε Φ. κγ'.

Αἰσχύλος ἀσεβείας κριθεῖς, πῶς διωσάθη.

Αἰσχύλος ὁ τραγωδὸς ἐκρίνετο ἀσεβείας ἐπὶ τινὶ δράματι. Ἐτοίμων οὖν ὄντων Ἀθηναίων βάλλειν αὐτὸν λίθοις, ⁶ Ἀμυνίας ὁ νεώτερος ἀδελφὸς διακαλυφάμενος τὸ γιμάτιον, ἔδειξε τὸν πῆχυν ἔρημον τῆς χειρός· ἔτυχε δὲ, ἀριστεύων ⁸ ἐν Σαλαμῖνι ὁ Ἀμυνίας, ἀποβεβληκὸς τὴν χεῖρα, καὶ πρῶτος Ἀθηναίων τῶν ἀριστείων ἔτυχεν. Ἐπεὶ δὲ εἶδον οἱ δίκασαί τε ἄνδρες τὸ πάθος, ὑπεμνήσθησαν τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ἀφῆκαν τὸν Αἰσχύλον.

⁶ Ἀμυνίας] Alii Ἀμυνίας. Sed et alter Æschyli frater in campo Marathonio Cynegyus, utramque manum amisit, navim jam fugientem retinere conatus. Et ipse Æschylus in eadem pugna fratris fortitudinem æmulatus est strenue. ΚΥΗΝ.

⁷ Διακαλυφάμενος] Cicero de Antonio, M. Aquilium defendente: "Tunicam ejus a pectore abscidit, ut cicatrices Populus Romanus judicesque adspicerent, adverso corpore exceptas.—" eoque adduxit eos qui erant judicaturi, vehementer ut vererentur, ne quem virum fortuna ex hostium telis eripuisset, cum sibi ipse non pepercisset, hic non ad populi Romani laudem, sed ad "judicium crudelitatem videretur esse servatus".

⁸ Ἐν Σαλαμῖνι] In navali pugna apud insulam Salamina contra Persas.

Κ Ε Φ. κδ'.

Περὶ μεταβολῆς Τύχης.

Εἴτα τίς ἐκ οἷδε τὰς τῆς Τύχης μεταβολὰς καὶ ὀξύρροπες καὶ ταχείας; Λακεδαιμόνιοι γὰρ Θεβαίων ἄρξαντες, αὐτοὶ πάλιν ὑπ' ἐκείνων ἔτως ἐχειρώθησαν, ὥς τὰς Θεβαίας μὴ μόνον εἰς Πελοπόννησον ἀφικέσθαι, ἀλλὰ γὰρ καὶ τὸν ⁹ Εὐρώτων διελθεῖν, καὶ

⁹ Ἐθρώταν] Laconix fluvius, Spartam præterlabens.

καὶ τὴν τῶν Λακεδαιμονίων τεμεῖν χώραν, καὶ ὀλίγῃ
καὶ τὴν πόλιν κατέλαβον, εἰ μὴ Ἑπαμινώνδας ἐδείσει,
μὴ Πελοποννήσιοι πάντες ὁ συμπνεύσωσι, καὶ ὑπὲρ
τῆς Σπάρτης ἀγωνίσωνται.

ο Συμπνεύσωσι] Idem etiam Polyænus testatur.

Κ Ε Φ. κέ.

Περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φεραίων τυράννου ὁμότητος.

Αλέξανδρος ἱ ὁ Φεραίων τύραννος ἐν τοῖς μάλιστα
ἐδοξεν ὁμότετος εἶναι. Θεοδώρῳ δὲ τῷ τῆς
τραγωδίας ποιητῇ ὑποκρινομένην τὴν ² Ἀερόπην σφό-
δρα ἐμπαθῶς, ὅδε εἰς δάκρυα ἐξέπεσεν, εἴτα ἐξα-
νέστη τῷ θεάτρῳ. Ἀπολογέμενος δὲ ἔλεγε τῷ Θεο-
δώρῳ, ὡς ἔ καταφρονήσας, οὐδὲ ἀτιμάσας αὐτὸν ὤ-
χετο, “ ἀλλ’ αἰδύμενος, εἰ τὰ μὲν ὑποκριτῇ πάθῃ,
“ οἷός τε ἦ, ἐλεεῖν, τὰ δὲ τῶν ἑαυτῇ πολιτῶν ἐχί”.

¹ Ἀλέξανδρος] Crudelissimam in Thessalia apud Pheræos exer-
cuit tyrannidem, ab uxore tandem interfectus. Sed hinc sumptâ
occasione, duos Callimachi versus, nondum intellectos, liber ex-
planare, quos nobis Hephæstion conservavit, capite “ de Trochaico
metro”:

Ἑρμᾶς, ὑπὲρ Φεραῖος ἀνίμι Θεός,
Ἐμμι τῷ φυγάχμα.

“ Hermes, Pheræus ipse quod laudat Deus,
Arma sum perohi”.

Loquitur statua, quo more lapis iste Romæ solet, qui vulgo Pas-
quinus appellatur. “ Sum Hermes Andocidis, viri imbellis”.
Hanc rem satis explicabit Corn. Nepos in Alcibiade: “ Prius-
quam classis exiret, accidit, ut una nocte omnes Hermæ, qui in
“ oppido erant Athenis, dejicerentur, præter unum, qui ante ja-
“ nuam Andocidis erat, Andocidisque Hermes vocatus est”. Qui
plura volunt, adeant Plutarchum in vita Alcibiadis.

² Ἀερόπην] Atrei uxor, à Thyeste grvida facta, duos peperit
liberos, quos Atreus fratri comedendos apposuit. Tragicorum no-
bile argumentum. Idem refert Plutarchus in vita Pelopidæ, nisi
quod Euripidis Troadas fuisse fabulam scribat.

Κ Ε Φ. κς'.

Ὅτι ἀμνησίκακος ὁ Φωκίαν.

Φωκίων 3 ὁ τῷ Φώκῃ, πολλάκις στρατηγήσας, κατεγνώσθη θαράτῳ, καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἐμελλε πιεῖσθαι τὸ κώνειον. Ἐπεὶ δὲ ᾤρεξεν 4 ὁ δῆμιος τὴν κύλικα, οἱ προσήκοντες ἤρυντο εἰ τι λέγοι 5 πρὸς τὸν υἱόν. Ὁ δὲ, “Ἐπισκῆπτω αὐτῷ “μὴδὲν Ἀθηναίοις μνησικακῆσειν ὑπὲρ τῆς παρ’ αὐ- “τῶν φιλοτησίας, ἧς νῦν πίνω”. Ὅσις δὲ ἐκ ἐπαι- νῆ καὶ ὑπερθαυμάζει τὸν ἄνδρα, δοκεῖ μοι μέγα ὁ τοιοῦτος ἐννοεῖν ἔδεν.

3 Φωκίαν] Phocion Atheniensis, obscurâ ortus familiâ, ad summos pervenit magistratus. Hic, propter vitæ integritatem, cognomine “ Bonus” est appellatus, Græce Χρηστός.

4 Ὁ δῆμιος] Ὁ τῶν ἑνδεκά ὑπηρέτης, “ Undecim virorum licitor” : cui commissum erat, venenum damnatis adferre.

5 Πρὸς τὸν υἱόν] Hic filius, Phocus nomine, patri dissimilis fuit, nequitia et luxu infamis. Φῶκον δὲ ἦν ὃς ἐκ ἐμίσου Ἀθηναίων καὶ ὅποτε ἀπαντήσῃ τις αὐτῷ, ἐλεγεν, Ὡς κατατρίχυνας τὸ γένος. ATHENÆUS.

Κ Ε Φ. κς'.

Περὶ Ἀναξαγόρα ἀνδρείως τὸν τῶν τέκνων θάνατον ἐνιγκόντος.

Αναξαγόρα τις τῷ Κλαζομενίῳ σπευδάζοντι πρὸς τὰς 7 ἑταίρους προελθὼν ἔφη, τεθνηκέναι οἱ τὰς δύο παῖδας, ὥσπερ ἐν καὶ εἶχε μόνος ὁ Ἀναξαγόρας.

6 Ἀναξαγόρας] Hegesibuli filius, Philosophus et præceptor Periclis. Sed audiamus hac de re Valerium Maximum: “ Nec Anaxagoras quidem suppressendus est: auditâ namque morte filii, “ Nihil, inquit, mihi inexpectatum aut novum nuntias. Ego enim “ illum, ex me natum, sciebam esse mortalem”.

7 ἑταίρους] Olim ἑταῖροι: sed ἑταῖροι philosophorum sunt audiores. SCHEFF.

γώρας. Ὁ δὲ, μηδὲν διαταραχθεὶς, εἶπεν, Ἦδ' εἶν
 “ θυητὲς 8 γεγεννηκῶς”.

8 Γεγεννηκῶς] Apud Stobæum est γεγεννηκῶς, quem sequor; alii
 γεγεννηκότα vel γεγεννηκότας: sed hæc vera est lectio, quam proba-
 tissimi scriptores confirmant. Ita Plutarchus: Ἦδ' εἶν θυητὸν γεγέ-
 νησας. et Euripides in Medea,

Ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ἦσθετ' ἡδίκημένη.

Imitatus est et Maro:

“ Medios sensit delapsus in hostes”.

Κ Ε Φ. κή.

Ὅτι Ταχῶς δι' ἀσροτέρων διαίταν ἰτελεύτητε.

ΤΑΧῶς ὁ Αἰγύπτιος, ἕως μὲν ἐχρῆτο τῇ ἐπι-
 χωρίῳ διαίτῃ, καὶ εὐτελῶς διεβίω, ὑγιεινότα-
 τος ἀνθρώπων διῆγεν· ἐπεὶ δὲ εἰς Πέρσας ἀφίκετο,
 καὶ εἰς τὴν ἐκείνων τρυφὴν ἐξέπεσε, τὸ ἀηθες τῶν
 σιτίων ἐκ ἐνεργῶν, ὑπὸ δυσεντερίας τὸν βίον κατ-
 εστρεψε, τῆς τρυφῆς ἀλλαζάμενος θάνατον.

9 Ταχῶς] Eò confugit metu Agefilai, regis Lacedæmoniorum,
 quem, quòd propter brevitatem corporis risisset, infestum sibi fece-
 rat. Is Cornelio Nepoti Thacus scribitur in Agefilao. SCHEFF.

Κ Ε Φ. κθ'.

Παρά τίνος ἔμαθον τὰ νόμιμα οἱ Αἰγύπτιοι· Καὶ περὶ τῶν ἐκείνων
 δικασῶν.

Αἰγύπτιοί φασι παρ' Ἑρμῆ τὰ νόμιμα ἐκμυσ-
 θῆναι. Οὕτω δὲ καὶ οἱ ἑκαστοὶ τὰ παρ' ἑαυ-
 τοῖς

οἱ ἑκαστοὶ] Schefferus ἑκαστα, nempe “omnia Ægyptios Deis
 adscripsisse”. Sed τὸ ἑκαστοὶ non ad Ægyptios tantum, sed ad
 alias etiam nationes pertinet, qui suas leges plerumque alicui Deo
 acceptas ferebant. ΚΥΗΝ. Livius statim ab initio: “Datur hæc
 venia antiquitati, ut miscendo humana divinis, primordia urbium
 augustiora faciat”. Nec Josephi verba contra Apionem pigebit
 adscribere: Ὅψι δὲ καὶ μόλις ἔγνωσαν φύσιν γραμμάτων· οἱ γὰρ
 ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες, παρὰ Φοινίκων καὶ
 Κάδμου σιμνύονται μαθεῖν.

τοῖς σεμνύνειν προήρηνται. Δικασαὶ δὲ τὸ ἀρχαῖον παρ' Αἰγυπτίους οἱ ἱερεῖς ἦσαν. Ἦν δὲ τέτων ἀρχων ὁ 1 πρεσβύτατος, καὶ ἐδίκαζεν ἅπαντας. ἔδει δὲ αὐτὸν εἶναι δικαιοτάτον ἀνθρώπων, καὶ ἀφειδέσατο. Εἶχε δὲ καὶ 2 ἄγαλμα περὶ τὸν αὐχένα ἐκ σαπφοῦρε λίθου, καὶ ἐκαλεῖτο τὸ ἄγαλμα Ἀλήθεια. “Ἐγὼ δὲ ἤξιον, μὴ λίθου πεποιημένην, καὶ “εἰκασμένην, τὴν Ἀλήθειαν περιφέρειν τὸν δικαστὴν, “ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ ἔχειν αὐτήν”.

1 Πρεσβύτατος] MSS. πρεσβύτερος. S.

2 Ἄγαλμα] Diodorus Siculus. Ἐφόρει ἔτος περὶ τὸν τράχηλον ἐκ χρυσοῦς ἀλύσειος ἁρτημένον ζώδιον τῶν πολυτελεῶν λίθων, ὃ προσηγόρευον Ἀλήθειαν. SCHEFF.

Κ Ε Φ. λ'.

Περὶ Διονυσίου, καὶ Φιλίππου.

ΣΥγκασία ποτὲ ἐγένετο 3 Διονυσίῳ τῷ δευτέρῳ, καὶ 4 Φιλίππῳ τῷ Ἀμύντῃ. Πολλοὶ μὲν ἔν, ὡς εἰκός, καὶ ἄλλοι λόγοι ἐπέρρευσαν, ἐν δὲ τοῖς καὶ ἐκεῖνός. Ἦρετο ὁ Φίλιππος τὸν Διονύσιον πᾶς τοσαύτην παρὰ τῷ πατρὶτι λαβὼν ἀρχήν, εἴτα ὃ διεσάσατο αὐτήν; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ἐκ 5 ἔξω μέλους “Ὅτι τὰ μὲν ἄλλα μοι κατέλιπεν ὁ πατήρ· τὴν δὲ “τύχην, ἣ ταῦτα ἐκτίσατο καὶ διεφύλαξεν, ἐκ “ἔτι”.

3 Διονυσίῳ] Dionysii fil. Siciliae tyrannus, qui, imperio ob crudelitatem amisso, Corinthum concessit: ibique agens ludimagistrum, pueros docebat literas.

4 Φιλίππῳ] Amyntæ fil. Alexandri M. pater, Macedonum rex.

5 Ἐξω μέλος] Tractatum à musica: sic παρὰ τὸ μέλος, extracantum seu præter cantilenam. Est et alia ex MSS. lectio, ἐκ ἔξω λόγου, glossema, ut videtur, ex ignorantia natum.

Κ Ε Φ. λδ.

Κριτῶν νόμος περὶ μαθημάτων.

Κ ρῆτες δὲ τὰς παῖδας τὰς ἐλευθέρους μαθηθάνειν τὰς νόμους ἐκέλευον μετὰ τινος μελωδίας, ἵνα ἐκ τῆς μουσικῆς ψυχαγωγῶνται, καὶ εὐκολώτερον αὐτὰς τῇ μνήμῃ παραλαμβάνωσι. Καὶ ἵνα μὴ, τι τῶν κεκωλυμένων πράξαντες, ἀγνοίᾳ πεπονημένοι ἀπολογίαν ἔχωσι. Δεύτερον δὲ μάθημα ἔταξαν, τὰς τῶν Θεῶν ὕμνους μαθηθάνειν· τρίτον, τὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ⁶ ἐγκώμια.

6 Ἐγκώμια] Lucianus de Gymnasiis: Προῖσι δὲ ᾄδῃ, σοφῶν ἀνδρῶν γνάμιας, καὶ ἔργα παλαιά, καὶ λόγους ὠφελίμους ἐν μέτροις κατακοσμήσαντες, ὡς μᾶλλον μνημονεύουσιν, ραψάδεμεν αὐτοῖς. Οἱ δὲ καὶ ἀκούοντες ἀριστείας τινὰς καὶ πράξεις αἰδόμενοι, ὀρέγονται κατὰ μικρὸν, καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεχειροῦνται, ὡς καὶ αὐτοὶ ᾄδονται καὶ θαυμάζοντο ὑπὸ τῶν ὕστερον.

Κ Ε Φ. λβ'.

Πᾶς ὁ Σωκράτης ἐθάρτυνεν τὸν Ἀλκιβιάδην, ὅςτις μᾶλλον τῷ πρέποντος εὐλαβεῖσθαι τὸν δῆμον.

Κ ΑΙ ταῦτα Σωκράτης πρὸς Ἀλκιβιάδην. Ὁ μὲν ἡγωνία, καὶ ἐδεδίει πάνυ σφόδρα εἰς τὸν δῆμον παρελθεῖν, ⁷ τὸ μεράκιον· ἐπιθαρσύνων δὲ αὐτὸν, καὶ ἐγείρων ὁ Σωκράτης. Οὐ καταφρονεῖς, εἶπεν, ἐκείνους τῷ σκυτοτόμῳ; τὸ ὄνομα εἰπὼν αὐτῷ. φήσαντος δὲ τῷ Ἀλκιβιάδῃ, ὑπολαβὼν πάλιν ὁ Σωκράτης, Ἔτι δὲ ἐκείνους τῷ ἐν τοῖς κύκλοις κηρύττοντος; ἢ ἐκείνους τῷ σκηνοῤῥάφῃ; ὁμολογῶντος δὲ τῷ Κλεινίῳ μεिरακίῳ, Οὐκᾶν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων

7 Τὸ μεράκιον] Vide notam, Κ Ε Φ. θ'. p. 6.

Ἀθηναίων ἐκ τέτων ἡθροῖσαι; καὶ εἰ τῶν καθ' ἓνα καταφρονεῖς, καταφρονήτεον ἄρα καὶ τῶν ἡθροισμένων. Μεγαλοφρόνως ταῦτα 8 ὁ τῷ Σωφρονίσκῳ καὶ τῆς Φαιναρέτης, τὸν τῷ Κλεινίῳ καὶ τῆς Δεινομάσχῃ διδάσκων.

8 Ὁ τῷ Σωφρονίσκῳ] Affectata nimis et curiosa loquendi formula, sed Atticistarum propria; quâque plurimum delectantur.

Κ Ε Φ. λγ'.

Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι τὴν τῷ ἰατρῷ τῷ Πύρρῳ ἐπιβλήν ἐπρόσηκοντο.

Κινέας 9 ὁ Πύρρῳ ἰατρός, φασί, πρὸς τὴν βελὴν τῶν Ῥωμαίων ἔγραψε δι' ἀπορρήτων, καὶ ἤτει χρήματα, καὶ ὑπόσχετό ἀποκτείνειν φαρμάκοις τὸν Πύρρον. οἱ δὲ ἐπρόσηκοντο τὴν ὑπόσχεσιν. “Δι' ἀρετῆς γὰρ ἴσασι Ῥωμαῖοι ἀγαθοὶ εἶναι, ἐ μὴν “διὰ τέχνης, καὶ πανουργίας, καὶ ἐπιβουλῆς καταγωγ- “νίσασθαι τὸς ἐχθρούς”. Ἀλλὰ καὶ αὐτῷ Πύρρῳ τὴν γνώμην τῷ Κινέῳ ἐξέφηναν.

9 Κινέας] Schottus, omnesque alii reposuerunt Νικίας; hic enim Pyrrhi fuit medicus: sed Cineas a Pyrrho legatus ad Senatum est missus, vir egregiâ memoriâ. Timocharem vocat Aulus Gellius. Vide Ciceronem in tertio De Officiis.

Κ Ε Φ. λδ'.

Πῶς εἶχε πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ὁ Περικλῆς.

Εἴτα ἐκ ἧν τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων θεραπευτικὸς ὁ Ξανθίππῳ Περικλῆς; ἐμοὶ μὲν δοκεῖ. Ὅσα- κίς γ' ἐμελλεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν παρίεναι, ἤνυχεν-
το

Ὁ τῷ Ἀθηναίων] Fortasse τῶν scribendum, ut est in lemmate. Sed hanc tanti viri modestiam notavit etiam Quintilianus libro Instit. duodecimo. “Nec immerito Pericles solebat optare, ne quod sibi verbum in mentem veniret, uo opulus offenderetur”.

το μηδὲν αὐτῷ ἰ ρῆμα ἐπιπολάσαι τοιῦτον, ὅπερ
ἐν ἔμελλεν ἐκτραχύνειν τὸν δῆμον, πρόσαντες αὐτῷ
γενόμενον, καὶ ἀβέλητον δόξαι.

1 [Ρῆμα] Plutarchus in Pericle: Πρὸς τὸ βῆμα βαδίζων ἔυχετο
τοῖς θεοῖς, μηδὲν ἐκπτεῖν ἄκοντος αὐτῆ τρὸς τὴν προκείμενην χρεῖαν
ἀνάρμοσον. SCHEFF.

Κ Ε Φ. λέ.

Περὶ τῶν τῆς τῶν Ἐφόρων θρόνους ἀσβόλῳ χρισαμένων.

Κλαζομένων ² τινὲς εἰς τὴν Σπάρτην ἀφικόμενοι,
καὶ ὕβρει καὶ ἀλαζονείᾳ χράμενοι, τῆς τῶν
Ἐφόρων θρόνους, ἐθα εἰώθασι καθήμενοι χρηματίζειν,
καὶ τῶν πολιτικῶν ἕκασα διατάττειν, ἀλλὰ τέτρε
γε τῆς θρόνους ἀσβόλῳ κατέχρισαν. Μαθόντες δὲ
οἱ Ἐφοροί, ἐκ ἠγανάκτησαν, ἀλλὰ τὸν δημόσιον κί-
ρυκα καλέσαι· τες, προσέταξαν αὐτὸν δημοσίᾳ κηρί-
ξαι τῷτο δὴ τὸ θαυμαζόμενον· “Ἐξέσω Κλαζο-
“ μενίοις ἀσχημονεῖν”.

2 Κλαζομένων] Chios fuisse refert Plutarchus, nec fuligine, sed
vomitu, ventrisque fordibus, dicta loca fœdasse. SCHEFF.

Κ Ε Φ. λς’.

Περὶ Ἱέρωνος καὶ Θεμισοκλέους.

Θεμισοκλῆς ³ Ἱέρωνα ἥκοντα εἰς Ὀλύμπια, ⁴ Ὀ-
λυμπίων ἀγομένων, ἵππους ἄγοντα, εἶρξε τῆς
ἀγωνίας, εἰπὼν· “Τὸν μὴ μεταλαβόντα τῷ ⁵ με-
“ γίσκ

3 Ἱέρωνα] Hieronem intelligit, Siciliae tyrannum.

4 Ὀλυμπίων] Cuperus putat Gloffiatoris ista esse, ac propterea
rejicienda. SCHEFF. Ὀλύμπια et locum, et ipsos ludos deno-
tat. K.

5 Μεγίσκ τῶν κινδύνων] Bellum Persicum vult.

“ γίγνε τῶν κινδύνων, τῶν πανηγύρεων μεταλαμβάνειν μὴ δεῖν”. Καὶ ἐπηνέθη Θεμισοκλῆς.

Κ Ε Φ. λζ’.

Σύγκρισις Δημοτρίου καὶ Τιμοθέου στρατηγῶν.

Εἶτα τίς ἀμείνων ἦν στρατηγεῖν, ὁ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς, ἢ Τιμόθεος ὁ Ἀθηναῖος; Ἐγὼ μὲν ἐρῶ τὸν τῶν ἀμφοτέρων τρόπον· ἔνεσι δ’ ὑμῖν προτιμῆσαι τὸν ἕτερον. Δημήτριος μὲν βία, καὶ πλεονεξία, καὶ λυπῶν τὰ μέγιστα, καὶ ἀδικῶν ἥρει τὰς πόλεις, μηχανὰς προσάγων καὶ κατασείων, καὶ ὑπορύττων τὰ τείχη· Τιμόθεος δὲ πείθων, καὶ διδάσκων λόγῳ, ὅτι λυσιτελέσερόν ἐστι τῶν Ἀθηναίων ἀκρεῖν.

6 Δημήτριος] Antigoni, Macedoniae regis filius, cognomento Poliorcetes.

Κ Ε Φ. λη’.

Ἀλεκτρούων ἀγῶν πόθεν ἀρχὴν ἔλαβεν.

Μετὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν νίκην, Ἀθηναῖοι νομὸν ἔθεντο, 7 Ἀλεκτρούνας ἀγωνίζεσθαι δημοσία ἐν τῷ θεάτρῳ μιᾶς ἡμέρας τῇ ἔτει. πόθεν δὲ τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ὅδε ὁ νόμος, ἐρῶ· “Οτε Θεμισοκλῆς ἐπὶ τὰς Βαρβάρους ἐξῆγε τὴν πολιτικὴν δύναμιν, ἀλεκτρούνας ἐθεάσατο μαχομένους· ἐδὲ ἀργῶς αὐτὰς εἶδεν. Ἐπέσπασε δὲ τὴν στρατιάν, καὶ ἔφη πρὸς αὐτάς· “Ἀλλ’ ἔτοι μὲν ἔτε ὑπὲρ πατρίδος,

“ ἔτε

7 Ἀλεκτρούνας] Potest et alia ratio assignari, præter hanc ab Æliano allatam, cur gallorum a Themistocle institutum fuerit certamen; nempe ut perpetua Persicæ cladis posteritati tradere-tur memoria: siquidem avis ista è Perside primum in alias regiones transmissa est.

“ ἔτε ὑπὲρ πατρῶων θεῶν, ἔδ’ ἔ μὴν ὑπὲρ ⁸ προγονικῶν
 “ ἡρώων κακοπαθεῖσιν, ἔδ’ ἔ ὑπὲρ δόξης, ἔδ’ ἔ ὑπὲρ ἐλευ-
 “ θερίας, ἔδ’ ἔ ὑπὲρ παίδων, ἀλλ’ ὑπὲρ τῆ μὴ ἡττηθῆναι
 “ ἐκάτερος, μηδ’ εἶξαι θάτέρῳ τὸν ἕτερον”. Τὸ τοίνυν
 γενόμενον αὐτοῖς σύνθημα τότε εἰς ἀρετὴν, ἐβελήθη
 διαφυλάττειν καὶ εἰς τὰ ὅμοια ἔργα ὑπόμνησιν.

8 Προγονικῶν] Faber legit προγονικῶν Ἠρώων, ut Atticum sit
 pro Ἠρωέων. Ἠρώα autem sunt sepulchra Heroum. Kuhniius τὸ,
 ὑπὲρ προγονικῶν ἡρώων, intelligit de “ Heroibus, quos Athenien-
 ses jactitant majores suos”, quorum numerus non est exiguus;
 atque ita contextum reformavi.

Κ Ε Φ. λθ’.

Πᾶς τις τὰ σκάμματα ἤνεγκαν.

ΤΑ σκάμματα καὶ αἱ λοιδορίαι ἔδ’ ἐν μοι δοκεῖ
 δύνασθαι. “ Ἐὰν γὰρ ⁹ σερεᾶς γυνῶμης λάβω-
 “ ται, καταλέλυνται· ἐὰν δ’ ἐ ἀγενεῖς καὶ ταπει-
 “ νῆς, ἰσχυρὲ” καὶ ἔ μόνον ἐλύπησε πολλάκις,
 ἀλλὰ καὶ ἀπέκτεινε. Τέτων ἀπόδειξις ἐκείνῃ ἔσω
 Σωκράτης μὲν ἔν ο κωμωδούμενος, ἐγγελα· Πολιάγρος
 δ’ ¹ ἀπήγξατο.

⁹ Σερεᾶς] Horat. “ Fragili quærens illidere dentem,
 “ Offendet folido.”

“ Nemo”, ait Seneca, “ ab alio contemnitur, nisi à se ante con-
 “ temptus est”.

Ὁ Κωμωδούμενος] Nebulas, Aristophanis comœdiam, intelligit.
 Sed Plutarchus in libello “ de audiendis poetis” hujus Poliaagri
 meminit: Εἰ μὲν ἐπὶ τῇ δωροδοκίᾳ καὶ πλεονεξίᾳ χαίρει, τὸν ἡω-
 μωδούμενον ὑπερβάλλει μακροτέρῳ Πολιάγρον.

Εὐδαίμων Πολιάγρος ἑράνιον

Αἶψα πλετοφόρον τρέφων.

Libet quoque adjicere ex eodem libro duos Philemonis versus
 jucundissimos, nec a re præsentī aliénos, levi mutatione additâ, ut
 fiet. versus:

Ἄλλ’ ἥδιον ἔδ’ ἐν, ἔδ’ ἐ μακικώτερον

Ἐς ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν.

¹ Ἀπήγξατο] Mortem sibi laqueo conscivit. Theocritus, ἀπαγ-
 ξασθαί με πνήσις.

Κ Ε Φ. μ'.

"Οτι μηδὺς τῶν Βαρβάρων ἄθιος.

ΚΑΙ τίς ἔκ ἂν ἐπῆνεσε τὴν τῶν Βαρβάρων σοφίαν; εἶγε μηδεὶς αὐτῶν εἰς ² ἀθεοτῆτα ἐξέπεσε, μηδὲ ἀμφισβάλουσι περὶ Θεῶν, ἅρά γε εἰσιν, ἢ ἔκ εἰσι· καὶ ἅρά γε ἡμῶν φροντίζουσιν, ἢ ἔ. Οὐδεὶς γὰρ ἐννοίαν ἔλαβε τοιαύτην, οἷαν ὁ ³ Εὐήμερος ὁ Μεσσηνίας, ἢ ⁴ Διογένης ὁ Φρύξ, ἢ Ἰππων, ἢ ⁵ Διαγόρας, ἢ Σωσίας, ἢ ⁶ Ἐπίκερος* ἔτε Ἰνδός, ἔτε Κελτός, ἔτε Αἰγύπτιος. Λέγουσι δὲ τῶν Βαρβάρων οἱ προερημέιοι, καὶ εἶναι Θεούς, καὶ προνοεῖν ἡμῶν, καὶ προσημαίνειν τὰ μέλλοντα, καὶ διὰ ὀρνίθων, καὶ διὰ συμβόλων, καὶ διὰ σπλάγχνων, καὶ δι' ἄλλων τινῶν μαθημάτων τε καὶ διδασμάτων. Ἀπερὲν ἐσι τοῖς ἀνθρώποις διδασκαλία γ τῆς παρὰ τῶν Θεῶν εἰς αὐτὰς προνοίας· καὶ δι' ὀνείρων δὲ λέγουσι, καὶ δι' αὐτῶν τῶν ἀσέρων πολλὰ προδηλῆσθαι. Καὶ ὑπὲρ τέτων ἰσχυράν ἔχοντες τὴν πίσιν, θύκσι σε καθαρῶς, καὶ ⁸ ἀγνεύουσιν ὁσίως,

² Ἀθεοτῆτα] Cicero; "Nulla gens tam fera, nemo hominum tam immanis, cuius mentem non imbuerit Deorum opinio".

³ Εὐήμερος] Historicus, è civitate Messana; quidam vero Agra-gantinum vocant, sed Plutarchus Tegeatem.

⁴ Διογένης] Alius a Philosopho. Fortasse ὁ Φρύξ suo loco motus, post Διαγόραε ἀρρῶνι debeat, qui sermones Phrygios post se reliquit; ob quos, siquidem de Phrygia matre erant scripti, eum infamem fuisse verisimile est.

⁵ Διαγόρας] Ex Melo insula oriundus, Philosophus: quem, ob interpretata mysteria profugum, siquis interfecisset, ei Athenienses polliciti sunt talentum. Huic Atheo erat cognomen.

⁶ Ἐπίκερος] Atheniensis, inter Atheos numeratur, quod providentiam omnino et curam negaret Deorum. "Negat Deum, qui Providentiam negat".

⁷ Τῆς παρὰ τῶν Θεῶν] Cum particula ἐκ ante τῆς παρὰ τῶν Θεῶν apposita, esset otiosa, et structuram perturbaret, omnino tollendam censui.

⁸ Ἀγνεύουσιν] Ἀγνεύειν ὁσίως, Latinis est, rite in castro esse, i. e. religionis causa a carnis vinique usu, et aliis interdictis cibis se abstinere, et sequare.

ὁτίως, καὶ τελετὰς τελεῖσι, καὶ Ὀργίων φυλάττεσι νόμον, καὶ τὰ ἄλλα πράττεσιν· ἐξ ὧν, ὅτι τὰς Θεὸς ἰσχυρῶς καὶ σέβει καὶ τιμῶσιν, ὁμολόγηται.

Κ Ε Φ. μά.

Περὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ τῆς τῆ Παρίδος λύρας.

Ο μὲν Ἀλεξάνδρος εἰς τὴν Ἰλίον ἦλθεν· ἀνασκο-
πῶντι δὲ αὐτῷ φιλοπόνως, τῶν τῆς Τρώων προς-
ελθῶν τὴν ὁ λύραν ἐδείκνυεν Ἀλεξάνδρου· ὁ δὲ ἔφη,
Προτιμησαίμην ἂν μᾶλλον ἰδεῖν τὴν Ἀχιλλέως,
ὑπὲρ γε τὴν Ἀλεξάνδρου. Ἐπὶ θεί γὰρ κτῆμα ἀ-
γαθὸν στρατιώτης, ὃ συνεῖδεν ἐκεῖνος τὰ τῶν ἀγαθῶν
ὁ ἀνδρῶν κλέα. Τῷ δὲ Παρίδος τί ἄρα ἦσεν ἢ λύ-
ρα, εἰ μὴ μέλη μοιχικά, καὶ ἰοῖα αἰρεῖν γυναῖ-
κας καὶ δέλγειν;

ἡ Λύραν] Stobæus Serm. 48. Ἐν Ἰλίῳ θύοντι Ἀλεξάνδρου, ἔφη ὁ ἱερεὺς, δείξαι τὴν Παρίδος λύραν. Ὁ δὲ, τὴν Ἀχιλλέως, εἶπεν, εἰ ἔχεις, δείξον, καὶ πρὸς τῆς λύρας τὴν Μελίαν. Kuhn.

ὁ Ἀνδρῶν κλέα] Hæc ex Homero sunt desumpta, Iliad I.

Τὸν δ' εὖρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
Τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπιν· αἰεὶ δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.

ἰοῖα αἰρεῖν] Commodè ad hunc locum referri possunt, quæ de Paride poëta Venusinus scripsit:

—“Grataque fœminis
“Imbelli cithara carmina divides”.

Κ Ε Φ. μβ'.

Περὶ μεγαλοφροσύνης Κράτιτος.

Κράτις 2 ὁ Θηβαῖος, τάτε ἄλλα μεγαλόφρων ὦν
πεφώραται, καὶ καταφρονητικὸς τῶν ὑπὸ τῷ πλῆ-
θους

D 2

2 Κράτις:] Cynicus Philosophus.

θες θάυμαζομένων· ἀτὰρ ἔν καὶ χρημάτων, καὶ πα-
τρίδος· Ὅτι μὲν ἔν τῆς ἐτίας ἀπέστη τοῖς Θεβαίοις,
τὸτο μὲν καὶ εἰς πάντας ἐξεφοίτησε· τὸ δὲ ἕτερον
αὐτῷ ἔ πασι γινώριμον· ἔστι δὲ ἐκεῖνο. Ἀπαλλατ-
τόμενος τῶν Θεβῶν οἰκισθεῖσων, πάλιν, ἔφη· “Οὐ
“δέομαι ὁ πόλεως, ἢν Ἀλέξανδρος ὁ κατασκάψει,
“ἢ ἄλλος”.

9 Πόλεως] Laërtius, Πρὸς Ἀλέξανδρον πυθόμενον εἰ βίβεται αὐτῷ
τὴν πατρίδα ἀνερθᾶθῃναι, ἔφη, Καὶ τί δεῖ; Πάλιν γὰρ ἴσως, Ἀλέ-
ξανδρος ἄλλος αὐτὴν κατασκάψει.

ἔχον δὲ πατρίδα τὴν Ἀδοξίαν,
καὶ τὴν Πενίαν δ' αὖ, ἀνάλατον τῇ τύχῃ.

ο Κατασκάψει] Nam devictis praelio Thebanis, urbem funditus
deleverat, conservatā solummodo Pindari domo.

Κ Ε Φ. μγ'.

Περὶ Ὀλυμπιάδος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τιθηνοτά καὶ ἀτὰρ δυσ-
χειραίνοντι.

Ὀλυμπιάς, ἢ Ἀλεξάνδρῳ, πυθομένη ὅτι¹ πολὺν
χρόνον ὁ παῖς αὐτῆς ἄταρος μένει, βαρὺ ἀνα-
στρέψα, καὶ θρηγῶσα εὖ μάλα λιγέως, “ὦ τέκνον,
“εἶπεν, ἀλλὰ σὺ μὲν ἔρανῃ μετασχεῖν βελόμενος,
“καὶ τὸτο σπύδων, νῦν ἔδῃ τῶν κοινῶν δήπκ,²
“καὶ ἴσων πᾶσιν ἀνθρώποις, μετασχεῖν ἔχεις, γῆς
“τε ἅμα καὶ ταφῆς”· Καὶ τὰς ἐαυτῆς τύχας οἰκ-
τεύρασα, καὶ τὸ τῷ παιδὸς τετυφωμένον ἐλέγξασα.

¹ Πολὺν χρόνον] Trīginta et aliquot diebus. SCHEFF.

² Καὶ ἴσων πᾶσιν] Κοινοὶ γὰρ εἰσιν, ut ait Chrysostomus, τῆς
φύσεως νόμοι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, τὸν ἀπελθόντα τῇ γῇ κρύπτεσ-
θαι, καὶ ταφῇ παραδίδοσθαι καὶ τοῖς κόλπτοις τῆς πάντων μητρὸς
περιέλλισθαι γῆς. Orat. prima de Babylla Martyre.

Κ Ε Φ. μδ'.

Περὶ φιλοκαλίας Ξενοφώντος.

Ξενοφῶντι ἔμελε τῶν ἄλλων σπεδαίων, καὶ ἔν-
3 ὄπλα καλὰ ἔχειν. Νικῶντι γὰρ ἔλεγε τὸς
πολεμῖες τὴν καλλίστην σολὴν ἀρμόττειν· καὶ ἀποθ-
νήσκοντα ἐν τῇ μάχῃ, κεῖσθαι καλῶς ἐν καλῇ τῇ
πανοπλίᾳ. Τῷ γὰρ ἀνδρὶ τῷ γενναίῳ ταῦτ' εἶναι
τὰ ἐντάφια, τὰ ὡς ἀληθῶς κοσμεῦνται αὐτόν. Λέ-
γεται ἔν ὃ τῷ Γρύλλῳ τὴν μὲν ἀσπίδα 4 Ἀργολι-
κὴν ἔχειν, τὸν δὲ θώρακα Ἀττικόν, τὸ δὲ κράτος
Βοιωτικὴν γέ, τὸν δὲ ἵππον 5 Ἐπιδάριον. Φιλοκάλε
δὲ ἔγωγε αὖ εἶναι φαῖναι τὰ τοιαῦτα ἀνδρὲς, καὶ
ἀξιῶντος ἑαυτὸν τῶν καλῶν.

3 "Οπλα καλὰ] Idem Hannibalis ingenium. De quo Livius :
" Vestitus nihil inter æquales excellens, arma atque equi conspi-
ciebantur". Schöff. Et de Cyro ipse Xenophon, lib. vii. Παιδ.
Τὰ Κύρου ὄπλα, ὡς περὶ κάτοπτρον, ἐξέλαμπιν.

4 Ἀργολικὴν] Quæ hæc nominantur arma, pro optimis habita
apud Græcos veteres. Idem.

5 Ἐπιδάριον] Dux fuerunt ejusdem nominis civitates: altera
Epiri, altera Peloponnesi, Æsculapio sacra. Illam vero Epiri equis
præstantissimis nobilem fuisse, è Virgilio pater; qui domitricem
equorum Epidaurum vocat. Et hanc urbem ut intelligamus, fa-
ciunt hæc verba, "Iliadum palmas Epiros equarum". Strabo.
lib. viii. "Εστὶ δὲ καὶ γένος τῶν ἵππων κράτιστον τὸ Ἀρκადικόν, κα-
θάπερ τὸ Ἀργολικόν, καὶ τὸ Ἐπιδάριον.

Κ Ε Φ. με'.

"Οτι ὁ Δημοσθένης, καλῶντος τῷ Διογένης, εἰς καπηλεῖον ἢ κ' ἦβαιν-
εἰσμέναι.

Ηρίσα ποτὲ Διογένης 6 ἐν καπηλείᾳ· εἴτα παρι-
όντα Δημοσθένη ἐκάλει· τῷ δὲ μὴ ὑπακέσαν-
D 3 τοῖς

6 Ἐν καπηλείᾳ] Quo in honore Athenis cauponæ fuerint, ex
Ilocrate colligere est: Ἐν καπηλείᾳ φαγεῖν ἢ πίνειν ἐδίδεσθαι· ἀντὶ
κείνης ἐπισημῆς ἐτόλμησε. Kühn.

τος Αἰσχύρη, ἔφη, Δημόσθενες, παρελθεῖν εἰς κατη-
λεῖον; καὶ μὴν ὁ κύριός σε καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐν-
θάδε εἰσεῖσι· τὲς δημότας λέγων, καὶ τὲς καθ'
ἓνα· ἡ δὲ δὴλῶν, ὅτι οἱ Δημηγόροι καὶ οἱ Ῥήτορας
δῶλοι τῷ πλήθει εἰσὶ.

ἡ δὲ δὴλῶν] Interpunctionem mutavi ex judicio doctissimorum :
cum prius legeretur, τὲς καθ' ἓνα δὴλῶν.

Κ Ε Φ. μς'.

Περὶ Καλάνου ἐκείνης τελευτῆς.

ἈΞΙΟΝ δὲ καὶ τὸ Καλάνου τῷ Ἰνδῷ τέλος ἐπαινεῖ-
σαι, ἄλλος δ' αὖν εἶπεν ὅτι καὶ ἀγασθῆναι.
Ἐγένετο δὲ τοιούτου. ὁ Κάλανος ὁ Ἰνδῶν σοφιστῆς
μακρὰ χαίρειν ὁ φράσας Ἀλεξάνδρῳ καὶ Μακεδόσι,
καὶ τῷ βίῳ, ὅτι ἐβελήθη ἀπολύσαι αὐτὸν ἐκ τῶν τῷ
σώματος δεσμῶν, ἐγενήθητο μὲν ἡ πυρὰ ἐν τῷ
καλλίσῳ προασεΐῳ τῆς Βαβυλῶνος· καὶ ἦν τὰ ξύλα
αὐτὰ, καὶ πρὸς εὐωδίαν εὖ μάλα ἐπίλεκτα, κέδρε,
καὶ θύες, καὶ κυπαρίττε, καὶ μυρσίνης, καὶ δάφνης·
αὐτὸς δὲ γυμνασάμενος γυμνάσιον τὸ εἰωθός, (ἦν δὲ
αὐτὸ δρόμος) ἀνελθὼν ἐπὶ μέσης τῆς πυρᾶς ἔστη ἐσε-
φαναμένος καλὰ μὲν κόμῃ. Καὶ ὁ μὲν Ἥλιος αὐτὸν
πρὸς-

ὁ Κάλανος] Cicero Tusc. Quæst. "Calanus Indus, indoctus, ac barbarus, in radicibus Caucasii natus, suâ voluntate vivus combustus est".

ὁ φράσας] Constructio satis perturbata, longa verborum trajec-
tione usque ad αὐτὸς δὲ γυμνασάμενος.

ὁ σώματος δεσμῶν] Animam ἀτεχνῶς ἐν τῷ σώματι διαδε-
μένῃ, ait Plato in Phædone. - Et Cicero, "Dum sumus in his
inclusi compagibus corporis, munere quodam necessitatis, et gravi
opere perfungimur. Est enim animus celestis ex altissimo domi-
cilio depressus, et quasi demersus in terram, locum divinæ naturæ
æternitatisque contrarium.

προέβαλλεν, ὃ δὲ αὐτὸν προσεκύνει. Καὶ τῷτο ἦν τὸ σύνθημα εἰς τὸ ἐξάπτειν τὴν πυρὰν τοῖς Μακεδόσι· καὶ τὸ μὲν ἐδρᾶτο, ὃ δὲ περιληφθεὶς 1 τῆς φλογὸς 2, ἀτρέσως εἰσῆκει, καὶ ἐ πρότερον ἀνετράπη, πρὶν δὲ διελύθῃ. Ἐνταῦθα, φασιν, ἐκπλαγῆναι καὶ τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ εἶπεν, "Ὅτι μείζονας ἀντιπάλης αὐτῷ Κάλανος κατηγωνίσσατο. ὃ μὲν γὰρ πρὸς 3 Πῶρων, καὶ 4 Ταξίλην, καὶ Δαρεῖον δῖηθλησεν· ὃ δὲ Κάλανος πρὸς τὸν πόνον, καὶ τὸν θάνατον.

1 τῆς φλογὸς] Patet excidisse ὑπό. Kuhn.

2 Ἀτρέσως] MSS. Ἀτρέπτως.

3 Πῶρων] Indiæ rex, vir miræ proceritatis, ab Alexandro devictus.

4 Ταξίλην] Ompis à Curtio vocatur Taxilorum rex. Est autem Taxila magna civitas, inter Indum et Hydaspem.

Κ Ε Φ. μζ'.

Διὰ τί ὁ Ἀριστοτέλης ἀπέλιπε τὰς Ἀθήνας.

Ἀριστοτέλης, ὅτε ἀπέλιπε τὰς Ἀθήνας δέει 5 τῆς κρίσεως, πρὸς 6 τὸν ἐρόμενον αὐτὸν, τίς ἐστὶν ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἔφη, Παγκάλῃ· ἀλλ' ἐν αὐτῇ,

7 Ὅχνη ἐπ' ὅχνη γηράσκει, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ· τὲς συκοράντας λέγων. Καὶ πρὸς τὸν ἐρόμενον, διὰ τί ἀπέλιπε τὰς Ἀθήνας ἀπεκρίνατο, "Ὅτι ἐ βέλεται Ἀθηναίους δις ἐξαμαρτεῖν εἰς φιλοσοφίαν τὸ περὶ Σωκράτην πάθος αἰνιττόμενος, καὶ τὸν 8 κατ' αὐτὸν κίνδυνον.

5 τῆς κρίσεως] Aristoteles Athenis Chalcidem demigravit. Nam Eurymedon Cereris Hierophanta, impietatis dicam philosopho impingere volebat. Kuhn.

6 τὸν ἐρόμενον] Antipatrum regem intelligit. Scheff.

7 Ὅχνη] Versus sunt Homeri quos leviter inflectit, ex Odyss. H.

Ὅχνη ἐπ' ὅχνη γηράσκει μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ,

Αὐτὰρ ἐπὶ σαφυλῇ σαφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.

8 Κατ' αὐτὸν] Faber. καθ' αὐτὸν MSS. καθ' αὐτῷ κίνδυνον. Sch. Codicum auctoritatem hoc loco secutus sum.

Κ Ε Φ. μή.

Περὶ Τιμοθέου, καὶ ἄλλων ἑδὲν ὠφελήεντων ὑπ' ἰδίας ἀνδραγαθίας.

Τιμόθεον ὃ τὰ μὲν πρῶτα ἐπὶ ἤνεν Ἀθηναῖοι· ἐπεὶ δὲ ἔδοξεν ἁμαρτεῖν αὐτῷ ἔδοξεν, ἢ φθάνουσα αὐτὸν ἀνδραγαθία ἀλλ' ἑδὲ ὀλίγον ὅ ἔσωσεν, ἑδὲ μὴν αἱ τῶν προγόνων ἀρεταί. Θεμισοκλῆς δὲ ἑδὲν ὤνητο, ἑδὲ ἐκ τῆς ταυμαχίας τῆς περὶ Σαλαμῖνα, ἕτε ἐκ τῆς πρεσβείας τῆς εἰς Σπάρτην. λέγω δὲ ἦν ἐπρέσβευσε, κλέπτων τὴν τῶν Ἀθηναίων ¹ τείχισιν. Ἐφυγε γὰρ κακείνος ἔ τὰς Ἀθήνας μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν. Καὶ Παυσανίαν δὲ τὸν Λακεδαιμονιον ἑδὲν ὤνησεν ἢ ² ἐν Πλαταιαῖς νίκη· ὑπὲρ δὲ ὧν ἐν Βυζαντίῳ ἐκαινέργει, καὶ ἐνόςσει Περσικά, ὑπὲρ τέτων ³ διέφθειρε καὶ τὴν χάριν, τὴν ἐπὶ τοῖς πρώτοις. Φωκίωνα δὲ ἢ εὐσημία ἢ καλῶσα αὐτὸν Χρησὸν, ἑδὲν ὠφελήσεν, ἑδὲ τὰ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη, ἅπερ ἔν διεβίωσεν ἑδὲν ἀδικήσας τὸς Ἀθηναίους ἐν βραχεῖ. Ἐπεὶ δὲ ἔδοξεν Ἀντιπάτρῳ τὸν Πειραιᾶ προδιδόναι, Ἀθηναῖοι κατέγνωσαν αὐτῷ θάνατον.

ὃ Τιμόθεον] Timotheus Cononis filius, Atheniensis, rei militaris dux peritissimus, odio tandem ingratae civitatis coactus, Chalcidem se contulit; ibique finem vitae cepit.

ὃ Ἐσωσεν] Quo minus lis ejus aestimaretur centum talentis.

¹ Τείχισιν] Bello Persico dirutos Atheniensium muros aedificari noluerunt Lacedaemonii.

² Ἐν Πλαταιαῖς] Pausaniā duce, apud Plataeas Mardonius Satrapes fugatus est.

³ Διέφθειρε] Magnam belli gloriam turpi morte maculavit.

Κ Ε Φ. μθ.

Περὶ Φωκίωνος.

Φωκίωνος δὲ τῷ Φώκῃ καὶ τῷ τοῦ ἔγωγος ἔγνω καλόν. Παρελθὼν γὰρ εἰς τὸς Ἀθηναίους, ἐκκλησίας

σίας ὕσης, ἐπεὶ τι αὐτοῖς ἐμέμφετο 4 ἀγνωμονῶσι,
πάνυ σφόδρα πεπαιδευμένως καὶ πληκτικῶς εἶπε·
“Βέλομαι μᾶλλον τι 5 ὑφ’ ὑμῶν παθεῖν κακὸν αὐ-
“τὸς, ἢ αὐτὸς τι ὑμᾶς κακῶς δρᾶσαι”.

4 Ἀγνωμονῶσι] Ingratitudinem populi erga Nicanorem intelligit.
5 Ὑφ’ ὑμῶν] Noster ait, Phocionem maluisse injuriam ab Athe-
nienſibus, Plutarchus à Nicanore accipere, quam facere. ΚΥΗΝ.

Κ Ε Φ. ν’.

Περὶ Κλεινῆς καὶ Ἀχιλλέως μουσικῇ τὴν ὀργὴν ἀνασέλλειν φιλέτων.

Κλεινίας ἀνὴρ ἦν σπουδαῖος τὸν τρόπον, Πυθαγο-
ρεῖος δὲ τὴν σοφίαν. Οὗτος εἴ ποτε εἰς ὀργὴν
προήχθη, καὶ 6 εἶχεν αἰσθητικῶς ἑαυτῷ εἰς θυμὸν
ἐξαγομένον, παραχρῆμα πρὶν ἂν ἀπάλῃ αὐτῷ ἢ
ὀργὴ καὶ ἐπίδηλος γένηται, 7 ὅπως δίδκεται, 8
τὴν λύραν ἀρμολύμενος ἐκιδάριζε. Πρὸς δὲ τὰς πυν-
θανομένους τὴν αἰτίαν ἀπεκρίνετο 9 ἐμμελῶς. “Ὅτι
πραῦνομαι. Δοκεῖ δὲ μοι καὶ ὁ ἐν Ἰλιάδι Ἀχιλ-
λεὺς, ὁ τῇ κιθάρᾳ προσάδων, καὶ τὰ κλέα τῶν
προτέρων διὰ τῷ μέλῳ εἰς μνήμην, ἑαυτῷ ἄγων,
τὴν Μῆνιν κατευνάζειν. Μουσικὸς γὰρ ὢν, τὴν κι-
θάραν πρῶτην οὐκ ἐκ τῶν λαφύρων ἔλαβε.

6 Εἶχεν αἰσθητικῶς] Elegans circumlocutio τῷ συναισθάνεσθαι,
quod est, “Sibi esse conscium alicujus rei, ejusque sensum intus
peripere.” ΚΥΗΝ.

7 Ὅπως δίδκεται] Rectius fortasse legeris, ὅπως δίδκετο, nisi
aliter interpretari malueris: “ut eorum institutis præceptum est”.

8 Τὴν λύραν] Ex præcepto, et exemplo magistri sui Pythagoræ.
Seneca de ira: “Pythagoras perturbationes animi lyrâ compo-
nebat.” Idem.

9 Ἐμμελῶς] Appositè hoc loco; quum ipse citharam musicus
pulsabat.

οὐκ ἐκ τῶν λαφύρων] Homeri locum designat Iliad. i. v. 186.
ubi laudatam habes hanc citharam.

τὴν ἀρετὴν ἐξ ἰνάρων, πόλιν Ἡπίωνος ὀλέσας·

τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, αἶδε δ’ ἄρα κλέα ἀνδρῶν.

Περὶ

Κ Ε Φ. γα'.

Περὶ τῶν ὑπὸ Κλεομένους ῥιθύντων ὑπὲρ Ὀμήρου καὶ Ἡσίοδου.

Ἐλεγεν ὁ Κλεομένης ¹ Λακωνικῶς κατὰ τὸν ἐπιχάριον τρόπον, τὸν Ὀμηρον, Λακεδαιμονίων εἶναι ποιητὴν, ὡς χρὴ πολεμεῖν λέγοντα· τὸν δὲ Ἡσίοδον, τῶν ² Εἰλωτῶν, λέγοντα ὡς χρὴ γεωργεῖν.

¹ Λακωνικῶς] Breviter et acute; παῦρα μὲν ἀλλὰ μάλα λιγρῶς, ut Homerus testatur de Menelao.

² Εἰλωτῶν] Corn. Ne os in vita Pausaniæ: "Est genus quoddam hominum, quod Helotes vocatur, quorum magna multitudo agros Lacedæmoniorum colit, servorumque munere fungitur".

Κ Ε Φ. νβ'.

Περὶ τινὸς ἰδίως ἀποθνήσκοντος, ὥπως ἂν ἴδοι τινὰς τῶν τιθιναίων.

Ἄνὴρ Μεγαλοπολίτης ἐξ Ἀρκადίας ³ Κερκιδᾶς ὄνομα, ἀποθνήσκων ἔλεγε πρὸς τὲς οἰκείους, ⁴ ἐνθυμύμενος, ἥδέως ἀπολύεσθαι τῇ ζῆν. ⁵ Δι' ἐλπίδος γὰρ ἔχειν συγγενέσθαι τῶν μὲν σοφῶν Πυθαγόρα, τῶν δὲ ἱστορικῶν ⁶ Ἑκαταίῳ, τῶν δὲ μουσικῶν Ὀλύμπῳ,

³ Κερκιδᾶς] An Poëta ille Megalopolitanus, cujus iambos allegat Athenæus? KUHN.

⁴ Ἐνθυμύμενος] Haec de voce meritò suspicemur, cùm ipse non agnoscit interpres. Conjicit Kuhnius ἐνθυμύμενος, lætus. Quid si ἀθυμύμενος legas, idem quod ἀθύμως ἔχοντας; ita ut cum præcedenti cohæreat οἰκείους. Cui conjecturæ suffragatur iste locus Martialis:

"Siccis ipse genis, flentes hortatus amicos,

"Decrevit Stygios Festus adire lacus".

⁵ Δι' ἐλπίδος] Hæc optimis etiam Ethnicis non minima erat morientibus consolatio. "Equidem efflor studio patres vestros, quos colui et dilexi, videndi, neque verò eos solos convenire aveo, quos ipse cognovi; sed illos etiam, de quibus audiavi et legi, et ipse conscripsi". Cicero de Senect.

⁶ Ἑκαταίῳ] Historicus Milesius.

7 Ὀλύμπῳ, τῶν δὲ ποιητῶν Ὀμήρῳ, καὶ ἐπὶ τέτοις,
ἄς λόγος, τὴν ψυχὴν ἀπέλιπε.

7 Ὀλύμπῳ] Optimum Plato in Minœ Olympum Muficæ docto-
rem appellat. ΚΥΗΝ. Olympi meminit et Lucianus in Harmo-
nide: Οὐδ' ἢ Μαρσύας ἢ Ὀλυμπος γινώσκειται μέλλοιμι.

Κ Ε Φ. ιγ'.

Περὶ Πλάτωνος.

Πλάτων ὁ Αῤίςωνος τὰ πρῶτα ἐπὶ ποιητικὴν
ἄρμισε, καὶ ἠρωϊκὰ ἔγραψε μέτρα, εἴτα αὐτὰ
κατεπρήσεν ὑπεριδὼν αὐτῶν, ἐπεὶ τοῖς Ὀμήρῳ αὐτὰ
8 ἀντικρίνων ἑώρα κατὰ πολὺ ἡττάμενα. Ἐπέθετο
ἐν τραγωδίᾳ, καὶ δὴ καὶ 9 Τετραλογίαν εἰργάσατο
καὶ ἔμελλεν ἀγωνιεῖσθαι, δὲς ἤδη τοῖς ὑποκριταῖς
τὰ ποιήματα. Πρὸ τῶν ο Διονυσίων δὲ παρελθὼν
ἤκασε Σωκράτης, καὶ ἅπαξ αἰρεθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκείνου
Σειρήνης, τῷ ἀγωνίσματος ἔ μόνον ἀπέστη τότε,
ἀλλὰ καὶ τελέως τὸ γράφειν τραγωδίαν ἀπέρριψε
καὶ ἀπεδύσατο ἐπὶ φιλοσοφίᾳ.

8 Ἀντικρίνων] Homerum ligatâ oratione æmulari studuit Plato;
verum istos Homeri versus,

ἄμφι δὲ τ' ἄκραι

ἦόντες βεῶσιν, ἐρευρομένης ἀλὸς ἔξω.

adeo demirabatur, ut non desint qui scripserint, eum præ despe-
ratione istiusmodi ὀνοματοποιίας formandi deterritum, combussisse
poëmata sua, ne nimium Homero videretur inferior. Hâc etiam
usus est, non ineleganti Parodiâ.

Ἦφατε πρόμολ' ἄδῃ, Πλάτων νύ τι σὺο χατίζῃ.

9 Τετραλογίαν] If. Casaubonus in De Satyrica Poësi: Mos tra-
gicorum Græcorum fuit Athenis, ut modò singulas committerent
fabulas, modò plures. Unde τριλογία et τετραλογία τραγικῶν
δραμάτων sunt appellatæ: semper autem postrema fabula Satyrica
fuit. Laërtius in Platone: Θρασύλλος δὲ φησι κατὰ τὴν τραγικὴν
τετραλογίαν ἐκδῆναι αὐτὸν τὸς διαλέγας· εἰον ἐκείνοι τέττασι δρά-
μασιν ἄγωνίζοντο. Διονυσίοις, Ἀπαιαίοις, Παναθηναίοις, Χύτροις· ἂν
τὸ τέταρτον ἦν Σατυρικόν· τὰ δὲ τέτταρα δράματα ἐκαλεῖτο Τετρα-
λογία.

ο Διονυσίων] Quo festo poetarum fiebant certamina. SCH.

Ὅτι

Κ Ε Φ. ν^ο.

ΟΤΙ ἐνίοτε μὲν μήτε ἐν θανάτῳ κακῶν ἐσιν ἀναπαύσαι καὶ περὶ Πausanias.

“Οὐκ ἦν ἄρα τοῖς κακοῖς ἐδὲ τὸ ἀποθανεῖν κέρ-
 “δος, ἐπεὶ μηδὲ τότε ἀναπαύονται· ἀλλ’ ἢ
 “παντελῶς ἀμοιβῇσι ταφῆς, ἢ καὶ ἐὰν θθάσωσι
 “ταφέντες, ὅμως ἐκ τῆς τελευταίας τιμῆς, καὶ τῆ
 “κοινῆ πόντων σωμάτων ὀρμῆς, καὶ ἐκεῖθεν ἐκπίπτου-
 “σι”. Λακεδαιμόνιοι γὰρ Πausanias Μηδίσαντα ἔ-
 μόνον λιμῷ ἀπέκτειναν, ἀλλὰ γὰρ καὶ τὸ νεκρὸν ἐξέ-
 βαλον αὐτῷ ἐκτὸς ¹ τῶν ὄρων, φησὶν ² Ἐπιτιμῆδης.

¹ Τῶν ὄρων] Quod fiebat illis, qui crimina atrocissima commi-
 sissent. Kuhn.

² Ἐπιτιμῆδης] Conjiunt Faber et Scheffer. Ἐπιτίμαιος. Ita
 enim Timæus a convitiandi studio appellabatur.

Κ Ε Φ. νε’.

Περὶ γέροντος Κείκ τὴν τρίχα βαφαιμένα.

Ἄνὴρ εἰς Λακεδαιμόνα ἀφίκετο Κείος, γέρον ἦδη
 ὢν, τὰ μὲν ἄλλα ἀλαζῶν, ἠδ’ εἶτο δὲ ἐπὶ τῷ
 γήρῳ, καὶ διὰ ταῦτα τὴν τρίχα πολὺν ἔσαν ἐπει-
 ρᾶτο ³ βαφῇ ἀφανίζειν. Παρελθὼν ἔν ἐς τὴν Λα-
 κεδαιμονίαν, καὶ τοσαύτην ὑποφαίνων τὴν κεφαλὴν,
 ἐκεῖνα εἶπεν ὑπὲρ ὧν καὶ ἀφίκετο. Ἀναστὰς ἔν Ἀρ-
 χίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, “Τί δ’
 “ἂν, ἔφη, ἔτος ὑγιὲς εἶποι, ὅς ἐ μόνον ἐπὶ τῇ ψυχῇ
 “τὸ ψεῦδος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ περιφέρει;
 Καὶ ἐξέωσε τὰ ὑπ’ αὐτῷ λεχθέντα, διαβάλλων τῷ
 Κείκ τὸν τρόπον ἐξ ὧν ἐωρᾶτο.

³ Βαφῇ] Mirum non est, Lacedæmonios hunc legatum rejecisse,
 quia βαφικὴ et tingendi artificium Lycurgi legibus Sparta exulabat:
 φολερὰ κόμη, φολερὸς καὶ ὁ ἄνθρωπος. Kuhn.

Λυσάνδρῳ,

Κ Ε Φ. νς'.

Λυσάνδρου, ἢ Φιλίππου, ἀπόφθιγμα περὶ Ἐπιτορίας.

“ ΔΕΙ τὲς παῖδας τοῖς ἀσραγάλοις ἐξαπατᾶν, τὲς
 “ δὲ ἀνδρας τοῖς ὅρκοις”. Οἱ μὲν Λυσάνδρου
 εἶναι λέγουσι τὸν λόγον, οἱ δὲ Φιλίππου 4 τῷ Μακ-
 εδόνο. Ὅπότερος δὲ αὖ ἦ, ἐκ ὀρθῶς λέγεται κα-
 τὰ γε τὴν ἐμὴν γνώμην. Καὶ ἴσως ἐ παράδοξον,
 εἰ μὴ τὰ αὐτὰ ἀρέσκει ἐμοί, καὶ Λυσάνδρου. Ὁ
 μὲν γὰρ ἐτυράνευε· ἐγὼ δὲ ὡς φρονῶ, δῆλον, ἐξ ὧν
 μὴ τὸ λεχθὲν ἀρέσκει με.

4 Οἱ δὲ Φιλίππου] Adscribitur etiam Dionysio Siciliae tyranno.

Κ Ε Φ. ιζ'.

Πῶς ὁ Μακαρεὺς ὑπὲρ τῆς ἐαυτοῦ ἀπηνείας ὑπὸ τῶν Θεῶν ἐτιμωρήθη.

ΜΙτυληναῖος ἀνὴρ, Μακαρεὺς ὄνομα, ἱερεὺς τῷ
 Διονύσῳ, 5 ὅσα μὲν ἰδεῖν, ἔτος πρῶτος ἦν καὶ
 ἐπιεικὲς, ἀνοσιώτατος δὲ ἀνθρώπων τὰ μάλιστα. Εἶνε
 δὲ ἤκοντος παρ' αὐτὸν, καὶ δόντος αὐτῷ 6 παρα-
 καταθήκην χρυσίᾳ πλήθος, ἐν τῷ μυχῷ 7 τῷ ἀνακ-
 τόρῳ, τὴν γῆν διασχέλας, ὁ Μακαρεὺς κατέρυξε τὸ
 χρυσίον. Χρόνῳ δὲ ἀφικόμενος ὁ ξένος, τὸ χρυσίον
 ἀπῆτει· ὁ δὲ εἰσαγαγὼν ἔνδον, ὡς ἀποδώσων, κα-
 τέσφαξε, καὶ τὸ χρυσίον ἀνάρυξεν, ἀντ' αὐτῷ δὲ
 Ε τὸν

5 Ὅσα μὲν ἰδεῖν] Mutavi verborum seriem, structurâ postulan-
 te; cum prius legeretur, ὅσα μὲν ἔτος ἰδεῖν, perverso satis ordine.
 Sed planè vox ἔτος otiosa est.

6 Παρακαταθήκην] Nullum ferè crimen majus, ut summa est
 injustitia, quàm depositum non reddere. Sallustius de Sempronio
 muliere flagitiosissima: “ Sed ea sæpe antehac fidem prodiderat,
 “ creditum abjuraverat.”

7 Τῷ ἀνακτόρῳ] Si Hesychio fides, ἀνάκτορον propriè Cereris est
 templum; “ ἀνάκτορον τὸ τῆς Δέμης.”

τὸν ξένον κατέθηκε· καὶ ὤρετο, ὥσπερ τὰς ἀνθρώπους, λανθάνειν ἔτω καὶ τὸν Θεόν· πλὴν ἐκ ἀπῆντησε ταῦτα ⁸ ταύτη ποθέν.

Χρῆς δὲ ὀλίγῃ διεληλυθὸς, αἱ μὲν τῷ Θεῷ Τριτηρίδες ἀφίκοντο· ὁ δὲ ἔθυε μεγαλοπρεπῶς· Καὶ ὁ μὲν περὶ τὴν Βακχεΐαν ⁹ εἶχε· Οἱ δὲ παῖδες αὐτῷ, δύο ὄντες, ἐνδον ἀπελειφθήσαν ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ μιμύμενοι τὴν τῷ πατρὸς ἱερουργίαν, τῷ βαμῷ τῷ πατρίῳ προσῆλθον, ἔτι καιομένων τῶν ἐμπύρων. Καὶ ὁ μὲν νεώτερος παρέσχε τὸν τράχηλον· ὁ δὲ πρεσβύτερος, ἡμελημένην εὐράν σφαγίδα, τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινει· Οἱ δὲ κατὰ τὴν οἰκίαν ἰδόντες, ἀνεβόησαν, ὥς ἱερεῖν. Ἀκέσασα δὲ ἡ μητὴρ τῆς βοῆς ἐξεπήδησε, καὶ θεασαμένη τὸν μὲν νεκρὸν, τὸν δὲ κατέχοντα ἔτι τὴν σφαγίδα ἡμαγμένην, σχίζαν ἀρπάσασα τῶν ἐκ τῷ βαμῷ ἡμίκαυτον, ταύτη τὸν παῖδα ἀπέκτεινεν.

Ἦκε δὲ ἀγγελία πρὸς τὸν Μακαρέα, καὶ ἀπολίπῃ τὴν τελετὴν, ὥς εἶχε, σὺν ὀργῇ καὶ θυμῷ εἰεπήδησεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τῷ θυρῷ, ᾧ κατεῖχε, τὴν ἑαυτῷ γυναῖκα ἔκτεινεν. Ἐκπυσα ἔν ἐγένοντο τὰ τολμηθέντα εἰς πάντας. Καὶ συλληφθεὶς ὁ Μακαρεὺς καὶ σβεβλόμενος, ὁμολόγησεν, ὅσα ἐν τῷ ἀνακτόρῳ ἔδρασεν· ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς κολάσεσι, τὴν ψυχὴν ἀπέρρηξε. Ὁ δὲ παρανόμος σφαγεὶς, διὰ τιμῆς ἦλθε δημοσίᾳ, καὶ ἐτάφη, τῷ Θεῷ προστάξαντος. Ἔτισεν ἔν ὁ Μακαρεὺς ἐ μεμπτήν τὴν δίκην, τῷτο

δὴ

⁸ Ταύτη ποθέν] Hæc particula ποθέν hoc loco ferè expletiva est, ut ἀλλοθεν ποθεν, elegantiae potius quam necessitatis gratiâ.

⁹ Εἶχε] Verbum ἔχα, additâ præpositione ἀμφὶ vel περὶ, significat occupatum esse, vel vacare; ita ut pari modo dixeris, ὁ μὲν ἀμφὶ ταῦτα εἶχε, et ὁ μὲν ἐν ταῖς οἰκίαις. Subintelligi videtur Accusativus per Ellipsin, nempe πότον, σπεδὸν, θυμόν, aut aliud confimile.

δὴ ὁ τὸ ποιητικόν, σὺν τῇ ἐαυτῷ κεφαλῇ, καὶ τῇ
τῆς γυναικὸς, καὶ ἔν καὶ τῇ τῶν παίδων προσέτι.

ὁ τὸ ποιητικόν] Locum Homeri indicat Iliad. δ'. v. 161.

Σύν τε μεγάλῳ ἀπίτισαν

Σύν σφῆτι κεφαλῇσι γυναιξί τε καὶ τέκνοισιν.

Quod et annotavit Kuhnus, qui in fine προσέτι maluerit.

Κ Ε Φ. νή'

Περὶ πραγμάτων μωΐσσεως καὶ φθοῶς, καὶ τοῦ Κόσμου αὐτοῦ.

Ὅτ' δὲν ἔτι 1 θαυμάζομεν, εἰ ἡ τῶν ἀνθρώπων
φύσις, θνητὴ ἔσα καὶ ἐφήμερος, φθείρεσθαι αὐ-
τὴς ἀναγκάζει· ὅπερ καὶ τὰς ποταμὸς ὁρῶμεν ἐπιλεί-
ποντας, καὶ τῶν ὄρων δὲ τὰ ὑψηλότατα ἀκκομεν
μεέμενα καὶ ἐκεῖνα· τὴν γὰρ 2 Αἴτην φασὶν οἱ πλεί-
οντες, 3 ἐξ ἐλάσσονος ὄρον, ἢ πρό τε ἐβλέπετο.
Τὸ δὲ αὐτὸ τῆτο καὶ τὸν 4 Παρνασσὸν παθεῖν, καὶ
τὸν Ὀλυμπον τὸν Πιερίκοι. Οἱ δὲ ἔτι μᾶλλον δε-
κνῶντες τὴν τῶν ὄλων φύσιν κατεσχέσθαι, λέγουσι καὶ
τὸν Κόσμον 5 διαφθείρεσθαι αὐτόν.

1 θαυμάζομεν] Faber, θαυμάζομεν, "Ne miremur." Salpiti-
us ad Ciceronem: "Hem! nos homunculi indignamur, si quis nos-
trum interiit, aut occisus est, quorum vita brevior esse debet, cum
uno loco tot oppidorum cadavera projecta jaceant? Visne tu te,
Servi, cohibere, et meminisse, hominem Te esse natum?"

2 Αἴτην] Seneca, "Ætnam consumi, et sensim subidere, ex
hoc colligunt, quod aliquanto longius navigantibus solebat ostendi."
SCHNEFF.

3 Ἐξ ἐλάσσονος] Scilicet διαστήματος. Kuhn.

4 Παρνασσόν] Rectius simpliciter σ scribitur: nam à verbo παρα-
νάσθαι, quod est accollere, dictus videtur Παρνασός.

5 Διαφθείρεσθαι] Videtur legendum διαφθεῖσθαι]. Nisi dilabi
vertas, ac difluere. Sed tamen, ex antiquissimorum philosophia,
τῶν ὄρων ἔδεν interit.

Κ Ε Φ. ιθ'.

Ὡς δὲ Πεισίσρατος τοῖς ἑαυτῷ πολίταις ἐχρῆτο.

ΠΕΙΣΙΣΡΑΤΟΣ δ, ὅτε τῆς ἀρχῆς ἐγκρατὴς ἐγένετο, μετεπίμπετο τὰς ἐν ταῖς 7 ἀγοραῖς ἀποσχίζοντας, καὶ ἐπυνθάνετο, τί δήποτε εἴη τὸ αἴτιον τῆ ἀλύειν αὐτές. Καὶ ἐπέλεγεν, “Εἰ μὲν σοι τέθνηκε ζεύγος, παρ’ ἐμὲ λαβὼν ἄπιθι, καὶ ἐργάζε· εἰ δὲ ἀπορεῖς σπερμάτων, παρ’ ἐμὲ σοι γενέσθω”. Διδώς μὴ ἢ 3 σχολὴν τέτων ἐπιβελὺν τέκη.

6 Πεισίσρατος] Hippocratis filius, tyrannus Atheniensis.

7 Ἀγοραῖς] Ibi scilicet aliquem, qui se conduceret, expectabant.

8 Σχολή] Justinus de Dionysio Sicil. tyranno: “Grave otium regno suo ratus, copias in Italiam trajecit”. SCHEFF.

Κ Ε Φ. ξ'.

Περὶ Ἀληθείας καὶ Εὐεργεσίας.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ἔλεγε, δύο ταῦτα ἐκ τῶν Θεῶν τοῖς ἀνθρώποις δεδύσθαι κάλλιστα, τό τε Ἀληθεύειν, καὶ τὸ Εὐεργετεῖν· καὶ προσετίθη, ὅτι καὶ ὅμοιος τοῖς Θεῶν ἔργοις ἐκάτερο.

9 Πυθαγόρας] Idem etiam Demostheni attribuitur. Plutarchus, αἰς ἑδὲν ἀνθρώπων λαβεῖν μῆζον, ἢ χαρίζεσθαι διὰ σιμνότερον ἀληθείας· Longinus, Sect. 1. Εὐ γὰρ δὴ ὁ ἀποφηνάμενος, τί Θεοῖς ὅμοιον ἔχομεν; Εὐεργεσίαν, εἶπε, καὶ Ἀληθειαν.

Κ Ε Φ. ξά.

Περὶ Θηραμένων.

ΘΗΡΑΜΕΝΗΣ ο ἔτυχεν ἐν οἰκίᾳ τινὶ διατρίβων, εἴτα ἐπεὶ προῦλθεν αὐτῆς, παραχρῆμα ἐκείνη κατηνέχθη.

ο Θηραμένης] Philosophus Atheniensis; unus etiam ex triginta tyrannis, quos Atheniensibus Lacedæmonii imposuerunt: Et Præceptorem fuisse Isocratis tradit Dionysius Halicarn. Καὶ Θηραμένης τῷ ῥήτορος, ὃν οἱ Τριάκοντα ἀπέκτειναν, δημοτικὸν εἶναι δακνῆντα. De Isocrate Judicium.

νέχθη. Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἄλλοι ἀλλαχόθεν αὐτῷ περιφῶντες συνήδοντο ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῇ παραδόξῳ· ὁ δὲ παρὰ τὴν πάντων ἐλπίδα ἀπεκρίνατο· “ὦ Ζεῦ, ἐς τίνα με καιρὸν φυλάττεις;” Καὶ μετ’ ἐ πολὺν χρόνον ὑπὸ τῶν Τριάκοντα ἀνῆρθη, πιεῖν κώνειον καταναγκασθεῖς.

Κ Ε Φ. ξς.ῖ

Περὶ μεγάλης ροῆς τῷ Περσῶν βασιλεῖ διδαρμένης.

ΡΟΙῶν ἐπὶ λίκνε μεγίστην ὁ ἱ Μίσης Ἀρταξέρξης τῷ βασιλεῖ ἐλαύνοντι τὴν Περσίδα προσεκόμισε. Τὸ μέγεθος ἔν αὐτῆς ὑπερεκπλαγεῖς ὁ βασιλεὺς, Ἐκ ποῖα παρδείσει, φησὶ, λαβὼν φέρεις μοι τὸ δῶρον τῆτο; τῷ δὲ εἰπόντος, ὅτι οἴκοθεν, καὶ ἐκ τῆς αὐτῆ γεωργίας, ὑπερήσθη· καὶ δῶρα μὲν αὐτῷ βασιλικὰ ἔπεμψε, καὶ ἐπεῖπε· Νῦν τὸν Μίθραν, ἀνὴρ ἔτος ἐκ τῆς ἐπιμελείας ταύτης δυνήσεται καὶ πόλιν, κατὰ γε τὴν ἐμὴν κρίσιν, ἐκ μικρᾶς μεγάλην ποιῆσαι. Ἔοικε δὲ ὁ λόγος ὁμολογεῖν ἔτος, “ὅτι πάντα ἐκ τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς διαρκὸς φροντίδος καὶ τῆς σπουδῆς τῆς ἀνελλιπῆς, καὶ τῶν κατὰ φύσιν δύναιτο “ἀν κρεῖττονα γενέσθαι”.

[ἱ Μίσης] Eandem rem Plutarchus referens, Ὡμίσης habet: MSS. codices, ὁ Μίθρας. Unde Schefferus ὁ Μίθρας conjicit. Haud scio etiam an Græcè dixeris ἐλαύνειν τὴν Περσίδα: forte εἰς seu διὰ τὸν contextu excidit; certe Herodotus, ἐλάσαι εἰς Αἴγυπτον: Et duplex in eadem sententia Ellipsis, vix ferenda videtur; nam post ἐλαύνοντι, aut ἄρμα aut ἵππον necesse est subintelligamus.

Κ Ε Φ. ξγ’.

Ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι καρτεροὶ ἐν ταῖς βασάναις· καὶ περὶ Ἰνδῶν γυναικῶν.

Αἰγυπτίως φασὶ δεινῶς ἐγχευτερεῖν ταῖς βασάνοις, καὶ ὅτι θάττον τεθνήσκειται ἀνὴρ Αἰγύπτιος

σρεβλέμενος, ἢ ταλιθὲς ὁμολογήσει. 2 Παρὰ Ἰνδοῖς δὲ αἱ γυναῖκες τὸ αὐτὸ πῦρ ἀποθανῆσι τεῖς ἀνδράσιν ὑπομένουσι. Φιλοτιμῶνται δὲ περὶ τέττε αἱ γυναῖκες τῷ ἀνδρὶ, καὶ ἡ κλήρῳ λαχῶσα συγκαίεται.

2 Παρὰ Ἰνδοῖς] Idem mos inter has gentes adhuc manere perhibetur. Parem quoque fortitudinem de Thraciæ mulieribus refert Mela. Mox vero ex MSS, quos Scheff. citat, structuræ ordinem mutavi: prius legebatur, φιλοτιμῶνται δὲ αἱ γυναῖκες περὶ τέττε τῷ ἀνδρὶ: quam lectionem defendit Kuhnus.

Κ Ε Φ. ξδ'.

Τί ἔλεγεν ὁ Διογένης περὶ Μεγαρέων.

Διογένης ὁ Σινωπεὺς ἔλεγε πολλὰ, τὴν ἀμαθίαν καὶ τὴν ἀπαιδευσίαν τῶν Μεγαρέων διαβάλλων,
3 “Καὶ ἐβέλετο Μεγαρέως ἀνδρὸς κριὸς εἶναι μᾶλλον,
“4 ἢ υἱός”. Ἡρίττετο δὲ, ὅτι τῶν θρεμμάτων ποιοῦνται πρόνοιαν οἱ Μεγαρεῖς, τῶν παίδων δὲ ἔχι.

3 Καὶ ἐβέλετο] Ferri quidem potest hæc lectio: tamen vix dubito quin ἔπι sit ante ἐβέλετο inferendum.

4 Ἡ υἱός] Ἐν Μεγαρεῦσιν ἰδὼν τὰ μὲν πρόστα τοῖς δέρμασιν ἰσχεπασμένα, τὰς δὲ παῖδας αὐτῶν γυμνὰς, ἔφη, λυσίτελέεσσι ἐστὶ Μεγαρέως εἶναι κριόν, ἢ υἱόν. Diog. Laertius. Nec multum ab-simile est istud Augusti Cæsaris, et à Diogene fortasse mutua-tum; quod Macrobius Sat. lib. 2. cap. 4. refert. “Cum audisset inter pueros, quos in Syria Herodes Rex Judæorum intra hu-matum iussit interfici, filium quoque ejus occisum, ait: Melius est Herodis porcum esse, quam filium.”

Κ Ε Φ. ζέ'.

Περὶ ἡρώσεως τῶν Θετταλικῶν Τεμπῶν.

Φέρει ἔν καὶ τὰ καλέμενα 5 Τέμπη τὰ Θεττα-
λικά διαγράψωμεν τῷ λόγῳ καὶ διαπλάσωμεν.
ὁμολόγηται

5 Τέμπη] A Religione loci nomen hoc inditum est. Itaque rectè Mela; “Hic sacro nemore nobilis Tempe”. A τέμνα enim est τέμνος, et contractè τέμμος. Pro eo vero Macedones et Æoles, quibus ubique placet π ἀντὶ τῷ μ, dicebant τέμπος. Itaque τέμπος æque atque τέμνος, et lucum et fanum significat. H. Vossius.

ἀμολύγῃται γὰρ καὶ ὁ λόγος, ἐὰν ἔχῃ δύναμιν φρασικὴν, μηδὲν ἀσθενέστερον, ὅσα βέλεται, δεικνύει τῶν ἀνδρῶν, τῶν κατὰ γειρεργίαν δεινῶν.

6 Ἐστὶ δὴ χῶρος μεταξὺ κείμενος τῇ τε Ὀλύμπῳ, καὶ τῆς 7 Ὀσσης· ὅρη δὲ ταῦτ' ἐστὶν ὑπερύψηλα, καὶ οἷον ὑπὸ τινος θείας φροντίδος· 8 διεσχισμένα, καὶ μέσον δέχεται χωρίον, ἔ τὸ μὲν 9 μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα 0 δίκην σαθείας· τότε μὲν πλάτος τῇ μὲν ἐστὶ 1 πλέθρα, τῇ δὲ καὶ πλεῖον ὀλίγω. Διαρρεῖ δὲ μέσῃ αὐτῇ ὁ καλούμενος Πηνεῖς, εἰς τῷ τιν δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ποταμοὶ συρρέουσι, καὶ ἀνακοινοῦνται τὸ ὕδωρ αὐτῷ, καὶ ἐργάζονται τὸν Πηνεῖδον ἐκείνοι μέγαν. Διατριβὰς δ' ἔχει ποικίλας, καὶ παντοδαπὰς ὁ τόπος ἔτος, ἐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως αὐτόματα, εἰς κάλλος τότε φιλοτιμησαμένης, ὅτε ἐλάμβανε γένεσιν ὁ χῶρος. Κιττὸς μὲν γὰρ πολὺς, καὶ εὖ μάλα 2 λάσιος ἐνακμάζει, καὶ τέθηκε, καὶ δίκην τῶν εὐγενῶν ἀμπέλων κατὰ τῶν ὑψηλῶν δένδρων

6 Ἐστὶ δὴ χῶρος] Articulus ὁ videtur excidisse: ut alio loco, φρύγιος ἔτος λόγος. Loci vero hic situs describitur, seu topographia. Ovid. Metam.

“Est nemus Aemoniæ, prærupta quod undique claudit
Sylva, vocant Tempe: per quæ Peneus ab imo
Effusus Pindo, spumosis volvitur undis”.

7 Ὀσσης] Montes Gigantum fabulâ, belloque memorati. Sunt autem tantæ altitudinis, ut vix despici sine vertigine oculorum animique possint; et summa Olympi Cælum vocent accolæ.

8 Διεσχισμένα] Constat apud veteres opinio, hos montes seu terre motu, seu laborioso Herculis opere fuisse disruptos, relictâ in medio hæc amœnissimâ convalle.

9 Μῆκος] Oppidum Gonni, in ipsis faucibus saltus situm, ab ostiis Penei, se in sinum Thermaicum exonerantis, quinque abest millia; quod idem est cum quadraginta stadiis.

0 Δίκην] Gerbelius προήκει et mox pro μέσῃ αὐτῇ, αὐτῇ μέσῃ. Quam ob rem non video: Sane Aristoteles de Mundo, Ἰσθμός εἰς τὸν πόντον δίκην, “usque ad mare pertingit”. Et hanc structuram μέσῃ αὐτῇ, confirmant sequentia: δια μέσῃ δὲ τῶν Τεμπῶν.

1 Πλέθρα] Siquijugeri latitudinem Plinius facit.

2 Λάσιος] Λατὺς, πυκνός.

δρων ἀνέρπει καὶ συμπέφυκεν αὐτοῖς. 3 Πολλὴ δὲ σμίλαξ· ἡ μὲν πρὸς αὐτὸν τὸν πάγον ἀνατρέχει, καὶ ἐπισκιάζει τὴν πέτραν, καὶ ἐκείνη μὲν ὑπολαίθαι· ὁράται δὲ τὸ χλοάζον πᾶν, καὶ ἔστιν ὀφθαλμῶν 4 πανήγυρις.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς λείοις καὶ 5 καθημένοις, ἄλση τέ ἐστι ποικίλα, καὶ ὑποδρομαὶ συνεχεῖς, ἐν ὧρα θέρους καταφυγεῖν ὁδοιπόροις ἡδιστα καταγῶγια, ἃ καὶ δίδωσιν ἀσμένως ψυχᾶσθαι. Διαρρέουσι δὲ καὶ κρήναι, συχναί, καὶ ἐπὶ ῥεῖ νάματα ὑδάτων ψυχρῶν, καὶ πλεῖν ἡδίστων. Λέγεται δὲ τὰ ὕδατα ταῦτα καὶ τοῖς λεοσαμένοις ἀγαθὸν εἶναι, καὶ εἰς ὑγίειαν ὁ αὐτοῖς συμβάλλεσθαι. Κατὰ θύρας δὲ καὶ ὄρνιθες ἄλλος ἄλλῃ διεσπαρμένοι, καὶ μάλιστα οἱ μουσικοὶ, καὶ ἐσιᾶσιν εὖ μάλα τὰς ἀκοάς, καὶ παραπέμπουσιν ἀπόνως, καὶ σὺν ἡδονῇ, διὰ τὰ μέλους τὸν κάματον τῶν περιούτων ἀφανίσαντες. Παρ' ἐκάτερα δὲ τῆ ποταμῖ αἱ διατριβαὶ εἰσιν αἱ προειρημέναι, καὶ αἱ ἀνάπαυλαι. Διὰ μέσων δὲ τῶν Τερμπῶν ὁ Πηνειὸς ποταμὸς ἔρχεται, σχολῇ καὶ πρῶτος προΐων 7 ἐλαίᾳ δίκην. Πολλὴ δὲ κατ' αὐτῆς ἡ σκιά ἐκ τῶν παραπεφυκότων δένδρων, καὶ τῶν ἐξηρητημέναν κλάδων τίκτεται· ὥς ἐπὶ πλεῖ-

509

3 Πολλὴ σμίλαξ] Ponitur hic casus absolutè, ait Kuhnus, pro πολλῆς σμίλακος. Errat vir doctissimus: nam ad verbum ἐνακμάζει, quod præcefferat, referendus est.

4 Πανήγυρις] Elegans imprimis metaphora. Sic Horat. "Omnis copia narium." Dicitur etiam κακῶν πανήγυρις, de malis agminatim ingruentibus, et sibi invicem succedentibus.

5 Καθημένοις] Καθυμένοις, demissis, submissis. GERBELIUS.

6 Αὐτοῖς συμβάλλεσθαι] Αὐτῶν conjicit Schefferus. Sed quæ hic de aquis narrat Ælianus, videntur omnia Sophistarum more conficta; cum scribit Plinius, has aquas aspicientibus etiam terrori esse, et ab iis æs et ferrum abrodi tradit.

7 Ἐλαίᾳ δίκην] Hæc à vero longissime absunt, si Livio credimus, cujus verba adscribam: "Terret et sonitus et altitudo per mediam vallem fluentis Penei amnis". lib. xlv. 6. Idem in Nafone vidimus ante citato;

"Effusus Pindo, spumosis volvitur undis".

σον τῆς ἡμέρας αὐτὴν 8 προήκουσαν ἀποσέγειν τὴν ἀκτῖνα, καὶ παρέχειν τοῖς πλέεσι πλεῖν κατὰ ψύχος. Πᾶς δὲ ὁ περίοικος λέως συνίασιν, ἄλλοι σὺν ἄλλοις, καὶ θύεσι καὶ, συνυσίας ποιῶνται, καὶ συμπίνεσιν. Ἄτε ἔν πολλῶν ὄντων θύόντων, καὶ τῶν καθαγιζομένων συνεχῶς, εἰκότως καὶ τοῖς βαδίζουσι, καὶ τοῖς πλέουσιν 9 ὅσμαι συμπαρομαρτῶσιν ἡδίσαι. Οὕτως ἄρα ἡ τιμὴ ἡ διαρκὴς, ἡ περὶ ὃ τὸ Κρεῖττον ἐκθεοῖ τὸν τόπον.

Ἐνταῦθα τοί φασι παῖδες Θετταλῶν, καὶ τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Πύθιον 1 καθήρασθαι κατὰ πρόσταγμα τῷ Διδί, ὅτε Πύθωνα 2 τὸν δράκοντα κατετόξευσεν, ἔτι φυλάττοντα τῆς Δελφῆς, 3 τῆς Γῆς ἐχύσης τὸ μαντεῖον. Στεφανωσάμενον ἔν ἐκ ταύτης τῆς δάφνης τῆς Τεμπικῆς, καὶ λαβόντα κλάδον εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα [4 ἐκ τῆς αὐτῆς δάφνης], ἐλθεῖν εἰς Δελφῆς, καὶ παραλαβεῖν τὸ μαντεῖον, τὸν Διδί καὶ Λητῆς παῖδα. Ἔσι δὲ καὶ βωμὸς ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ καὶ ἐσεφανάσατο, καὶ τὸν κλάδον ἀνείλε.

Καὶ

8 Προήκουσαν] Προήκουσαν, et mox pro ἀκτῖνα, ἀκτῖνας, ex Codice Oporini, quo usus est Gerbelius: et καταγιζόντων, pro καθαγιζομένων.

9 Ὅσμαι] Ita et Xenophon de Cyri paradiso in OEcon. unde hæc videtur accepisse: Ὅσμαι δὲ πολλὰ καὶ ἰδίαι συμπαρομαρτῶν αὐτοῖς, περιπατοῦσι.

ὁ Τὸ Κρεῖττον] Περὶ τὸν θεόν, seu τὸ θεῖον. Sic ὁ γὰρ τῷ Κρεῖττονος. Et Lucian. Καὶ ἐπεὶ παρήλθεν, ὑπεξήνεσαντο πάντες καὶ ἐδξιάοντο, ὡς τινα τῶν Κρυττόνων.

1 Καθήρασθαι] Propter occisum Pythonem. Notum omnes homicidas veteribus pro impuris habitos, coactosque certis ritibus purificare se et eandem expiare. SCHEFF.

2 Τὸν δράκοντα] Imo χαλεπὸν ἄνδρα, ἐπικληθέντα δὲ δράκοντα. S.

3 Τῆς Γῆς] Jul. Hyginus, "Python Terræ filius, draco ingens. Hic ante Apollinem ex oraculo in monte Parnassio responsa dare solitus erat". S.

4 Ἐκ τῆς αὐτῆς] Aut spiritus in αὐτῇ asperandus est, aut αὐτῆς legendum, ut in sequent. ἀπὸ τῆς αὐτῆς δάφνης: vel etiam τὸ αὐτῇ adverbium est τοπικόν, et signat ejus loci laurum. Κουην. Hæc verba omisit Interpres, et uncinis includenda curavi: etenim suspicor à mala esse manu.

Καὶ ἔτι καὶ νῦν ⁵ ἔτες ἐννάτω οἱ Δελφοὶ παῖδας εὐγενεῖς πέμπουσι, καὶ Ἀρχιθέωρον ἓνα σφῶν αὐτῶν οἱ δὲ παραγενόμενοι καὶ μεγαλοπρεπῶς θύσαντες ἐν τοῖς Τέμπεσιν, ἀπίασι πάλιν σεφάνες ἀπὸ τῆς αὐτῆς δάφνης διαπλέξαντες, ἀφ' ἧς περ ⁶ ἐρῶν καὶ τότε ὁ Θεὸς ἐσεφανάσατο. Καὶ τὴν ὁδὸν ἐκείνην ⁷ ἔρχονται, ἢ καλεῖται μὲν Πυθιάς, φέρει δὲ διὰ Θετταλίας, καὶ ⁸ Πελαγονίας, καὶ τῆς ⁹ Οἴτης, καὶ τῆς οἱ Αἰνιάων χώρας, καὶ τῆς ἱ Μυλίων, καὶ Δωριέων, καὶ Λοκρῶν ² τῶν Ἑσπερίων. Οὗτοι δὲ καὶ παραπέμπουσιν αὐτὰς σὺν αἰδοῖ καὶ τιμῇ, οὐδὲν ἦττον, ἢ περ οὖν ³ ἐκείνοι, [οἱ] τὰς ἐξ ⁴ Ὑπερβορίων τὰ ἱερὰ κομίζοντας τῷ αὐτῷ θεῷ τέτρω τιμῶσι. Καὶ μὲν καὶ τοῖς Πυθίοις ἐκ ταύτης τῆς δάφνης τοῖς νικῶσι τὰς σεφάνες διδόσασιν. Ὑπὲρ μὲν οὖν τῶν ἐν Θετταλίᾳ Τεμπῶν, καὶ ἐμοὶ νῦν τοσαῦτα εἰρήσθω.

⁵ ἔτες ἐννάτω] Tanto enim tempore exulasse dicitur, et tum decimum expiatus esse à cæde Pythonis. SCHEFF.

⁶ Ἐρῶν] Apollinem intelligit, qui perdidit Daphnin Penei filiam amabat, in laurum postea mutatam. Sed cum à quibusdam meritò suspecta est hæc vox, quid si ἀφ' ἧς περ ἔν, vel conjunctè ἡς περ ἔν, legamus?

⁷ Ἐρχονται] Hanc emendationem Gesneri in contextum recepi, cum aliæ Editiones ἔρχεται legant numero singulari.

⁸ Πελαγονίας] Ortelius Πελασγίας legendum censet.

⁹ Οἴτης] Mons in finibus Thessaliæ, Hercule ibi combusto nobilitatus.

οἱ Αἰνιάων] Æneia vel Ænea, Macedoniæ urbs, ab Ænea conditore nomen accepit.

ἱ Μυλίων] Melus oppidum Thessaliæ, à Nicia Atheniensi fame expugnatum.

² τῶν Ἑσπερίων] Locros intellige Ozolas sive Hesperios, ita denominatos ab occidentali Græciæ latere, ad finem Crisseum. Sunt etiam Locrenses alii, in Græcia Epicuremidii, et Opuntii; in Italia Epizephyrii.

³ Ἐκείνοι οἱ] Præponendum οἱ, legendumque οἱ ἐκείνοι, illi ipsi, scil. Melientes, Dorientes, &c. vel plane delendum. ΚΥΗΝ. Uncinis ut includeretur, curavi.

⁴ Ὑπερβορίων] Populi, ultra Scythiam: tangit autem Hyperboreorum quædam sacra Delphos deportata; de quibus Herodotus, lib. 4to, est consulendus.

[Κ Ε Φ. Ξς'.

Πῃς ὁ Ἀνταλκίδας ἤλεγξε δῶρον μύρον βεβαμμένον αὐτῷ πεμφθὲν.

Ὁ ἱερσῶν ⁵ βασιλεὺς, (βέλομαι γάρ τι ὑμῖν καὶ παῖδρὸν εἰπεῖν) ⁶ σέφανον εἰς μύρον βάψας, (διεπλέκετο δὲ ῥόδων ὁ σέφανος) ⁷ ἔπειμψεν Ἀνταλκίδα, πρεσβεύοντα ὑπὲρ εἰρήνης πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ, “ Δέχομαι μὲν, ἔφη, τὸ δῶρον, καὶ ἐπαινῶ τὴν φιλοφροσύνην· ἀπάλεσας δὲ τὴν ὁσμὴν τῶν ῥόδων, καὶ τὴν τῆς οὐσεως εὐωδίαν διὰ τὴν ἐκ τῆς ⁸ τέχνης κισθῆλίαν.”

⁵ Βασιλεὺς] Artaxerxes. SCHEFF.

⁶ Εἰς μύρον βάψας] Quod coronarum genus Græci χρυσὸν vocabant. Idem.

⁷ Ἀνταλκίδα] Plutarchus in Pelopida : Δοκεῖ μάλιστα τῶν Ἑλλήνων, Ἀνταλκίδα τιμῆσαι τὸν Λακιδαιμόνιον, ὅτι τὸν σέφανον, ὅτι πῖναν περιέκυτο, βάψας εἰς μύρον ἀπέσειλε. KUHΝ.

⁸ Τέχνης] Idem voluit Juvenalis, more suo declamatorio :

----- “ Quanto præstantius esset
Numen aquæ, viridi si margine clauderet undas
Herba, nec ingenuum violarent marmora tophum ?”

Κ Ε Φ. Ξς'.

Περὶ τῆ οἰκίτης τῆ Διογένης ὑπὸ κυνῶν διατραπεύοντος.

Διογένης ἡνίκα ἀπέλιπε τὴν πατρίδα, εἰς αὐτῶν τῶν οἰκετῶν ἠκολούθει, ὄνομα Μάνης· ὃς, ἐφέρων τὴν μετ' αὐτῆ διατριβὴν, ἀπέδρα. ⁹ Προτρεπόντων δὲ τιτῶν ζητεῖν αὐτὸν, ἔφη· “ Οὐκ αἰσχρὸν, Μάνην μὲν μὴ δεῖσθαι Διογένης, Διογένην δὲ Μάνης ;”

⁹ Προτρεπόντων] Idem refert Laertius : Πρὸς τὰς συμβαλλούσας τὸν ἀποδράντα αὐτῷ δόλον ζητεῖν, Γελοῖον, ἔφη, εἰ Μάνης μὲν χάρις Διογένης ζῇ, Διογένης δὲ χάρις Μάνης ἔσθ' δύναται. Hic Māns genitivo casu habes, cum Māns maluit Ælianus proferre.

ναι;" Οὗτος δὲ ὁ οἰκέτης εἰς Δελφὸς ἀλωμένος, ὁ ὑπὸ
κυνῶν διεσπάσθη. τῷ ὀνόματι τῷ δεσπότη δίκας ἐκ-
τίσας, ἀνθ' ὧν ἀπέδρασε.

ο Ὑπὸ κυνῶν] Canes intelligo, qui in templo Apollinis ale-
bantur.

Κ Ε Φ. ξή.

Πῶς ὁ Μέτων ἱρρύσατο ἑαυτὸν τῆς ἐξόδου, καὶ περὶ Ὀδυσσεὺς μανίας.

ΜΕ'των ¹ ὁ ἀστρονόμος, μελλόντων ἐπὶ τὴν Σικελίαν
πλεῖν τῶν Ἀθηναίων ἥδη τῶν στρατευμάτων,
καὶ αὐτὸς εἰς ἣν τῷ καταλόγῳ. Σαρῶς δὲ ἐπισάμε-
νος τὰς μελλέσας τύχας, τὸν πλεῖν ἐφυλάττετο δι-
διῶς, καὶ σπεύδων τῆς ἐξόδου ἑαυτὸν ρύσασθαι. Ἐπεὶ
δὲ ἐδὲν ἔπραττεν, ² ὑπεκρίνατο μανίαν, καὶ πολλὰ
μὲν καὶ ἄλλα ἔδρασε, πιάσασθαι τὴν τῆς νόσου δό-
ξαν βελομένους. Ἐν δὲ τοῖς καὶ τὴν συνοικίαν τὴν
αὐτῷ κατέπηρτεν. Ἐγχεινία δὲ αὕτη τῇ ³ Ποικίλῃ.
Καὶ ἐκ τῆς ἀρῆκαν αὐτὸν οἱ Ἀρχοντες.

Καὶ μοι δοκεῖ ὁ Μέτων ἄμεινον ὑποκρίνασθαι τὴν
μανίαν τῷ Ὀδυσσεύει τῷ Ἰθακῆσις· ἐκεῖνον μὲν γὰρ
ὁ Παλαμῆδης κατεφώρασε, τῷτον δὲ Ἀθηναίων ἐδείξ.

¹ Μέτων] Meton, Pausanias filius, Atheniensis, insignis Mathe-
maticus, floruit ineunte bello Peloponnesiaco, vir non solum pe-
ritiâ motuum cœlestium, sed et aqullicii, et librationibus nobi-
lis. SCALIGER de Emendatione Temporum.

² Ὑπεκρίνατο μανίαν] Hanc rem fusè persecutus est Plutarchus
in Alcibiade.

³ Ποικίλῃ] Ita respondi pro Ποικίλῃ, ex emendatione Gesneri.
Erat autem porticus Athenis notissima, ἔθα ἡγράφησαν οἱ ἐν Μαγα-
θῶν περιεμίσαντες, ut Suidas tradit.

Κ Ε Φ. ξ'θ.

Σκύβα τινὸς ἀπόκρισις περὶ ῥίγας.

ΧΙόνος ποτὲ πιπτέσης, ἤρετο ὁ βασιλεὺς τῶν Σχυ-
θῶν εἰ ῥίγοϊ, γυμνὸν διακαρτερῶντα. Ὁ δὲ
αὐτὸν ἀντήρετο, 4 εἰ τὸ μέτωπον ῥίγοϊ. τῷ δὲ ὅ,
φήσαντος, “Οὐκᾶν, εἶπε, ἐδὲ ἐγώ· πᾶς γὰρ μέτω-
“πον εἰμί.”

4 Εἰ τὸ μέτωπον] Suspicatur Faber scribendum, εἰ αὐτῷ τὸ μέ-
τωπον; sed συνεκδοχικῶς intelligit Kuhniius pro κατὰ τὸ μέτωπον.
Fabro potius assentior.

ΕΚ ΤΩΝ

Π Ο Λ Υ Α Ι Ν Ο Υ

Σ Τ Ρ Α Τ Η Γ Η Μ Α Τ Ω Ν.

Κ Ε Φ. δ.

Π Α Ν.

Διονύσε στρατηγός ἦν ὁ Πάν. ἔτος πρῶτος τάξιν εὖρεν, ὠνόμασε φάλαγγα, κέρας ἔταξε διξιδόν καὶ λαῖόν. ταύτῃ τοι ἄρα Κερασφόρον τὸν Πάνα δημιεργῆσιν. Ἀλλὰ δὴ καὶ πρῶτος ἔτος πολεμίοις φόβον ἐνέβαλε σοφία καὶ τέχνη. 5 Ἦν γὰρ Διονύσῳ ἐν κοίλῃ νάπῃ, ἤγγειλαν οἱ σκοποὶ μυρίαν χεῖρα πολεμίων ἐπέκεινα στρατοπεδεύειν, ἔδεισεν ὁ Διόνυσος· ἔ μὴν ὄγε Πάν· ἀλλὰ ἐσήμαινε νύκτωρ 6 Διονυσιακῇ στρατιᾷ ἀλαλάσαι μέγισον. Οἱ μὲν ἠλάλαξαν· ἀντήχισαν δὲ αἱ πέτραι, καὶ τὸ κοῖλον τῆς νάπης ἦχον πολλῶ

5 Ἦν γὰρ] Duorum alterum: vel τὸ ἦν mutandum in ἐπὶ, vel ita legendum, Ἦν γὰρ Διόνυσος ἐν κοίλῃ νάπῃ ἤγγειλαν οἱ σκοποί. qui est familiaris in primis Polyæno stylus. CASAUBON. Cum variant hoc loco codices: quid si ὅτε, aut ejusmodi aliquid, excidisse dicamus; Ἦν γὰρ ὅτε Διονύσου, "Tempus erat cūm." Nam Maasvicii explicationem ferri vix posse arbitror: qui poni putat, pro ἦν γὰρ σύν Διονύσῳ, per ellipsin præpositionis σύν, neque id probant adducta exempla.

6 Διονυσιακῇ] Jul. Hyginus ex Eratosthene, ejusmodi Panis stratagemata contra Titanas refert: "Hic etiam dicitur, cum Jupiter Titanas oppugnaret, primus objecisse hominibus (leg. hostibus) timorem, qui Panicos dicitur".

πολλῷ μείζονος δυνάμεως τοῖς πολεμίοις ἐνεπείνῃται.
Οἱ μὲν δὴ φόβῳ πληγέντες ἔφυγον. Τῷ δὲ Πάνος
τὸ στρατήγημα τιμῶντες, 7 τὴν Ἥχῳ τῷ Πανὶ φίλῳ
ἄδουμεν* καὶ τὰς κενὰς καὶ νυκτερινὰς τῶν στρατευμά-
των φόβος 8 Πανὶ κληίζομεν.

7 τὴν Ἥχῳ] Ferunt Pana Deam Echo adamasse; illiusque
Theocletus maritum fecit.

*Υπεδάτας φιλόδενδρος, ἱεσσαύλης πότις Ἥχης,
Πάνσκοπος, ὑπεράς μηλοφύλαξ ἀγέλας.

8 Πανὶ κληίζομεν] Πανικὰ Casaubonus: alii λάνια, alii πανικὴς
legunt. Nullam emendationem videtur Bochartus agnoscere; dūp,
“Pani tribuimus, vel nuncupamus,” vertit.

Κ Ε Φ. β'.

Σ Ο' Α Ω Ν.

Αθηναῖοι καὶ Μεγαρεῖς ἐπολέμουν χρόνῳ μακρῷ Σα-
λαμῖνος πέρι. Ἡσσώμενοι Ἀθηναῖοι νόμον ἐκ-
ρωσαν, “Τῷ ἀγορεύσαντι πλεῖν ἐπὶ Σαλαμῖνος μὴ-
“χρ. θάνατος ἔσῳ”. Σόλων τὸν θάνατον ἐφοβηθεὶς,
λύει τὸν νόμον, λύει δὲ ᾧδε. Ὁ Μανίαν ὑποκρίνεται,
καὶ προελθὼν εἰς ἀγορὰν, Ἐλεγεία ἦδεν. τὰ δὲ Ἐλε-
γεῖα ἦν Ἀρήϊα ἄσματα. τέτοις ἤγειρεν Ἀθηναῖοις
ἐπὶ τὴν μάχην. Οἱ δὲ κάτοχοι ἐν Μεσῶν, καὶ

F 2

*Apsos,

9 Ἀθηναῖοι] Justinus, l. ii. c. 7. “Inter Athenienses et Me-
garenses de proprietate Salaminæ Insulæ, prope usque interitum
armis dimicatum fuerat”. Locum vide.

Ὁ Μανίαν] Justin. “Deformis habitu, more recordium in pub-
licum evolat”. Στεφανωσάμενος, ait Laertius, εἰσέπεισιν εἰς τὴν ἀ-
γορὰν.

ἱ Ἀσματα] Plutarchus in vita Solonis, ex hoc poematio, quod
Σαλαμίς erat inscriptum, duos conservavit primos versus, qui in-
tegrī erant centum, χαρίεντας πάντῳ πεποιημένοι.

Αὐτὸς Κίρυξ ἦλθον ἀφ' ἡμερτῆς Σαλαμῖνος,
Κόσμον ἐπείων εἰδὼν ἀντ' ἀγορῆς θέμενος.

Hos etiam, cum aliis quatuor, habet Laërtius, ultimos uti arbitror;

Ἰτμιν εἰς Σαλαμίνα, μαχιστόμενοι περὶ νῆα
Ἰμερτεῖν, χαλεπὸν τ' ἄσχος ἀπασσόμενοι.

Ἄρεος, αὐτίκα ἀνήγοντο ἄδοντες ὁμῶς καὶ ἀλαλάζοντες, καὶ Μεγαρεῖς κατὰ κράτος ἐνίκων. Καὶ πάλιν ἡ Σαλαμίς Ἀθηναίων κτῆμα ἦν. Σόλων δὲ μάλ' αἰθαυμάζετο, καὶ τὸν νόμον λύσας τῇ μαρίᾳ, καὶ τὸν πόλεμον νικήσας τῇ μουσικῇ.

Κ Ε Φ. γ'.

Β Γ Α Σ.

Κροῖσος Λυδὸς 2 ἐπιπλεῖν Νησιώταις παρεσκευάζετο. Βίας ὁ 3 Πριηνεὺς ἐξέπληξε τὸν Λυδόν, εἰπὼν· “Οἱ Νησιῶται πολλὴν ἵππον ἐπὶ σε ὠνῶνται”. Ὁ δὲ γελάσας ἔφη, “ὦ Ζεῦ, Νησιώτας ἐν ἡπείρῳ “λάβοιμι”. Ὁ δὲ Βίας, “Τί δ' ἄλλο, ἔφη, ἀρκείν” 4 εὐχεσθαι Διὶ, ἢ ὅπως Κροῖσον τὸν ἡπειρώτην “ἐν θαλάττῃ λάβοιεν”. Ὁ λόγος τῷ Βίαντος Κροῖσον ἐπεισεν ἐπὶ τὰς νῆσας πλεῦσαι μὴκέτι.

2 Ἐπιπλεῖν] Legendum videtur, ἐπιπλεῖν τοῖς νησιώταις. Maas. 3 Πριηνεὺς] Teutami filius erat Bias, Priene natus, urbe Ionice maritima. Sumpta est ex Herodoto lib. hac historia. Hoc idem alii Pittaco Mitylenæo adseribunt.

4 Εὐχεσθαι Διὶ] Antiquam lectionem εὐχεσθαι δὲ, videtur firmare Herodotus: Νησιώτας δὲ τί δεκνίε εὐχεσθαι ἄλλο ἢ ἐπὶ τῇ, &c. verum ex Herodoto apparet, structurâ etiam id exigente, verbum δεκνίε, aut aliud consimile, è contextu excidisse.

Κ Ε Φ. δ'.

Θ Ε Μ Ι Σ Τ Ο Κ Λ Η Σ.

Αθηναίοις ὁ 5 Θεὸς ἔχρησε· “6 Τεῖχος Τριτογενεῖ
“ξύλινον διδοῖ 7 εὐρύοπα Ζεὺς.” Οἱ μὲν ἄλλοι
Ἀθηναῖοι

5 Θεός] Apollo Pythius. Quædam consultò ex hoc capite omittit: Polyænum vide.

6 Τεῖχος] Integrum extat oraculum apud Herod. lib. 7. cujus vis tota in duobus his versibus continetur:

Τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεὺς,
Μῆνον ἀπὸρθητον τελέθειν, τό σε τέκνα τ' ὀνήσει.

7 Ἐυρύοπα] Jovis epitheton: est autem Æolica dialectus pro εὐρυόπης, ut κροταλῆρέτα et ἱππότα, aliaque id genus apud Homerum.

Ἀθηναῖοι τειχίζειν τὴν ἀκρόπολιν ἠγόρευον· Θημιστοκλῆς δὲ εἰς τὰς 8 τριήρεις ἐμβαίνειν, ὡς ταύτας ἔσας τὸ ξύλινον τεῖχος τῶν Ἀθηναίων. Ἐπείσθησαν, ἐπέβησαν, ἐναυμάχησαν, 9 ἐνίκησαν.

8 Τριήρεις] Corn. Nepos in vita Themistoclis. "Deliberantibus Pythia respondit, ut mœnibus ligneis se mûnirent. Id responsum quo valeret quum intelligeret nemo, Themistocles persuasit, consilium esse Apollinis, ut in naves se suaque conferrent: cum enim a Deo significari murum ligneum".

9 Ἐνίκησαν] Persas navali prælio apud Salamina.

Κ Ε Φ. ε.

Οἱ Ἕλληνες νικήσαντες ἐν Σαλαμῖνι, βελεύονται πλεῖν ἐφ' Ἑλλήσποντον, καὶ τὸ οὖρον ζεύγμα λυεῖν, ἵνα Βασιλεὺς μὴ φύγῃ. Θημιστοκλῆς ἀντιβελεύεται, λέγων· "Βασιλεὺς ἀποληφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα. Πολλάκις δὲ ἀπόνοια δίδωσι, ὅσα μὴ ἔδωκεν ἀνδρεία". Πέμπει δὲ πάλιν ὡς Βασιλέα εὐνῆχον ἢ ἄλλον Ἀρσάκην, ἔτῳσι 2 προσαγορεύοντα. Εἰ μὴ φύγοι διὰ τὰς ἡ γέφυρα τῆς Ἑλλήσποντος διαλύεται. Βασιλεὺς ἔδρασε καὶ φθάσας τὸ Ἑλληνικόν, δέδωκε τὸ ζεύγμα, καὶ φυγὴν ᾤχετο. Θημιστοκλῆς δὲ τοῖς Ἕλλησιν ἐφύλαξε τὴν γῆν ἀκίνδυνον.

ο Ζεύγμα] Plinius, "Primas angustias Hellepontum vocant. hac Xerxes constrato navibus ponte duxit exercitum". Mox pro ἀποληφθεὶς, codex Cantab. ἀποληφθεὶς.

1 Ἄλλον] Prius enim ad Xerxem alium de pugna cum Græcis committenda, clam miserat Themistocles.

2 Προσαγορεύοντα] Legendum videtur προσαγορεύοντα. Sed simili etiam aliis in locis structurâ utitur Polyænus. Et mox φύγῃς, secunda persona pro φύγοι.

Κ Ε Φ. 5'.

Αθηναῖοι 3 τὰ τεῖχη τῷ Ἀσπερ ἤγειραν· Λάκωνες ἐφθόνην. Ἠπάτησεν αὐτὲς ὁ Θεμισοκλῆς, ὁ δὲ τρόπος τῆς ἀπάτης ἦν 4 ἔτος. Ἀφίκετο εἰς Λακεδαιμόνα πρεσβευτὴς, καὶ ἦν πρὸς τὸς Λάκωνας ἔξαρκος, ἦν μὲν ἐκ ἐγειρεῖσθαι τὸ τεῖχος. Εἰ δὲ ἀπισεῖτε, ἔφη, τὸς ἀρίστους ἐκπέμψατε κατασκόπους, ἐμὲ κατασχόντες. Οἱ μὲν ἔτεμψαν. Θεμισοκλῆς δὲ κρύφα πέμψας, ἐνετείλατο Ἀθηναίοις κατέχειν τὸς κατασκόπους, ἔς' ἃν ἐγειρώσι τὸ τεῖχος. Ἐπειδ' ἂν ἐγειρώσι, μὴ πρότερον αὐτὲς ἀποπέμπτειν, εἰ μὴ πρόσθεν αὐτὸν ἀπολάβοιεν. Καὶ ταῦτα ἔτας ἐγένετο. Ἐγέρθη τὸ τεῖχος, καὶ ἐπανῆλθε Θεμισοκλῆς, ἀπεδόθησαν οἱ κατάσκοποι. ἐτειχίσθησαν 5, Ἀθηναί, Λακεδαιμονίων ἀκόντων.

3 Τα' τεῖχη] Diruta bello Persico; quorum ædificationem prohibebant Lacedæmonii, ne extra Peloponnesum loca essent munita, quæ hostes possiderent.

4 Οὗτος] Delent hanc vocem MSS. ut et quod sequitur, εἰς Λακεδαιμόνα: et posset, ut est stilus Polyæni, utrumque commode abesse, nec non sequens ἔφη quod nec codices, nec interpretes, agnoscunt. Maafv.

5 Ἀθηναί] Ita reposuit à codice Florentino. Maafvicius, pro Ἀθηναῖοι, quod prius obtinuerat.

Κ Ε Φ. 6'.

ἈΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Αριστείδης 6 καὶ Θεμισοκλῆς 7 ἐχθρότατοι πάντων ὄντες, 8 διεπολιτεύοντο. Τῷ δὲ Πέρσῃ διαβάν-
τος,

6 Ἀριστείδης] Aristides Lyfimachî filius, Atheniensis, Justus appellatur.

7 Ἐχθρότατοι] Inimicitiam usque à pueritia conceptam habuit cum Themistocle, hoc periculoso solummodo tempore intermissam.

8 Διεπολιτεύοντο] Contrarias in repub. sequebantur partes. Nepos, in vita Arist. "Namque obtrectarunt inter se". Ita inferius capite de Gekone; ὑπὸ τῶν διαπολιτευομένων διαβληθεῖς.

τος, ἀλλήλων λαβόμενοι, τῆς πόλεως ἔξω προελθόντες, ἐς ταῦτον ἑκάτερος τὴν δεξιὰν χεῖρα καθιέντες, συνηγμένων τῶν δακτύλων, ἐπεφώνεν· “Τὴν “ἐχθραν ἐνταῦθα κατατιθέμεθα, ἕως ἂν πρὸς τὸν “Πέρσῃν διαπολεμήσωμεν”. Ταῦτ’ εἰπόντες, αἶροντες τὰς χεῖρας διαλελυμένων τῶν δακτύλων, ὥς δὴ τι κατατιθεικότες, ἔπειτα συγχώσαντες τὸν βόθρον ἐπανῆλθον, καὶ διετέλεσαν παρά πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοῦντες. “Ἡ δὲ τῶν στρατηγῶν ὁμόνοια μάλιστα δὴ τὸς βαρβάρους ἐνίκησεν.”

[Κ Ε Φ. ή.

ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ.

Αρχίδαμος ἐν Ἀρκαδίᾳ μέλλων παρατάσσεσθαι τῇ υἱεραίᾳ, ἐπέρρωσε τὸς Σπαρτιάτας, διὰ νυκτὸς βαμὸν ἰδρυσάμενος, καὶ κοσμήσας ὅπλοις λαμπροτάτοις, καὶ ἵππους δύο περιάγων. Ἐπεὶ δὲ ἦν ἕως, οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ ταξίαρχοι καινὰ ὄπλα, καὶ δυοῖν ἵπποιν ἴχνη, καὶ βαμὸν ὁ αὐτόματον ἰδόντες, διήγγειλαν, ὥς οἱ ἱ Διόσκυροι συμμαχήσοντες ἦκοιεν. Οἱ στρατιῶται θαρρήσαντες, καὶ γνώμας ἔνθεοι γινόμενοι, γενναίως ἠγωνίσαντο, καὶ τὸς Ἀρλάδας ἐνίκησαν.

9 Ἀρχίδαμος] Lacedæmoniorum rex ὁ Ζωξιδάμν.

ο Ἀυτόματον] Nullo scilicet apparente, qui eam erexerit.

ι Διόσκυροι] Castor et Pollux, præcipuo apud Spartanos honores culti; in ea quippe civitate essent ex Leda geniti.

Κ Ε Φ. θ.

Αρχίδαμος νύκτωρ τὸς στρατιώτας ἤγεν ἐπὶ Κᾶρας. Ὅσθς ἦν ἄνυδρος, τραχεῖα, πολλή· καὶ ἠγανάκτων

ἡγανάκτεν οἱ στρατιῶται τῷ πόνῳ. Παρεμβεῖτο αὐ-
 τῆς Ἀρχίδαμος, ὥς οἶόν τε ἦν, καὶ παρεκάλει μη-
 δαμῶς ἐνδιδόναι. Ἐπεὶ δὲ ἄφνω προσπεσόντες, καὶ
 πολλὰς τῶν πολεμίων κτείναντες, ἐξεῖλον τὸ χωρίον·
 οἱ μὲν ἐδειπνοποιεῖντο ἐπὶ τῇ νίκῃ γεγενηότες. Ἀρ-
 χίδαμος δὲ ἤρετο, πηνίκα δοκῶσιν ἀλῶναι τὴν πό-
 λιν; Λεγόντων δὲ τῶν μὲν, ἡνίκα προσεβάλομεν·
 τῶν δὲ, ἡνίκα ἐτοξείομεν· “Οὐδαμῶς, ἔφη αὐτὸς,
 “ἀλλ’ ὅτε τὴν πολλὴν καὶ ἀνδρὸν ὄδον ἐπορευόμεθα·
 “Τὸ γὰρ βέλεσθαι πονεῖν, πάντων κρατεῖν πέφυκεν”.

Κ Ε Φ. Ι.

ἈΓΗΣΙΛΑΟΣ.

ἈΓησίλαος περὶ 3 Κορώνειαν 4 ὅσον ἔπω παρε-
 τάσσετο· ἥκε τις ἀγγέλλωι· Τέθηκε 5 Πεί-
 σανδρος ὁ ναύαρχος Λακεδαιμονίων, ἡπτηθεὶς ὑπὸ
 Φαρναβάζε. Ὅπως ἔν’ αἰθυμία καὶ φόβος μηδαμῶς
 ἐμπέσοι τῷ στρατεύματι, Ἀγησίλαος προτάσσει τοῖς
 ἀγγέλοις, τάναντία πρὸς τὰς στρατιώτας ἀγγέλλ-
 λετε· Λακεδαιμόνιοι νικῶσιν ἐν τῇ θαλάττῃ. Ἀλλὰ
 μὴν καὶ αὐτὸς προῆλθεν ἐσεφαναμείος, ἔθυσεν 6 Εὐ-
 αγγέλια, διέπεμψε τοῖς φίλοις μερίδας ἀπὸ τῶν
 ἱερείων.

2 Ἀγησίλαος] Agefilaut, rex Lacedæmonius; quo Xenophon
 ufus est familiariffimè.

3 Κορώνειαν] Contra Athenienfes et Boeotios, apud Coroneam
 Boeotiae urbem, pugnavit: quos gravi praelio vicit.

4 Ὅσον ἔπω] Latine, tantum non, modo non. Ita Thucydi-
 des in Oratione Corcyraeorum, ἰς τὸν μέλλοντα καὶ ὅσον ἔ παρὸντα
 πόλεμον, vel ut est in margine, ὅσον ἔπω, eadem locutione ufus
 est Euripides in Hecuba, v. 143. “Ἦξε δ’ Ὀδυσσεὺς ὅσον ἔκ ἡδ’ ἔστιν.
 Mox adfuturus est Ulyffes. Simplici vero σ fcribe Ὀδυσσεὺς, ut
 fiet verfus: est enim Anapaesticus.

5 Πείσανδρος] Frater fuit uxoris Agefilai, rei militaris imperi-
 tus.

6 Εὐαγγέλια] Sacrificia ob lætum nuncium.

ιερείων. Οἱ στρατιῶται ταῦτα ἀκέσαντες, καὶ ὀρῶντες, πλέον θαρρήσαντες, μετὰ μείζονος προθυμίας ἐν τῇ Κορωνείᾳ παρετάξαντο.

Κ Ε Φ. ια΄.

ΑΓησίλαος ἐν Κορωνείᾳ 7 Ἀθηναίους ἐνίκησεν· ἡγεγυιλέ τις, Οἱ πολέμιοι συμφεύγουσιν εἰς τὸν γεῶν 8 τῆς Ἀθηνᾶς· ὁ δὲ προσέταξεν, ἔαν αὐτὲς οἱ καὶ βέλονται ἀπίεναι· ὥς ἄρα 9 εἴη σφαλερὸν συμπλέκεσθαι τοῖς ἐξ ἀπονοίας ἀναμαχομένοις.

7 Ἀθηναίους] Vera lectio Ἀθηναίους καὶ Βοιωτάς. adi Historicos. Casaub.

8 Τῆς Ἀθηνᾶς] Cognomento Itoniæ.

9 Εἴη σφαλερὸν] Aliter Nepos: scilicet quia antetulit iræ religionem, eos vetuit violari.

Κ Ε Φ. ιβ΄.

ΑΓησίλαος εἰς Ἀσίαν ὅτε διέβη, καὶ οὐ τὴν Βασιλέως ἐλυμαίνετο, 1 Τισαφέρνης ἀνοχὰς συνέθετο. Αἱ δὲ ἀνοχαὶ, τρεῖς μῆνες, ἐφ' ᾧ τε βασιλιὰ πείσσαι, Ὅσαι πόλεις Ἑλληνίδες ἐν Ἀσίᾳ, καὶ δὴ αὐτονόμους ἀφεῖναι· Οἱ μὲν Ἕλληνες ἀνέμενον τὴν προθεσμίαν· ὁ δὲ Πέρσης πολλὴν χεῖρα συλλέξας, ἐπέθετο τοῖς Ἕλλησιν. 2 Ὀρρωδία καὶ σόβος. Ἀγησίλαος δὲ φαιδρὸς τὴν ὄψιν, μάλα δὲ γαννύμενος ἔσρα-

οὐ τὴν Βασιλείας] Χοῖραν supple, seu γῆν. Sed Βασιλίαν, κατ' ἐξοχὴν dicitur. Βασιλεὺς μέγας ὁ τῶν Περσῶν. τῆς δὲ ἄλλης λέγοντες προσετίθεσαν καὶ τῶν ἀρχέμενων, τὰ ὀνόματα· οἷον, Λακεδαιμόνιοι, Μακεδόνες, ut Suidas dicit.

1 Τισαφέρνης] Summum habuit imperium inter præfectos regios. Mox, an quarto casu τρεῖς μῆνας legendum? Codd. Casauboni, εἰς τρεῖς μῆνας.

2 Ὀρρωδία] Supple ἐγένετο. nihil mutandum. Casaub.

ἐσρατήγησι, λέγων 3 “Χάριν οἶδα Τισαφέρη τῆς
 “ἐπιorkίας· ἐαυτῷ μὲν γὰρ πολέμιος τὸς Θεὸς ἐποίη-
 “σεν, ἡμῖν δὲ συμμάχος. Ἴωμεν δὴ θάρρυντες
 “ὡς μαχόμενοι μετὰ τηλικέτων συμμάχων”. Ἀρι-
 θάρρησαν οἱ Ἕλληνες τῷ λόγῳ τῆς στρατηγῆς, καὶ συμ-
 βαλόντες τὸς βαρβάρους ἐνίκηται.

3 Χάριν οἶδα] Corn. Neos in vita Agefil. “Multum in eo
 se consequi dicebat, quod Tissaphernes perjurio suo et homines
 suis rebus abalienaret, et Deos sibi iratos redderet: Se autem
 servatâ religione confirmare exercitum, quum animadverteret De-
 orum numen facere secum, hominesque sibi conciliare amiciores,
 quod iis studere consueverant, quos conservare fidem viderent”. Pul-
 cherrime vero Homerus, Iliad. δ'. v. 234.

Μῦθω τι μεθίετε θέριδος αἰλῆς·
 Οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσειτ' ἀργαῖος.

Κ Ε Φ. ιγ'.

ΑΓησίλαος ἐν τῇ Σπάρτῃ σάσειος γενομένης, ὥστε
 τῶν 4 ὀπλιτῶν οἱ πολλοὶ κατελάθοντο 5 λόφον
 ἱερὸν Ἀρτέμιδος 6 Ἰσωρίας ἐγγυὸς Πιτάνης· ἐνέκειντο
 δὲ Βοιωτοὶ καὶ Ἀρκάδες ἐμβεβληκότες· καὶ δέος ἦν
 αἰμήχανον 7 ἐν τῷ τε πολέμῳ καὶ 8 σάσει. Οὐ μὴν
 αὐτὸς ἔδεισε· Ἀλλὰ τὸ μὲν ὅπλοις βιάζεσθαι τὸς
 ἐπὶ τῇ λόφῳ σφαλερὸν, τὸ δὲ ἰκετεύειν 9 ταπεινὸν δὲ,
 παρήκεν.

4 Ὀπλιτῶν] Adolescentulos vocat Nepos, hostium adventu per-
 territos. πονηρὸς vocat Plutarchus, et circiter ducentos fuisse scribit.

5 Λόφον] Locum extra urbem editum: Plutarchus εὐερκὴ καὶ
 δυσεκβίαστον πόπον.

6 Ἰσωρίας] Ἰσορίαν ὅρος τῆς Λακωνικῆς, ἀφ' ἧς ἡ Ἀρtemis Ἰσω-
 ρία. Stephanus. Sed pro Ἰσωρίας, quidam codices habent Ὀρθίας;
 quo nomine Lacedæmonii Dianam coluerunt.

7 Ἐν τῷ τε πολέμῳ] Epaminonda Spartam oppugnaturus, post
 calamitatem illam apud Leuctra Lacedæmoniiis acceptam.

8 Στάσει] Ita in contextu reposui, pro σάσει· quam lectionem
 agnoscunt Codd. teste Casaubono. Præpositio ἐν idem hoc loco
 valet, ac διὰ τῆς τε πολέμου.

9 Ταπεινὸν δὲ] Participium δὲ Maasvic. eiecit, nullâ ratione. Ac-
 cusativus ponitur absolute: ita ἀδελφὸν δὲ Thucyd. pro ἀδελφῷ ἑνός.

παρήκεν. Αὐτὸς δὲ μόμος ἀοπλος ἀτρέπτω καὶ πολλῷ τῷ προσώπῳ πρὸς τὸν λόφον ἐλθὼν. Οὐκ ἐνταῦθα, ἔφη, ὦ νεανία, ὑμᾶς ἔταξεν. Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν, ἐς τόνδε τὸν λόφον, ἕτερον δειξάς· ὑμεῖς δὲ, ἐς τόδε τὸ χωρίον ἄπιτε, καὶ φρερεῖτε. Ὁ Οἱ δὲ Λάκωνες, ὡς ἀγνοῶντος τὴν διάνοιαν αὐτῶν τῆς ἀποστάσεως, κατηδέσθησαν. ¹ καὶ οἷς προσέταξεν ἐκπειθῶς ἀνεχώρησαν· νύκτωρ δὲ τὸς ἐξάρχας τῆς στάσεως ἄνδρας δώδεκα, ἄλλον ἄλλῃ ὑπεξάγων, ἔπαυσε τὴν στάσιν.

Ὁ Οἱ δὲ Λάκωνες] Melius forte legeris ita: Οἱ δὲ, Λάκωνες ὡς ἀγνοῶντος. “Regē scilicet ignorante Agésilao”. Vix enim eo digni sunt nomine: pauci transfugæ adolescentuli.

¹ Καὶ οἷς] Legendum videtur οἱ quo, ait Maaſſivicius. Sed nulla id necessitas postulat, cum ex ἐκπειθῶς (malim ἐκπειθῆς) dependet. Verum facillime ὡς, cum Vultejo interprete legas, qui verit, quemadmodum præcepit.

Κ Ε Φ. ιδ'.

Ἑ Π Α Μ Ι Ν Ω Ν Δ Α Σ.

Ἐπαμινώδας ἐν Λεύκτροις προσῆγεν ἥδη τὴν φάλαγγα. Θεσπιεῖς ἐθελοκακῶντες εἶποντο· οὐκ ἠγνόησεν Ἐπαμινώδας, ἀλλ' ὅπως μὴ ταραττοίτο ἡ τάξις ἐν τῷ καιρῷ τῆς μάχης, ἐκήρυξε Βοιωτῶν ² ἀπίεναί τοῖς βελομένοις ἐξέσω. Θεσπιεῖς μὲν αὐτοῖς ὅπλοῖς ἀπηλλάσσοντο. Ἐπαμινώδας δὲ τοῖς μείναςιν ὀπλίταις συντεταγμένοις καὶ προθύμοις χρησάμενος, εὐκλεῶς ἐνίκησεν.

² Ἀπίεναί] Idem fere commentum habes postea in Iphicrate. Sed primo versu προσῆγεν malim, ut alibi locutus est Polyænus sapissimè.

Κ Ε Φ. ιε'.

Ἐπαμινώδας Θηβαίων ἠγεῖτο, Λακεδαιμονίων Κλεόμβροτος. ³ Λεύκτρα ἐνθα ἡ μάχη. Τὸ μὲν ἔργον

ἔργον ἰσόρροπον ἦν. Ἐπαμινώνδας παρὰ Θηβαίων
ἡτήσατο, "Ἐν βῆμα χαρίσατέ μοι, καὶ τὴν νίκην ἔξο-
μεν. Ἐπείσθησαν, ἐνίκησαν· οἱ Λάκωνες εἶξαν, καὶ
Κλέομβροτος ὁ βασιλεὺς ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ.

³ Διέκτρα] Vicus Boeotiae hac pugna nobilis, juxta Thespias.
Sed mox pro χαρίσατε, codex Cant. habet Infinitivum χαρίσασ-
θαι; alii vero χαρίσασθε, quod fane prætulerim.

Κ Ε Φ. 15'.

Ἐπαμινώνδας προτρέπων Θηβαίους προθύμως ὁρ-
μῆσαι ἐπὶ Λακεδαιμονίους, μέγιστον ἔχιν συλ-
λαβὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς καὶ πάντων ἐναντίον τὴν κε-
φαλὴν τῷ θηρίῳ συντρίψας. "Ὁρᾶτε, ἔφη, ὅτι τὸ
"λοιπὸν σῶμα ἄχρησον, τῆς κεφαλῆς οἰχομένης.
"4 ἔγω δὲ αἱ τῶν πολεμίων κεφαλαί, ἦντε τὸ Λα-
"κωνικὸν τῷτο συντρίψωμεν, τὸ λοιπὸν σῶμα τῶν
"συμμάχων ἄχρησον". Τῷτῳ τῷ παραδείγματι
Θηβαῖοι πεισθέντες, ὁρμήσαντες προθύμως ἐπὶ τὴν
φάλαγγα τὴν Λακωνικὴν, ἐτρέφαντο, καὶ τὸ πλή-
θος τῶν συμμάχων ἔφυγεν.

⁴ Οὕτω δὲ αἱ] Post κεφαλαί, monente Maafvicio, ὑποσημνῶν
posui, ut opem aliquam sententiae laboranti afferrem. Sed ita e-
mendat Casaubonus: ἔγω δὲ ἦν τὰς τῶν πολεμίων κεφαλὰς, τὸ Λα-
κωνικὸν τῷτο συντρίψωμεν. Nec aliter Interpres Vulteius videtur
legisse, dum vertit; "Ita si hostium capita, nempe Laconicum
hoc, contriverimus".

Κ Ε Φ. 15'.

Ἰ Π Π Ο Δ Α' Μ Α Σ.

ἸΠποδάμας ὑπὸ Ἀρκάδων ἐν 5 Πρασίαις ἐπολιο-
κεῖτο. Λιμὸς ἦν. Οἱ Σπαρτιάται κήρυκα ἔπεμ-
ψαν.

⁵ Πρασίαις] Laconiae oppidum. Est iam aliud ejusdem no-
minis maritimum in agro Attico.

σαν· εἶσω παρελθεῖν Ἀρκάδες ἐκ ἐπέτρεσαν. Ἴπποδάμας ἀπὸ τῆς τείχεος τῷ κήρυκι ἀπεκρίνατο· τοῖς δ' Ἐφόροις ἀγγελε, τὴν Γυναῖκα κωλύειν, τὴν ἐν τῷ ἱερῷ γ' τῆς Χαλκιοῖκε δεδεμένην. Οἱ μὲν Ἀρκάδες ἐκ ἐνόησαν· οἱ δὲ Λάκωνες συνῆκαν, ὅτι λιμὸν κωλύειν ἐπιτέλλοι. Ἦν γὰρ ἐν τῷ ἱερῷ γ' τῆς Χαλκιοῖκε ἀνακειμένη Λιμὴ γραφή, γυνὴ γεγραμμένη, ὠχρίωτα, λεπτή, τὰ χεῖρε ὀπίσω δεδεμένη. Ὡστε τὸ ἀφανὲς τοῖς πολεμίοις, φανερόν τοῖς πολίταις Ἴπποδάμαντος ἦν.

6 Ἐφόροις] Ephori, penes quos summum imperium erat. alii a Theopompo, alii ab ipso fuisse Lycurgo institutos dicunt.

7 τῆς Χαλκιοῖκε] Ædes Minervæ Spartana, quæ Chalciceus vocatur. SUIDAS. Χαλκιοῖκος, ἢ Ἀθηνᾶ ἐν Σπάρτῃ ἢ, ὅτι χαλκῶν οἶκον εἶχεν, ἢ διὰ τὰς Χαλκιδεῖς τὰς ἐν Ἐυβοίᾳ φυγάδας αὐτὴν κτίσαι. In hoc templo Pausanias inedia interemptus est.

Κ Ε Φ. ιή.

ἈΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ Μεσσηνίων ἡγεμὼν τρεῖς ⁸ ἑκατομφόνια θύσας κατὰ Λακεδαιμονίων, ἰσχυροῖς ποτὲ τραύμασι περιπεσὼν, ἐάλω σὺν ἄλλοις πλείοσιν. Ἐδοξε τοῖς Λάκωσιν ἅπαντας ⁹ κατακρημνίσαι· τὰς μὲν ἄλλας γυμνὰς, τὸν δὲ Ἀριστομένην διὰ τὴν δόξαν τῆς ἀρετῆς ἐν τοῖς ὅπλοις. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι κατενεχθέντες παραχρῆμα ἐτελεύτησαν· τῷ δὲ Ἀριστομένει ^ο ἡ ἀσπίς ἐφελκομένη τὸν αἶρα, ἐλαφρῶς αὐτὸν

⁸ ἑκατομφόνια] Si quis centum hostes interfecisset, Jovi hominem sacrificabat apud Ithonem, urbem in agro Messeniaco: atque ea sacra ἑκατομφόνια sunt appellata. Casaubon.

⁹ Κατακρημνίσαι] Dejiciebantur in foveam nomine Καΐδαν, sive Κιάδαν. Maafvic.

^ο Ἡ ἀσπίς] Insigne hujus clypei fuit aquila expansis ad extremas clypei crepidines alis. Unde orta fabula, aquilam scilicet, cum in foveam præcipitaretur à Lacedæmoniis Aristomenes, advolasse, expansisque alis decidentis corpus illuxum ad fundum detulisse. Maafvic.

αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν κατήνεγκεν. Ὁ δὲ ἐς τὸ ὕψος ἀναβλέπων καὶ τὰς κρημνὰς ἐν κύκλῳ περιέχοντας, καὶ ἀνῆκε τῆς ἐλπίδος. ἀλλὰ τὸ σύμπαν ὅρος ἀνασκοπέμενος, κατανόησας εἰςδυσιν σενοτάτην, καὶ δι' αὐτῆς ¹ ἀλώπεκας εἰσιύσας, ἀπὸ τῶν κειμένων νεκρῶν ὅσων κλάσας, μιᾶς τῶν ἀλωπέκων λαβόμενος τῆς ἑρᾶς, δακνόμενος ὑπ' αὐτῆς ² συνεξεδύετο, τὰ σενοπόρα τῇ ὁρῇ τῷ ὅσῳ ³ παραίρων καὶ παρακόπτων. Καὶ δὴ προσελθὼν ἦκεν εἰς τὰς Μεσσηνίους, προΐναι μέλλοντας ἐς τὴν μάχην· καὶ αὐτίκα ὅπλισάμενος αὐτὸς ἠγεῖτο τῆς φάλαγγος. Οἱ δὲ Λάκωνες Ἀρισομένην ἰδόντες πάλιν ἐν τοῖς ὅπλοις, πάλιν ἀρισεύοντα, πάλιν διώκοντα τὸν βεβλημένον κατὰ τῶν κρημνῶν, ἀφ' ὧν ἑδεῖς ἐσάθη πάποτε, πάντες ἐνέκλιναν ἐς φυγὴν, θνητῆς φύσεως μείζονα εἶναι τὸν ἄνδρα ἠγόμενοι.

¹ Ἀλώπεκας] Ita reposui, cum prius ἀλώπεκας et εἰσιύσας legeretur, [partim ex fide codicis Florentini, partim ex conjectura Maasvici. Notes etiam σενοτάτην scribi contra Grammaticorum regulas.

² Συνεξεδύετο] Vulgatæ edit. συνεξέδω αὐτῇ. quæ lectio cum merito displicebat, secutus sum auctoritatem codicum calamo exaratorum; nec aliter videtur legisse Interpres.

³ Παραίρων] Pausanias refert Aristomenem, postquam vulpem aliquamdiu secutus erat, et altera manu Chlamydi involuta morsum ejus impediverat, animadverso tandem cuniculo nihilo ampliore, quam quo vulpes posset cadere, feram dimisisse, et manibus antro sibi minime pervio reddito ampliore, saluum ad suos evasisse. MAASVIC.

Κ Ε Φ. ιθ'.

⁴ Ἀρισομένης ὁ Μεσσηνίος, Λακεδαιμονίων τοῖς Διοσκύροις πάνδημον θυσίαν ἐπιτελέωντων, ⁴ μετὰ ἐνὸς φίλου, λευκῶν ἵππων ἐπέβησαν ἄμφω, καὶ ταῖς κεφαλαῖς

⁴ Μετὰ ἐνὸς φίλου] Rectius μεθ' ἐνὸς, elisa per Apostrophum vocali.

κεφαλαῖς 5 περιεθηκάτην χρυσῆς ἀσέρας, καὶ νυκτὸς ἥδη προῖέσης ἐπεφάνησαν κατὰ σύμμετρον διάστημα τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἔξω πόλεως μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων πανηγυρίζουσι. Οἱ μὲν δὲ Διοσκύρων ἐπιφάνειαν ἠγνῆντες γεγονέναι, προῖεσαν ἐς μέθην καὶ ἠδονὴν πλείονα· οἱ δὲ ἀπὸ τῶν ἵππων καταβάντες, τὰ ξίφη σπασάμενοι, πλείους καταφονεύσαντες αὐτῶν, καὶ δὴ ἀφιππεύσαντες ὥχοντο.

5 Περιεθηκάτην] Cum ἐπίδωσαν tertia plural. et ἐπεφάνησαν leguntur, non video, cur περιέθηκαν quoque non sit legendum.

Κ Ε Φ. κ'.

ἩΓΗΤΟΡΙΔΗΣ.

Ⓜ Ἀ'σον ὁ ἐπολιόρκην Ἀθηναῖοι. νόμον ἐκύρωσαν Θάσιοι· "Τῷ γράψαντι σπείσασθαι πρὸς Ἀθηναίους, "Θάνατος ἔστω". Ἡγητορίδης Θάσιος ὁρῶν πολίτας ἀπολλυμένους μακρῷ πολέμῳ καὶ λιμῷ, βρόχον τῷ τραχήλῳ περιβαλὼν, ἐς ἐκκλησίαν εἰσελθὼν· "Ἄνδρες, "ἔφη, πολῖται, ἐμοὶ μὲν ὡς βέλεσθε, καὶ ὡς ὑμῖν "συμφέρει, χρήσασθε· τὲς δὲ ὑπολειπομένους πολίτας διασάσατε, τῷ ἐμῷ θανάτῳ λύσαντες τὸν νόμον". Θάσιοι ταῦτα ἀκέταντες, καὶ τὸν νόμον ἔλυσαν, καὶ τὸν Ἡγητορίδην σῶν ἐφύλαξαν.

6 Θάϊον] Insula maris Ægæi, inter Lemnon insulam et Abderam urbem sita; uberi frugum proventu, ut et vino optimo nobilitata; Dionysius in Situ Orbis.

Ἐγγυλὴν τε Θάϊας, Δημήτερος ἀκτὴ.

Κ Ε Φ. κα.

ΊΦΙΚΡΑΤΗΣ.

ΊΦικράτης γ' ἐπὶ τὰς πολεμίας προῆγε τὴν φάλαγγα τῶν στρατιωτῶν τινὲς ὀκνηροὶ, καὶ δειλοὶ, καὶ ὠχρῶντες εἶποντο. Τέτις ἰδὼν ΊΦικράτης, κατὰ βραχὺ προελθὼν, ἐκήρυξε· “Τῆς στρατείας ἄβω γενομένης, “εἴ τις ἀπολέλοιπέ τι, ἀνασρεφέτω, καὶ παρασκευ- “ασάμενος καλῶς ἐπανηκέτω”. Ἡσθισαν οἱ δειλοὶ, καὶ αὐτίκα ἀνέσρεψαν. ὁ δὲ ΊΦικράτης ἐκ ἀταμείνας, “Νῦν, ἔφη, ἄνδρες, τῶν ἀνδραπόδων ἀπηλλαγμέ- “νων, ἡμεῖς τοῖς πολεμίοις συνάπτωμεν, ἵνα καὶ μόνοι “τὰς καρπὰς τῆς ἀνδραγαθίας λάβωμεν”. Πολλῶ μᾶλλον οἱ στρατιῶται ἐθάρρῃσαν, καὶ συμβαλόντες ἀνευ τῶν δειλῶν ἐνίκησαν.

γ' ΊΦικράτης] Atheniensium dux, exercitibus præfuit annos viginti natus.

Κ Ε Φ. κβ'.

ΊΦικράτης Λακεδαιμονίοις 8 παρταζάμενος ἤρχετο. Πολλοὶ παρεκάλειν αὐτὸν, ὅπως ἀποφύγῃ τὸν μὲν χιλιαρχόν, τὸν δὲ πεντακισίαρχον· καὶ ἄλλος ταξί- αρχος, καὶ λοχαγὸς ἕτερος ἐσπέδαζε γενέσθαι πάντας τὶς παρακαλῶντας ἀνεβάλετο εἰς καιρὸν ἐπιτίθειν. ὁ δὲ καιρὸς ἔτος ἦν. Προάγει τὴν φάλαγγα, καὶ καθιστάμενος τὴν τάξιν, ἐκέλευσεν ἐν ἀπορρήτῳ κινήσαι 9 πανικόν, ὡς τῶν πολεμίων ἐμβεβληκότων. Ταραχὴ μεγάλη

8 Παρταζάμενος] Videtur potius παραταζόμενος legendum: eam lectionem agnoscunt MSS. quemadmodum paulo post ἀντι- ταζέμενοι.

9 Πανικόν] Vetus lectio, σημῶναι Παιανικόν. Sed sequentia con- textum videntur confirmare.

μεγάλη πάντων. Οἱ μὲν δειλοὶ φοβηθέντες ἀνεχώ-
ρουν, οἱ δὲ ἀνδρεῖοι προῆλθον ἀντιταξόμενοι τοῖς πο-
λεμίοις. Ἰφικράτης γελάσας, ὡμολόγησε τὸ πανικὸν
αὐτὸς κεκνηκέναι, πειρώμενος τῶν δυναμένων ἡγεῖ-
σθαι. Ὁ τοῖς μὲν δὴ μείνασι χιλιαρχίας καὶ ταξιαρ-
χίας ἔδωκε· τὲς δὲ ἀναχωρήσαντας ἐκέλευσε τέτοις
ἔπεσθαι.

Ὁ τοῖς μὲν δὴ] Præferenda videtur antiqua Lectio, quam suo
loco Maafivicius ejecit; τοῖς μὲν δὴ μείνασι, χιλιαρχοῖς καὶ ταξιαρ-
χοῖς ἔδωκεν εἶναι.

Κ Ε Φ. κγ'.

Ἰφικράτης καὶ ἐν τῇ ἰ φιλίᾳ τὸν χάρακα ἐβάλλετο,
λέγων· “ Οὐ στρατηγικὸν τὸ οὐκ ᾄμην.

ἰ Φιλίᾳ] Supple γῇ seu χώρῳ. Et pro ἐβάλλετο, fortasse ἐβά-
λητο reponendum, κυκλώσει ut in Alexandro. Κεφ. κς'.

Κ Ε Φ. ξ'β'.

Ἰφικράτης προδοσίας δίκην ἔφευγεν· Ἀριστοφῶν καὶ
Χάρης ἐδίωκον. Αἰτία δὲ ἦν, ὅτι ἄρα περὶ 2 Ἐμ-
βάτα δυνάμενος ἐλεῖν 3 τὲς πολεμίς, ἐ διενανυμά-
χησεν. Ὁρῶν δὲ τὸ δικαστήριον ὑποφερόμενον εἰς τέ-
ναντιον, τῷ λόγῳ παυσάμενος, παρέφηνε πῶς τὸ
ξίφος τοῖς δικασαῖς. Οἱ δὲ καταδείσαντες, μὴ τὴν
ἑταιρίαν ὅλην ἐξοπλίσας, κυκλώσει τὸ δικαστήριον
G 3 ἄφεισιν

2 Ἐμβάτα] Τόπος τῆς Ἐρυθραίας, Stephan. Est autem Em-
batus Erythræ in Asia juxta Arginum promontorium. Embata
etiam appellantur angustiae illæ inter Chium insulam atque Ery-
thram: ut ex Scholiaste Thucydidis patet: ἐς Ἐμβάτων, τὸ εἶναι
τὸ μεταξὺ Χίου καὶ Ἐρυθρᾶς.

3 Τὲς πολεμίς] Hoc bello Sociali contigit: cum Chii, Rhodii,
Coi, et Byzantini ab Atheniensibus descivissent. Mox copulati-
vam δὲ inferui post Ὁρᾶν, ex fide codicis Cantab.

4 ἄφισιν αὐτῷ πάντες ἐψηφίσαντο. Μετὰ τὴν νίκην
 5 ψηφίσαντες τινος, ὡς παρεκρέσατο τὸς δικασάς·
 “Εὐθύης αὖν εἶπ, ἔφη, ὑπὲρ Ἀθηναίων μὲν στρα-
 “ τηγῶν, ὑπὲρ ἑμαυτῆ δὲ πρὸς Ἀθηναίους μηκέτι”.

4 Ἀφισιν] Ita etiam Nepos. Iphicratem cum Timotheo, fuisse
 iudicio absolutum; aliter verò Diodorus: Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι παρο-
 ξυνήντες ἐζημίωσαν αὐτὸς πολλοῖς ταλάντοις; καὶ τῆς στρατηγίας
 ἀπίστησαν.

5 Ψηφίσαντες] Casaubonus ψίσαντος ad oram vulgatæ notarat.
 Maafvic. Mox post στρατηγῶν, τοσάκις videtur excidisse, aut aliud
 confirmile.

Κ Ε Φ. κί.

Γ Ε Σ' Κ Ω Ν.

Ἀμίλκας Καρχηδονίων, 6 ἄριστος στρατηγὸς τῶν
 ἐν Λιβύῃ στρατηγῶν, πολλὰς πολέμους κατορθώ-
 σας, φθονηθεὶς, 7 ὑπὸ τῶν διαπολιτευομένων δια-
 βληθεὶς, ὡς ἐπιθέμενος Τυραννίδι, αὐτὸς τε ἀνῆρέθη,
 καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆ Γέσκων φυγαδευθεὶς ἐξέπεσε. τὰ
 δὲ χρήματα αὐτῶν δημευθέντα ἐνείμαντο οἱ πολῖ-
 ται. Τέτων πραχθέντων, οἱ Καρχηδόνιοι στρατηγοὶς
 ἄλλοις χρησάμενοι, καὶ πολλάκις ἠττώμενοι καὶ ἀλῶ-
 ναι κινδυνεύοντες, μετέγνωσαν ἐπὶ τῇ τῷ Γέσκωνος
 φυγῇ, καὶ τῇ ἀναιρέσει τῆ Ἀμίλκας. Ἀλλὰ τὸν
 μὲν Ἀμίλκας τεθνηκότα ἔχ' οἶόν τε ἦν ἀνακαλέ-
 σασθαι. Τὸν Γέσκωνα δὲ ἀπὸ τῆς φυγῆς ἀρεκαλέ-
 σαντο, καὶ Αὐτοκράτορα στρατηγὸν ἀπέδειξαν, καὶ
 τὸς ἐχθρὸς αὐτῷ παρέδωκαν εἰς τιμωρίαν κατ' ὃν αὖ
 βέληται τρόπον.

Γέσκων

6 Ἀριστος στρατηγός] Corn. Nepos. “Non incommodum vide-
 tur non præterire Hamilcarem, et Hannibalem, quos et animi
 magnitudine et calliditate omnes in Africa natos, præstitisse constat”.
 7 Ἰτὶ τῶν] Copulativa καὶ hoc loco desiderari videtur.

Γέσκων δὲ παραλαβὼν αὐτὸς δεδεμένους, προσ-
εταξε τῷ πλήθους ἐναντίον, κατὰ γαστέρα κατακλίνει
χαμαὶ τρεῖς δὲ ἐκάστοις ἐλαφρῶ τῷ ποδὶ ἐπὶ τὸν
τράχηλον ἐπιβάς· Ἰκανὸν ἔφη τιμωρίαν ἔχειν τῆς
τῷ ἀδελφεῷ προαναιρέσεως. Τῷτο πράξας ἀφῆκε τὸς
ἐχθροὺς, προσειπὼν. 8 “Οὐ κακῶ κακὸν ἡμυνάμην,
“ἀλλ’ ἀγαθῶ κακόν”. Τοιγαρὺν αὐτοὶ τε οἱ ἐχθροί,
καὶ οἱ τέτων οἰκεῖοι, καὶ οἱ Καρχηδόνιοι πάντες πει-
θαρχέοντες τῷ Γέσκωνι διετέλεσαν, ὡς ἀγαθῶ στρατηγῶ.
Καὶ αὐτίκα μεταβολὴ τῆς τῷ πολέμου νίκης ἐγένετο,
νικῶντος τῷ Γέσκωνος ἐν ταῖς μάχαις διὰ τὴν παρὰ
τῶν ἀρχομένων εὐνοίαν καὶ προθυμίαν.

8 Οὐ κακῶ κακόν] Sententia præclaro homine digna, quæque
Paulinæ parum discrepat, Μὴ νικῶ ὑπὸ τῷ κακῷ· ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ
ἀγαθῷ τὸ κακόν. Ita ut temere sit dictum, nihil apud Ethnicos
scriptores inveniri posse, quod huic loco Apostoli compareretur. Sed
quoniam ea res jam agitur, ex Æschylo pauca proferam, unde
iactæ dictioni lux aliqua inter conferendum oboriatur. Apud Mat-
thæum invenies, “Ὅτι βλέποντες εἰ βλέπεσι, καὶ ἀκούοντες εἰ ἀκούσιν,
εἰδὲ συνῶσιν. Pari modi loquentem, iisdem prææ verbis, poetam
audies:

Οἱ πρῶτα μὲν, βλέποντες ἔβλεπον μάτην,
Κλύοντες εἰ ἤκουσιν· ἀλλ’ ὀνειράτων
Ἀλίγκιοι μορφαῖσι τὸν μακρὸν χρόνον
Ἐφρονεῖν ἐκὼν πάντα. Prometh. Vincit.

Cæcam nempe humani generis ignorantiam describit, nondum in-
ventis artibus.

Κ Ε Φ. κς’.

Τ Ι Μ Ο Λ Ε Ω Ν.

Τιμολέων ἐν Σικελίᾳ τὴν δύναμιν ἐξήγαγε, πα-
ραταξομένην Καρχηδονίοις ἐς τὴν νῆσον διαπεπ-
λευκόσιν. Ἡμίονος ἀπηντα τὸ αὐτοῖς, κομίζων σε-
λίνα· οἱ στρατῶται τὸ σημεῖον ὀφεισθήσαν, ὅτι ἄρα
παῖς

9 Τιμολέων] Hic vir è Corintho fuit oriundus, sine dubio, ut
ait Nepos, magnus omnium iudicio.

παρ' αὐτοῖς τὰ μνημεῖα τῶν ἀποθανόντων οὐ φανε-
ται σελίνοις. “Τιμολέων, Καὶ μὴν μᾶλλον, ἔφη,
“φανερὰν νίκην οἱ Θεοὶ δηλῶσιν ἡμῖν. Τὲς γὰρ τὰ
“Ἰσθμια νικῶντας οἱ Κορίνθιοι τῶν σελίνων σφανεῖσι”.
Ταῦτα εἰπὼν, αὐτὸς τε τῶν σελίνων ἀνέσχεψατο,
καὶ τὲς περὶ αὐτὸν ἡγεμόνας ἀνέσχεψεν· ὥστε καὶ οἱ
στρατιῶται, ἄλλος πρὸς ἄλλου τῶν σελίνων λαβόντες,
εὐτολμότεροι πρὸς τὴν μάχην ἐγένοντο.

οὐ σφανεῖνται] Quidam Codd. κοσμεῖται: Et mox addita una
voce, σφάνεις τῶν σελίνων σφανεῖσι; quam lectionem veram esse
judicat Casaubonus. Idem etiam codices legunt, ἐκ τῶν σελίνων
ἀνέσχεψατο.

Κ Ε Φ. κζ'.

Ζ Ω Π Τ Ρ Ο Σ.

Δ Αρεῖος πολιορκῶν Βαβυλῶνα χρόνῳ μακρῷ, τὴν
πόλιν ἐλεῖν ἐχ' οἷός τε ἦν. Ζώπυρος Δαρεῖος
σατράπης ἰ ἀκρωτηριάσας τὸ πρόσωπον ἦκεν αὐτο-
μόλος, ὡς ταῦτα δὴ ὑπὸ Δαρεῖος παθόν. Βαβυ-
λώνιοι πιτεύουσι τῇ ὄψει τῆς συμφορᾶς, καὶ τῷ Ζω-
πύρῳ τὴν πόλιν ἐπιτρέψουσιν· ὃ δὲ νύκτωρ ἀνοίγει τὰς
πύλας. Καὶ Δαρεῖος κρατήσας Βαβυλῶνος, ἐκείνῳ δὴ
τὸ λαμπρὸν ἐφθέγγετο· “Ἀλλ' ὃ δὲ κ' Βαβυλῶ-
“νας ἔχειν ἐβελόμην ἂν, ἐφ' ᾧ τε ὁρᾶν τοιαῦτα
“³ παθόντα Ζώπυρον”.

ἰ Ἀκρωτηριάσας] Τὰ ἄκρα ἀποτιμῶν, Hesych. Justin. lib. 1.
cap. ult. “Zopyrus domi se verberibus lacerari toto corpore jubet;
nasum, aures, et labina sibi præcidi: atque ita regi inopinanti
se offert”. Hanc rem fuisse tractat, quem vide.

² Οὐδ' κ'.] Οὐδὲ ἔκαστι.

³ Παθόντα] Virgilius Deiphobum ἀκρωτηριασμένον egregie de-
scribit.

“Lacerum crudeliter ora,
Ora manusque ambas, populataque tempora raptis
Auribus, et truncas inhonesto vulnere nares”.

Ἄ Δ Ε'

Κ Ε Φ. κή.

Ἀ Λ Ε Ξ Α Ν Δ Ρ Ο Σ.

Ἀλέξανδρος ἦν ἐν Ἰνδοῖς, καὶ τὸν 4 Ὑδάσπην ποταμὸν διαβαίνειν ἔμελλε. Πῶρος Ἰνδῶν βασιλεὺς ἐπέκεινα τῷ ποταμῷ τὴν δύναμιν ἀντιπαρετασσετο· καὶ διαβαίνειν ἀδύνατον ἦν. Ἀλέξανδρος ἄνω τῷ ποταμῷ ἀντιπαρεξῆγεν καὶ ὁ Πῶρος ἄνω πάλιν. Ἀλέξανδρος τῷ ποταμῷ κάτω. 5 καὶ ὁ Πῶρος ὁμοίως κάτω. Τῷτο ἐγένετο καὶ πολλάκις καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ὥστε οἱ μὲν Ἰνδοὶ κατεγέλασαν τῆς δειλίας τῶν πολεμίων, καὶ συμπαραθέοντες ἐπάυσαντο, ὥς ἐκ αὐτῶν ποτὲ 6 ἀποσῆναι τολμησόντων, οὐ τοσάκις ἐκ ἐθάρρησαν. Ἀλέξανδρος δὲ ὄξυτάτῳ δρόμῳ παρὰ τὰς ὄχθας ἀναδραμὼν, ἐπιστὰς πλοίων καὶ ζευγμάτων, καὶ διφθερῶν χόρτε πεπληρωμένων, διέβη τὸν ποταμὸν, ἐξαπατήσας Ἰνδοὺς τῷ τῆς διαβάσεως ἀνελπίσῳ.

4 Ὑδάσπην] Flumen Indiæ, quatuor in latitudinem stadia diffusum, profundo alveo.

5 Καὶ ὁ Πῶρος ὁμοίως] Cum et facilis sit et expedita hæc emendatio Casauboni, nolui ulterius fædari contextum. Antea legebatur, καὶ τῷ Πῶρῳ ὁμοίως κάτω.

6 Ἀποσῆναι] Διασῆναι hoc sensu frequentius, ut bis supra occurrit.

Κ Ε Φ. κθ'.

Ἀλέξανδρος ἔλαβε Θήβας, τῆς δυνάμειος ἱκανὴν ἀποκρύψας, καὶ τάξας ἐπ' αὐτῆς Ἀντίπατρον· τὴν δὲ φανεράν 7 αὐτῆς ἦγεν ἐπὶ τὰς ἐχυρὰς τῶν τείτων. Θηβαῖοι δὲ ἐπεξῆλθον, καὶ πρὸς τὴν ὁρωμένην

7 Αὐτῆς ἦγεν] Cum Interprete Maafvicius, αὐτὸς legit convenientius.

μένην δύναμιν ἐκ ἀγυνῶς ἀντιπαρετάσσοντο. Ἀντίπατρος ἐν τῷ καιρῷ τῆς μάχης τὴν κεκρυμμένην δύναμιν ἀναστήσας, κύκλῳ περιελθὼν, ἥ σαθρὸν καὶ ἀφύλακτον ἦν τὸ τεῖχος, ταύτῃ κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ σημείον ἤρεν. Ἀλέξανδρος ἰδὼν ἀνεβόησεν, ὥς ἦδη τὰς Θήβας ἔχοι. Θηβαῖοι δὲ εὐρώσως μαχόμενοι, ὥς εἶδον ἐπιστραφέντες ἐαλωκυῖαν τὴν πόλιν, ἔφευγον.

Κ Ε Φ. λ'.

Ἀλέξανδρος ὅποτε παρὰ τῶν μάντεων ἤκουσε καλὰ γεγονέναι τὰ ἱερὰ, περιφέρειν ἐκέλευε τὰ ἱερεῖα, καὶ δεικνύειν τοῖς στρατιώταις· ἵνα μὴ μόνον ἀκούοντες, ἀλλὰ καὶ ὁρῶντες, ἀγαθὰς ἔχοιεν περὶ τοῦ κινδύνου τὰς ἐλπίδας.

Κ Ε Φ. λδ'.

Ἀλέξανδρος ἐν 8 Ἀρβίλοις Δαρεῖον ἐνίκησε. ὁ Φρασαόρτης Δαρεῖς συγγενὴς, πολλὴν χεῖρα Περσικὴν ἔχων, ἐφύλαττε τὰς ὁ Συσίδας πύλας· αἱ δὲ ἄρα εἰσὶν ὄρη σενὰ καὶ ὑψηλὰ. Τέτοις προσβάλλοντας τὰς Μακεδόνας εὐκόλως ἀπεκρέντο οἱ βάρβαροι, ἰ σφενδόνας, βέλη, πέτρες ἀφίεντες· ὥστε ἀνακαλίσσας αὐτοὺς Ἀλέξανδρος, ἀπὸ τριάκοντα σαδίων χάρακα ἐβάλετο.

Ἦν

8 Ἀρβίλοις] Babylonix vicus, Darii clade, sicut Cannæ Romanorum, nobilis.

ὁ Φρασαόρτης] Is apud Curtium Madates est, regionis Susianæ præfectus: quem et Diodorus συγγενὴ Δαρεῖς vocat.

ὁ Συσίδας] Curtius, lib. v. cap. 3. Uxiorum genti "finitima Susis est, et in primam Perfidem excurrit, arctum inter se, et Susianes aditum relinquens".

ἰ σφενδόνας] Poni videtur σφενδόνι hoc loco, si recte se habet, pro glande missili, seu eo quod è funda mittitur: quo sensu occurrat etiam inferius, ubi Cæsar Thamefin trajicit; βέλη καὶ σφενδόνας ἐξαφίεντα.

Ἦν δὲ λόγιον Ἀπόλλωνος, ὡς ἄρα ξένος Λύκος ἡγεμὼν αὐτῷ γένοιτο. Πρόσεισι δὴ τῷ Ἀλεξάνδρῳ² βεκόλος θηρεῖαν ἔχων σολὴν ὁμολογῶν ὅτι³ Λύκιος ἦν, καὶ ὡς κύκλῳ τῶν ὄρων ἀτραπὸς εἴη, τῷ συνηρεφεῖ τῆς ὕλης ἀποκεκρυμμένη αὐτῷ δὲ μόνῳ γιγνώσκοιτο διὰ τὴν τῶν βοῶν νομὴν. Ἀναμνησθεῖς Ἀλέξανδρος τῆς μαντείας, πιστεύει τῷ βεκόλῳ. Τὴν μὲν δὴ πᾶσαν στρατιὰν ἐκέλευσε ἐν στρατοπέδῳ μένειν, καὶ πολλὰ⁴ πυρὰ ἀνακαίειν, ἐφελκομένους τὴν τῶν Περσῶν ὄψιν. Φιλῶτα δὲ καὶ Ἡφαισίωνι παρὰ γυγέλμα δὺς ἀπόρρητον, ὅποτεν κατὰ κορυφῆς τῶν ὄρων ἴδωσι τὰς Μακεδόνας ἐκσανέντας, αὐτὰς κάτωθεν προσβαλεῖν· αὐτὸς τὰς ὑπασπιστὰς ἄγων, καὶ μίαν ὀπλιτῶν φάλαγγα, καὶ⁵ τὸ Σκυθικὸν τοξικὸν ὅσον ἦν, διὰ τῆς ἀτραπῆς τῆς λεπτῆς, ὀγδοήκοντα σάδια προελθὼν ἠϋλίσατο, πυκαζόμενος ὕλῃ δασυτάτῃ· μέσης δὲ νυκτὸς περιελθὼν ἐπέσκη τοῖς πολεμίοις καθεύδουσιν. Ἀρχομένης δὲ ἡμέρας αἱ σάλπιγγες ἐσήμανον, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν ὄρων. Ἡφαισίων δὲ καὶ Φιλῶτας τὰς ἐκ τῆς χάρακος Μακεδόνας προσῆγον οἱ Πέρσαι μέσοι τῶν ἀνωθεν πολεμίων καὶ τῶν κάτωθεν⁶ ἀποληφθέντες, οἱ μὲν ἐκτείνονται, οἱ δὲ κατεκρημνίζονται, οἱ δὲ ἐζωγρεύονται.

2 Βεκόλος] Curtius: Periti locorum.

3 Λύκιος] Diodorus: Τῶν ἐγχαφίων τίς ἀνὴρ, Οὐξίος μὲν τὸ γένος, ἔμπειρος δὲ τῶν τόπων.

4 Πυρὰ] Ὀμηρικῶς· Καίωμιν πυρὰ πολλὰ.

5 Τὸ Σκυθικόν] Subintellige σράτιμμα.

6 Ἀποληφθέντες] Ita reposuimus ex emendatione Casauboni, pro ἀποληφθέντες.

Κ Ε Φ. λβ'.

Ἀλέξανδρος τὴν ἀνυδρον ὀδεύων, αὐτὸς τε ὑπὸ δίψῃς ἐπόνει, καὶ οἱ Μακεδόνες. Οἱ κατάσκοποι τῆς χάρας ἐν κοίλῃ πέτρᾳ σμικρὸν ὑδάτιον εὐρόντες,

εὐρόντες, τὸτο 7 βάλλοντες ἐπὶ κράνος Ἀλεξάνδρῳ κομίζουσι. ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ δείξας ὡς εὐθυμεῖν χρὴ, φανέντος ὕδατος, 8 αὐτὸς μὴ πιών ἐξέχεε τὸ κράνος πάντων ὁρώντων. Οἱ Μακεδόνες ἀλαλάζοντες ἐκέλευον αὐτὸν ἡγεῖσθαι τῆς ὁδοῦ, πρὸς τὸ δίψος εὐρώσως ἀντέχοντες διὰ τὴν τῷ βασιλέως ἐγκράτειαν.

7 Βάλλοντες] Rectius fortasse βαλόντες, aorist.

8 Αὐτὸς μὴ πιών] Curtius libro Septimo. "Nec solus, inquit, bibere sustineo; nec tam exiguum dividere omnibus possum. Vos currite, et liberis vestris, quod propter illos attulistis, date".

Κ Ε Φ. λγ'.

Ἀλεξάνδρος ὥρα θέρεος ἦγε 9 τὴν στρατιὰν παρὰ ποταμὸν, προσκειμένων πολεμίων. Ὅρων δὲ τὴν στρατιῶτας διψῶντας, καὶ ἀφορῶντας εἰς τὸ ρεῖμα τοῦ ποταμοῦ, ἵνα μὴ πίνοντες διαλύσειαν τὰς τάξεις, μηδὲ τὸ τῆς ὁδοιπορίας τάχος διακόψειαν, τὸν κήρυκα ἐκέλευεν εἰπεῖν, ὁ "Ἀπεχώμεθα τοῦ ποταμοῦ, θανατῶδες ἔχει τὸ ὕδωρ". Οἱ μὲν φοβηθέντες ἀπέσχοντο, καὶ τὴν ὁδὸν ἑτάχοντο. Ἀλεξάνδρος δὲ διανύσας, καὶ στρατοπεδεύσας, αὐτὸς μετὰ τῶν ἡγεμόνων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ φανερώς ἔπινεν. Γελάσαντες οἱ στρατιῶται, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀπάτης νοήσαντες, ἀδεῶς ὕδρευσαντο ἐκ τοῦ ποταμοῦ πάντες.

9 Τὴν στρατιὰν] Cum merito dubitari potest, an unquam στρατιὰ hac significatione reperiatur, assentiente Casaubono, amovendam censui: nam antea στρατιάν legebatur.

ὁ Ἀπεχώμεθα] Quanquam ad rem præsentem quæ scripturus sum, parum videantur accommoda, scribam tamen, ut Anacreonti poetæ suavisimo opem feram; quem odario vicesimo octavo ita vulgatæ exhibent editiones: Ἀπὸ χερὶ βλέπω γὰρ αὐτὴν et interpretantur, satis est, sufficit; nullo tamen exemplo. Scribe Ἀπὸ χερὶ, manum à tabula abstinere. Nec est cur versui metuas: etenim ultimam in ἀπὸ χερὶ sequentis dictionis consonantes fatis muniunt.

ἑτάχοντο] Cod. Flor. ἐπιτάχοντο. melior lectio. Ea voce usus est in Surena: Ὁ δὲ βάρβαρος κεντρίσας ἐπιτάχοντο τῷ ἱππῷ τὸν δρόμον.

Κ Ε Φ. λδ'.

[Κ Α Μ Β Υ' Σ Η Σ.

Καμβύσης Πηλέσιον ἐπολιέρκει. Αἰγύπτιοι κρατε-
 ρῶς ἀνθίσαντες, ἀποκλείοντες τῆς Αἰγύπτου τὰς
 ἐμβολὰς 3, καὶ πολλὰ προσάγοντες μηχανήματα, ἐφίε-
 σαν καταπέλτας 4 ὀξύβελεις, πέτρες, καὶ πῦρ. Καμ-
 βύσης, ὅσα σέβουσιν Αἰγύπτιοι ζῶα, Κύνες, Πρόβατα,
 Αἰλῦρες, Ἰβεις, πρὸ τῆς ἐαυτοῦ στρατίας ἔταξεν.
 Αἰγύπτιοι δὲ βάλλοντες ἐπαύσαντο, φόβῳ τῷ πλῆ-
 ξαι τὶ τῶν ἱερῶν ζώων. Οὕτω Καμβύσης Πηλέσιον
 ἐλάν, εἰσὼ τῆς Αἰγύπτου παρῆλθεν.

2 Καμβύσης] Cyri filius, imperio patris Ægyptum adjecit. Mox
 pro τὰς ἐμβολὰς, codex Flor. habet ἐσβολὰς.

3 Καὶ πολλὰ προσάγοντες] Legit Casaubonus: Καὶ πρὸς τὰς προσ-
 ἄγοντας μηχανήματα. nullā id cogente necessitate, ut putat Maasvīc.

4 ὀξύβελεις] Vocem ὀξύβελεις haud facile dixerim debeasne cum
 καταπέλτας conjungere, an substantivè accipere. Nam ὀξύβελεις
 appellatur affinis catapultæ machina militaris, quā tela in hostem
 mittuntur. Sed malo ἐπιθιτικάς accipere. Casaubon. Ita apud
 Homerum Iliad. δ'. v. 125. ἄλτο δ'. οἷσιν ὀξύβελεις.

Κ Ε Φ. κί.

Ξ Ε' Ρ Ξ Η Σ.

Ξέρξης ἐν Θερμοπύλαις διὰ τὴν σενότητα τῶν
 ὄρων πολλὰς Περσῶν ἀποβαλὼν, Τραχινίῳ ἀν-
 δρῶς 5 Ἐφιάλτῃ δειξάντος ἀτραπὸν περὶ τοῖς ὄρεσι
 σείνῃ, ἔπεμψεν ἄνδρας δισμυρίδας· οἱ περιελθόντες,
 κατὰ ῥώτῃ γενόμενοι τῶν Ἑλλήνων, ἀπέκτειναν 6
 ἅπαντας, ὧν ἡγεῖτο Λεωνίδης.

5 Ἐφιάλτῃ] Herodot. lib. Septimo, Ἐπιτάλτῃς ὁ Εὐρυδῆμης αἰτῶν
 Μιλτιάδης tandem verò ab Athenade viro Trachinio ille infamis erat
 interemptus.

6 ἅπαντας] Trecentos, Spartanos omnes. Sed rescripti Λεωνί-
 δης communī linguā, pro Λεωνίδας.

Η

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. λς'.

Μ Ι Θ Ρ Ι Δ Α Τ Η Σ.

Μιθριδάτῃ ὁ Βασιλεὺς προσέταξεν ἀποσάτα Δατάμην κτείνειν, ⁸ ἢ ἄγε. Μιθριδάτης ὑποκρίεται καὶ αὐτὸς ⁹ ἀποσῆναι βασιλέως· Οὐ μὴν ὄγε Δατάμης ἐπίστυσεν, εἰ μὴ πρόβην πολλὰ λυμαίνεται ὁ τῇ Βασιλείῳ ἀρχῇ. Καὶ δὴ πολλὰ ἐλυμνήνατο, φρύγρια βασιλέως κατέσκαψε, κώμας κατέπρησε φόβος ἤρπασε, λείαν ἤλασε. ¹ ἔδειξεν ἄρα πολέμιος εἶναι βασιλεῖ. Ἀμφω δὴ τότε συνηλθέτην γυμνῶ, διαλεχόμενῳ περὶ τῶν χρή. Μιθριδάτης ἐν τῷ χωρίῳ τέτῳ προκατεσκευάσατο νύκτωρ ἐγχειρίδια πολλὰ, κεκρυμμένον ἄλλο ἄλλαχῶ· καὶ τέτοις ἐπέκειτο σιμείοις. Διαλεχόμενος δὴ προσῆγεν αὐτὸν ἡρέμα βαδίζων. Ἐπεὶ δὲ ἄλις ἦν τῷ λόγῳ, Δατάμης ἀσπασάμενος ἀπῆει· Μιθριδάτης ἐν τῶν ἐγχειριδίων ἀνελόμενος διὰ τάχους, καὶ ὑπὸ πῇ ἀριστερᾷ χειρὶ κρύψας, ἀνεκαλέσατο Δατάμην, ὥς ἐπιλαθόμενος δὴ τιναν αὐτὸν ἐχρῆν εἰπεῖν· ² προσελθόντα δὲ, ἐκεῖνο τὸ ὅρος ἐκέλευσεν ὀχυρῶσαι μάλισα. Οὕτως ἀφορῶντα Δατάμην ἐς τὸ ὅρος τῷ ἐγχειριδίῳ Μιθριδάτης πλήξας ἀπέκτεινεν.

7 Μιθριδάτῃ] Ariobarzanis filius: cave hunc confundas cum Mithridate Ponti rege.

8 ἢ ἄγε] Quidam Codd. ἢ ἄμσθαι. Sed verba sunt irati regis.

9 Ἀποσῆναι] Pollicitus est regi Mithridates, se Datamen interfecit, si rex promitteret, ut quodcunque vellet, liceret, impune facere. Vide Nepotem in Datame.

ο τῇ βασιλείῳ] Videtur potius τὴν βασιλείῳ ἀρχὴν legendum.

1 ἔδειξεν] Aliter ἔδοξεν.

2 Προσθόντα] Ita emendavi, monente Casaubono; προσθόντα legunt vulgatæ edit. Corn. Nepos: "Datami venienti ait digredientem se animadvertisse locum quendam, qui erat in conspectu, ad castra ponenda esse idoneum. Quem quum digito monstraret, et ille conspiceret, aversum ferro transfixit: et priusquam ququam posset succurrere, interfecit".

Κ Ε Φ. λζ'.

Σ Ο Υ Ρ Η Ν Α Σ.

ΣΟΥρήνας Παρθυαίων ἡγόμενος 3 Κράσσον μετὰ
 4 πολλῆς ἥττης ἀναχωρῶντα, καὶ διὰ τῶν ὀρει-
 οτέρων ὁδεύειν πειρώμενον, τὴν ἐξ ἀπονοίας μάχην
 φοβόμενος, ἐπ' ὧς πρὸς βουλευτὴν ὡς αὐτὸν, λέγοντα·
 “Συντίθεται σοι φιλίαν Βασιλεὺς μέγας· δέϊξας
 “Ῥωμαίοις ἀνδρείαν, νῦν δέϊξαι βέλεται φιλανθρω-
 πίαν”. Κράττης δόλον ὑπορώμενος ἐκ ἐπείθετο. οἱ
 στρατιῶται ἀθυμῶντες, καὶ ἀπειρητότε, ἐβιάσαντο αὐ-
 τὸν τὰ ὅπλα κρῖναντες, πιεῦσαι τῷ Βαρβάρῳ.
 Κράστος ἄκων πεζὸς ἐβάδιζε. Σουρήνας φιλοφρονέ-
 μενος δὴ ἵππον χρυσοχάλινον αὐτῷ παρέβησεν, ἐφ'
 ᾧ καθίσαι προσέταξεν. Ὁ μὲν δὴ ἀναβαίνει τὸν
 ἵππον· ὁ δὲ βάρβαρος ἵπποκόμος κεντρίσας ἐπετά-
 χυνε τῷ ἵππῳ τὸν δρόμον, ὅπως τὸν Κράσσον ἐς τὸ
 πλῆθος ἐξενέγκοι τῶν Παρθυαίων. Ὀκταίσις τῶν
 περὶ Κράσσον ἡγεμόνων συνεῖς τῆς ἀπάτης, λαμβά-
 νεται τῶν χαλινῶν, καὶ μετ' ἐκείνων εἰς τῶν χιλιάρ-
 χων Πετράνιος· ὥστε τὸν μὲν ἵπποκόμον Ὀκταίσις
 κτείνει, σπασάμενος τὸ ξίφος· τὸν δὲ Ὀκταίσιον
 ἄλλος τις τῶν Παρθυαίων. τὸν δὲ Κράσσον 5 Ἐξαί-
 θρης Παρθυαῖος, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆ καὶ τὴν δε-
 ξιάν ἀποκόψας, ἐκόμισε πρὸς μέγαν βασιλέα Παρ-

Η 2

θυαίων

3 Κράσσον] Vel Κράσσον ὁρῶν, vel Κράσσου ἀναχωρῶντος et πι-
 ρωμένῃ scribendum. Casaubon. Accusativus forte hic absolutē po-
 nitur: neque id adeo durum videtur, cum ὡς αὐτὸν sequitur.

4 Πολλῆς ἥττης] Epitom. Livii: “M. Craffus bellum Parthis
 illaturus, Euphratem fluvium transiit, victusque praelio, in quo et
 filius ejus cecidit, quum reliquias exercitus in collem recepisset,
 evocatus in colloquium ab hostibus, velut de pace acturis, quorum
 dux erat Surenas, comprehensus, et ne quid vivus pateretur, re-
 pugnant interfectus est”.

5 Ἐξαίθρης] Plutarch. Πομαξαίθρης. Casaubon.

θυναίων 6 Ἡρώδην. Ἐτυχε δὲ βασιλεὺς κατ' ἐκείνο τῆς ὥρας 7 ἐσιώμενος καὶ παρὰ τὸν πότον 8 ἀκροάμενος Ἰάσονος Τραλλιανῆ Τραγωδῶ, ὑποκρινομένου Βάκχας 9 Εὐριπίδου. Ὁ μὲν δὴ τραγωδὸς ἦδεν ἐκείνῃ τὰ μέλη,

ο Φέρομεν ἐξ ὀρέων ἰ ἔλικα

Νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,

Μακάριον θήραμα.

Οἱ δὲ Κράσσε κεφαλὴν κομίζοντες τῷ βασιλεῖ προσήνεγκαν. Ἐπὶ τῷ μεγάλῃ βοῇ καὶ πολὺς κρότος ἐγένετο ὥστε ὁ μὲν Ἐξαίθρης ἀναπηδήσας, ἔφη· Ἐμοὶ ταῦτα μᾶλλον τὰ μέλη προσήκει ἤδεν ἢ τῷ τραγωδῶ. Βασιλεὺς ἥσθεις τῶτον μὲν ἐτίμησεν οἷς πάτριον ἦν· τῷ Ἰάσονι δὲ τῷ τραγωδῶ τάλαντον ἔδωκε.

6 Ἡρώδην] MS. Ἡρώδην. Plutarcho, in Craſſo, dicitur. Ἡρώδης, in Antonio, Ἡρώδης, Appiano, Ὀρώδης, Latinis Orodes. ΜΑΑΣΥ.

7 Ἐσιώμενος] Ἐτύχχανεν ἥδη διπλλαγμένος Ἀταδῶ τῷ Ἀρμενίῳ, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς γυναῖκα Πακόρου τῷ παιδὶ καθωμολογημένος. Appianus.

8 Ἀκροαμένος] Ἦν γὰρ ὅτε γραμμάτων ὁ Ὀρώδης Ἑλληνικῶν ἔπειρε. Idem.

9 Βάκχας] Fabulam Euripidis, ita inscriptam.

ο Φέρομεν] Agave furore Bachico stimulata, in scenam prorumpit, cui utque Penthei sui cruentum manibus tenens, socias his verbis alloquitur. Ad hunc Euripidis locum videtur reſſeſſe Horatius:

“ Quid, caput abſciſſum demens cūm portat Agave

“ Nati infelicis, ſibi tum ſurioſo videtur”?

ι Ἐλικα] Βῆν ſubintellige.

Κ Ε Φ. λή.

Ν Ο Υ Μ Α Σ.

ΝΟΥΜᾶς Ῥωμαῖος ἐκ πολέμου καὶ φόβου βεβλόμενος μεταβαλεῖν ἐς εἰρήνην καὶ νόμους, ἀναχωρῶν τῆς πόλεως

2 Νουμᾶς] De Numa Livius: “ Qui regno ita potitus, urbem novam, conditam vi et armis, jure eam legibusque ac moribus “ de integro condere parat”.

πόλεως εἰς τέμενος ἰερὸν 3 Νυμφῶν, ἐν τῷ τῷ μόνος
δαιτῶμενος ἐπὶ συχνὰς ἡμέρας, ἐπανήει παρὰ τῶν
νυμφῶν θεοπρόπια κομίζων, ἃ συνεβέβηεν ἡγεῖσθαι
νόμους. Τέτοις ἐπείθοντο Ῥωμαῖοι. Ὅσαι μέχρι νῦν
ἑορταί, θυσίαι, τελεταί, ἱερουργίαι, ταῦτα πάντα
Νυμᾶς, οἷα δὲ νόμους Νυμφῶν, κατεστήσατο.

4 Δοκεῖν δὲ ἐμοὶ, ζηλωτῆς ἐγένετο 5 Μίνω καὶ
Λυκέργῃ. 6 καὶ γὰρ ἔτω τὸς νόμους, ὁ μὲν παρὰ Διὸς,
ὁ δὲ παρὰ Ἀπόλλωνος μαθόντες, ἢ μαθεῖν φάσκον-
τες, ἐπείθον αὐτοῖς χρῆσθαι, ὁ μὲν Κρήτας, ὁ δὲ Λα-
κῶνας.

3 Νυμφῶν] Egeriam intellige. Ovid. Metam.

"Conjuge qui felix Nympha, ducibusque Camœnis,

"Sacrificos docuit ritus; gentemque feroci

"Assuetam bello, pacis traduxit ad artes".

4 Δοκεῖν] Ita restitui cum MS. pro vulgato, δοκεῖ δὲ ἐμοί.
MAASVIC.

5 Μίνω] Ita et apud Thucydidem non longe ab initio; Κατα-
σάντος δὲ τῷ Μίνω ναυτικῷ. Hic genitivus est ex Attica Dialecto,
pro Μίνως, ut ἦρω, γέλω, ἔρω, pro ἦρος, γέλως, ἔματος. Qua-
dam enim in αῖς quintæ declinationis formant genitivum per ως et ω.

6 Καὶ γὰρ ἔτω] Fortasse ἔτοι legendum nisi malis τῷ duali
numero.

Κ Ε Φ. λθ'.

Τ Α Ρ Κ Υ Ν Ι Ο Σ.

Τ Ἀρχύνιος Γάβιος πολιορκῶν χρόνῳ μακρῷ, μὴ
δυνάμενος ἐλεῖν, τὸν νεώτατον τῶν παίδων Σέξ-
τον πλιγαῖς αἰκισάμενος, αὐτόμολον ἐπεμψεν· οἱ δὲ
τὸ σῶμα πικρῶς ἠκισμένον ἰδόντες, ἐδέξαντο, πολλὰ
καὶ μεγάλα ἐπαγγειλόμενον κατὰ τῷ πατρός· ὃν τὰ
πλεῖστα δράσας, πιστὸς ἦν. Ἐληΐζετο Ῥωμαῖς, ἐς
φυγὴν ἐτρέπετο, αἰχμαλώτους ἐλάβανε, μάχας ἐνί-
κα πολλὰς. ὥστε καὶ οἱ Γάβιοι θαυμάσαντες, αὐτοκρά-
τορα στρατηγὸν αὐτὸν ἀπεφάναντο. Ὁ δὲ ἀγγελοῦ

Η 3

κρύφα

κρύφα πέμφας, 7 τὸν πατέρα ἤρετο, τί δρᾶν κέλευσι. Ταρχύνιος δέ· καὶ γὰρ ἔτυχεν ὁμιλᾶν 8 ἐν κήπῳ, τὸς ὑψηλότατος μήκωνας ἀποκλάσας, ἔφη πρὸς τὸν ἄγγελον· Φράζε μὲ τῷ παιδί 9 τὸτο πράττειν. Ὁ μὲν ἠγγειλεν, ὁ δὲ Σέξτος τὸς προέχοντας τῶν Γαβίων διαφθείρας, ἔτα μηχανησάμενος ἐρημίαν καὶ ἀσθένειαν Γαβίοις, τὴν πόλιν αὐτῶν παρέδωκε Ῥωμαίοις.

7 Τὸν πατέρα ἤρετο] Ovidius Fast. lib. 2.

“ Misso genitorem appellat amico,
“ Proxendi Gabios quod sibi monstret iter”.

8 Ἐν κήπῳ] “ Rex velut deliberabundus, in hortum xadium transit, sequente nuncio filii; ibi inambulans tacitus, summa papaverum capita dicitur baculo decussisse”. Livius.

9 Τὸτο πράττειν] Non male Casaubonus, ταῦτο πράττειν; quod et ipse annotaram.

Κ Ε Φ. μ'.

Μ Ο Τ Κ Ι Ο Σ.

Τυρρῆνοὶ Ῥωμαίοις ἐπολέμεν. Τυρρηνῶν βασιλεὺς ἦν Πορσίνας· Ῥωμαίων ἤρχε Ποπλικόλας, τρίτον ὑπατεύων. Μέκιος Ῥωμαῖοις ἀνὴρ, ἀριστος τὰ πολέμια, Πορσίναν βεβλόμενος ἀνελεῖν, ἐς τὸ Τυρρηνικὸν στρατόπεδον ἦλθεν, ἐσθῆτα ἔχων Τυρρηνίδα, καὶ τῇ φωνῇ οὐ Τυρρηνίζων· καὶ δὴ παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα, τὸν βασιλέα τὸν Πορσίναν ἐκ εἰδῶς ὅστις ἦν ἢ ὅν φησιν μάλις τῶν καθεζομένων εἰσκέναι βασιλεῖ, καὶ δὴ τῷτον ἔκτεινε, σπασάμενος τὸ ξίφος. συλληφθεὶς ἀμολόγησεν ὅστις ἦν. Πορσίνας μὲν δὴ ἔθυσεν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τοῖς Θεοῖς, Μέκιος δὲ τῆς ἐσχάρας πῦρ ἐχέσης

οὐ Τυρρηνίζων] Dionysius Halicarn. Καὶ γλώττη Τυρρηνικῇ διαλεγόμενος, ἢ ἐξέμαθεν ἐτι παῖς ὢν, ὑπὸ τροφῇ Τυρρηνίδος τὸ γένος ἐκδιδασχθεῖς.

ἢ ὅν φησιν] Scribam cum rege pari fere ornatu sedentem, inscius uter Porfena esset, obtruncabat.

ἐχέσης ὑπὲρ ἑσχε τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν, καὶ τῆς
χειρὸς καιομένης, εἰσὶναι τῷ Πορσίνα διαλεγόμενος
παιδρῷ καὶ ἀτρέπτω τῷ προσώπῳ. Ὡς δὲ Πορσίνας
τὴν ἀρετὴν ὑπερεθαύμαζε. “Μέκιος, Μηδαμῶς, ἔφη,
“Θαυμάσης 2. Τριακόσις Ῥωμαῖοι τὴν αὐτὴν ἐμοὶ
“καρτερίαν ἔχοντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ σὺ πλατύνονται,
“παραφυλάσσοντες καιρὸν τῆς σῆς ἀναιρέσεως”. Πορ-
σίνας πισύσας τοῖς λεγομένοις, καὶ φοβηθεὶς, τὸν
πόλεμον πρὸς Ῥωμαίους διελύσατο.

2 Τριακόσιοι] Livius: “Trecenti conjuravimus principes juven-
“tutis Romanæ, ut in te hac via grassaremur. Mea prima fors
“fuit. Ceteri, ut cuique ceciderit primo, quoad te opportunum
“fortuna dederit, suo quisque tempore aderunt”.

Κ Ε Φ. μά.

Μ Α Ρ Κ Ε Λ Λ Ο Σ.

Μ Ἀρχέλλος Συρακέσας πολιορκῶν, ὑπὸ τῶν 3 τῷ
Ἀρχιμήδῃ μηχανημάτων ἰσώμενος, προς-
βάλλειν μὲν ἔκ ἔτι τοῖς τείχεσιν ἐθάρσει, χρόνῳ
δὲ τὴν πολιορκίαν ἐπέτρεψε καὶ δὴ μετὰ πολὺ 4
Δάμιππον Σπαρτιάτην Συρακεσῶν ἐκπλέοντα ἐλὼν
αἰχμάλωτον, 5 ἔλαβε παρὰ τέττε, πύργον εἶναι τῷ
τείχεσ φυλασσόμενον ἀμελῶς, δυνάμενον δέξασθαι
ἀνδρας

3 τῷ Ἀρχιμήδῃ] Mathematicus insignis, è Syracusis oriundus,
et, ut tradit Plutarchus, Ἰέρωνι τῷ βασιλεῖ συγγενὴς καὶ φίλος, capta
urbe, ab ignoto milite interficiebatur. “Archimeden memorie pro-
“ditum est, in tanto tumultu, quantum capta urbs in discursu diri-
“pientium militum cicere poterat, intentum formis, quas in pulvere
“descripserat, ab ignaro milite quis esset, interfectum”. Livius.

4 Δάμιππον] Ita et à Livio et Plutarcho appellatur, non Da-
maphippus. “Damippus quidam Lacedæmonius missus ab Syracusis
“ad Philippum regem, captus ab Romanis navibus erat”. Idem.

5 ἔλαβε] Nihil facilius est quam ἱμαθί, ex conjectura Casau-
boni; sed fortasse cum Latinis loqui voluit Polyænus, qui eo sensu,
accipere, uti solent,

ἄνδρας συχνές, τῷ τείχεσ ἐπιβάτε ὄντος. Πρὸς δὴ τὸ ὕψος αὐτῷ συμμέτρως κλίμακας κατασκευάσας Μάρκελλος, Συρακεσίων ἑορτὴν ἀγόντων Ἀρτέμιδι, καὶ περὶ μέθην καὶ παιδιὰν ἐχόντων, τὸν τε πύργον κατέσχε, καὶ κύκλῳ τὸ τεῖχος ὅπλων ἐπλήρωσεν, καὶ πρὸ τῆς ἑω 7 τὰ Ἑξάπυλα διακόψας, κατέσχε τὴν πόλιν. Οἱ μὲν στρατιῶται γενναίως ἀγωνισάμενοι τῆς πόλεως ἀρπαγὴν ἠτήσαντο· 8 μὴν ἔδωκε Μάρκελλος, ὅτι μὴ ἀπὸ μόνων ἀνδραπόδων καὶ χρημάτων ἀφελῆσθαι· 8 τῶν δὲ ἱερῶν καὶ τῶν ἐλευθέρων σωμάτων ἀπέχεσθαι προσέταξε.

6 Ἑορτὴν ἀγόντων] "Occasio quærebatur, quam obtulit transfuga. "nuncians diem festum Dianæ per triduum agi, et quia alia in "obsidione defint, vino largius epulas celebrari". Livius.

7 τὰ Ἑξάπυλα] Hæc fere αὐτολεξὶ a Plutarcho sunt desumpta: Sed et Livius hujus ædificii meminit: "Prope Hexapylon est porta, ea magna vi refringi cæpta": et paulo infra, "Sub luce "Hexapulo effracto".

8 τῶν δὲ ἱερῶν] Casaubonus, τῶν δὲ ἱερῶν: Ego de templis intelligo. Sed de hac re ita Livius; "Marcellus ex omnium sententia edixit militibus, ne quis liberum corpus violaret, cætera "prædæ futura".

Κ Ε Φ. μβ.

Σ Κ Η Π Ι Ξ Ν.

ΣΚηπίων Σύφακα τὸν 9 Μασαισυέων βασιλέα σύμμαχον ποιησάμενος, διέβαλεν ἐς Σικελίαν. Ἀσδρέβας οὖ θυγατέρα παρθένον ἔχων Θαυμασίην τὸ κάλλος, ἐκδώσειν ὑπέσχετο τῷ Σύφακι τῆς Ῥωμαίων συμμαχίας ἀποσάντι. ὁ δὲ γήμας τὴν κόρην, προσέθετο Καρχηδονίοις, καὶ παραχρῆμα ἐπέσειλε Σκηπίωνι,

9 Μασαισυέων] Masæfulorum rex fuit Syphax. Scribe ergo Μασαισυλιέων. Casaub. Sed Masfivicius, Μασαισυλιέων malit. Stephanus, Μασαισυλία, χώρα Λιβύῃ προσέχης τῇ τῶν Μαυρησίων, τὸ ἑθνικόν, Μασαισύλαιοι, καὶ Μασαισύλις, καὶ Μασαισύλινται.

ο θυγατέρα παρθένον] Nomine Sophonisbæ.

πίωνι, ἀπαγορεύων ἐπισῆναι Λιβύη. Σκηπίων εἰδὼς Ῥωμαῖς ἐπὶ τῇ Σύφακος συμμαχίᾳ μέγα φροῦν-
τας, εἰ μάθοιεν προστεθειμένον τοῖς πολεμίοις, ἔκ αὖ
τολμήσοντας εἰς Λιβύην διαβαίνειν· ἐκκλησίαν αὐ-
τῶν συναγαγὼν, ἐς τοῦναντίον ἰ μετεποίησε τὰ γράμ-
ματα τῷ Σύφακος, ὡς κελῶντος τῶς Ῥωμαῖς ἐπὶ
τὴν Λιβύην, καὶ ὡς θαυμάζοντος ὅτι καὶ εἴν βραδύ-
νοιεν· καὶ ὡς δέον μὴ ἐκλύειν αὐτῷ τὴν ἀκμὴν τῆς
συμμαχίας. Τοιαῦτα εἰπὼν, ὁρμὴν καὶ θάρσος τοῖς
Ῥωμαίοις ἐνεποίησεν. οἱ δὲ εὐθὺς ἡμέραν ἤτησαν, καθ'
ἣν διαπλεῦσαι προσήκοι.

ἰ Μετεποίησε] Livius lib. xxix. Avertit à vero, falsis præoc-
cupando mentes hominum. Et vocatis ad concionem militibus,
"Non ultra esse cunctandum ait. Instare, ut in Africam quam
"primum trajiciat, socios reges. Masinissam prius ipsam ad Lælium
"venisse, querentem, quod cunctando tempus tulerent, nunc Sy-
"phacem mittere legatos, idem admirantem, quæ diuturnæ moræ
"sit causa".

Κ Ε Φ. μγ'.

Σκηπίων κατασκόπῳ Καρχηδονίαν τρεῖς συλλη-
φθέντας, νόμῳ Ῥωμαίων κελεύοντος πολεμίων
κατασκόπῳ ἀναιρεῖσθαι, τῷ τε μὲν ἔκ ἐποίησε· προσ-
έταξε δὲ αὐτοῖς περιελθεῖν τὴν στρατιὰν ἅπασαι.
Οἱ δὲ ἰδόντες Ῥωμαῖς, τὸς μὲν βάλλοντας, τὸς δὲ
ἀκοντίζοντας, τὸς δὲ πηδῶντας, τὸς δὲ ὅπλα ἐπισ-
κευάζοντας, τὸς δὲ ξίφῃ ἀκονῶντας, πάλιν ἤχθησαν
ἐπὶ τὸν Σκηπίωνα. ὁ δὲ δὺς ἄριστον αὐτοῖς, Ἀπαγ-
γεῖλατε, εἶπεν, ἃ τεθέασθε πρὸς τὸν πέμψαντα ἰ-
μᾶς. Οἱ δὲ ἐπανελθόντες, τῷ τε Ἀντίβα καὶ τοῖς
ἄλλοις Καρχηδονίοις ταῦτα ἀπαγγεῖλαντες, ἐξέπλη-
ξαν αὐτὲς καὶ τῇ Ῥωμαίων παρασκευῇ, καὶ τῇ Σκη-
πίωνος μεγαλοφυχίᾳ.

Κ Ε Φ. μδ'.

Κ Α Ι Σ Α Ρ.

ΚΑΪσαρ ὡς ² Νικομήδῃ πλέον περὶ ³ Μαλέαν ὑπὸ
 λησῶν ἤλω ⁴ Κιλίκων. Οἱ μὲν ἤτησαν ⁵ λύ-
 τρα μεγάλα. ὁ δὲ τὰ διπλάσια ἐπηγγείλατο. Κα-
 τέσχον ἐς Μίλητον, καὶ τειχῶν ἔξω προσωρμίσαντο.
 Καῖσαρ Ἐπικράτῃ Μιλήσιον οἰκέτην πέμπει πρὸς
 Μιλησίους, παρακαλῶν χρήματα ἐπιδανεῖσαι· οἱ δὲ
 παραχρῆμα ἐπεμψαν. ⁶ Ἐπικράτης ἐντολὴν ἔχων
 παρὰ Καίσαρος, μετὰ τῶν χρημάτων παρασκευὴν
 εὐωχίας μεγάλης κομίζει, καὶ ⁷ ὑδρίαν πλήρη ξιφῶν
 καὶ οἶν μανδραγόρα κεκερασμένον. Καῖσαρ διπλᾶ τὰ
 λύτρα τοῖς λησαῖς ἀπαριθμήσας, προὔθηκεν αὐτοῖς
 τὴν εὐωχίαν· οἱ δὲ ὑπερχαίροντες τῷ πλήθει τῶν
 χρημάτων ἄρμησαν ἀνέδην εὐωχεῖσθαι· καὶ τὸν οἶνον
 πεφαρμακωμένον πίνοντες ἀπεκοιμήθησαν. Καῖσαρ
 καθεύδοντας ⁸ ἀναιρεθῆναι κελεύσας, παρρυτίκα τοῖς
 Μιλησίοις ἀπέδωκε τὰ χρήματα.

² Νικομήδῃ] Nicomedes fuit rex Bithyniæ. Plutarch. Cæs.
 Vit. ἐξέπλιυσεν εἰς Βιθυνίαν πρὸς Νικομήδην τὸν βασιλέα.

³ Μαλέαν] Laconix promontorium, navigantibus satis pericu-
 losum. Sed Suetonius circa Pharmacusam insulam cum a prædo-
 nibus fuisse captum scribit.

⁴ Κιλίκων] Cilices ob piraticam, quam exercebant, et assiduas
 depredationes, erant infames.

⁵ Λύτρα] Quinquaginta talenta.

⁶ Ἐπικράτης] Hic nominativus absolutè ponitur sine verbo. Aut
 igitur particip. ἔχων, rescribendum est εἶχεν: aut, post κεκερασμένον
 verba aliquot excidisse, dicendum: aut, quod mihi certissimum vi-
 detur, κομίζει pro Infinit. κομίζειν, posito post Καίσαρος commate,
 legendum. Atque ita in hac impressione, contextum reformare
 non dubitavi.

⁷ Ὑδρίαν] Cum ὑδρία aliud fere significet, reposui ὑδρίαν.

⁸ Ἀναιρεθῆναι] Alii hanc rem aliter tradunt. Nam classe præ-
 dones persecutus est: ac redactos in potestatem ultimo supplicio,
 quod illis sæpe minatus inter jocum fuerat, affecit.

Κ Ε Φ. μέ.

ΚΑΙσαρ ἐν Βρεττανίᾳ ὁ ποταμὸν μέγαν ἐπεχείρει πηραιῖσθαι· Βασιλεὺς Βρεττανῶν ἱ Κασόλαινος ἀνείργε μετὰ πολλῶν ἱππέων καὶ ἄρμάτων. Καίσαρ μέγιστος ἐλέφας εἶπετο, ζῶον Βρεττανοῖς ἔχ' ἐωραμένοι· τῷτον σιδηραῖς φολίσιν ὀχυρώσας, καὶ πύργον ἐπ' αὐτῷ μέγαν ὕψους καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας ἐπισήσας ἐκέλευσεν ἐς τὸ ρεῦμα ἐμβαίνειν. Βρεττανικοὶ δὲ ἐξεπλαγίσαν, ἀορατὸν καὶ ὑπερφυῖες θηρίον ἰδόντες. Περὶ γὰρ τῶν ἱππῶν τί χρεὶ καὶ γράφειν; ὅπερ καὶ παρ' Ἑλληνιστῶν, ἦν καὶ γυμνὸν ἐλέφαντα ἰδῶσι, ἱπποὶ φεύγουσι. Πυργοφόρον δὲ καὶ ὠπλισμένον, βέλη καὶ σφενδόνας ἐξαφίεντα, ἔδ' ἰδεῖν τὴν ὄψιν ὑπέμειναν. Βρεττανοὶ μὲν δὴ ἱ αὐτοῖς ἱπποῖς καὶ ἄρμασιν ἔφευγον· Ῥωμαῖοι δὲ ἀκινδύνως τὸν ποταμὸν διέβησαν, ἐνὶ ζάφ' τὲς πολεμίας φοβήσαντες.

9 Ποταμόν] Thamesin.

ο Κασόλαινος] Is apud Cæsarem est Cassivellaunus; quem Græce dixeris Κασιδέλλατον: vel, ut vetus Cæsaris interpres, Κασιδέλλαυνον.

ἱ αὐτοῖς ἱπποῖς] Præpositione σὺν eleganter subauditâ. Sed magis agit hoc loco Polyænus: neque enim elephantis visu, sed audaciâ et fortitudine Romanorum, Britanni in fugam versi sunt.

Κ Ε Φ. μς'.

ΚΑΙσαρ Πομπηίῳ παρετάσσετο περὶ Φάρσαλον· ὁρῶν δὲ πολλὰς τῶν πολεμίων νέας καὶ καλὰς ἐπὶ τῷ κάλλει φρονέοντας, καὶ σοβαρὰς, παρήγγειλε τοῖς ἰδίῳις στρατιώταις, τὰς λόγχας καὶ τὰς ὕσσας μὴ φέρειν ἐπὶ τὰ σώματα τῶν πολεμίων, ἀλλ' ἐς αὐτὰ τὰ ἱ πρόσωπα. Οἱ δὲ λωβηθῆναι τὸ κάλλος τῶν

2 Πρόσωπα] Vox Cæsaris ob equitantis, inquit Florus, cruenta, sed docta, et ad victoriam efficax: "Miles, faciem feri".

τῶν προσώπων φοβηθέντες, καὶ δὴ ἀποσραφέντες ἔφυγοι.

Κ Ε Φ. μζ'.

Σ Ε Μ Ι Ρ Α Μ Ι Σ.

ΣΕμίραμις λεγόμενη 3 τῶν Σιράκων ἔκτισε τὴν ἀ-
πίσασιν· καὶ παραυτίκα 4 ἀνυπόδητος μηδὲ τὰς
τρίχας ἀναπλεζαμένη, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξῆλθε. Τῇ
δὲ σῆλη αὐτῆς ἐπιγέγραπται τὰδε·

“ Ἐμὲ γυναῖκα μὲν ἡ φύσις ἐποίησεν· ἐγὼ δὲ
“ τοῖς ἔργοις τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἑδενὸς χεীরων
“ ἐγενόμην. Ἐγὼ 5 Νίνε βασιλεύσασα, πρὸς ἑω μὲν
“ ὤρισα ποταμὸν 6 Ἰναμάμην· πρὸς δὲ μέσον ἡλίε,
“ 7 τὴν φέρεταν λιβαιωτὸν καὶ σμύρναν· ἀπὸ δὲ χει-
“ μῶνος, 8 Σάκκας, καὶ 9 Σόγδας. Θάλασσαν πρὸ-
“ τερον ἑδεῖς Ἀσσυρίων εἶδεν. Ἐγὼ δὲ τεσσάρας,
“ οἷς

3 Τῶν Σιράκων] Confule Strabonem lib. XI. Regio eorum Si-
raeena dicitur. MAASVIC.

4 Ἀνυπόδητος] Formae negligentem fuisse, etfi feminam pul-
cherrimam; scribit Aelianus. Ἐπαισάτη ἐγένετο γυναικῶν, εἰ καὶ
ἀφιλέστερον ἐχρήτο τῇ κάλλει.

5 Νίνε] Casaubonus, fortasse μετὰ Νῖνον. Atque ita etiam Jus-
tinus: “Post Ninum regno potita”. At vero de urbe Nino, quam
maritus condiderat, intelligendum. Ita Agathias in Epigramm.
de Sardanapalo, Νίνε μεγάλης βασιλεύσας.

6 Ἰναμάμην] Quis est Ἰναμάμης fluvius? Nempe is quem
Plinius non uno loco Iomanem vocat. Eum vide Lib. vi. cap. 19.
Ex Strabone autem intelliges vix pervenisse usque in Indiam regni
Semiramidis fines. Notabis ὤρισα pro ἔριον ἐποίησα, et μέσον ἡλίε
pro μεσημβρία. Deinde quid appellat ἔριον, aut quid est, τίς ἔριον
περίχου? Casaubonus.

7 Τὴν φέρεταν] Lego γῆς: aut ὅστ σμύρναν eam velim inferas.
Nec tamen ignoro similem inveniri posse in Polyæno locutionem.
Arabiam intelligit.

8 Σάκκας] Scribe Σάκας. Erant autem Sacæ celebres præ re-
liquis Scythis: ita ut Persæ Scythas in universum Sacas appella-
rent. Eorum fines flumine Jaxarta terminabantur.

9 Σόγδας] Quos alii ferè Σογδιάνους scribunt. Asia est popu-
lus ad Oxum fluvium.

“¹ αἶς ἐκ ἔσιν . . . . πόρῳ πελάσαι. τίς γδ αὐτὰς
 “ ὁρμὴ περιέχει; Ποταμὸς ἠνάγκαζα ῥῆν, ὅπε βε-
 “ λοῖμην. ² ἔβυλόμην δέ, ὅπε συέφερε. Γῆν ἀκαρ-
 “ πον ἐδίδαξα σπαρέσθαι· ποταμοῖς γδ αὖθην ³
 “ ἔμιξα ἔμοις. Ἀνάλωα τὰ τείχη παρέσχον. Πέτ-
 “ ρας ἀβάτης σιδήρῳ κατεργασάμην· ὁδὸς ἔτεμον
 “ ἔμοις ὀχήμασιν, ἃς ἐδὲ θηρία διῆλθε. Καὶ τῶν
 “ ἔργων χρόνῳ μοι περισσὸς ἐγένετο πολὺς, ὃν ἔμαν-
 “ ῃ κὶ φίλοις ἐχαρισάμην”.

1 Αἶς ἐκ ἔσιν.] Lacunam ita supplet Casaubonus, αἶς ἐκ ἔσιν διὰ τὸ πόρῳ πελάσαι.

2 Ἐβυλόμην] Loquendi formula, Ciceroni familiaris. De Officiis, “Quod vitium qui effugere volet, (omnes autem velle debebunt)” &c. Eodem modo, Fam. lib. iii. ep. 2. “Quibuscunque rebus potes: potes autem plurimis”. Exemplum plura conferre necesse non est.

3 Ἐμιξα ἔμοις.] Verius cum sequentibus ἔμοις conjunxeris, hoc modo, ἔμοις ἀνάλωα, “meis nempe subditis”. Sunt autem notissima Babylonis mænia. THEOCRITUS:

----- Ὅπῃ πλατὺ τείχῳ.

Ἀσφάλτῳ δῆσασα Σεμίραμις ἐμβασίλειον.

Κ Ε Φ. μί.

Κ Λ Ο Ι Δ Γ Α.

Ῥωμαῖοι Τυρρῆνοῖς πολεμῆντες, ποιησάμενοι συνθή-
 κας, ἔδωκαν αὐτοῖς ὁμήρους τῶν εὐγενεστάτων ἀν-
 δρῶν θυγατέρας παρθένας. Αἱ δὲ ὁμηρεῖνσαι προσ-
 ἦλθον ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Θύμβριν ⁴ λεσάμεναι·
 μία δὲ ἐξ αὐτῶν Κλοιλία, ⁵ πρῆπεμψεν ἀπάσας ἀνα-
 I δῆσασθαι

4 Λεσάμεναι] Forte λεσόμεναι, futuro tempore. Sed aoristus primus pro quovis fere tempore ponitur: Sic ἀναδύσασθαι paulo post & διανήσασθαι: Et Homerus, Iliad. δ'. v. 161. σύν τε με-γάλα ἀπέτιταν, pro ἀποτίσκουσιν, ut annotat Scholiaſtes.

5 Πρῆπεμψεν] Emendo πρῆπεμψεν.

δήσας τὰς χιτωνίσκας ⁶ περὶ τὰς κεφαλὰς, καὶ δια-
νήσας τὸ ρεῦμα τῆ ποταμῆ, δίναις βαθείαις δύσ-
πορον. Ἐπὶ δὲ διενήξαντο, Ῥωμαῖοι τὴν μὲν ἀρε-
τὴν αὐτῶν καὶ τὴν ἀνδρείαν ἐθαύμαζαν, ἀπέπεμψαν
δὲ αὐτὰς Τυρρηνίοις, τὸ πλεον τῶν συνθηκῶν φυλάσ-
σοντες. Πορσίνας βασιλεὺς Τυρρηνῶν ἀνέκρινε τὰς κό-
ρας, τίς ἦν αὐτῶν ἡ τῆτο πρᾶξαι πείσασα. Κλοιδία
προλαβῶσα τὰς ἄλλας, ὁμολόγησε. Πορσίνας ὑπε-
ραγασθεὶς τὸ ἀνδρεῖον τῆς κόρης, ἵππον αὐτῇ λαμ-
πρῶς κεκοσμημένον ἐδωρήσατο, καὶ τὰς παρθένας πείσας
ἐπαινέσας, Ῥωμαίοις ἀπέπεμψε.

6 Περὶ τὰς κεφαλὰς. Vetus lectio erat, ἐπὶ τὰς κεφαλὰς, quam
suo loco eiecit Maafvicius.

Κ Ε Φ. μθ'.

Π Ο Ρ Κ Ι Α.

Πορκία θυγάτηρ Κάτων^Θ, γυνὴ Βρούτου, τὸν αἰ-
δρα Βρούτον ὑπονοῶσα ἐπιβουλεύειν Καίσαρι, ⁷ μα-
χαίρῳ κερῆως τὸν ἑαυτῆς μηρὸν ἀπέσχισεν, ἐπι-
θεκνυμένη καρτερίαν σώματι^Θ, καὶ ψυχῆς ἐγκρά-
τειαν. τότε δὴ Βρούτ^Θ ἐπίστευσεν αὐτῇ τὸ ἀπόρρη-
τον. Ἡ δὲ τὰς χιτωνίσκας ⁸ αὐτῆς προσεκόμισε τῷ
ἀνδρὶ, καὶ τῶν χιτῶνων ἕνδον τὸ ξίφος προσελθὼν
Βρούτ^Θ μετὰ τῶν κοινωνῶν ἐπιθέμεν^Θ κτιννύει
Καίσαρα. Ἐπὶ δὲ μετὰ Κασσίου παραλαβόμεν^Θ ἐν
Μακεδονίᾳ πρὸς τὸν Σεβασόν, ἥτις γενομένης αὐτὸς
ἑαυτὸν

7 Μαχαίρια.] Periphrasis novaculæ, non adeo affectata: Siqui-
dem μάχαιρα hoc sensu sæpissime occurrit. Est etiam instrumentum,
quo pecudes tondentur. Hesych.

8 Αὐτῆς.] Quas sibi paraverat, idem ipsa facinus aggressura: aut
quas sua ipsius manu confecerat: aut αὐτῇ legendum, i. e. sua
sponte.

ἐαυτὸν ἀνείλεν, Πορκία τὸ μὲν πρῶτον ⁹ ἀποκαρτερῆν ἐπερᾶτο· ¹⁰ οἰκέων δὲ καὶ συγγενῶν ἐκ ἐώντων, ἐσχάραν ἐκέλευσε κομισθῆναι πυρὸς, ὡς ἀλκιφομένη· καὶ τῶν ἀνδράκων ἀρπάσασα πολλὰς ταῖς χερσὶν ἐέβαλεν εἰς τὸ σόμα, καὶ κατέπιεν φθασάσα πρὶν τινα τῶν παρόντων βοηθῆσαι δύναντο. "Οὕτως ἐτελεύτησε Πορκία, σεληνιακὴ καὶ ἀνδρεία πρὸς θάνατον, καὶ φίλανδρος γενομένη.

⁹ Ἀποκαρτερεῖν] Inedia vitam finire. Scripsit librum Hegesias qui erat Ἀποκαρτερεῖν inscriptus: "Quod a vita quidam per inediam discedens, revocatur ab amicis: quibus respondens, vitæ humanæ enumerat incommoda". Cicero, Tusc. Quæst.

¹⁰ Οἰκέων.] Hæc verba dixisse fertur morituro: "An noscitis paulisper spiritu represso, aut capite ad parietem illiso, emori licere?" Martial. Epigram.

"Nondum scitis, ait, mortem non posse negari?"

Credideram satis hoc vos docuisse patrem.

Dixit: & ardentem avido bibit ore favillas:

I nunc, & ferrum turba molesta nega".

Κ Ε Φ. ν'.

Α Ρ Γ Ο Λ Ι Δ Ε Σ.

ΠΥΡΡΟΣ Ἡπειρώτης ἐπέβαλεν εἰς Ἀργεῖον, καλέσαντες αὐτὸν Ἀριστεύς Ἀργεῖος. Οἱ μὲν Ἀργεῖοι συνέδραμον εἰς τὴν ἀγορὰν μετὰ τῶν ὀπλων· αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν προκαταλαβόμεναι τὰ τέγνη, τὰς Ἡπειρώτας ἀνωθεν βάλλουσαι, ἀναχωρῆσαι βιάζονται· ὥς καὶ Πύρρος ὁ δεινότατος τῶν σεληνιακῶν αὐτὸς

I 2

αὐτὸς

¹ Ἀριστεύς.] Hic Argis adversus Aristippum factioni contrariæ præerat. Plutarch. in vita Pyrrhi: "Ἐν Ἀργεὶ εἰσὶς ἦν Ἀριστεύς πρὸς Ἀριστίππον. Ἐπὶ δὲ ὁ Ἀριστίππος ἐδόκει χρῆσθαι φίλῳ τῷ Ἀντιχόνῳ, φθασας ὁ Ἀριστεύς ἐκάλει τὸν Πύρρον εἰς τὸ Ἀργεῖον."

αὐτὸς ἔπεσεν, ἐμπεσέσης ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κε-
ραμίδῳ. Αἱ δὲ Ἀργολίδες μέγιστον κλέῳ ἐν
τοῖς Ἑλλησιν ἤραντο, Πύρρον τῷ πολεμικώτατε μη-
δὲ ὑπ' ἀνδρῶν, ἀλλ' ὑπὸ γυναικῶν Ἀργολίδων
πυρρὸν τῷ.

ΕΚ ΤΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ
ΠΕΡΙ
ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

Κ Ε Φ. α.

ΣΤΗΣΙΧΟΡΟΣ.

ΣΤΗΣΙΧΟΡΟΣ μὲν ἐλομένων στρατηγὸν Ἀυτοκράτορα
τῶν Ἱμεραίων Φάλαριν, καὶ μελλόντων φυλακὴν
διδόναι τῷ σώματι, τὰλλα διαλεχθεὶς, εἶπεν
αὐτοῖς λόγον.

Ὡς ἵππος κατεῖχε λειμῶνα μόνος ἐλθόντος δ'
ἐλάου, καὶ διαφθέρων τὴν νομὴν, βελλόμενος τι-
μωρήσας τὸν ἔλαφον, ἡρώτα τὸν ἄνθρωπον, εἰ δύ-
ναιτο μετ' αὐτῷ κολάσαι τὸν ἔλαφον· ὁ δ' ἔφησεν,
εἰάν λάβῃ χαλινὸν, καὶ αὐτὸς ἀναβῇ ἐπ' αὐτὸν ἔχων
ἀκόντια. Συνομολογήσαντος δὲ, καὶ ἀναβάντος, ἀντὶ
τῆς τιμωρήσας, αὐτὸς ἐδέλευσεν ἥδη τῷ ἀνθρώπῳ.

Οὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς, ἔφη, ὁρᾶτε, μὴ τὰς πολεμίας
βελλόμενοι τιμωρήσας, ταῦτ' ὁ πάθῃτε τῷ ἵππῳ. τὸν

Ι 3

μὲν

2 ΣΤΗΣΙΧΟΡΟΣ.] Hæc cum fabula sequenti desumpta est ex Aristot. lib. ii. Rhetoricorum cap. 21. Sunt autem in primis elegantes.

3 Ἐδέλευσεν.] Eundem Apologum Horatius Ep. X. lib. i. tractat.

----- "Postquam victor violens discessit ab hoste,
Non equitem dorso, non frænum depulit ore".

μὲν γὰρ χαλινὸν ἥδη ἔχειε, ἐλόμενοι τραῖηγόν Ἀυτοκράτορα· ἐὰν ᾗ φυλακὴν δῶτε, καὶ ἀναβῆναι ἐάσῃτε, δελεύσειε ἥδη Φαλάριδι.

Κ Ε Φ. ς'.

Λ Γ Σ Ω Π Ο Σ.

Αἰσωπὸς ἐν Σάμῳ συνηγορῶν Δημαγωγῷ κρινόμενῳ περὶ θανάτου ἔφη· Ἀλώπεκα διαβαίνουσιν ποταμὸν ἀπωσθῆναι εἰς φάραγγα καὶ δυναμένην δὲ ἐκβῆναι, πολὺν χρόνον κακοπαθεῖν, καὶ κυνοραϊσᾶς πολλὰς ἔχειας αὐτῆς· Ἐχῖνον δὲ πλανῶμενον, ὥς εἶδεν αὐτὴν, καλοικτεῖραντα ἐρωτᾷ, εἰ ἀφέλοι αὐτῆς τὰς κυνοραϊσᾶς· τὴν δὲ ἐκ ἑᾶν· Ἐρομένης δὲ, διὰ τί, σάσαι ὅτι ἔτοι μὲν πλήρεις με ἥδη εἰσὶ, καὶ ὀλίγον ἔλκυσιν αἷμα· ἐὰν δὲ τέτρε ἀφέλῃ, ἕτεροι ἐλθόντες πεινῶντες, ἐκπιούνται με τὸ λοιπὸν αἷμα.

Ἀτὰρ οὖν καὶ ὑμεῖς, ἔφη, ὦ ἄνδρες Σάμιοι, οὗτοι μὲν ἐδὲν ἔτι βλάβῃ· πλείους γὰρ ἐσίν. ἐὰν δὲ τὸν ἀποκτείνῃτε, ἕτεροι ἥξεσι πένητες, οἱ ὑμῖν ἀνάλωσσι τὰ κοινὰ κλέποντες.

ΕΚ ΤΩΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝ.

ΙΣΤΟΡΙΩΝ.

Κ Ε Φ. γ'.

ΜΕΝΕΝΙΟΣ ΑΓΡΙΠΠΑΣ.

“Εοικέ πως ἀνθρωπείῳ σώματι πόλις. σύνθετον γὰρ
 “ καὶ ἐκ πολλῶν μερῶν ἐστὶν ἐκάτερον· καὶ ἔτε
 “ δύναμιν ἔχει ἕκαστον τὴν αὐτὴν τῶν ἐν αὐτοῖς
 “ μερῶν, ἔτε χρέας παρέχειαι τὰς ἴσας. Εἰ δὴ
 “ λάβοι τὰ μέρη τῷ ἀνθρωπείῳ σώματι ἰδίαν αἰσ-
 “ θησιν καθ’ αὐτὰ καὶ φωνὴν, ἔπειτα σάσις ἐν αὐτοῖς
 “ ἐμπέσοι καθ’ ἐν γενομένοις τοῖς ἄλλοις ἅπασι πρὸς
 “ τὴν γαστέρα μόνῃ, καὶ λέγοιεν οἱ μὲν πόδες, ὅτι
 “ πᾶν ἐπ’ αὐτοῖς τὸ σῶμα ἐπικείται· αἱ δὲ χεῖρες,
 “ ὅτι τὰς τέχνας ἐργάζονται, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκ-
 “ πορίζουσι, καὶ μάχονται πολεμίοις, καὶ ἄλλα πολλὰ
 “ ὠφελήματα παρέχουσιν εἰς τὸ κοινόν· οἱ δὲ ὦμοι
 “ ὅτι τὰ ἄχθῃ πάντα ἐπ’ αὐτοῖς κομίζεται⁵ τὸ
 “ δὲ

4 Εοικε.] Excerpta hæc ex oratione Menenii Agrippæ, quam ad plebem Romanam habuit, ubi ex urbe, facta secessionē, in Montem Sacrum se contulissent.

5 Τὸ δὲ σῶμα.] Structuram hujus sententiæ immutavi auctoritate codicis Romani; cum vulgatæ editiones hunc ordinem exhibent: Ἡ δὲ κεφαλὴ, ὅτι ὁρᾷ καὶ ἀκούει τὸ δὲ σῶμα, ὅτι φέρεται, καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις παραλαβὼν ἅπασας ἔχει. At nostram lectionem, ait Sylburgius, verisimilem facit ordo auctoris, qui a pedibus, manibus, humeris & ore, inferioribus membris, ad ipsam corporis arcem ascendit. Codex Ven. περιλαβῶσα habet, quem sequimur.

“ δὲ σῶμα, ὅτι φθέγγεται· ἡ δὲ κεφαλὴ, ὅτι καὶ ὄρα
 “ καὶ ἀκροῖ, καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις περιλαβῶσα πᾶ-
 “ τας ἔσχε, δι’ ἃν σώζεται ⁶ τὸ πρᾶγμα· ἐπει-
 “ φαιεν πρὸς τὴν γαστέρα, σὺ δὲ, ὦ χρεστή, τί τέ-
 “ των ποιεῖς; ἢ τίς ἐστίν ἡ σὴ χάρις ἡμῖν καὶ ὠφέ-
 “ λεια; Ἀλλὰ σὺ γε τοσούτον ἀπέχεις τῆ πράττειν καὶ
 “ συναλφιδεῖν ἡμῖν τῶν κοινῇ χρησίμων, ὥς καὶ αἰ-
 “ τιπράττες καὶ ἐνοχλεῖς· ⁷ καὶ πρᾶγμα ἀφόρητον ὑπη-
 “ ρεῖν ἀναγκάζουσα, καὶ φέρειν ἀπανταχόθεν εἰς τὴν
 “ ἐκπλήρωσιν τῶν σεαυτῆς ἐπιθυμιῶν. Φέρε, τί ἐ-
 “ μεδα πρᾶγματῶν, ἃς ἕνεκα ταύτης ὑπομένομεν;
 “ Εἰ δὴ ταῦτα δόξῃεν αὐτοῖς, καὶ μηδὲν ἔτι δρῶν
 “ τὸ ἑαυτῆς ἔργον, ἐσθ’ ὅπως ἂν ἐπὶ πολὺ διαρκέ-
 “ σαι δυναθείη τὸ σῶμα, ἀλλ’ ἐκ ἂν ἐντὸς ὀλίγων
 “ ἡμερῶν τῷ κακίῳ τῶν μέρων ἀναλωθείη λιμῶ;
 “ Οὐκ ἂν ἔχοι ἄλλως τίς εἰπεῖν.

“ Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ὑπολάβετε καὶ περὶ τῆς
 “ πόλεως. Πολλὰ γὰρ δὴ καὶ ⁸ ταύτην τὰ συμπλη-
 “ ρῆντα ἔθνη, καὶ οὐδὲν ἀλλήλοις ἑοικότα· ὧν ἕκαστον
 “ ἰδίαν τινὰ τῷ κοινῷ χρεῖαν, ὥσπερ τὰ μέλη τῷ
 “ σώματι, παρέχεται. Οἱ μὲν γὰρ τὰς ἀγρὺς γεωρ-
 “ γῶσιν, οἱ δὲ μάχονται περὶ αὐτῶν πρὸς τὰς πο-
 “ λεμίας, οἱ δὲ ἐμπορεύονται πολλὰς διὰ θαλάσσης
 “ ὠφελείας, οἱ δὲ τὰς ἀναγκάϊας ἐργάζονται τέχ-
 “ νας. Εἰ δὲ ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη πρὸς τὴν βε-
 “ λὴν τὴν ἐκ τῶν ἀρίστων συσκευμένην διασασιάσκει,
 “ καὶ λέγοι· σὺ δὲ ἡμῖν, ὦ βελή, τί ποιεῖς ἀγαθόν;
 “ καὶ

6 Τὸ πρᾶγμα.] Pro πρᾶγμα rectius legemus σῶμα, vel cum
 Laro πᾶσι. Sylburg. Τὸ πρᾶγμα, id est, τὸ σῶμα τὸ ὁλόκληρον.
 Portes.

7 Καὶ πρᾶγμα.] καὶ αὐτὸ πρᾶγμα vel epitaticῶς accipienda, vel
 potius expungenda. Idem.

8 Ταύτην τὰ συμπληρῆντα.] Τὰ συμπληρῆντα καὶ ταύτην ἐθνη.
 Codex Vaticanus.

“ καὶ ἀντὶ ποίας αἰτίας ἀρχεῖν τῶν ἄλλων ἀξιοῖς ;
 “ Οὐδὲν γὰρ ἂν εἰπεῖν ἔχαις· ἔπειτα ἐκ ἀπαλλαγῆ-
 “ σόμεθα σε τῆς τυραννίδος ταύτης ἥδη ποτὲ,
 “ καὶ δίχα ἡγεμόνων οἰκήσομεν ; Εἰ δὴ ταῦτα ὁ δὴ-
 “ νοιθένης, τῶν συνήθων ἐπιτηδευμάτων ἀποσαῖεν,
 “ τί καλύσει ταύτην κακὴν κακῶς ἀπολέσθαι τὴν πό-
 “ λιν, ὑπὸ λιμῆς τε καὶ πολέμου, καὶ παντὸς ἄλλου
 “ κακῆς ;

“ Ὁ Μαθόντες ἔν, εἰ δημόται, ὅτι καθάπερ ἐν τοῖς
 “ σώμασιν ἡμῶν ἡ λοιδορεμένη κακῶς ὁ ὑπὸ τῶν πολ-
 “ λῶν τρέφει τὸ σῶμα τρεφομένη, καὶ σώζει σωζομένη,
 “ καὶ ἔστιν ὥσπερ τις ἐσίασις κοινὴ, τὸ προσφόρον ἀπαν-
 “ των, καὶ τῆς διαλλαγῆς αἴτιον ἀποδιδέσθαι· ὅπως
 “ ἐν ταῖς πόλεσιν ἡ διοικῆσα τὰ κοινὰ, καὶ τῆς προσ-
 “ ἡκοντος ἐκάστω προνοεμένη βελή, πάντα σώζει καὶ
 “ φυλάττει καὶ ἐπανορθοῖ· παύσασθε τὰς ἐπιφθόνους κατ’
 “ αὐτῆς φωνᾶς λέγοντες, ὡς ἐξεβλήθητε τῆς πατρί-
 “δος, ὡς ἀλῆται καὶ πτωχοὶ περιέρχουσθε δι’ αὐ-
 “ τήν. Οὐδὲν γὰρ ὑμᾶς εἰργασαὶ κακὸν, ἐδ’ ἂν
 “ ἐργάσαιοτο· ἀλλ’ αὐτὴ καλῶς καὶ ἁγίστοισι, καὶ τὰς
 “ χεῖρας ὑμῶν ἅμα ταῖς πύλαις ἀναπετάσασα, ὑπο-
 “ δέχεται”.

9 Διανοθένης.] Cum ἔθνη præcefferat, πρὸς τὸ σημαινόμενον, ut ait Fortus, scilicet τὴν πολιτείαν vel ἀνθρώπους, necesse est referamus.

Ὁ Μαθόντες.] Oratio hæc est longiuscula : μαθόντες verbum παύσασθε, quod inferius sequitur, præcedit.

1 Ὑπὸ τῶν πολλῶν.] Post τῶν πολλῶν desideratur Nominat. γαστήρ. Syllb.

2 Ὡς ἐξεβλήθη.] Vel ἐκβληθέντες legendum ; vel ante οἷς ἀλῆται inferenda copula καί. Idem.

3 Ἀγίστοις.] Quod quidem verum est. Nam Patres multitudinem, teste Livio, per æqua, per iniqua, reconciliandam civitati esse ducebant.

ΕΚ ΤΩΝ

ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΥΡΙΟΥ

ΛΟΓΩΝ.

Κ Ε Φ. Δ'.

Χαλεπόν εὑρεῖν ἀκριβῆ βίον, ὥσπερ καὶ ἄνδρα·
 ἀλλὰ παντὶ ἀνακέκραται ἐνδεία τις πρὸς τὸ
 ἄκρως καλὸν, καὶ πλεονεκτεῖ ἕτερος ἑτέρου, ὅτῳ ἂν ἐλάττω
 ᾖ τὰ ἐνδεύοντα ἤ. Καὶ ἴδοις ἂν τὸν μὲν γεωργικὸν,
 μακαρίζοντα τὰς ἀδικίας, ὡς συνόντας βίῳ χαρίεντι
 καὶ ἀνθρῶ· τὰς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν δι-
 καστηρίων καὶ τὰς πάνυ ἐν αὐτοῖς εὐδοκίμους, ὁδυρο-
 μένους τὰ αὐτῶν, καὶ ἐυχόμενους ἐπὶ σκαπάνῃ βιώναι
 καὶ γηδίῳ σμικρῷ. Ἀκέσῃ δὲ τῷ μὲν στρατιωτικῷ τὸν
 ἀσπληνὲς εὐδαιμονίζοντ', τῷ δὲ ἐν εἰρήνῃ, τὸν στρα-
 τιωτικὸν τεθηπότ'. Καὶ ⁴ εἴ τις θεῶν, ὥσπερ ἐν
 δράματι ὑποκριτὰς, ἀποδύσας ἑκάστω τῷ παρόντι
 βίῳ καὶ σχήματι, μεταμφέσῃ τὰ τῷ πλησίον, αὐ-
 θις οἱ αὐτοὶ ἐκεῖνοι ποθήσουσι μὲν τὰ πρότερα, ὁδυ-
 ροῦνται

4 Εἴ τις θεῶν.] Hæc plane ex Horatio sunt conficta :

-----“ Si quis Deus, En ego, dicat,

Jam faciam quod vultis, &c”.

nisi & ipse Horatius ex aliquo vetere comædo, quod verisimile est, hausisse videatur.

ροῦνται δὲ τὰ παρόντα. Οὕτω δυσάρεστον τι ἐστὶν
ὁ ἀνδρωπῶ κομιδῇ καὶ φιλαίτιον, καὶ δεινῶς δύσχο-
λον, καὶ οὐδὲν τῶν αὐτῶ ἀσπάζεταιται.

Κ Ε Φ. ε'.

Π Ο ' Θ Ε Ν Τ Α' Κ Α Κ Α'.

Τινες αἱ τῶν κακῶν πηγαί, ἢ γενέσεις; πόθεν
ἀρξάμενα ἔρχεται; Ἐξ Αἰθιοπῶν, ὡς ὁ λοιμός;
ἐκ Βαβυλῶν, ὡς ὁ ἐρῆς; ἐκ Μακεδονίας, ὡς
Φιλίππου. Οὐ γὰρ ἐξ ἑρανῶ μὰ Δία, ἐκ ἐξ ἑρανῶ.
Φθόνου γὰρ ἔξωθεν ὁ τῷ Θέῳ χορῶ ἴσεται. Εἰ-
ταῦτά μοι δὲ χρησμοδίας. ἐρώμεθα τῆς Θεῆς· Ζεῦ
καὶ Ἀπολλων, καὶ ὅσις ἄλλῃ Θεὸς μαντικός, καὶ κη-
δεμὼν τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀγέλης, δειόμενοις εἴπατε,
τίς κακῶν ἀρχὴ, τίς αἰτία, πῶς φυλαξάμεθα, πῶς
λάθωμεν.

Οὐ γὰρ τις νέμεσις φυγέειν κακὸν, ἐδ' ὑπαλύξαι.
Ἡ ἐχ' ὁρᾶτε ὅσα τὰ δεινὰ ἐς τὰς ἀνθρωπίνους
κῆρας ἐμπεπλωκότα περὶ γῆν σρέφεται, παντοίαν
σόνων καὶ ὀδυρμῶν ἐμπιπλάντα τὴν γῆν; Στένει
μὲν τὸ τῷ ἀνθρώπῳ σῶμα, τὰς ἐπιτελείχισμένους αὐ-
τῷ νόσους ὀδυρόμενον, καὶ τὸ ἀκροσφαλὲς τῆς σωτηρίας,
καὶ τὸ ἀδελφὸν τῷ βίῳ. Τίς γὰρ ἡλικίας καιρὸς ἀνυ-
πεύδυνῃ ἀνθρωπίνῳ σώματι;

Ἡ ὡς ὁ λοιμός;] Alludit ad Thucydidem, ubi de peste Atheni-
ensi agit: "Ἡρξάτο δὲ τὸ μὲν πρῶτον, ὡς λέγεται ἐξ Αἰθιοπίας, τῆς
ὑπὲρ Αἰγύπτου."

Ὁ τῷ Θεῷ.] Editio Stephaniana τὸ Θεῷ non agnoscit: quod om-
nino sensus loci videtur postulare, quemadmodum etiam apud Plu-
tarchum habes in Convivial. Occurrunt etiam haec verba apud Pla-
tonem in Phædro, "Ἐπιταὶ δ' αἰεὶ ὁ δέλων τε καὶ δυνάμεν. Φθόνου
γὰρ ἐξ ὧν χορῶ ἴσεται. Est autem vetus adagium, quo significa-
tur: "Invidiam omnino Deorum coetui abesse". Nullam scilicet
Dii immortales causam habent, cur suam hominibus felicitatem
invidiant.

Ἐ Κ

ἘΚ ΤΩΝ

Π Λ Α Τ Ω Ν Ο Σ

Δ Ι Α Λ Ο Γ Ω Ν.

Κ Ε Φ. 5'.

* Φ Α Ι Δ Ω Ν, ἡ περὶ ψυχῆς.

Ἄλλὰ τόδ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, δίκαιον διανοηθῆναι, ὅτι εἴπερ ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἐστιν, ἐπιμελείας δὴ δέεται, ἔχ' ὑπὲρ τῶ χρόνου τέτε μόνον ἐν ᾧ καλε- μέν τὸ ζῆν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆ παντός· καὶ ὁ κίνδυνος νῦν δὴ καὶ δόξειεν αὖ μάλισα δεινὸς εἶναι, εἴ τις αὐτῆς ἀμελήσειεν. Εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ θάνατος τῆ παντός ἀπαλλαγὴ, ἔρμαιον αὖ ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανῆσι, τῶ τε σώματι ἅμα ἀπηλλάχθαι, καὶ τῆς αὐτῶν κακίας, μετὰ τῆς ψυχῆς. νῦν ὅ ἐπειδὴ ἀθάνατος φαίνεται ἔσσε, ἐδεμῖα αὖ εἴη αὐτῇ ἄλλη ἀποφυγὴ κακῶν, οὐδὲ σωτηρία, πλὴν τῆ ὡς βελτίστην τε καὶ σρονιμω- τάτην γενέσθαι. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔχουσα εἰς αὐτὴν ἡ ψυχὴ ἔρχεται, πλὴν τῆς παιδείας τε καὶ τροφῆς· ἃ δὴ καὶ λέγεται μέγιστα ὠφελεῖν ἢ βλάπτειν τὸν τελευτήσαντα ἐκ τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς ἐκείσε πορείας.

* Hæc quæ sequuntur ἀποσπασμάτια, auro contra chara, è Platonis Phædone selecta sunt; itidem ut pueris ediscenda proponerentur: neque enim ejusmodi sunt, ut eorum captum exsuperent, modo peritum præceptorem habeant.

Περὶ

Κ Ε Φ. ΖΕ'.

Περὶ τῶν τέλειυτηκότων ἐν ἄδᾳ.

Τούτων δὲ ἔγω πεφυκότων, ἐπειδὴν ἀφίκωνται οἱ τέλειυτηκότες εἰς τὸν τόπον, οἷ ὁ δαίμων ἕκασον κομίζει, πρῶτον μὲν ⁸ διεδικάσαντο οἱ τε καλῶς καὶ ὁσίως καὶ δικαίως βιώσαντες, καὶ οἱ μὴ. Καὶ οἱ μὲν ἂν δόξωσι μέσως βεβιωκέναι, πορευθέντες ἐπὶ τὸν Ἀχέροντα, ἀναβάντες αὖ δὴ αὐλοῖς ὀχήματά ἐσιν, ἐπὶ τέτων ἀφικνῶνται ⁹ εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἐκεῖ οἰκῶσί τε, καὶ καθαιρόμενοι, τῶν τε ἀδικημάτων δυνάτες δίκας, ἀπολύουσαι, εἴ τις τὶ ἠδίκησε· τῶν τε ἐνεργεσιῶν τιμὰς φέρονται, κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστος. οἱ δ' ἂν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν, διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἀμαρτημάτων, ἢ ἱεροσυλίας πολλὰς καὶ μεγάλας, ἢ φόνους ἀδίκους καὶ παρὰ νόμους πολλὰς ἐξεργασμένοι, ἢ ἄλλα ὅσα τυγχάνει ὄντα τοιαῦτα, τέτες δὲ ἢ προσήκουσα μοῖρα ῥίπτει εἰς τὸν Τάραρον, ὅθεν ἔπολε ἐκβαίνουσιν.

Οἱ δ' ἀνιδύσιμα μὲν, μεγάλα δὲ δόξωσιν ἡμαρτηκέναι ἀμαρτημάτων, οἷον πρὸς πατέρα ἢ μητέρα ἢ ἐπ' ὀργῆς βιαιὸν τι πράξαντες, καὶ μετὰ μετὸν αὐτοῖς τὸν ἄλλον βίον βιώσιν, ἢ ἀνδροφῖνοι τοιούτῳ τινὶ ἄλλῳ τρόπῳ γένωνται, ^ο τέτες δὲ ἐμπεσεῖν μὲν εἰς τὸν

Κ

Τάραρον

7 Τέτων δὲ ἔγω] Animorum varia post mortem domicilia, praefinitis quibusdam terrae regionibus, ut ipse a quodam acceperat, describit Socrates. Purissimis superior regio adsignatur; aliis alia loca inferiora, ratione habita anteaetæ vitæ, prout sanabiles aut insanabiles videantur.

8 Διεδικάσαντο] Δίκην ὑπέχουσι, “judicium subeunt, causam dicunt”. Id enim praesenti tempore saepius efferunt Latini.

9 Εἰς τὴν λίμνην] Nempe Ἀχέρουσα, ubi animi defunctorum, labe concreta purgati, tempus degunt.

ο Τέτες δὲ ἐμπεσεῖν] Ita mutavi pro τέτες δὲ ἐμπεσεῖν. Sed hinc sua fere omnia hausit Virgilius:

-----“Aliae panduntur inanes

Suspensae ad ventos: aliis sub gurgite vasto

Infectum eluitur scelus, aut exuritur igni.

Quisque suos patimur manes”.

Τάρταρον ἀνάγκη· ἐμπεσόντας δὲ αὐτὲς, καὶ ἐνίαν-
 τὸν ἐκεῖ γειομένους, ἐμβάλλει τὸ κύμα· τὰς μὲν ἀν-
 δροφόνους, κατὰ τὸν Κωκυτόν· τὰς δὲ πατραλοίας
 καὶ μητραλοίας, κατὰ τὸν Πυριφλεγέθοντα. Ἐπειδ' ἂν
 δὲ φερόμενοι γένωνται κατὰ τὴν λίμνην τὴν Ἀχι-
 ρεοιάδα, ἐνλαύθα βοῶσί τε καὶ καλῶσιν, οἱ μὲν, ὡς
 ἀπέκλειναν, οἱ δὲ, ὡς ὑβρισαν καλέσαντες δ' ἰκ-
 ετεύουσι, καὶ δέονται εἶσαι σφᾶς ἐκδῆναι εἰς τὴν
 λίμνην, καὶ δέξασθαι. Καὶ ἐὰν μὲν πείσωσιν, ἀπο-
 βαίνουσι τε καὶ λήγουσι τῶν κακῶν· εἰ δὲ μὴ, φέ-
 ρονται αὖθις εἰς τὸν Τάρταρον, καὶ ἐκεῖθεν πάλιν
 εἰς τὰς ποταμούς. Καὶ ταῦτα πᾶσχοντες ἐπὶ προ-
 τερον πάνονται, πρὶν ἂν πείσωσιν ὡς ἡδίκησαν.
 Ἄυλη γὰρ ἡ δίκη ὑπὸ τῶν δικαστῶν αὐτοῖς ἐτάχθη.

Οἱ δὲ δὴ ἂν δόξωσι διαφερόντως πρὸς τὸ ὅσως
 βιώσιναι, ὅτι εἰσιν οἱ τῶνδε μὲν τῶν τόπων τῶν ἐν
 τῇ γῇ ἐλευθερέμενοι τε καὶ ἀπαλλαττόμενοι, ὥσπερ
 δεσμωτηρίων, ἄνω δὲ εἰς τὴν καθαρὰν οἴκησιν ἀφικ-
 νύμενοι, καὶ ἐπὶ γῆς οἰκίζόμενοι. Τέτων δὲ αὐτῶν
 οἱ φιλοσοφία ἱκανῶς καθηράμενοι, ἄνευ τῆς σωμα-
 των ζῶσι τοπαράπαν εἰς τὸν ἐπίστα χρόνον, καὶ εἰς
 οἰκήσεις ἔτι τέτων καλλίως ἀφικνῆναι· ὥς ἔτε ῥή-
 διον δηλᾶσαι, ὅτε ὁ χρόνος ἱκανὸς ἐν τῷ παρόντι.

Ἀλλὰ τέτων δὴ ἕνεκα χρὴ ὧν διεληλύθαμεν, ὡς
 Σιμμία, πάντα ποιεῖν, ὥς ἀρετῆς καὶ φρονήσεως
 ἐν τῷ βίῳ μετασχεῖν. Καλὸν γὰρ τὸ ἄθλον, καὶ ἡ
 ἐλπὶς μεγάλη.

Κ Ε Φ. κή.

Ψυχὴν εἶναι θείῳ καὶ ἀθανάτῳ καὶ μονοειδέϊ καὶ ἀδιαλύτῳ ὁμοίωτατον.

Σκοπεῖ δὴ (ἔφη) ὧς Κέβη· τῷ μὲν θείῳ καὶ ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ καὶ μονοειδέϊ καὶ ἀδιαλύτῳ καὶ αἰεὶ ὡσαύτως καὶ κατὰ ταυτὰ ἔχοντι ἑαυτῷ, ὁμοιότατον εἶναι ψυχὴν· τῷ δ' ἀνθρωπίνῳ καὶ θνητῷ καὶ ἀνοήτῳ καὶ πολυειδέϊ καὶ διαλυτῷ καὶ μηδέποτε κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχοντι ἑαυτῷ, ὁμοιότατον αὖ εἶναι σῶμα· Ἐχομέν τι παρὰ ταῦτα ἄλλο λέγειν, ὧς φίλε Κέβης, ὡς ἔχ' ἔγωγε ἔχει; Οὐ ἔχομεν. Τί ἔν; τέτων ἔτως ἐχόντων, ἄρ' ἐχὶ σῶματι μὲν ταχὺ διαλύεσθαι προσήκει· ψυχῇ δὲ αὖ τοπαράπαν ἀδιαλύτῳ εἶναι· ἢ ἐγγύς τι τέτων; Πῶς γὰρ ἔ; Ἑρρεῖς ἔν (ἔφη) ὅτι ἐπειδὴν ἀποθάνῃ ὁ ἀνθρώπος, τὸ μὲν ὄρατὸν αὐτοῦ σῶμα καὶ ἐν ὄρατῷ κείμενον (ὃ δὴ νεκρὸν καλεῖμεν), ὧς προσήκει διαλύεσθαι καὶ διαπίπτειν καὶ διαπνεῖσθαι) ἐκ ἐυθὺς τέτων ἐδὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἐπιεικῶς συχνὸν ἐπιμένει χρόνος· ἐὰν μὲν τις καὶ χαρμέντως ἔχων τὸ σῶμα τελευτήσῃ, καὶ ἐν τοιαύτῃ ᾖ, καὶ πάνυ μάλα συμπεσὼν γὰρ τὸ σῶμα καὶ ταριχευθὲν, ὥσπερ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ταριχευθέντες, ὀλίγη ὅλον μένει ἀμήχανον ὅσον χρόνον. ἔνια δὲ μέρη τῆς σώματος, καὶ ἐὰν σαπῇ, ὅσα τέ καὶ νεῦρα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, ὅμως (ὡς ἔπος εἰπεῖν) ἀθάνατά ἐστιν· ἢ ἔ; Ναί. Ἡ δὲ ψυχὴ ἄρα, τὸ αἰεὶς τὸ εἰς τοιοῦτον τόπον ἕτερον οἰχόμενον, γενναῖον καὶ καθαρὸν καὶ αἰεὶς, εἰς ἅδου, ὡς ἀληθῶς, παρὰ τὸν ἀγαθὸν καὶ φρόνιμον θεόν· (οἷ, αὖ θεὸς ἐθέλῃ, αὐτίκα καὶ

Κ 2

τή

1 Ἀδιαλύτῳ.] Similiter Cicero, "Cum simplex animi natura esset, neque haberet in se quidquam admixtum dispar sui atque dissimile, non posse eum dividi: quod si non possit, non posse interire". De Senect. c. 21.

τῇ ἐμῇ ψυχῇ ἰτέον.) αὕτη δὲ δὴ ἡμῖν ἢ τοιαύτη
 καὶ ἔτω πεφυκυῖα, ἀπαλλαττομένη τῷ σώματος, εὖ-
 θύς διαπεφύσηται καὶ ἀπόλωλεν, ὥς φασιν οἱ πολλοὶ
 ἄνθρωποι; πολλὰ γὰρ δεῖ, ὥς φίλε Κέβης τε καὶ Σιμμία.
 ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ὧδε ἔχει· ἐὰν μὲν καθαρά
 ἀπαλλάτῃται, μηδὲν τῷ σώματος συνεφέλκεται, ἅτε
 ἔδεν κοινωνῆσα αὐτῷ ἐν τῷ βίῳ ἐκῆσα εἶναι, ἀλλὰ
 φεύγῃσα αὐτὸ, καὶ συνηθροισμένη αὐτὴ εἰς αὐτὴν, ἅτε
 μελετῶσα αἰετῶτο. Τῶτο δὲ ἔδεν ἄλλο ἐστὶν ἢ ὁρ-
 θῶς φιλοσοφῆσα, καὶ τῷ ὄντι τεθνάναι μελετῶσα ῥα-
 δίως. Ἡ δὲ τῶτ' ἂν εἴη μελέτη θανάτου; Παντάπασι
 γὰρ. Οὐκ ἔν ἔτω μὲν ἔχῃσα, εἰς τὸ ὅμοιον αὐτῇ τὸ
 θεῖον ἀπέρχεται, τὸ θεῖον τε καὶ ἀθάνατον καὶ ὁρ-
 νιμον; οἱ ἀρικομένη ὑπάρχει αὐτῇ εὐδαίμονι εἶναι,
 πλάνης καὶ ἀγνοίας καὶ φόβου καὶ ἀγρίων ἐρώτων καὶ
 τῶν ἄλλων κακῶν τῶν ἀνθρωπείων, ἀπηλλαγμένη·
 ὥσπερ δὲ λέγεται κατὰ τῶν μεμνημένων, ὡς ἀληθῶς
 τὸν λοιπὸν χρόνον μετὰ θεῶν διάγῃσα.

Κ Ε Φ. 15'.

Τυχὸν εἶναι ἀθάνατον καὶ ἀδιάφθορον.

Ὁ δὲ γὰρ θεὸς (οἶμαι) ἔφη ὁ Σωκράτης, καὶ αὐτὸ
 τὸ τῆς ζωῆς εἶδος, καὶ εἴτι ἄλλο ἀθάνατον
 εἶναι, παρὰ πάντων ἂν ἐμολογηθείη μηδέποτε ἀπόλ-
 λυσθαι. Παρὰ πάντων μέντοι νῦν Δί' (ἔφη) ἀνθρώ-
 πων γὰρ καὶ ἔτι μᾶλλον, ὥς ἐγώ μαι, παρὰ θεῶν.
 Ὅποτε δὴ τὸ ἀθάνατον καὶ ἀδιάφθορόν ἐστιν, ἄλλο
 τί ψυχῇ, ἢ, εἰ ἀθάνατος τυγχάνει ἔσα, καὶ ἀνώλεθρος
 ὦν εἴη; Πολλὴ ἀνάγκη. Ἐπὶ οὖν ἄρα θάνατος ἐστὶ
 τὸν ἄνθρωπον, τὸ μὲν θνητὸν (ὡς ἔοικεν) αὐτῷ ἀ-
 ποθνήσκει· τὸ δ' ἀθάνατον, σῶν καὶ ἀδιάφθορον οἴ-
 χεται ἀπὸν, ὑπεκχωρεῖται τῷ θανάτῳ. φαίνεται.

Παντός

παντὸς μᾶλλον ἄρα (ἔφη) ὦ Κέρης, ψυχὴ ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρον· καὶ τῷ ὄντι ἔσονται ἡμῶν αἱ ψυχαὶ ἐν αὐτῇ. Οὐκ ἐγὼ γε, ὦ Σώκρατες (ἔφη) ἔχω παρὰ ταῦτα ἄλλο τι λέγειν, ἐδέσθην ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις· ἀλλ' εἰ δὴ τι Σιμμίας ὅδε· ἢ τις ἄλλος ἔχει λέγειν, εὖ ἔχει μὴ κατασιγῆται. ὥς ἐκ οἷδα εἰς ὅντινά τις ἄλλον καιρὸν ἀναβάλλοιτο ἢ τὸν νῦν παρόντα, περὶ τῶν τοιούτων βεβλόμενος ἢ τι εἰπεῖν, ἢ ἀκούσαι. Ἀλλὰ μὴν (ἢ δ' ὅς ὁ Σιμμίας) ἐδ' αὐτὸς ἔχω ἔτι ὅπῃ ἀπιστῶν· ἐκ γε τῶν λεγομένων. ὑπὸ μέντοι τῷ μεγέθει περὶ ὧν οἱ λόγοι εἰσὶ, καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἀτιμάζων, ἀναγκάζομαι ἀπιστεῖν ἔτι ἔχειν παρ' ἐμαυτῷ περὶ τῶν εἰρημένων. Οὐ μόνον γ', ἔφη, ὦ Σιμμίας, ὁ Σωκράτης, ταῦτά τε εὖ λέγεις, ἀλλὰ καὶ τὰς γε ὑποθέσεις τὰς πρώτας, καὶ εἰ πισταὶ ἡμῖν εἰσὶν, ὅμως ἐπισκεπτέαι σαφέστεροι· καὶ ἐὰν αὐτὰς ἱκανῶς διέλῃτε, ὥς ἐγώ μαι, ἀκολουθήσετε τῷ λόγῳ, καθόσον δυνατὸν μάλιστα ἀνθρώπῳ ἐπακολουθήσαι. καὶν τῷ αὐτὸ σαφὲς γένηται, ἐδὲν ζητήσετε παραιτέρω.

Κ Ε Φ. νζ.

Ψυχὴ ἐπιμελείας δεῖται, ἐχ' ὑπὲρ τῷ χρόνῳ τέττε μόνον ἐν ᾧ καλῶμεν τὸ ζῆν, ἀλλ' ὑπὲρ τῷ πάντι.

ΑΛΛΑ' τόδ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, δίκαιον διανοηθῆναι, ὅτι εἴπερ ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἐστιν, ἐπιμελείας δὲ δεῖται, ἐχ' ὑπὲρ τῷ χρόνῳ τέττε μόνον, ἐν ᾧ καλῶμεν τὸ ζῆν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ παντός· καὶ ὁ κίνδυνος νῦν δὴ καὶ δόξειεν ἂν μάλιστα δεινὸς εἶναι, εἴ τις αὐτῆς ἀμελήσειεν. εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ θάνατος τῷ παντὸς ἀπαλλαγὴ, ἔρμαιον ἂν ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανῆσι, τῷ τε σώματι ἅμα ἀπηλλάχθαι, καὶ τῆς αὐτῶν κακίας, μετὰ τῆς ψυχῆς· νῦν δὲ ἐπειδὴ ἀ-

θάνατος φαίνεται ἔσα, ἐδεμιά αὖ εἴη αὐτῇ ἄλλη ἀποφυγὴ κακῶν, ἐδὲ σωτηρία, πλὴν τῆ ὥς βελτίστην τε καὶ φρονιμωτάτην γενέσθαι.

Ἡ μὲν ἔν κοσμία τε καὶ φρόνιμος ψυχὴ ἐπτάται τε, καὶ ἐκ ἀγνοεῖ τὰ παρόντα· ἡ δὲ ἐπιθυμητικῶς τοῦ σώματος ἔχουσα, περὶ ἐκείνο πολὺν χρόνον ἐπιομένη, καὶ περὶ τὸν ὁρατὸν τόπον πολλὰ ἀντιτείνασα καὶ πολλὰ παθεῖσα, βίᾳ καὶ μόλις ὑπὸ τῆ προσεταγμένου δαίμονος οἴχεται ἀγομένη. ἀφικομένην δὲ ὅτιπερ αἱ ἄλλαι, τὴν μὲν ἀκάθαρτον καὶ τι πεποικυῖαν τοῖστον, ἢ φόνων ἀδίκων ἡμμένην, ἢ ἄλλα ἄτλα τοιαῦτα εἰργασμένην, ἃ τέτων ἀδελφά τε καὶ ἀδελφῶν ψυχῶν ἔργα τυγχάνει ὄντα, ταύτην μὲν ἅπας φεύγει τε καὶ ὑπεκτρέπεται, καὶ ἔτε ξυνέμπορος ἔτε ἡγεμῶν ἐθέλει γίγνεσθαι· αὐτὴ δὲ πλακᾷται ἐν πάσῃ ἐχομένη ἀπορία, ἕως αὖ δὴ τινες χρόνοι γένωνται· ὧν ἐξεληθόντων, ὑπ' ἀνάγκης φέρεται εἰς τὴν αὐτῇ πρέπουσαν οἴκησιν. ἡ δὲ καθαρῶς τε καὶ μετρίως τὸν βίον διεξεληθῆσα, καὶ ξυνεμπόρων καὶ ἡγεμόνων θεῶν τυχεῖσα, ὥκησε τὸν αὐτῇ ἐκάσῃ τόπον προσήκοντα.

Κ Ε Φ. ή.

Ὁ Σώκρατης παρὰ τὰς θεὰς ἐλπίζει ἀφίξεσθαι, καὶ παρ' ἀνθρώπων τετελευτηκότας ἀμύνεσθαι τῶν ἐνθάδε.

Ἐγὼ γάρ, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, εἰ μὲν μὴ ἄμην ἥξειν, πρῶτον μὲν παρὰ θεὰς ἄλλας σοφές τε καὶ ἀγαθές, ἔπειτα καὶ παρ' ἀνθρώπων τετελευτηκότας ἀμύνεσθαι τῶν ἐνθάδε, ἡδίκην αὖ, οὐκ ἀγανακτῶν τῷ θανάτῳ· νῦν δὲ εὖ ἴσε ὅτι παρ' ἀνδρας τε ἐλπίζω ἀφίξεσθαι ἀγαθές, καὶ τῆτο μὲν οὐκ αὖ πάνυ διίσχυρισαίμην· ὅτι μὲν τοι παρὰ θεὰς δεσπότας πάνυ ἀγαθὸς ἥξειν, εὖ ἴσε ὅτι, εἴπέρ τι ἄλλο τῶν τοιούτων, διίσχυρισαίμην αὖ καὶ τῆτο. ὥς διὰ ταῦτα οὐχ ὁμοίως ἀγανακτῶ, ἀλλ' ἐυελπίς εἰμι εἶναι τι τοῖς
ΤΕΤΕΛΕΥ-

τετελευτηκόσι· κῆ, ὥσπερ γε κῆ πάλαι λέγεται, πολ-
λὸ ἀμεινον τοῖς ἀγαθοῖς ἢ τοῖς κακοῖς.

Κ Ε Φ. κθ'.

Περὶ τῆς μετεμψύχωσης.

ἘΑν δέ γε, (ἡ ψυχὴ) οἶμαι, μεμιασμένη κῆ ἀκά-
θαρος τῷ σώματι ἀπαλλάτῃται, ἅτε τῷ σώ-
ματι αἰεὶ ξυνῆσα, κῆ τῷτο θεραπεύουσα κῆ ἐρῶσα, κῆ
γεγοντευμένη ὑπ' αὐτῆ, ὑπὸ τε τῶν ἐπιθυμιῶν κῆ
ἡδονῶν, ὥς μὴδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι ἀληθές, ἀλλ' ἢ
τὸ σωματοειδές, ἔτις ἂν ἄψαιτο κῆ ἴδοι, κῆ πίοι
κῆ φάγοι, κῆ πρὸς τὰ ἀφροδίσια χρήσαιτο· τὸ δέ
τοῖς ὄμμασι σκοτῶδες κῆ ἀειδές, νοητὸν δέ κῆ φι-
λοσοφία αἰρετὸν, τῷτο δέ εἰθισμένη μισεῖν τε κῆ
τρέμειν κῆ φεύγειν· ἔτῳ δὴ ἔχεσαν, οἷοι ψυχὴν αὐ-
τὴν καθ' αὐτὴν εἰλικρινῇ ἀπαλλάξεσθαι; Οὐδ' ὁ-
πωσιῶν, ἔφη. Ἀλλὰ διειλημμένην γε οἶμαι ὑπὸ τῷ
σωματοειδῆ, ὃ αὐτὴ ἢ ὁμιλία τε κῆ ξυνεσία τῷ σώ-
ματος, διὰ τὸ αἰεὶ ξυνεῖναι κῆ διὰ τὴν πολλὴν με-
λέτην, ἐνεποίησε ζύμφυτον. Πάνυ γε. Ἐμβριθὲς δέ
γε, ὦ φίλε, τῷτο οἰεσθαι χρὴ εἶναι, κῆ βαρὺ, κῆ γεῶ-
δες, κῆ ὁρατὸν· ὃ δὴ κῆ ἔχεσα ἢ τοιαύτη ψυχὴ,
βαρύνεται τε κῆ ἔλκεται πάλιν εἰς τὸν ὁρατὸν τό-
πον, φόβῳ τῷ ἀειδῆς τε κῆ ἄδῃ, ὥσπερ λέγεται, περὶ
τὰ μνήματά τε κῆ τὰς τάφους καλινδυμένη· περὶ ἃ
δὲ καὶ ἔφη ἅτλα ψυχῶν σκιοειδῆ φαντάσματα,
οἷα παρέχονται αἱ τοιαῦται ψυχαὶ εἰδῶλα, αἱ μὴ
καθαρῶς ἀπολυθεῖσαι, ἀλλὰ τῷ ὁρατῷ μετέχεσαι·
διὸ κῆ ὁρῶνται. Εἰκός γε, ὦ Σώκρατες. Εἰκὸς μὲν-
τοι, ὦ Κέρης· κῆ ἔτε γε τὰς τῶν ἀγαθῶν ταύτας
εἶναι, ἀλλὰ τὰς τῶν φαύλων, αἱ περὶ τὰ τοιαῦτα
ἀναγκάζονται πλανᾶσθαι, δίκην τίνεσαι τῆς προ-
τέρας τροφῆς, κακῆς ἔσης. κῆ μέχρι γε τέττε πλα-
νῶνται.

νῶνται ἕως αὖ τῇ τῷ ζυνεπαχολεθῆντος τοῦ σώματος ἐπιθυμία πάλιν ἐνδεθῶσιν εἰς σῶμα ἐνδύν-
ται δὲ, ὥσπερ εἰκὸς, εἰς τὰ τοιαῦτα ἦθη ὅποια
ἂν καὶ μεμελετηκυῖαι τύχωσιν ἐν τῷ βίῳ. Τὰ
ποῖα δὴ ταῦτα λέγεις, ὦ Σώκρατες; Οἶον, τὲς μὲν
γαστριμαργίας τε καὶ ὕβρεις καὶ φιλοτησίας μεμελε-
τηκότας, καὶ μὴ διευλασθημένους, εἰς τὰ τῶν ὄνων
γένη καὶ τῶν τοιούτων θηρίων εἰκὸς ἐνδύεσθαι. ἢ ἔκ
οἶσι; Πάνυ μὲν ἔν εἰκὸς λέγεις. Τὲς δὲ γε ἀδι-
κίας τε καὶ τυραννίδας καὶ ἀρπαγὰς προτετιμνηκίας,
εἰς τὰ τῶν λύκων τε καὶ ἰεράκων καὶ ἰκτίνων γένη;
ἢ ποῖ αὖ ἄλλοσε φαμέν τὰς τοιαύτας ἵεναι; Ἀμέ-
λει (ἔφη ὁ Κέβης) εἰς τὰ τοιαῦτα. Οὐκ ἔν (ἢ δ' ὅς)
δηλαδὴ καὶ τᾶλλα, ἢ αὖ ἐκάσῃ ἴδι κατὰ τὰς αὐ-
τῶν ὁμοιότητος τῆς μελέτης. Δῆλον δὴ, ἔφη. πῶς
δ' ἔ; Οὐκ ἔν εὐδαιμονέσαίσι (ἔφη) καὶ τέτων εἰσὶ,
καὶ εἰς βέλτισον τίσον ἰόντες, οἱ τὴν δημοσικὴν τε
καὶ πολιτικὴν ἀρετὴν ἐπιτελεσκούσιν· ἦν δὴ καλεῖσι
σωφροσύνην τε καὶ δικαιοσύνην, ἐξ ἧς τε καὶ μελέ-
της γεγонуῖαν, ἀνευ φιλοσοφίας τε καὶ γυμνασ-
τικῆς; Πῶς δὴ ἔτοι εὐδαιμονέσαίσι; Ὅτι τέττες εἰκὸς εἶναι εἰς τοιού-
τον πάλιν ἀφικνεῖσθαι πολιτικὸν καὶ ἡμέτερον γένος,
ἢ περ μελιττῶν, ἢ σφηκῶν, ἢ μυρμήκων, ἢ καὶ εἰς
ταυρὸν γε πάλιν τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ γίγνεσ-
θαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας μετρίους. Εἰκὸς. Εἰς δὲ γε θεῶν
γένος, μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῷ ἀπι-
όντι, ἔθέμις ἀφικνεῖσθαι ἄλλω ἢ τῷ φιλομαθεῖ. Ἄλ-
λὰ τέτων ἕνεκα, ὦ ἑταῖρε Σιμμία τε καὶ Κέβης, οἱ
ὀρθῶς φιλόσοφοι, ἀπέχονταί τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐπιθυ-
μιῶν ἀπάσῳ, καὶ καρτερεῖσι, καὶ ἐπιδιδόασιν αὐ-
ταῖς αὐτῶν· ἔτε οἰκοφθόριαν τε καὶ πενίαν φοβέμενοι,
ὥσπερ οἱ πολλοὶ καὶ φιλοχρήματοι· ἐδὲ αὖ ἀτιμίαν
τε καὶ ἀδοξίαν μοχθηρίας δεδιότες, ὥσπερ οἱ φίλαρ-
χοί τε καὶ φιλότιμοι, ἔπειτα ἀπέχονται αὐτῶν.

ΕΚ ΤΩΝ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝ.

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Ω Ν.

Κ Ε Φ. ή.

Κ Ρ Ο Ι Ξ Ο Σ.

ΞΕῖνε ³ Ἀθηναῖε, παρ' ἡμέας γὰρ περὶ σέο λόγος ἀπῖκται πολλός, καὶ σοφίης εἵνεκεν τῆς σῆς καὶ πλάνης, ὥς φιλοσοφῶν, τῆς πολλῆς θεωρίας εἵνεκεν ἐπελήλυθας· νῦν ὦν ἡμερος ⁴ ἐπείρεσθαί με ἐπῆλθέ σε, εἴ τινα ἤδη πάντων εἶδες ὀλβιώτατον. Ὁ μὲν ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων ὀλβιώτατος, ταῦτα ἐτηρώτα· Σόλων δὲ, εὐδὲν ὑποθαπεύσας, ἀλλὰ τῷ ἐόντι χρησάμενος, λέγει· ⁵ ὦ βασιλεῦ, Τέλλον Ἀθηναῖον. Αποθαυμάσας δὲ Κροῖσος τὸ λεχθὲν, εἶρετο ἐπιστρεφόμενος, ⁶ Κοίη δὲ κρίνει Τέλλον εἶναι ὀλβιώτατον· Ὁ δὲ ἱππὶ, Τέλλω τέττω μὲν, τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης, παῖδες ἴσαν καλοὶ τε καὶ γαθοὶ, καὶ σφί εἶδε ἅπασι τέκνα ἐκγενόμενα, καὶ πάντας παραμείναντας. Ἐς τῆτο δὲ τῷ βίῳ εὖ ἡκούσι, ὥς τὰ παρ' ἡμῖν, ΤΕΛΕΥΤΗ

³ Ξεῖνε Ἀθηναῖε,] Cræsus Lydiæ rex, Solona Atheniensẽm alloquitur, postquam thesauros ei omnes, ac divitias Sardibus ostendisset.

⁴ Ἐπείρεσθαί με] Notanda est hæc verborum collocatio ἐπείρεσθαί με ἐπῆλθέ σε: ubi videntur με et σε sibi mutuo locum cessasse.

⁵ Κοίη] Ionicum est ex κοῖος, η, ον. pro πόλιος.

⁶ τελευτῇ τῇ βίᾳ λαμπροτάτῃ ἐπεγένετο. Γενομένης γὰρ Ἀθηναίοισι μάχης πρὸς τὰς ἀσυγείτονας ἐν Ἐλευσίνι, βοηθήσας, καὶ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων, ⁷ ἀπέθανε κάλλιστα. Καί μιν Ἀθηναῖοι δημοσίῃ τε ἔθαψαν αὐτῇ τῇ περ ἔπεσε, καὶ ἐτίμησαν μέγας.

6 Τελευτῇ] Hinc illa Ovidii videntur ducta:

----- "Scilicet ultima semper
Expectanda dies homini: dicique beatus
Ante obitum nemo supremaque funera, debet".

7 Ἀπέθανε κάλλιστα.] Libet testimonium Cyri apud Xenophonem hac de re adscribere: Ἀλλ' ἔτος μὲν δὴ, ᾧ γύναι, ἔχει τὸ κάλλιστον τέλος· νικῶν γὰρ τετελεύτηκε· loquitur de Abradata, qui victor in paelio ceciderat.

Κ Ε Τ. Θ'.

Ἀ Ρ Ι' Ω Ν.

ΕΤυράννευε δὲ ὁ Περίανδρος Κορίνθου· τῷ δὴ λέγουσι Κορίνθιοι (ὁμολογέουσι δὲ σοι Λέσβιοι) ἐν τῷ βίῳ θάυμα μέγιστον παρασῆναι. Ἀρίονα τὸν Μηθυμναῖον ἐπὶ Δελφῶνος ἐξενειχθέντα ἐπὶ Ταίναρον, ἔορτα καθαρωδὸν τῶν τότε ἐόντων ἑδενδς δεύτερον, καὶ ⁸ διθύραμβον, πρῶτον ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ποιήσαντά τε καὶ ὀνομάσαντά καὶ ⁹ διδάξαντά ἐν Κορίνθῳ.

Τέτον τὸν Ἀρίονα λέγουσι, τὸν πολλὸν τῷ χρόνῳ διαλρείσοντα παρὰ Περίανδρῳ, ἐπιθυμῆσαι πλῶσαι ἐς Ἰταλίην τε καὶ Σικελίην· ἐργασάμενον δὲ χρήματα μεγάλα, δελῆσαι ὀπίσω ἐς Κόρινθον ἀπικέσθαι· ὁρμαῖσθαι

8 Διθύραμβον,] Carmen Bacchi laudibus dedicatum; quem etiam Dithyrambum vocatum tradunt; quod duabus veluti januis, et ex matris Semeles utero, et Jovis femore, in vitam prodit.

9 διδάξαντα] Aut ipse publice recitavit, aut histrionibus poemata recitanda tradidit. Quin et διδάσκαλος aliquando pro eo qui δῶμα aliquod edidit; et discipuli apud Terentium pro actoribus.

μᾶλλον ἢ Κορινθίοις, μισθῶσθαι πλοῖον ἀνδρῶν Κορινθίων. Τὸς δὲ ἐν τῷ πελάγει ἐπιβλεύειν, τὸν Ἀρίονα ἐκβαλὼν, ἔχειν τὰ χρήματα· τὸν δὲ, σὺν ἑνὶ τῷτο, λίσσεσθαι, χρήματ' αὖ μὲν προΐέντ' αὖ σφι, ψυχὴν δὲ παραιτούμενον ἔων δὴ πείθειν αὐτὸν τέτοις, ἀλλὰ κτελεῖν τὸς πορθήμας ἢ αὐτὸν διαχεῖσθαι μιν, ὡς αὖ τρυφῇ ἐν γῇ τύχῃ, ἢ ἐκπηδᾶν ἐς τὴν θάλασσαν τὴν ταχίστην.

Ἀπειληθέντα δὲ τὸν Ἀρίονα ἐς ἀπορίην, παραιτήσασθαι, ἐπειδὴ σφι ἔτι δοκέει, περιιδεῖν αὐτὸν ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ σάντα ἐν τοῖσι ἐδωλίοις, αἰεῖσαι. αἰεῖσας δὲ, ὑπεδέκετο ἑωῦτὸν κατεργάσασθαι. Καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονή, εἰ μέλλοιεν ἀκῶσεσθαι ὁ τῷ ἀρίστῳ ἀνθρώπων αἰδεῖσθαι, ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσσην νέα. Τὸν δὲ, ἐνδύνα τε πασαν τὴν σκευὴν, καὶ λαβόντα τὴν κιθάραν, σάντα ἐν τοῖσι ἐδωλίοις, διεξελθεῖν νόμον τὸν ὀρθιον. Τελειώωντος δὲ τῷ νόμῳ, ῥίψαι μιν ἐς τὴν θάλασσαν ἑωῦτὸν, ὡς εἶχε, σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ. Καὶ τὸς μὲν ἀποπλέειν ἐς τὸν Κόρινθον· τὸν δὲ δελφῖνα λέγουσι ὑπολαβόντα, ἐξενεῖλαι ἐς Ταίναρον.

Ἀποβάντα δὲ αὐτὸν χωρεῖν ἐς Κόρινθον σὺν τῇ σκευῇ καὶ ἀπικόμενον ἀπηγέεσθαι πᾶν τὸ γεγονός. Περίανδρον δὲ ὑπὸ ἀπιστίας Ἀρίονα μὲν ἐν φυλακῇ ἔχειν,

ο Τῷ ἀρίστῳ ἀνθρώπων] Consule Ovid. Fastos lib. II. ubi Ariona, ob artem citharædicam, egregie laudatum habes.

“Quod mare non novit, quæ nescit Ariona tellus?
Carminibus currentes ille tenebat aquas, &c”.

ἢ Ὀρθιον.] Ὀρθιος νόμος cantus erat fidicinis citharædive concitator, et sonora voce prolatus. Genus hoc excogitavit Terpander, et à numeris quibus ferretur, nomine donavit. TH. GALE. Hoc canticum Lucianus, Θρήνον vocat: καὶ ἑσάντα Θρήνόν τινα ἐπ' ἐμνυτῷ.

ἔχειν, ἔδαιμῃ μελίην, ἀνακῶς ² δὲ ἔχειν τῶν πορθ-
μένων. ὥς δὲ ἄρα παρῆναι αὐτὰς κληθέντας, ἰσο-
ρῆσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. Φαμένων δὲ
ἐκείνων ὥς εἴη περὶ τὴν Ἰταλίην, καὶ μιν εὖ πρήσ-
σοντα λίποιν ἐν Τάραντι, ἐπιφανῆναί σφι τὸν Ἀρί-
ονα, ³ ὥς περ ἔχων ἐξεπήδησε· καὶ τὰς ἐκπλαγέντας,
ὅκ ἔχειν ἔτι ἐλεγχόμενες ἀρνέσθαι.

Ταῦτα μὲν νυν Κορίνθιοί τε καὶ Λέσβιοι λέγουσι.
Καὶ Ἀρίονός ἐστι ἀνάθημα χάλκεον ἡ μέγα ἐπὶ Ται-
νάρῳ, ἐπὶ Δελφῖνος ἐπεὶ ἀνθρώπος.

² Ἀνακῶς] Ionicum pro comm. ἐπιμελῶς. Ἀνακῶς ἔχειν τινός
“Solicitum esse de re aliqua, ut ea potiamur”.

³ Ὡς περ ἔχων] Eodem scilicet ornatu, quo ἐ νavi in mare de-
silit.

Κ Ε Φ. ι.

Π Ο Λ Υ Κ Ρ Α Τ Η Σ.

ΤΑῦτα ἐπιλεξόμενος ὁ Πολυκράτης, καὶ νόῳ λαβὼν
ὥς οἱ εὖ ὑπολίθοιτο Ἀμασις, ἐδίξετο ἐπ’ ᾧ ἂν
μάλισα τὴν ψυχὴν ⁵ ἀσθηθεὶς ἀπολομένῳ τῶν κει-
μηλίων. Διζήμενος δ’ εὗρισκε τόδε. Ἦν οἱ σφρη-
γὶς τὴν ἐφόρεε χρυσόδετος, σμαραγδῶς μὲν λίθος ἔσσα,
ἦν δὲ ἔργον ⁶ Θεοδώρου τοῦ Τηλεκλέους Σαμίου· ἐπεὶ
ὦν

⁴ Ταῦτα ἐπιλεξόμενος] Literas ab Amasi, Ægypti rege, acce-
perat Polycrates; quibus eum rerum humanarum inconstantia rex
admonuit. Et, quoniam nulla hominibus diu felicitas manet, ami-
cum hortabatur, ut ultro se Polycrates in aliquod infortunium con-
jiceret; ne tandem calamitate premeretur insperata.

⁵ Ἀσθηθεὶς.] Ἀσάω seu ἀσάομαι verbum est Ionicum, quod “fas-
tidio vel molestia attingere” significat. Hesych. Ἀσής, λύπη. Ἀσῆς,
λυπηθῆς, βλαβῆς.

⁶ Θεοδώρου.] Auri faber præstantissimus fuit. Hujus lib. xi.
meminit Athenæus: Ἀνακισθαὶ κρατῆρα χρυσῶν, Θεοδῶρος τὸ Σα-
μίου ποίημα.

ἂν ταύτην οἱ ἐδόκεε ἀποβαλέειν, ἐποίεε τάδε. ⁷ Πεν-
τηκόντηρον πληρώσας ἀνδρῶν, ἐσέβη ἐς αὐτήν· μετὰ
δὲ, ἀναγαγεῖν ἐκέλευσε ἐς τὸ πέλαγος. ἃς δὲ ἀ-
πὸ τῆς νῆσு ἐκάς ἐγένετο, περιελόμενος τὴν σφρη-
γίδα, πάντων ὁρέοντων τῶν συμπλόων, ῥίπτει ἐς τὸ
πέλαγος. τῷτο δὲ ποιήσας, ἀπέπλεε· ἀπικόμενος δὲ
ἐς τὰ οἰκία, συμφορῇ ἐχρῆτο.

Πέμπτῃ δὲ ἡ ἑκτὴ ἡμέρῃ ἀπὸ τέτων, τάδε οἱ
συνήντικε γενέσθαι. ἀνὴρ ἀλιεύς λαβὼν ἰχθὺν μέγαν
τὴν καλὸν, ἤξις μιν Πολυκράτει δῶρον δοθῆναι.
Φέρων δὲ ἐπὶ τὰς θύρας, Πολυκράτει ἔφη ἐθέλειν
ἔλθειν ἐς οὗτω· χωρήσαντος δὲ οἱ τέτε, ἔλεγε, διδὼς
τὸν ἰχθὺν. “Ω βασιλεῦ, ἐγὼ τόνδε ἐλὼν, ἐκ ἐδι-
καίω φέρειν ἐς ἀγορὴν, καίπερ ἐὼν ἀποχωροσί-
“ωτος, ἀλλὰ μοι ἐδόκεε σεῦ τε εἶναι ἄξιος καὶ τῆς
“σῆς ἀρχῆς. σοὶ δὴ μιν φέρων δίδωμι”. Ὁ δὲ,
ἡσθεὶς τοῖσι ἔπεσι, ἀμείβεσθαι τοῖσδε “⁹ Κάρετα
“τε εὖ ἐποίησας, καὶ χάρις διπλήν τῶν τε λόγων
“καὶ τῷ δώρῳ· καί σε ἐπὶ δεῖπνον καλέομεν”. Ὁ
μὲν δὲ ἀλιεύς μέγα ποιεύμενος ταῦτα, ἦτε ἐς τὰ
οἰκία. Τὸν δὲ ἰχθὺν τάμνουσιν οἱ θεράποντες εὐρίσ-
κῃ ἐν τῇ νηδίᾳ αὐτῷ ἐνεῦσαν τὴν Πολυκράτους
σφρηγίδα. Ὡς δὲ εἶδόν τε καὶ ἔλαβον, τάχιστα ἔ-
φερον κεχαρηκότες παρὰ τὸν Πολυκράτη· διδόν-
τες δὲ οἱ τὴν σφρηγίδα, ἔλεγον ὅτεω τρόπῳ εὐρι-
δείη. Τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε Θεῖον εἶναι τὸ πρῶγμα,

L

γράφει

⁷ Πεντηκόντηρον] Subintellige ναῦν, navis quæ quinquaginta remis
agitur. Scribitur etiam πενήκοντορος.

⁸ Φέρειν εἰς ἀγορὴν.] Ad hunc locum alludit Juvenalis :

-----“Tum, Picene, accipe, dixit,
Privatis majora focis”.

⁹ Κάρετα.] Ionicè; Valde. idem quod πάνυ, σφόδρα.

γράφει ἐς βιβλίον πάντα, ° τὰ ποιήσαντά μιν, οἷα καταλελάθει· γράφας δὲ, ἐς Ἀιγύπτον ἐπέθηκε.

Ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ Ἀμασις τὸ βιβλίον τὸ παρὰ τῷ Πολυκράτειος ἦκον, ἔμαθε ὅτι ἐκκομίσαι τε αἰδύναϊον εἴη ἀνθρώπῳ αἰθρωπον ἐκ τῷ μέλλοντος γίνεσθαι πρήγματος, καὶ ὅτι ὥς ἐκ εὖ τελευτήσῃν μέλλει Πολυκράτης, εὐτυχέων τὰ πάντα· ὃς καὶ τὰ ἀποβάλλει, εὐρίσκει. Πέμψας δὲ οἱ κήρυκα ἐς Σάμον, διαλύεσθαι ἔφη τὴν ξενίην. Τῷδε εἵνεκα ταῦτα ἐποίησε, ἵνα μὴ συντυχίης δεινῆς τὴ καὶ μεγάλης Πολυκράτεια καταλαβέσης, ° αὐτὸς ἀλγήσῃ τὴν ψυχὴν, ὥς περὶ ξένου ἀνδρός.

ο Τὰ ποιήσαντα.] Constructio inusitata: Οἷα καταλελάθει μιν ποιήσαντα τὰ. Καταλελάθει est Ionice, à καταλαβέω, sensu etiam Ionico.

1 Ἀυτὸς ἀλγήσει.] Tandem ab Oroete prætore Darei, in crucem actus est Polycrates.

Κ Ε Φ. ια.

Ψ Α Μ Μ Η Τ Ι Χ Ο Σ.

Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, πρὶν μὲν ἢ ² Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεῦσαι, ἐνόμιζον ἐωϋτὲς ³ πρῶτες γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων. Ἐπεὶ δὲ Ψαμμήτιχος βασιλεύσας, ἠθέλησε εἰδέναι οἱ τινες γενοῖατο πρῶτοι, ἀπὸ τέτε νομίζουσι Φρύγας πρῶτους γενέσθαι ἐωϋτῶν,
τῶν

² Ψαμμήτιχον.] Hunc Scholiastes Aristophanis Sefonchosin appellat, ubi in Nubibus vocem βακκεσίληνον explicat. Σιστόχως ο βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων κοσμοκράτης γεγονώς, ἠθέλησε γινῶναι τὴν ἀρχαιοτέραν τῶν ἀνθρώπων. καὶ τρεφόν τινα γλωττολόμην, ἀπικλίσαι μετὰ βέρεος. αὐξηθέντος καὶ καὶ βοώντος Βεκ, ἤκουσε καὶ ἔγνω ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἀρχαιότεροι ἦσαν οἱ Παφλαγόνης· πᾶρ αὐτοῖς δὲ ὁ ἄστος Βεκ λέγεται.

³ Πρῶτες γενέσθαι.] Magna inter antiquissimos “de generis vetustate” erat contentio: nemini mortalium, præterquam Scythis Phrygiisque, cedentibus Ægyptiis. Vid. Justinum, initio lib. II.

τῶν δὲ ἄλλων, ἐωϋτές. Ψαμμήτιχος γάρ, ὡς ἐκ
ἐδύνατο πυνθανόμενος πόρον ἔδνα τέτε ἀνευρεῖν,
οἱ γενοῖατο πρῶτοι ἀνθρώπων, ἐπιτεχνᾶται τοῖνδε.

Παιδιά δ'ὗο νεογνὰ ἀνθρώπων τῶν ἐπιτυχόντων
διδοῖ ποιμένοι τρέφειν ἐς τὰ ποίμνια τροφήν τινα
τοῖνδε· ἐντειλάμενος μηδένα ἀντίον αὐτέων μηδε-
μῖν φωνὴν ἵεναι, ἐν σέγῃ δὲ ἐρήμῃ ἐπ' ἐωϋτῶν
κῆσθαι αὐτὰ, καὶ τὴν ὥρην ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας·
πλήσαντα δὲ τῷ γάλακτι, τάλλα διαπρήσσεσθαι.
Ταῦτα δ' ἐποίεστο καὶ ἐνετέλλετο ὁ Ψαμμήτιχος,
δέλων ἀκῆσαι τῶν παιδίων, ἀπαλλαχθέντων τῶν
ἀσήμεων κυζημάτων, ἥτινα φωνὴν ῥήξαι πρῶτην.
τάπερ ἂν καὶ ἐγένετο. Ὡς γὰρ διέτης χρόνος ἐγε-
γόνε, ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσσοντι, ἀνοίγοντί τε
τὴν θύρην, καὶ εἰσίνοντι, τὰ παιδιά ἀμφοτέρω προσ-
πίπλοντα, ⁴ Βέκκος ἐφώνεον, ὀρέγοντα τὰς χεῖρας. τὰ
μὲν δὴ πρῶτα ἀκῆσας, ἥσυχος ἦν ὁ ποιμὴν· ὡς δὲ
πολλάκι φοιτέοντι καὶ ἐπιμελεμένῳ πολλὸν ἦν τῆτο
τὸ ἔπος, ἔτω δὴ σημήνας τῷ δεσπότῃ, ἥγαγε τὰ
παιδιά κελεύσαντος ἐς ὄψιν τὴν ἐκείνην. Ἀκῆσας
δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ψαμμήτιχος, ἐπυνθάνετο οἵτινες ἀν-
θρώπων Βέκκος τί καλέεσι. πυνθανόμενος δὲ, εὗρισκε
Φρύγας καλέοντας τὸν ἄρτον. Οὕτω συνεχώρησαν
Αἰγύπτιοι, καὶ τοῖστω σαθμησάμενοι πρήγματι, τὸς
Φρύγας ⁵ πρεσβυτέρους εἶναι ἐωϋτῶν.

⁴ Βέκκος.] Scholiastes Appollonii legit Βέκ; quod puto rectum,
nam ος terminatio Græca est. TH. GALE. Verba Scholiastæ, quæ
non citavit vir doctissimus, non pigebit proferre; occurrunt ad ver-
sum 262. è quarto Argonaut. Οἱ δὲ, δύο ἐτῶν διελθόντων, πρῶτην
φώνην ἀρῆκαν τὸ Βέκ· ἔτω δὲ λέγεται παρὰ Φρυγῶν ὁ αἶτος. ἐγνώσ-
θαι ἐν ἀπὸ τέτε οἱ Φρύγες γηγενεῖς. Quam Historiam respexit
Aristophanes loco jam laudato :

Καὶ πῶς, ὦ μάρε, σὺ, καὶ Κρονίων ὄζων, καὶ Βεκκεσίην.

⁵ Πρεσβυτέρους.] Codd. πρῶτες, quam veram puto esse lectionem,
quoniam & in Suida comparet. Idem.

Κ Ε Φ. ιβ'.

Ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατος.

Πρῶτοι δὲ καὶ τόνδε τὸν λόγον Αἰγύπτιοι εἰσὶ εἰπόντες, ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ * ἀθάνατός ἐστι. Τῷ σώματος δὲ καταφθίνοντος, εἰς ἄλλο ζῶον αἰεὶ γινόμενον ἐσδύεται· ἐπεὰν δὲ περιέλθῃ πάντα τὰ χερσαῖα, καὶ τὰ θαλάσσια, καὶ τὰ πτηνὰ, αὐτὶς εἰς ἀνθρώπου σῶμα γινόμενον ἐσδύνειν. Τὴν περιέλιψιν δὲ αὐτῇ γίνεσθαι ἐν τρισχιλίοις ἔτεσι. Τέτρω τῷ λόγῳ εἰσὶ οἱ ⁷ Ἑλλήνων ἐχρήσαντο, οἱ μὲν πρότερον, οἱ δὲ ὕστερον, ὡς ἰδίῳ ἐαυτῶν ἔντι. Τῶν ἐγὼ εἰδὼς τὰ ἐνόμαζα, ἔγραψα.

6 Ἀθάνατος.] Hinc illud condiendi cadaveris studium: tantæque in struendis repositoriis impensæ, id quod annotavit Diodorus Siculus: Τῶν μὲν κατὰ τῆς οἰκίας καλῶν κεινῶν ἥτιον φροντίζουσι, περὶ δὲ ταφῆς ὑπερβολὴν ἐν ἀπολείψει φιλοτιμίας.

7 Ἑλλήνων.] Intelligit Orphea, Thaletem, Homerum, Pythagoram. TH. GALE.

Κ Ε Φ. ιγ'.

Κ Α Μ Β Υ' Σ Η Σ.

Καμείσης δὲ ἐκ Μέμφιος ἀπὶ κέλο εἰς ⁸ Σαῖν πόλιν, βεβλόμενος ποιῆσαι τὰ δὴ καὶ ἐποίησε. Ἐπεὶ τε χάρις ἐσῆλθε εἰς τὰ τῷ Ἀμάσιος οἰκία, αὐτίκα ἐκέλευε ἐκ τῆς ταφῆς τὸν Ἀμάσιος νέκυν ἐκφέρειν ἔξω. ὡς δὲ ταῦτα ἐπιτελέα ἐγένετο, μασιγῶν τὸν νέκυν ἐκέλευε. καὶ τὰς τρίχας ἀπορίλλειν, καὶ κεντῆν, καὶ τὰλλα πάντα λυμαίνεσθαι. Ἐπεὶ τε δὲ καὶ ταῦτα ἔκαμον

8 Σαῖν.] Sais urbs est Ægyptiaca, ad unum ex ostiis Nili sita, quod ab ipsa Saiticum dicitur.

ἔκαμον ποιεῦντες, (ὁ γὰρ δὴ νεκρὸς, ἅτε τεταρι-
χευμένος, ἀντεῖχέ τε καὶ ἐδὲν διεχέετο) ἐκέλευσέ
μιν ὁ Καμβύσης κατακαῦσαι, ἐντελλόμενος ἐκ ὅσια.

Πέρσαι γὰρ ὁ Θεὸν νομίζουσι εἶναι τὸ πῦρ· τὸ ἂν
κατακαίειν τὸς νεκροὺς, ἑδαμῶς ἐν νόμῳ ἐδετέροισί
ἐστι· Πέρσῃσι μὲν, δι' ὅπερ εἰρηλαί, Θεῶ καὶ δίκαιον
εἶναι λέγουσι νέμειν νεκρὸν ἀνθρώπου· Αἰγυπτίοισι
δὲ νενόμισαι πῦρ θηρίον εἶναι ἑμφυχον· πάντα δὲ
αὐτὸ κατεσθίειν τάπερ ἂν λάβῃ· πλησθὲν δὲ αὐτὸ
τῆς βορῆς, συναποθνήσκειν τῷ κατεσθιομένῳ. Οὐκ ἂν
θηρίοισι νόμος ἑδαμῶς σφί ἐστι τὸν νεκρὸν διδόναι.
Καὶ διὰ ταῦτα ταριχεύουσι, ἵνα μὴ κείμενος ὑπὸ
εὐλέων καταβρωθῇ. Οὕτω ἐδετέροισι νομιζόμενα ἐν-
τέλλετο ποιεῖν ὁ Καμβύσης.

ὁ Θεὸν νομίζουσι.] Solem pro summo Deo habent Persæ, quem
Mithran vocant. Hesychius vero, Μίθρας ὁ ἥλιος παρὰ Πέρσαις.
Μίθρας ὁ πρῶτος ἐν Περσαῖς Θεός. Ignem itaque, veluti Solis ἀποφ-
ρὸν, colunt. Quem non solum mortuo cadavere, sed viventibus
etiam, lepra seu vitiligine infectis, pollutum credebant.

Κ Ε Φ. ε.

Π Ε Ι Σ Ι Σ Τ Ρ Α Τ Ο Σ.

Οὕτω μὲν Πεισίσρατος ἔσχε τοπρῶτον Ἀθήνας,
καὶ τὴν τυραννίδα ἐκωκέρτα ἐρρίζωμένην ἔχων,
ἀπέβαλεν. Οἱ δὲ ἐξελάσαντες Πεισίσρατον, αὐτὶς
ἐκ νέης ἐπ' ἀλλήλοισιν ἐσασίασαν. Περιελαυνόμενος
δὲ τῇ σάσει ὁ Ἰ Μεγακλῆς, ἐπεκηρυκέειο Πεισι-
στράτῳ, εἰ βέλοισι οἱ τὴν θυγατέρα ἔχειν γυναῖκα
ἐπὶ τῇ τυραννίδι. Ἐνδεξαμένους δὲ τὸν λόγον, καὶ
ὁμολογή-

L 3

ο Οὕτω μιν.] Hoc scilicet dolo, quem superius narrat Herodo-
tus.

Ἰ Μεγακλῆς.] Megacles, Alcmaeonis filius, eodem tempore Athe-
nis seditioni præerat.

ὁμολογήσαντος ἐπὶ τέτοισι Πεισιστράτῃ, μηχανῶνται δὴ ἐπὶ τῇ κατόδῳ πρῆγμα εὐηθέσατον, ὥς ἐγὼ εὐρίσκω, μακρῷ· ἐπεὶ γε ἀπεκρίθη ἐκ παλαιτέρου, τῷ βαρβάρῳ ἔθνεος τὸ Ἑλληνικὸν ἐὸν καὶ δεξιώτερον, καὶ εὐηθίης ἡλιθίας ἀπηλλαγμένον μᾶλλον· εἰ καὶ τότε γε ἔσται ἐν Ἀθηναίοισι τοῖσι πρῶτοις λεγμένοις εἶναι Ἑλλήνων σοφίην, μηχανῶνται τοιάδε.

Ἐν τῷ δήμῳ τῷ Παιανίῃ ἦν γυνὴ τῇ ἔνομα ἦν Φύη, μέγεθος ἀπὸ πηχέων τισσάρων ἀπολείπῃσα τρεῖς δακτύλους, καὶ ἄλλως εὐειδής. Τούτῃν τὴν γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ, ἐς ἄρμα ἐσβιβάσαντες, καὶ προδέξαντες σχῆμα οἷόν τι ἐμελλεν εὐπρεπέσατον φαίνεσθαι ἔχουσα, ἤλαυνον ἐς τὸ Ἄστυ, προδρόμους κήρυκας προπέμφαντες, οἱ τὰ ἐντεταλμένα ἡγόρευον ἐς τὸ ἄστυ ἀπικόμενοι, λέγοντες τοιάδε· “ὦ Ἀθηναῖοι, δέκεσθε ἀγαθῷ νόῳ Πεισίστρατον, τὸν αὐτὴ “ἡ Ἀθηναίη τιμήσασα ἀνθρώπων μάλιστα, καλᾶγει “ἐς τὴν ἐωϋτῆς Ἀκρόπολιν”. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα διαφοιτέοντες ἔλεγον· αὐτίκα δὲ ἔς τε τὰς δῆμους φάτις ἀπίκητο· ὥς Ἀθηναίη Πεισίστρατον καλᾶγει,² καὶ ἐν τῷ ἄστυ πειθόμενοι τὴν γυναῖκα εἶναι αὐτὴν τὴν Θεὸν, προσεύχοντό τε τὴν Ἀνθρωπον, καὶ ἐδέκοντο τὸν Πεισίστρατον.

² Καὶ ἐν τῷ ἄστυ.] Videtur ex hoc loco articulus cū excidisse: ita ut legendum sit, καὶ οἱ ἐν τῷ ἄστυ.

Κ Ε Φ. 15'.

Β Γ Α Σ.

Ὡς δὲ ἄρα οἱ (Κροίσῳ) ἐν τῇ Ἀσίῃ Ἕλληνες κατεστράφατο ἐς φόβον ἀπαγωγὴν, τὸ ἐνθεῦτεν ἐπενόεε, ἰέας ποιησάμενος, ἐπιχειρῆσαι τοῖσι κησιώ-
τησι.

τησι. Ἐόντων δὲ οἱ πάντων ἐτοίμων ἐς τὴν ναυπηγίην, οἱ μὲν Βίανλα λέγουσι τὸν Πριηνέα ἀπικόμενον ἐς Σάρδεις, οἱ δὲ Πίτλακον τὸν Μιθυληναῖον, εἰρομένον δὲ Κροῖσον, εἴτι εἴη νεώτερον περὶ τὴν Ἑλλάδα, εἰπόντα τάδε, καταπαῦσαι τὴν ναυπηγίην.

“ὦ βασιλεῦ, Νησιῶται ἵππον συνωνέουσι μὴ εἶναι, ἐς Σάρδεις τε καὶ ἐπὶ σε ἔχοντες ἐν νῶ στρατεύεσθαι”. Κροῖσον δὲ, ἐλπίσαντα λέγειν ἐνέεινον ἀληθῆα, εἰπεῖν, “Αἱ γὰρ τῷτο Θεοὶ ποιήσειαν ἐπὶ νόον Νησιώτησι, ἐλθεῖν ἐπὶ Λυδῶν παῖδας σὺν ἵπποισι. Τὸν δὲ ὑπολαβόντα φάναι· ὦ βασιλεῦ, προθύμως μοι φαίνεται ἔυξασθαι Νησιώτας ἵππεύομένους λαβεῖν ἐν ἡπείρῳ, εἰκότα ἐλπίζων. Νησιώτας δὲ τί δοκέεις ἔυχεσθαι ἄλλο, ἢ ἐπεὶ τε τάχιστα ἐπύθοντό σε μέλλοντα ἐπὶ σφίσι ναυπηγεῖσθαι νέας, λαβεῖν ἀρᾶσθαι Λυδὸς ἐν θαλάσσῃ, ἵνα ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἡπείρῳ οἰκημένων Ἑλλήνων τίσωνταί σε, τὸς σὺ δαλώσας ἔχεις;” κάρτα τε ἡσθῆναι. Κροῖσον τῷ ἐπιλόγῳ, καὶ οἱ (προσφυέως γὰρ δόξαι λέγειν) πειθόμενον, παύσασθαι τῆς ναυπηγίης. Καὶ ἔτω τοῖσι τὰς νήσους οἰκημένοισι ἴωσι ξεινίην συνεθήκατο.

Κ Ε Φ. ἡ.

Σ Ε Θ Ω' Ν.

Μετὰ δὲ τῷτον, ⁴ βασιλεῦσαι τὸν ἱρέα τῷ Ἡφαιστῷ, τῷ ἔνομα εἶναι ⁵ Σεθῶν· τὸν ἐν ἀλογίῃσι

3 Μετὰ δὲ τῷτον.] Post Anyfin regem, qui oculis erat captus.

4 Βασιλεῦσαι.] Subaudi, ἔλεγον οἱ ἱερεῖς Ἀιγύπτιοι.

5 Σεθῶν.] Sethon sacerdos & rex Aegypti, sub quo Sennacherib, rex Assyriorum, obsidens Pelusium divinitus in fugam vertitur. Existimo autem Herodotum voluisse liberationem Hierosolymæ & Ezechix obfessi à Sennacherib indicare. Sed vera Historia non integre ipsi nota fuit. GALE.

γίησιν ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Ἀιγυπτίων, ὥς ἐδὲν δεησόμενον αὐτῶν. ἀλλὰ τε δὴ ἄτιμα ποιεῦντα ἐς αὐτὰς, καὶ σφεας ἀπελῆσθαι τὰς ἄρερας, τοῖσι ἐπὶ τῶν προτέρων βασιλῆων δεδόσθαι ἐξαιρέτως, ἐκάσῳ δυνάδεκα ἄρερας. Μετὰ δὲ ἐπ' Ἀιγυπτίον ἐλαύνειν στρατὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων ἔκων δὴ ἐθέλειν τὰς μαχίμους τῶν Ἀιγυπτίων βοηθεῖν. τὸν δὲ ἰδέα ἐς ἀπορίην ἀπειλημμένον, ἐσελθόντα ἐς τὸ μέγαρον, πρὸς τῷ γαλμα ἀποδύρασθαι οἷα κινδυνεύει παθεῖν. Ὀλοφυρόμενον δ' ἄρα μιν ἐπελθεῖν ὕπνον, καὶ οἱ δόξαι ἐν τῇ ὄφει ἐπιστάντα τὸν Θεὸν φαρσύνειν, ὥς ἐδὲν πείσεται ἄχαρι, ἀντιάζων τὸν Ἀραβίων στρατὸν, αὐτὸς γάρ οἱ πέμψειν τιμωρὲς.

Τέτοισι μὲν δὴ πείσυνον τοῖσι ἐνυπνίοισι, παραλαβόντα Ἀιγυπτίων τὰς βελομένους οἱ ἐπέσθαι, στρατοπεδεύσασθαι ἐν Πηλεσίῳ. ταύτῃ γάρ εἰσι αἱ ἐσβολαί· ἐπεσθαι δὲ οἱ τῶν μαχίμων μὲν ἐδένα ἀνδρῶν, καπήλους δὲ καὶ χειρών ακλίας, καὶ ἀγοραῖες ἀνθρῶπες. Ἐνθαῦτα ἀπικομένους, τοῖσι ἐναντίοισι αὐτοῖσι ἐπιχυθέντας νυκτὸς μὺς ἀρεραίους, κατὰ μὲν φαγέειν τὰς φαρετρεῶνας αὐτέων, κατὰ δὲ τὰ τόξα· πρὸς δὲ, τῶν ἀσπίδων τὰ ὄχανα, ὥς τε τῇ ὑπεραίῃ φευγόντων σφέων γύμνων ὅπλων πείσειν πολλὰς.

6 Ἀρερας.] Ἀρερα, terræ mensura est: idem fere quod jugerum.

7 Τέτοισι μὲν δὴ.] Codex Arch. τετοῖσι δὴ μιν, ut & margo. GALE.

8 Ἐνθαῦτα ἀπικομένους.] Hoc loco ἀπικομένους, accusandi casu, (quod Atticis quoque familiare est) absolutè ponitur. "Quem ad locum ubi Ægyptii pervenissent".

9 Φαγέειν.] Non multum absimile illud Scholiastis Homeri, lib. I. vers. 39. Iliad. Ἐλθέλων δὲ [τῶν κρητῶν] εἰς τὸν Ἐλλάσποντον, καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης, μύες ἔκοψαν αὐτῶν τὰς τελαμῶνας τῶν ὅπλων.

πολλές. Καὶ νῦν ὁ ἔτος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε ἐν τῷ
 ἱερῷ τῷ Ἡφαίστῳ λίθινος, ἔχων ἐπὶ τῆς χειρὸς μῦν,
 λέγων διὰ γραμμάτων τάδε· ἘΣ ἘΜΕ ΤΙΣ
 ὄρε' ὦν, ἔτσεβη'ς ἔστω.

ο Οὗτος ὁ βασιλεὺς.] Sethon.

Κ Ε Φ. μν'.

Περὶ ἡθους τῶν Περσίων.

Παιδεύουσι δὲ τὰς παῖδας, ἀπὸ πενταέτεος ἀρ-
 ξάμενοι, μέχρι εἰκοσαέτεος, τρία μούνα, ἱπ-
 πεύειν, καὶ τοξεύειν, καὶ ἀληθίζεσθαι. Πρὶν δὲ ἢ
 πενταετὴς γέννηται, ἐκ ἀπικνέεται ἐς ὄψιν τῷ πα-
 τρὶ, ἀλλὰ παρὰ τῇσι γυναιξὶ δίδαιταν ἔχει. τῷ-
 δε εἵνεκα τὸ τοιοῦτόν ποιεῖται, ἵνα ἢν ἀποθάῃ τρεφόμε-
 νος, μηδεμίην ἄσπιν ἀνδρὶ τῷ πατρὶ προσβάλλῃ.
 Αἰνέω μὲν νυν τόνδε τὸν νόμον· αἰνέω δὲ καὶ τόν-
 δε, τὸ μὴ μιῆς αἰτίας εἵνεκα μήτε αὐτὸν τὸν βα-
 σιλέα μηδένα φονεύειν, μήτε τῶν ἄλλων Περσέων
 μηδένα τῶν ἐαυτοῦ οἰκετέων ἐπὶ μιῇ αἰτίᾳ ἀνή-
 κεσον πάθος ἔρδειν. ἀλλὰ λογισάμενος ἢν εὐρίσκη
 πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουρ-
 γημάτων, οὕτω τῷ θυμῷ χρᾶται. ἀποκτεῖναι δὲ
 ἕδνα κω λέγουσι τὸν ἐαυτοῦ πατέρα, ἢ μητέρα.
 ἀλλὰ ὁκόσα ἢδη τοιαῦτα ἐγένετο, πᾶσαν ἀνάγκην
 φασὶ ἀναζητούμενα ταῦτα ἀνευρεθῆναι ἢτοι ὑπο-
 βολιμαῖα ἐόντα, ἢ μοιχίδια. ἔ γὰρ δὴ φασὶ εἰκὸς
 εἶναι

1 Γεγραπται, τῷτο ἔτω ποι.

2 Sed ubi consideraverit, si peccata commissa plura majoraque esse
 comperiat quam obsequia praestita, tum demum iram suam exercet.
 Suum autem patrem aut matrem aiunt neminem unquam occi-
 disse: sed quicumque tales fuerint filii, necesse esse ut, si de illis
 inquiratur, aut supposititii, aut spurii comperiantur.

εἶναι τὸν γε ἀληθῶς τοκέα ὑπὸ τῷ ἐωϋτῷ παίδος ἀποθνήσκειν. ³ Ὅκόςτα δὲ σφι ποιέειν ἐκ ἑξέσι, ταῦτα ἐδὲ λέγειν ἑξέσι, αἰσχισον δὲ αὐλοῖσι τὸ ψεύδεσθαι νενόμισαι· δεύτερα δὲ, τὸ ὀφείλειν χρέος· πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων εἵνεκα, μάλισα δὲ ἀναγκαστὴν φασὶ εἶναι, τὸν ὀφείλοντα καὶ τι ψεύδος λέγειν.

3 Γεγραπται, ἄσσα.

Κ Ε Φ. ζ'.

Περὶ τῆς ἀσωτίας τῶν Περσέων.

ΠΑυσανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος, μῆδενα ἀπιεσθαι τῆς ληΐης, συγκομίζεин ἐκέλευε ⁴ τοὺς εἰλωτας τὰ χρήματα. οἱ δὲ, ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνάμενοι, εὗρισκον σκηναὺς κατεσκευασμένας χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρυσούς καὶ ἐπαργύρους· κρητῆράς τε χρυτέους, καὶ φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκπάμαλα· σάκκους τε ἐπ' ἀμαξέων εὗρισκον, ἐν τοῖσι λέβητες ἐφαίνοντο ἐρεύντες χρυσοὶ τε καὶ ἀργύρεοι. ἀπὺ τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψέλλιὰ τε καὶ σρεπλῆς, καὶ τὰς ἀκινάκας, ἐόντας χρυσέας· ἐπεὶ ἐσθῆτός γε ποικίλης λόγος ἐγένετο ἐδεῖς. ἐνθαῦτα πολλὰ μὲν κλέποντες ἐπώλεον πρὸς τὰς Αἰγινήτας οἱ εἰλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτέων ἐκ οἷά τε ἦν κρύψαι· ὥςτε Αἰγινήτησι οἱ μεγάλοι πλοῦτοι ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγένοντο, οἱ τὸν χρευστὸν, ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν, παρὰ τῶν εἰλωτέων ἀνέοντο. Συμφορήσαντες δὲ τὰ χρήματα, καὶ δεκάτην ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ' ἧς ὁ τρίπους ὁ χρύσεος

4 Εἰλωτας,] "Quod erat peculiare fervorum Lacedæmoniorum nomen; quod & paulo post & aliis variis locis observandum".

χρύσεος ἀνελίθη, ὃ ἐπὶ τοῦ τρικάρηνος ὄφρος τοῦ χαλ-
 κέου ἐπεσεῶς ἄσχιςα τῷ βωμῷ. καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ
 θεῷ ἐξελόντες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέ-
 θηκαν· καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ' ἧς ἐπιδάπηχυν
 χάλκεος Ποσειδέων ἐξεγένετο. ταῦτα ἐξελόντες, τὰ
 λοιπὰ διαιρέοντο καὶ ἔλαβον ἕκαστοι, τῶν ἀξιοὶ ἔσαν,
 καὶ τὰς παλλακὰς τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσόν, καὶ
 τὸν ἄργυρον, καὶ ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια.
 ὅσα μὲν νυν ἐξαίρετα τοῖσι ἀριεύσασι αὐτέων ἐν
 Πλαταιῇσι ἐδόθη, ἐ λέγεται πρὸς ἑδαμῶν, δοκέω
 δ' ἐγώ γε καὶ τέτοισι δοθῆναι. Πausανίη δὲ πάν-
 τα δέκα ἐξαιρέθη τε καὶ ἐδόθη, γυναῖκες, ἵπποι, τά-
 λαντα, κάμηλοι, ὥς δὲ αὐτως καὶ ἄλλα χρήματα.
 Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι, ὥς Ξερξῆς φεύγων ἐκ
 τῆς Ἑλλάδος, Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλί-
 ποι τὴν ἐωῦτ'· Pausανίην ὦν ὀρέοντα τὴν Μαρδονίαν
 κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπετάσμασι
 ποικίλοισι κατεσκευασμένην, κελεῦσαι τὲς τε ἀρ-
 τοκόπας καὶ τὲς ὀψοποιὰς κατὰ ταῦτά καθὼς Μαρ-
 δονίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν. ὥς δὲ κελευόμενοι ἔ-
 τοι ἐποίησαν ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν Pausανίην ἰδόντα
 κλίνας τε χρυσέας καὶ ἀργυρέας⁵ εὖ ἐσφωμένους, καὶ
 τραπέζας χρυσέας καὶ ἀργυρέας, καὶ παρασκευὴν
 μεγαλοπρεπέα τῷ δείπνῳ, ἐκπλαγέντα τὰ προ-
 κείμενα ἀγαθὰ, κελεῖται ἐπὶ γέλωτι τὲς ἐωῦτοῦ
 διηκόνες παρασκευάσαι Λακωνικὸν⁶ δεῖπνον. ὥς δὲ
 τῆς θοίνης ποιηθείσης ἦν πολλὸν τὸ μέσον, τὸν
 Pausανίην γελάσαντα μεταπέμψασθαι τῶν Ἑλ-
 λήνων τὲς στρατηγὰς συνελθόντων δὲ τετέων, εἶπαι
 τὸν

5 "Vallam apparet verba qua in vulg. edit. defunt legisse, vi-
 delicet" εὖ ἐσφωμένους, καὶ τραπέζας χρυσίας καὶ ἀργυρίας, quae
 & in nostris veteribus codicibus habentur".

6 Quum autem haec caena instructa longo intervallo ab illa fu-
 peraretur, ibi eundem cachinnum.

τὸν Πausανίην, δεικνύντα ἐς ἑκατέρην τοῦ δείπνου
τὴν παρασκευὴν, “ Ἄνδρες Ἕλληνες, τῶνδε εἵνεκα
“ ἐγὼ ὑμέας συνήγαγον, βερόμενος ὑμῖν τῷδε τῷ
“ Μήδων βασιλῆος τὴν ἀφροσύνην δεῖξαι· ὅς τοιήν-
“ δε δίαίτιαν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω οἷζυρὴν ἔ-
“ χοντας ἀπαιρησόμενος”.

γ Γεγραπται, ἡγμόνος.

ΟΙ
ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ ΛΟΓΟΙ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΝ

ΚΑΙ

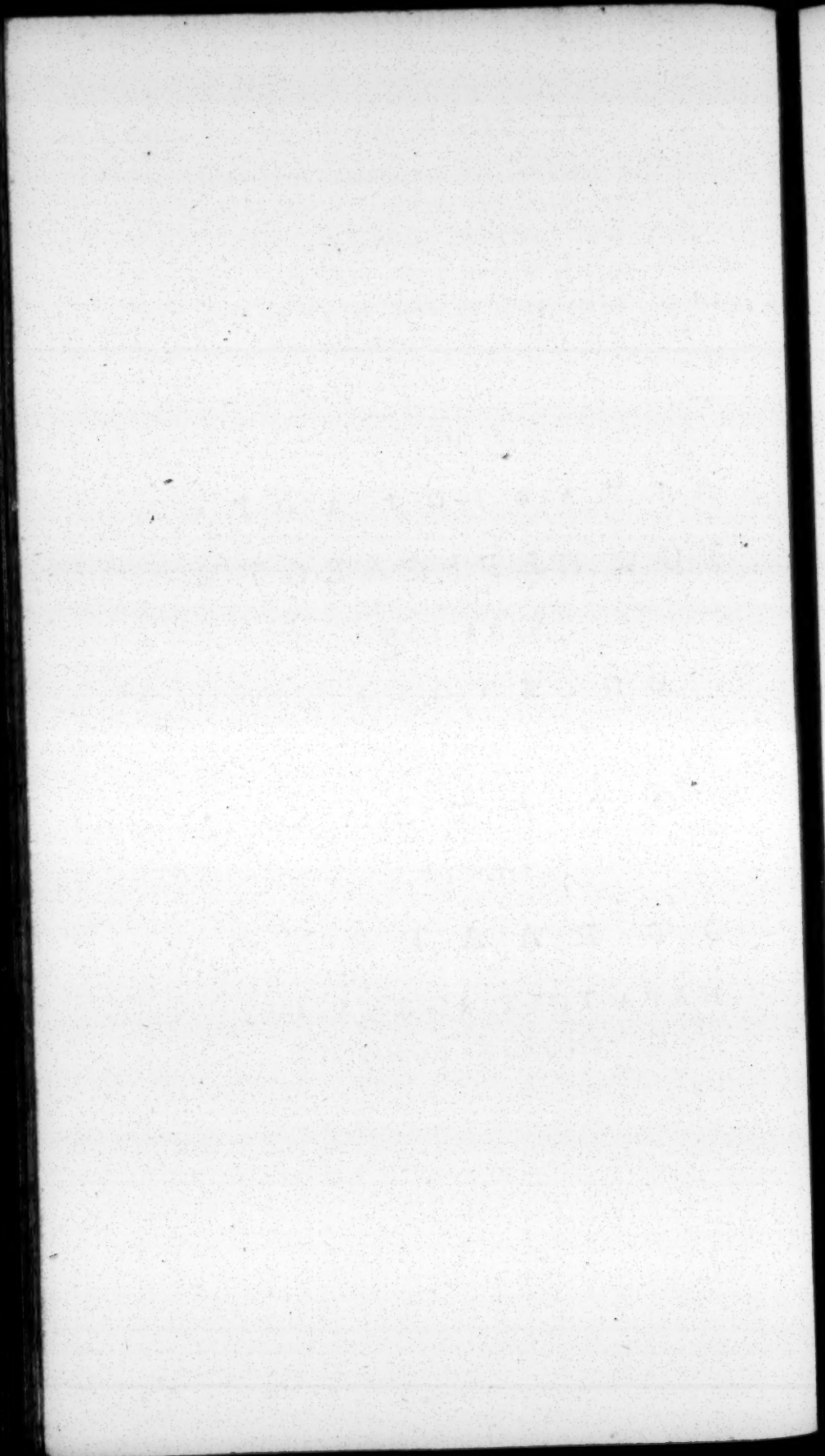
ΤΟΥ ΑΥΣΙΟΥ

ΕΤΙ ΔΕ

ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

Υ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ]

Τ Ο Υ Λ Ο Γ Ο Υ Ε Π Ι Τ Α Φ Ι Ο Υ,

Τ Ο Υ Π Ε Ρ Ι Κ Λ Ε Ο Υ Σ.

Θεκυδ. Συγγρ. Β. λδ'.

ΕΝ δὲ τῷ αὐτῷ χειμῶνι, οἱ Ἀθηναῖοι τῷ πατρίῳ νόμῳ χρώμενοι, δημοσίᾳ ταφὰς ἐποιήσαντο τῶν ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ πρῶτον ἀποθανόντων, τρόπῳ τοιῷδε. τὰ μὲν ὅσα προτίθενται τῶν ἀπογενομένων, πρότεῖρα σκηνὴν ποιήσαντες, καὶ ἐπιφέρει τῷ αὐτῷ ἕκαστος ἢν τι βέλῃται. ἐπειδὴν δὲ καὶ ἡ ἐκφορὰ ἢ, λάρνακας κυπαρισσίνας ἀγυσιν ἀμαξαι, φυλῆς ἑκάστης μίαν. ἔνესι δὲ καὶ τὰ ὅσα ἥς ἕκαστος ἦν φυλῆς. μία δὲ κλίνη κενὴ φέρεται ἐςρωμένη τῶν ἀφανῶν, οἳ ἂν μὴ εὐρεθῶσιν ἐς ἀναίρεσιν. ξυνεκρέρει δὲ ὁ βελόμενος καὶ ἄσων καὶ ξένων. καὶ γυναῖκες πάρεσιν αἱ προσήκουσαι ἐπὶ τὸν τάφον, ὀλοφυρομέναι. τιθέασιν ἔν ἐς τὸ δημόσιον σῆμα, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῷ καλλίστῃ προασεῖ τῆς πόλεως. (καὶ αἰεὶ ἐν αὐτῷ θάπτουσι τὸς ἐκ τῶν πολέμων, πλήν γε τὸς ἐν Μαραθῶνι. ἐκείνων δὲ διαπρεπῆ τὴν ἀρετὴν κρίναντες, αὐτῷ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν.) ἐπειδὴν δὲ κρύψωσι γῇ, ἀνὴρ ἡρημένος ὑπὸ τῆς πόλεως, ὃς ἂν γνώμῃ τε δοκῇ μὴ ἀξύνετος εἶναι, καὶ ἀξιώ-

ματι πρόηκη, λέγει ἐπ' αὐτοῖς ἔπαινον τὸν πρέπον-
τα· μετὰ δὲ τῷτο ἀπέρχονται. ᾧδε μὲν θάπ-
τουσι. καὶ διὰ παντὸς τῷ πολέμῳ, ὅποτε ξυμβαίη
αὐτοῖς, ἐχρῶντο τῷ νόμῳ. ἐπὶ δ' ἐν τοῖς πρώτοις
τοῖσδε Περικλῆς ὁ Ξανδίππῃς ἠρέθη λέγειν. καὶ
ἐπειδὴ καιρὸς ἐλάμβανε, προελθὼν ἀπὸ τῷ σήμα-
τος ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν πεποιημένον, ὅπως ἀκούσῃο ὡς
ἐπιπλεῖσον τῷ ὁμίλῳ, ἔλεγε τοιάδε.

Ο ΤΟΥ

Π Ε Ρ Ι Κ Λ Ε Ο Υ

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

ΟΙ μὲν πολλοὶ τῶν ἐνθάδε ἤδη εἰρηκότων ἐπαι-
 νῶσι τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε·
 ὡς καλὸν ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων θάπτομένοις
 ἀγορεύεσθαι αὐτόν. ἐμοὶ δ' ἂν ἀρκῦν ἐδόκει εἶναι,
 ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργῳ γενομένων, ἔργῳ καὶ δηλῶσ-
 θαι τὰς τιμὰς, οἷα καὶ νῦν περὶ τὸν τάφον τόνδε
 δημοσίᾳ παρασκευασθέντα ὁρᾶτε· καὶ μὴ ἐν ἐνὶ ἀν-
 δρὶ πολλῶν ἀρετὰς κινδυνεύεσθαι, εὖ τε καὶ χεῖρον
 εἰπόντι πισευθῆναι. χαλεπὸν γὰρ τὸ μετρίως εἰ-
 πεῖν, ἐν ᾧ μάλιστα καὶ ἡ δόκησις τῆς ἀληθείας βε-
 βαίϋται. ὅ, τε γὰρ ξυνειδώς καὶ εὖ τις ἀκροατῆς
 τάχ' ἂν τι ἐνδεεσέως πρὸς ἃ βέλεται τε καὶ ἐπί-
 σαται νομίσειε δηλῶσθαι· ὅ, τε ἄπειρος, ἔστιν ἃ καὶ
 πλεονάζεσθαι, διὰ φθόνον, εἴ τι ὑπὲρ τὴν ἑαυτοῦ
 φύσιν ἀέκοι. μέχρι γὰρ τῆδε ἀνεκτοὶ οἱ ἔπαινοί· εἴ-
 σι περὶ ἐτέρων λεγόμενοι, ἐς ὅσον ἂν καὶ αὐτὸς ἑκα-
 στος οἴηται ἰκανὸς εἶναι δεῖσθαι τι ὧν ἤκεσε· τῷ
 δὲ ὑπερβάλλοντι αὐτῶν φθονῶντες, ἤδη καὶ ἀπιστεῖ-
 σιν. Ἐπειδὴ δὲ τοῖς πάλαι ἔτως ἐδοκιμάσθη ταῦ-
 τα καλῶς ἔχειν, χρὴ καὶ ἐμὲ ἐπόμενον τῷ νόμῳ,
 πειρᾶσθαι ὑμῶν τῆς ἐκάστου βελησιεώς τε καὶ δόξης
 τυχεῖν ὡς ἐπιπλήξον.

Αρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν προγόνων πρῶτον· δίκαιον
 γὰρ αὐτοῖς καὶ πρέπον δὲ ἅμα ἐν τῷ τοιῷδε τὴν
 τιμὴν ταύτην τῆς μνήμης δίδοσθαι. τὴν γὰρ χώ-
 ραν αἰεὶ οἱ αὐτοὶ οἰκῦντες, διαδοχῇ τῶν ἐπιγιγνο-
 μένων μέχρι τῆδε ἐλευθέραν δι' ἀρετὴν παρέδωκαν.
 καὶ ἐκεῖνοί τε ἄξιοι ἐπαίνου, καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ πα-
 τέρες ἡμῶν. κλησάμενοι γὰρ πρὸς οἷς ἐδέξαντο ὅσων
 ἔχομεν ἀρχῶν, ἐκ ἀπόνως ἡμῖν τοῖς νῦν προσκατέλι-
 πον. τὰ δὲ πλέω αὐτῆς αὐτοὶ ἡμεῖς οἶδε, οἱ νῦν ἔτι
 ὄντες μάλιστα ἐν τῇ καθεστηκυῖᾳ ἡλικίᾳ ἐπνυξήσα-
 μεν, καὶ τὴν πόλιν τοῖς πᾶσι παρσκευάσαμεν καὶ
 ἐς πόλεμον καὶ ἐς εἰρήνην αὐταρκεςάτην. ὣν ἐγὼ
 τὰ μὲν κατὰ πολέμους ἔργα, οἷς ἕκαστα ἐκτίσθη,
 ἢ εἴτι αὐτοὶ ἢ οἱ πατέρες ἡμῶν Βάρβαρον ἢ Ἑλ-
 ληνα πόλεμον ἐπιόντα προθύμως ἡμυνάμεθα, μα-
 κρηγορεῖν ἐν εἰδόσιν ἐβλόμενος, εἰσώ. ἀπὸ δὲ οἷας
 τε ἐπιηθεύσεως ἤλθομεν ἐπ' αὐτὰ, καὶ μεθ' οἷας
 πολιτείας, καὶ τρόπων ἐξ οἷων μεγάλα ἐγένετο, ταῦ-
 τα δηλώσας πρῶτον, εἶμι καὶ ἐπὶ τὸν τῶνδε ἐπαι-
 νον, νομίζων ἐπὶ τε τῷ παρόντι ἐκ αὖ ἀπρεπῆ
 λεχθῆναι αὐτὰ, καὶ τὸν πάντῃ ὁμιλον καὶ ἀσῶν καὶ
 ξένων ζύμφορον εἶναι αὐτῶν ἐπακῆσαι.

Χρώμεθα γὰρ πολιτείᾳ ἐζηλότης τὸς τῶν πέλας
 ἴσους, παράδειγμα δὲ αὐτοὶ μᾶλλον ὄντες τισὶν, ἢ
 μιμνέμενοι ἑτέροις. καὶ ὄνομα μὲν, διὰ τὸ μὴ ἐς ὀλί-
 γους ἄλλ' ἐς πλείονας οἰκεῖν, Δημοκρατία κέκλη-
 ται. μέτεσι δὲ, κατὰ μὲν τὸς νόμους, πρὸς τὰ ἴδια
 διάφορα πᾶσι τὸ ἴσον, κατὰ δὲ τὴν ἀξίωσιν, ὥς
 ἕκαστος ἐν τῷ εὐδοκίμει, ἐκ ἀπὸ μέρους τὸ πλεῖον

ἐς τὰ κοινὰ ἢ ἀπ' ἀρετῆς προτιμᾶται· ἐδ' αὖ κα-
τὰ πένιαν, ἔχων δὲ τι ἀγαθὸν δρᾶσαι τὴν πό-
λιν, ἀξιώματος ἀφανεία κεκάλυται. ἐλευθέρως δὲ τὰ
τε πρὸς τὸ κοινὸν πολιτεύομεν, καὶ ἐς τὴν πρὸς ἀλ-
λήλους τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιηδευμάτων ὑποψίαν, ἐ-
δί' ὀργῆς τὸν πέλας, εἰ καθ' ἡδονὴν τι δρᾷ, ἔχον-
τες, ἐδὲ ἀζημίους μὲν, λυπηράς δὲ τῇ ὀφει, ἀχ-
θιδόνας, προσιδέμενοι. ἀνεπαχθῶς δὲ τὰ ἴδια
προσομιλῶντες, τὰ δημόσια διὰ δέος μάλιστα ἐ πα-
ρανομῶμεν, τῶν τε αἰεὶ ἐν ἀρχῇ ὄντων ἀκροάσει, καὶ
τῶν νόμων, καὶ μάλιστα αὐτῶν ὅσοι τε ἐπ' ὠφελείᾳ
τῶν ἀδικημένων κεῖνται, καὶ ὅσοι ἀγραφοὶ ὄντες
αἰσχύνῃν ὁμολογουμένην φέρουσι.

Καὶ μὴν καὶ τῶν πόνων πλείστας ἀναπαύλας τῇ
γνώμῃ ἐπορίσαμεθα, ἀγῶσι μὲν γε καὶ θυσίαις δι-
ετησίοις νομίζοντες, ἰδίαις δὲ κατασκευαῖς εὐπρεπέ-
σιν, ὧν καθ' ἡμέραν ἡ τέρψις τὸ λυπηρὸν ἐκπλήσ-
σει. ἐπεισέρχεται δὲ διὰ μέγεθος τῆς πόλεως ἐκ
πάσης γῆς τὰ πάντα· καὶ ξυμβαίνει ἡμῖν μη-
δὲν οἰκειότερα τῇ ἀπολαύσει τὰ αὐτῇ ἀγαθὰ γιγ-
νόμενα καρπῆσθαι, ἢ καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώ-
πων.

Διαφέρομεν δὲ καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις
τῶν ἐναντίων τοῖσδε. τὴν τε γὰρ πόλιν κοινὴν πα-
ρέχομεν, καὶ ἐκ ἑσιν ὅτε ξηνηλασίαις ἀπείργομέν
τινα ἢ μαθημάτων, ἢ θεάματος, ὃ μὴ κρυφθὲν ἄν-
τις τῶν πολεμίων ἰδὼν ὠφελιθεῖη. πισεύοντες ἔ ταῖς
παρασκευαῖς τοπλέον καὶ ἀπάταις, ἢ τῷ ἀφ' ἡ-
μῶν αὐτῶν ἐς τὰ ἔργα εὐψύχα. Καὶ ἐν ταῖς παι-
δείας,

δείαις, οἱ μὲν ἐπιπόνῳ ἀσκήσει, εὐθύς νέοι ὄντες, τὸ ἀνδρεῖον μετέρχονται· ἡμεῖς δὲ, ἀνειμένως διαιτάμενοι, ἔδὲν ἥσσον ἐπὶ τῆς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωρεῖμεν. τεκμήριον δ' ἐστὶ γὰρ Λακεδαιμόνιοι καὶ ἑκάστος, μετὰ πάντων δ' ἐς τὴν γῆν ἡμῶν στρατεύουσι· τὴν τε τῶν πέλας αὐτοῖς ἐπελθόντες, ἔχουσιν ὡς ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ τῆς περὶ τῶν οἰκείων ἀμυνόμενους μαχόμενοι ταπλείῳ κρατῶμεν. ἀθρόα τε τῇ δυνάμει ἡμῶν ἑδείς πῶ πολέμιος ἐνέτυχε, διὰ τὴν τῆς ναυτικῆς τε ἅμα ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἐν τῇ γῇ ἐπὶ πολλὰ ἡμῶν αὐτῶν ἐπίπεμψιν. ἦν δ' ἐπεὶ μορίῳ τινὶ προσμίζωσι, κρατήσαντες τε τινὰς ἡμῶν, πάντας αὐχῆσιν ἀπεῶσθαι, καὶ νικηθέντες, ὑφ' ἀπάντων ἡσῆσθαι. καίτοι εἰ βραδυμία μᾶλλον ἢ πόνων μελέτη, καὶ μὴ μετὰ νόμων τοπλεῖον ἢ τρόπων ἀνδρείας ἐθέλοιμεν κινδυνεύειν, περιγίγνεται ἡμῖν τοῖς τε μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκαμνεῖν, καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθεῖσι, μὴ ἀτολμοτέρους τῶν αἰεὶ μοχθέντων φαίνεσθαι.

Καὶ ἐν τε τέτοις τὴν πόλιν ἀξίαν εἶναι θαυμάζεσθαι, καὶ ἔτι ἐν ἄλλοις. φιλοκαλῶμεν τε γὰρ μετ' εὐτελείας, καὶ φιλοσοφῶμεν ἄνευ μαλακίας· πλεονεξίᾳ τε ἔργῳ μᾶλλον ἐν καιρῷ ἢ λόγῳ κόμπῳ χράμεθα· καὶ τὸ πένεσθαι ἐχ' ὁμολογεῖν τινὶ αἰσχρὸν, ἀλλὰ μὴ διαφεύγειν ἔργῳ, αἰσχρόν. ἐνὶ τε τοῖς αὐτοῖς οἰκείων ἅμα καὶ πολιτικῶν ἐπιμέλεια, καὶ ἐπ' ἑτέροις πρὸς ἔργα τετραμμένοις, τὰ πολιτικὰ μὴ ἐνδεῶς γινῶναι. μόνοι γὰρ τὸν τε μηδὲν τῶνδε μετέρχοντα, ἐκ ἀπράγμονα ἀλλ' ἀχρεῖον νομίζομεν· καὶ αὐτοῖς ἥτοι κρῖνομεν γε ἢ ἐνθυμέμεθα ὁρῶντες

τὰ πράγματα, ἔ τες λόγους τοῖς ἔργοις βλάβην ἡ-
γούμενοι, ἀλλὰ μὴ προδιδάχθῃναι μᾶλλον λόγῳ
πρότερον ἢ ἐπὶ αὐτῷ δεῖ ἔργῳ ἐλθεῖν. Διαφερόντως
γὰρ δὴ καὶ τόδε ἔχομεν, ὥς τολμᾶν τε οἱ αὐ-
τοὶ μάλιστα, καὶ περὶ ὧν ἐπιχειρήσομεν, ἐκλογίζεσ-
θαι. ὁ τοῖς ἄλλοις ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς
δὲ ὄκνον φέρει. κράτιστοι δ' αὖ τὴν ψυχὴν δικαίως
κριθεῖν οἱ τὰ τε δεινὰ καὶ ἡδέα σαφέςατα γιγ-
νώσκοντες, καὶ διὰ ταῦτα μὴ ἀποτρεπόμενοι ἐκ τῶν
κινδύνων. Καὶ τὰ ἐς ἀρετὴν ἠναντιώμεθα τοῖς πολ-
λοῖς· ἔ γὰρ πᾶσχοντες εὖ, ἀλλὰ δρῶντες, κλῶμε-
θα τὲς φίλους. βεβαιότερος δὲ ὁ δράσας τὴν χά-
ριν, ὥς ὀφειλομένην δι' εὐνοίας ᾧ δέδωκε σῶζειν· ὁ
δ' ἀντοφείλων, ἀμειλύτερος, εἰδὼς ἐκ ἐς χάριν, ἀλλ'
ἐς ὀφείλημα τὴν ἀρετὴν ἀποδώσων. καὶ μόνοι ἔ τῃ
ὑμμέροντος μᾶλλον λογισμῷ, ἢ τῆς ἐλευθερίας τῷ
πιστῷ ἀδεῶς τινὰ ὠφελεῖμεν.

Εὐνεχὸν τε λέγω, τὴν τε πᾶσαν πόλιν τῆς Ἑλ-
λάδος παίδευσιν εἶναι, καὶ καθ' ἑκάστον δοκεῖν αὖ
μοι τὸν αὐτὸν ἄνδρα παρ' ἡμῶν ἐπὶ πλεῖς εἶδη,
καὶ μετὰ χαρίτων μάλισ' αὖ εὐτραπέλως τὸ σῶμα
αὐτάρκες παρέχεσθαι. καὶ ὥς ἔ λόγων ἐν τῷ πα-
ρόντι κόπος τάδε μᾶλλον ἢ ἔργων ἐστὶν ἀλήθεια,
αὕτη ἢ δύναμις τῆς πόλεως, ἣν ἀπὸ τῶνδε τῶν
τρόπων ἐκτησάμεθα, σημαίνει. μόνη γὰρ τῶν νῦν
ἀκοῆς κρείστων ἐς πείραν ἔρχεται, καὶ μόνη οὔτε
τῷ πολέμῳ ἐπελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει ὑφ' οἷον
κακοπαθεῖ, οὔτε τῷ ὑπηκόῳ κατὰμεμψιν ὥς ἔχ
ὑπ' ἀξίων ἄρχεται. μετὰ μεγάλων δὲ σημείων καὶ
ἔ δήτοι ἀμάρτυρόν γε τὴν δύναμιν παρασχόμενοι,
τοῖς

τοῖς τε νῦν καὶ τοῖς ἔπειτα θαυμασθисόμεθα· καὶ ἔδ' ἐν προσδεόμενοι ἔτε Ὀμήρου ἐπαινέτε, ἔτε ὅσις ἔπεισι μὲν τοιαυτικά τέρψει, τῶν δ' ἔργων τὴν ὑπόνοιαν ἢ ἀλήθεια βλάβει· ἀλλὰ πᾶσαν μὲν θάλασσαν καὶ γῆν ἐσβαλὼν τῇ ἡμετέρᾳ σόλμῃ καταναγκάσαντες γενέσθαι, πανταχῶς δὲ μνημεῖα κακῶν τε καὶ ἀγαθῶν αἰδία ζυγκατοικίσαντες. περὶ τοιαύτης ἔν πόλεως οἶδε τε γενναίως, δίκαιῶντες μὴ ἀφαιρέσθηναι αὐτήν, μαχόμενοι ἐτελεύτησαν, καὶ τῶν λειπομένων πάντα τινὰ εἰκὸς ἐθέλειν ὑπὲρ αὐτῆς κάμνειν.

Διὸ δ' ἡ καὶ ἐμήκυνα τὰ περὶ τῆς πόλεως, διδασκαλίαν τε ποιόμενος μὴ περὶ ἴσου ἡμῖν εἶναι τὸν ἄγωνα καὶ οἷς τῶνδε μηδὲν ὑπάρχει ὁμοίως, καὶ τὴν εὐλογίαν ἅμα ἐφ' οἷς νῦν λέγω φανεράν σημείους καθιστάς. καὶ εἴρηται αὐτῆς τὰ μέγιστα. ἃ γὰρ τὴν πόλιν ὕμνησα, αἱ τῶνδε καὶ τῶν τοιῶνδε ἀρεταῖ ἐκόσμησαν· καὶ ἐκ αὐτῶν πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων ἰσόρροπος, ὥσπερ τῶνδε, ὁ λόγος τῶν ἔργων φανείη. δοκεῖ δὲ μοι δηλῶν ἀνδρὸς ἀρετὴν, πρώτη τε μνηύσα, καὶ τελευταία βεβαιῶσα, ἡ νῦν τῶνδε καλασροφία. καὶ γὰρ τοῖς τᾶλλα χείροσι δίκαιον τὴν ἐς τὰς πολέμους ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀνδραγαθίαν προτίθεσθαι. ἀγαθῶ γὰρ κακὸν ἀφανίσαντες, κοινῶς μᾶλλον ὠφέλησαν, ἢ ἐκ τῶν ἰδίων ἐβλάψαν. τῶνδε δὲ ἔτε πλέτε τις τὴν ἔτι ἀπόλαυσιν προτιμήσας ἐμαλακίσθη, ἔτε πείρας ἐλπίδι, ὥς καὶ ἔτι διαφυγὼν αὐτὴν πλεκτήσειεν, ἀναβολὴν τῷ δεινῷ ἐποίησατο· τὴν δὲ τῶν ἐναντίων τιμωρίαν ποθεινοτέραν αὐτῶν λαβόντες, καὶ κινδύνων ἅμα τόνδε κάλλιστον

κἀλλισον νομίσαντες, ἠβελήθησαν μετ' αὐτῆς τὲς μὲν τιμωρεῖσθαι, τῶν δὲ ἐφίεσθαι· ἐλπίδι μὲν τὸ ἀφανὲς τῆς καθορῶσαι ἐπιτρέψαντες, ἔργῳ δὲ περὶ τῆς ἡδὴ ὀρωμένων σφίσιν αὐτοῖς ἀξιῶντες πεποιθέναι· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀμύνεσθαι καὶ παθεῖν, μᾶλλον ἠγασάμενοι, ἢ τῷ ἐνδόντες σώζεσθαι, τὸ μὲν αἰσχροὺς τῆς λόγῳ ἔφυγον, τὸ δ' ἔργῳ τῷ σώματι ὑπέμειναν, καὶ δι' ἐλαχίστου καιρῷ τύχης ἅμα ἀκμῇ τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τῆς δέου ἀπηλλάγησαν.

Καὶ οἷδε μὲν προσηκόντως τῇ πόλει τοιοῖδε ἐγένοντο· τὲς δὲ λοιπὰς χρὴ ἀσφαλεσέραν μὲν εὐχέσθαι, ἀτολμοτέραν δὲ μηδὲν ὀξιοῦν τὴν ἐς τὲς πολέμιους διάνοιαν ἔχειν, σκοπεῖντας μὴ λόγῳ μόνῳ τὴν ὠφέλειαν· ἢν ἂν τις πρὸς ἑδὲν χεῖρον αὐτὴς ὑμᾶς εἰδότες μηκύνει, λέγων ὅσα ἐν τῷ τὲς πολέμιους ἀμύνεσθαι ἀγαθὰ ἔνεσιν· ἀλλὰ μᾶλλον τὴν τῆς πόλεως δύναμιν καθ' ἡμέραν ἔργῳ θεωμένους καὶ ἐρασὰς γιγνομένους αὐτῆς· καὶ ὅταν ὑμῖν μεγάλη δόξη εἶναι, ἐνθυμεμένοις ὅτι τολμῶντες, καὶ γιγνώσκοντες τὰ δέοντα, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις αἰσχυρόμενοι ἄνδρες αὐτὰ ἐκτήσαντο· καὶ ὁπότε καὶ πείρα τε σφαλείησαν, ἔκκευ καὶ τὴν πόλιν γε τῆς σφειέρας ἀρετῆς ἀξιῶντες σερίσκειν, κἀλλισον δὲ ἔρανον αὐτῇ προΐέμενοι· κοινῇ γὰρ τὰ σώματα διδύντες, ἰδίᾳ τὸν ἀγίρων ἔπαινον ἐλάμβανον, καὶ τὸν τάφον ἐπισημότατον, ἐκ ἐν ᾧ κεῖνται μᾶλλον, ἀλλ' ἐν ᾧ ἢ δόξα αὐτῶν παρὰ τῷ ἐντυχόντι αἰεὶ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ καιρῷ ἀείμνηστος καταλείπεται· ἀνδρῶν

δρῶν γὰρ ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος, καὶ ἔσθλην
μόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σημαίνει ἐπιγραφὴν, ἀλλὰ καὶ ἐν
τῇ μὴ προσηκῶσιν ἀγραφὸς μνήμη παρ' ἐκάστῳ τῆς
γνώμης μᾶλλον ἢ τῷ ἔργῳ ἐνδαιτυνᾶται. ὅς τῶν ὑ-
μεῖς ζηλώσαντες, καὶ τὸ εὐδαιμον, τὸ ἐλεύθερον,
τὸ δὲ ἐλεύθερον, τὸ εὐψυχον κρίναντες, μὴ περιο-
ρᾶσθε τὰς πολεμικὰς κινδύνους. ἔτι γὰρ οἱ κακοπρα-
γῶντες δικαιότερον ἀφειδοῖεν ἂν τὰ βίαια, οἷς ἐλπίς
ἐκ ἑσ' ἀγαθῶν, ἀλλ' οἷς ἢ ἐναντία μεταβολὴ ἐν τῷ
ζῆν ἔτι κινδυνεύεται, καὶ ἐν οἷς μάλιστα μεγάλα τὰ
διαφέροντα, ἢν τι πλῆσιωσιν. ἀλγεῖνοι γὰρ ἂν-
δρεί γε φρόνημα ἔχοντι ἢ ἐν τῷ μετὰ τῷ μαλα-
κισθῆναι κἀκωσις, ἢ ὁ μετὰ ῥώμης καὶ κοινῆς ἐλ-
πίδος ἅμα γινόμενος ἀναίσθητος θάνατος.

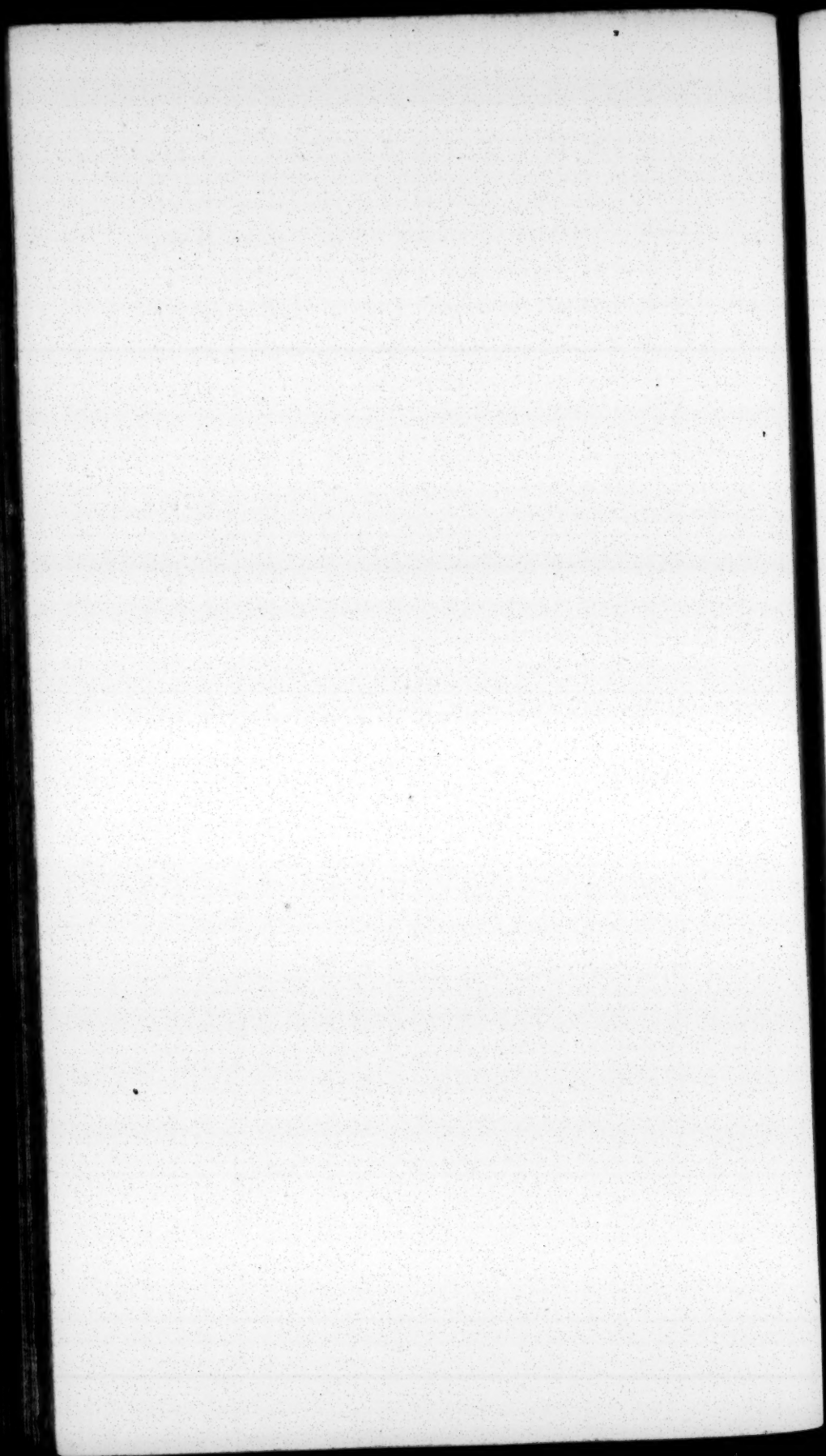
Διόπερ καὶ τὰς τῶνδε νῦν τοκέας, ὅσοι πάρες, ἐκ
ὀλοφύρομαι μᾶλλον ἢ παραμυθήσομαι. ἐν πολυτρό-
ποις γὰρ ξυμφοραῖς ἐπίσανται τραφέντες. τὸ δ'
εὐτυχές, οἱ ἂν τῆς εὐπρεπεστάτης λάχωσιν, ὥστε
οἶδε μὲν νῦν, τελευτῆς, ὑμεῖς δὲ λύπης· καὶ ἐν
οἷς ἐνευδαιμονῆσαι τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ ἐντελευ-
τῆσαι ξυνεμετρήθη. χαλεπὸν μὲν ἔν οἶδα πείθειν
ὄν, ὧν καὶ πολλάκις ἔξετε ὑπομνήματα ἐν ἄλλων εὐ-
τυχίαις, αἷς ποτὲ καὶ αὐτοὶ ἠγάλλεσθε· καὶ λύπη
ἐκ ὧν ἂν τις μὴ πειρασάμενος ἀγαθῶν σερίσκηται,
ἀλλ' ἔτι ἂν ἐθὰς γενόμενος ἀφαιρεθῇ. καρτερεῖν δὲ
χρὴ καὶ ἄλλων παίδων ἐλπίδι, οἷς ἔτι ἡλικία τεκ-
νωσιν ποιεῖσθαι. ἰδίᾳ τε γὰρ τῶν ἐκ ὄντων λήθη
οἱ ἐπιγιγνώμενοί τισιν ἔσονται· καὶ τῇ πόλει διχό-
θεν, ἐκ τε τῷ μὴ ἐρημῆσθαι, καὶ ἀσφαλείᾳ ξυν-
οίσειν. ἔτι γὰρ οἷόν τε ἴσόν τι ἢ δίκαιον βελεύεσ-
θαι

θαι οἱ ἂν μὴ καὶ παῖδας ἐκ τῷ ὁμοίου παρα-
 βαλλόμενοι κινδυνεύωσιν. ὅσοι δ' αὖ παρηβήκατε,
 τὸν τε πλείονα, κέρδος ὄν, εὐτυχεῖτε βίον· ἡγεῖσθε
 καὶ τόνδε βραχὺν ἔσεσθαι, καὶ τῇ τῶνδε εὐκλείᾳ
 κουφίσεσθε. τὸ γὰρ φιλότιμον ἀγήρων μόνον· καὶ ἐκ ἐν
 τῷ ἀχρείῳ τῆς ἡλικίας τὸ κερδαίνειν, ὥσπερ τινες φα-
 σί, μᾶλλον τέρπει, ἀλλὰ τὸ τιμᾶσθαι.

Παισὶ δ' αὖ ὅσοι τῶνδε πάρεστε, ἢ ἀδελφοῖς,
 ὁρῶ μέγαν τὸν ἀγῶνα· τὸν γὰρ ἐκ ὄντα ἅπας εἶωθεν
 ἐπαινεῖν. καὶ μόλις ἂν καθ' ὑπερβολὴν ἀρετῆς ἐχ
 ὅμοιοι ἀλλ' ὀλίγω χεῖρες κριθείητε· φθόρος γὰρ
 τοῖς ζῶσι πρὸς τὸν ἀντίπαλον· τὸ δὲ μὴ ἐμπο-
 δᾶν ἀνανταγωνίσω εὐνοία τετίμηται.

Εἰ δέ με δεῖ καὶ γυναικείας τὶ ἀρετῆς, ὅσαι νῦν
 ἐν χρεῖᾳ ἔσονται, μνησθῆναι, βραχεῖα παραινέσει
 ἅπαν σημανῶ. τῆς τε γὰρ ὑπαρχέσης φύσεως μὴ
 χείροσι γενέσθαι, ὑμῖν μεγάλη ἡ δόξα, καὶ οἷς ἂν
 ἐπ' ἐλάχισον ἀρετῆς πέρι ἢ φύγε ἐν τοῖς ἀρσεσι
 κλέος ἦ.

Εἴρηται καὶ ἐμοὶ λόγῳ κατὰ τὸν νόμον ὅσα εἴ-
 χον πρόσφορα· καὶ ἔρῳ, οἱ θαπτόμενοι, τὰ μὲν,
 ἡδὴ κεκόσμηνται· τὰ δὲ, αὐτῶν τὸς παῖδας τὸ
 ἀπὸ τῷδε δημοσίᾳ ἢ πόλιν μέχρ' ἡδὴς θρέφει,
 ὠφέλιμον σέφανον τοῖσδε τε καὶ τοῖς λειπομένοις
 τῶν τοιῶνδε ἀγῶνων προβιβαῖσα. ἅθλα γὰρ οἷς
 κεῖται ἀρετῆς μέγιστα, τοῖσδε καὶ ἄνδρες ἀριστοὶ
 πολιτεύεσι. νῦν δὲ ἀπολοφυράμενοι ὃν προσήκει ἐ-
 κάσω, ἀπιτε.

Λ Υ Σ Ι Ο Υ

ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

N 2

LYSIAS natus est A. M. 3546. Ante Christum 458. De quo sic testatur CICERO, De Orat. l. i. 118. “*Lysias* disertissimus” [Orator.] — “Egregiè subtilis atque elegans” — “Orator propè perfectus, pressus, enucleatus, limatus, grandis, incitatus, ornatus, elatus, gravis tam verbis quàm sententiis”. *Brut.* xvii. — “Acutus, facetus, brevis,” *ib.* xxxi. — “Venustissimus atque politus; nihil habet insolens aut ineptum.” *Orat.* xv.

ARGUMENTUM.

HÆC oratio habita est dum Athenienses aliquot bello cæsi humarentur, qui Corinthiis auxilium tulerant adversus Lacedæmonios. Corinthios enim priscos Lacedæmoniorum socios, ad infringendas Lacedæmoniorum vires ad defectionem sollicitatos Athenienses sibi junxerant: quos dum communi hoste oppugnatos tueri conantur, non paucos suorum amiserunt. Hâc itaque occasione oblatâ, Atheniensium gesta omni penè memoria antiquiora recenset; & enumeratis majorum pugnis, bellicæ laudis præstantiam, fortitudinem & ipsorum equitatem haud vulgariter extollit. Atque ut Græcos omnium gentium, ita Athenienses omnium Græcorum præstantissimos asserit.

Ο ΤΟΥ

Λ Τ Σ Ι Ο Τ

ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ

Λ Ο Γ Ο Σ Ε Π Ι Τ Α Φ Ι Ο Σ.

ΕΙ μὲν ἡγέμεν δῖόν τε εἶναι, ὃ παρόντες, ἐπὶ τῷδε
 τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλῶσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κει-
 μένων ἀνδρῶν ἀρετὴν, ἐμεμψάμεν ἂν τοῖς ἐπαγ-
 γείλασιν ἐπ' αὐτοῖς ἐξ ὀλίγων ἡμερῶν λέγειν. Ἐ-
 πειδὴ δὲ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ πᾶς χρόνος ἐκ
 ἱκανὸς λόγον ἴσον παρασκευάσαι τοῖς τέτων ἔργοις,
 ἰ διὰ τῆτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ προνοούμενη τῶν
 ἐνθάδε λεγόντων, ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσαξιν ποιεῖσθαι,
 ἡγούμενη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτὲς παρὰ
 τῶν ἀκυσάντων τυγχάνειν. ὅμως δὲ ὁ μὲν λόγος
 μοι περὶ τέτων, ὁ δ' ἀγὼν ἐπὶ πρὸς τὰ τέτων ἔργα,
 ἀλλὰ πρὸς τὲς πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότας. Το-
 σαύτην γὰρ ἀφθονίαν παρεσκευάσεν ἡ τέτων ἀρετὴ,
 καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις, καὶ τοῖς εἰπεῖν βεληθεῖσιν,
 ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς προτέροις, περὶ αὐ-
 τῶν εἰρησθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις παραλελειφθαι.
 ἱκανὰ

ἰ Διὰ τῆτο ἡ πόλις, &c.] Vide infra in Menexeno, ubi ἐξ ὑπογο-
 νη παντάπασιν (inquit,) ἡ αἵρεσις γέγονεν, &c. ex hac igitur tem-
 poris exiguitate occasionem captat Lyfias auditores suos προπα-
 ρά quādam afficiendi, quod magis placeat oratio, supra spem bona.

ἰκανὰ δὲ καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ² ἐξῆν εἰπεῖν. "Ου-
τε γὰρ γῆς ἀπειροί, ὅτε θαλάττης ἐδεμιάς, παντα-
χῆ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, οἱ τὰ αὐτῶν
πενθόντες κακὰ, τὰς τέτων ἀρετὰς ὑμνῶσι.

Πρῶτον μὲν ἔν τες παλαιὰς κινδύνους τῶν προ-
γόνων δίδειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβόν. "Αξιον
γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ κείνων μεμνησθαι, ὑμνῶντας
μὲν ἐν ταῖς ὥδαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀ-
γαθῶν ³ γνώμας, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς
τοιούτοις, παιδεύοντάς δ' ἐν τοῖς τεθνεώτων ⁴ λό-
γοις τοὺς ζῶντας. ⁵ Ἀμαζόνες ⁶ μὲν γὰρ, Ἄρεος
μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυγατέρες, οἰκῆσαι δὲ ⁷ πα-
ρὰ τὸν Θερμῶδοντα ποταμὸν, μόναι δὲ ὥπλισμέ-
ναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτάς, πρῶται δὲ τῶν πάν-
των ἐφ' ἵππους ἀναβάσσαι, οἷς ἀνελπίσως, δι' ἀπει-
ρίαν τῶν ἐναντίων, ἤρην μὲν τὲς φεύγοντας, ἀπέ-
λειπον δὲ τὲς διώκοντας· ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν
εὐφυχίαν μᾶλλον ἄνδρες, ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖ-
κες. Πλέον γὰρ ἐδόκεν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς
διαφέρειν, ἢ ταῖς ἰδέαις ἐλλείπειν. Ἀρχεσθαι δὲ
πολλῶν

² Antonius Muretus pro ἐξῆν legendum putat ἐξῆναι.

³ In Editione Stephani legitur, in margine, μνήμας pro γνώ-
μας.

⁴ Ibid. pro λόγοις, ἔργοις. Sed λόγοις Antonius Muretus addi
vult articulum τῶν, cui lectioni subsequens clausula fidem facit,
ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι.

⁵ Ἀμαζόνες μὲν γὰρ, &c. Amazonici belli causa (ut Justinus ex
Trogo refert) raptus fuit Hippolytæ Orithyïæ fororis, & Antiopæ
reginarum Amazonum. Quod videre est Justin. lib. ii.

⁶ Μὲν.] Antonius Muretus illud μὲν delendum censet.

⁷ Παρὰ τὸν Θερμῶδοντα ποταμὸν.] Thermodon fluvius Themis-
cyræ (quæ est regiuncula Cappadociæ contermina) Amazonum cæ-
dibus nobilitatus; ut VIRG. Æneid. xi.

"Quales Threicia cum flumina Thermodontis
Pulsant, & pietis bellantur Amazones armis".

πολλῶν ἔθνων, καὶ ἔργῳ μὲν 8 τὰς περὶ αὐτὰς καταδεδουλωμένοι, λόγῳ δὲ περὶ τῆςδε τῆς χάρας ἀκέκσαι κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ μεγάλης ἐλπίδος χάριν, παραλαβῆσαι τὰ μαχιμώτατα τῶν ἔθνων, ἐσράτευσαν ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν. τυχεῖσαι δ' ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ὁμοίας ἐκτίσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει, καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβῆσαι, μᾶλλον ἐκ τῶν κινδύνων, ἢ ἐκ τῶν σωματῶν ἔδοξαν εἶναι γυναῖκες. Μόναίς δ' αὐταῖς ἐκ ἐξεγένετο ἐκ τῶν ἡμαρτημένων μαθήσασαι περὶ τῶν λοιπῶν ἀμεινον βουλεύσασθαι, ἐξ' οὐκαδε ἀπελθέσας ἀπαγγεῖλαι τὴν τε σφετέραν αὐτῶν δυσχίαν, καὶ τὴν τῶν ἡμετέρων προγόνων ἀρετήν. Αὐτὴ γὰρ ἀποθανεῖσαι, καὶ δεῖσαι δίκην τῆς ἀνοίας, τῆςδε μὲν τῆς πόλεως, διὰ τὴν ἀρετὴν, ἀθάνατον μνήμην ἐποίησαντο, τὴν δὲ ἐαυτῶν πατρίδα, διὰ τὴν ἐνθάδε συμφορὰν, ἀνάθυμον κατέστησαν. Ἐκεῖναι μὲν ἔν τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπιθυμήσασαι τὴν αὐτῶν δικαίως ἀπώλεσαν.

Ἀδράστε δὲ καὶ Πολυνείκης ἐπὶ Θήβας στρατευσάντων, καὶ ἡττηθέντων μάχῃ, 9 ἐκ ἐώντων τῶν Καδμείων θάπτειν τὰς νεκρὰς, Ἀθηναῖοι ἡγησάμενοι ἐκείνους μὲν, εἴ τι ἡδίκην, ἀποθανόντας δίκην ἔχειν τὴν μεγίστην, τὰς δὲ κάτω τὰ αὐτῶν ἐκομίζεσθαι, ἱερῶν δὲ οὐ μαινομένων

νων

8 Τὰς περὶ.] Legendum puto cum Antonio Mureto, τὰ περὶ αὐτὰς, ut referatur ad id quod antecessit πολλῶν ἔθνων.

9 Οὐκ ἐώντων τῶν Καδμείων θάπτειν τὰς νεκρὰς.] Athenienses prae caeteris in hoc sepulturae officioprehenduntur fuisse feduli. His nimirum tanta fuit sepulchrorum cura, ut etiam exercitus duces, qui tempestate impediti, navali pugna caesos decorare sepulchro neglexerant, capite plecterentur. Ut ex Lyfiae nostri oratione xi. in Erasthenem triginta virum discere licet.

ο Μαινομένων.] Steph. in Marg. γρ. μὴ γενομένων.

νων τὲς ἄνω θεὸς ἀσεβεῖσθαι, τὸ μὲν πρῶτον πέμψαν-
 τες ¹ κηρύκας, ἐδέοντο αὐτῶν δεῖναι τῶν νεκρῶν ἀναί-
 ρεσιν· νομίζοντες ἀνδρῶν μὲν ἀγαθῶν εἶναι ζῶντας
 τὲς ἐχθρὰς τιμωρήσασθαι, ἀπιστέων δὲ σφίσιν αὐ-
 τοῖς, ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι τὴν εὐψυχίαν
 ἐπιδείκνυσθαι. Ὅου δυνάμενοι δὲ τέτων τυχεῖν,
 ἐσράτευσαν ἐπ' αὐτὰς, ἐδεμιάς διαφορὰς πρότε-
 ρον πρὸς Καδμείας ὑπαρχέσης, ἐδὲ τοῖς ζῶσιν
 Ἀργείων χαριζόμενοι, ἀλλὰ τὲς τεθνεώτας ἐν τῷ
 πολέμῳ ἀξιοῦντες τῶν νομιζομένων τυγχάνειν, πρὸς
 τὲς ἑτέρας, ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἐκινδύνευσαν. Ὑπὲρ
 μὲν τῶν, ἵνα μηκέτι εἰς τὲς τεθνεώτας ἐξαμαρτά-
 νοντες, πλείω περὶ τὲς θεὸς ἐξυβρίσωσιν. Ὑπὲρ δὲ
 τῶν ἑτέρων, ἵνα μὴ πρότερον εἰς τὴν αὐτῶν ἀπέλ-
 θω, πατρίκι τιμῆς ἀτυχήσαντες, καὶ Ἑλληνικῆ νό-
 μι σερηθέντες καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἡμαρτηκότες. Ταῦ-
 τα διανοηθέντες, καὶ τὰς ἐπὶ τῷ πολέμῳ τύχας,
 κοινὰς ἀπάντων ἀνθρώπων νομίζοντες, πολλὰς μὲν
 πολεμίας κτώμενοι, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες σύμμα-
 χον, ἐνίκων μαχόμενοι. καὶ ἐχ' ὑπὸ τῆς τύχης ἐπαρ-
 θέντες, μείζονος παρὰ Καδμείων τιμωρίας ἐπεθύ-
 μησαν, ἀλλ' ἐκείνοις μὲν ἀντὶ τῆς ² εὐσεβείας,
 τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν ἐπεδείξαντο, αὐτοὶ δὲ λαβόν-
 τες τὰ ἄθλα ὧν περ ἔνεκα ἀφίκοντο, τὲς Ἀργεί-

ων

¹ Κηρύκας.] Hi κήρυκες, five praecones, videntur administri fuisse
 τῶν προσκυτάν; Legatorum, (qui ut scribit Jul. Pollux, lib. viii.
 Onomast. c. 11.) ἄστυλοι ἦσαν· καὶ ἐξ ἡν αὐτοῖς πανταχόσε ἀδεῶς ἵεναι.
 Ita Iliad. x. 14. & xvii. 8. jubetur Priamus ad classē Achivorum
 missus, neminem secum assumere, praeter unum tantum κήρυκα γι-
 ραίτερον, praeconem feniozem.

² Εὐσεβείας.] Mirum ni pro ἀσιθείας· video tamen in emendatis-
 simis editionibus non corrigi.

ων νεκρὸς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν 3 Ἐλευσίνι. Περὶ μὲν ἔν τῃς ἀποθάνοντας τῶν ἐπὶ αὐτῇ ἐπὶ Θήβας, τοιοῦτοι γέγονασι.

Ἐτέρῳ δὲ χρόνῳ, ἐπειδὴ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ ἀνδράπων ἠφανίσθη. οἱ δὲ παῖδες αὐτῶν ἔφευγον μὲν Ἐυρυσθέα, ἐξηλαύνοντο δὲ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, αἰσχυνομένων μὲν τοῖς ἔργοις, φοβεμένων δὲ τὴν Ἐυρυσθέως δύναμιν, ἀφικόμενοι εἰς τὴνδε τὴν πόλιν, ἰκέται 4 ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐκαθέζοντο· ἐξαίεμενος δὲ αὐτὸς Ἐυρυσθέας, Ἀθηναῖοι ἐκ ἠδέλλισαν ἐκδῆναι, ἀλλὰ τὴν Ἡρακλέους ἀρετὴν μᾶλλον ἠδύντο, ἢ τὸν κίνδυνον τὸν ἑαυτῶν ἐφοβύντο· καὶ ἠζήεν ὑπὲρ τῶν ἀσθενετέρων μετὰ τῇ δίκαιῃ διὰ ἀμάχεσθαι μᾶλλον, ἢ τοῖς δυναμένοις χαριζόμενοι τῆς ὑπὲρ ἐκείνων ἀδικημένους ἐκδῆναι. Ἐπιστρατεύσαντος δὲ Ἐυρυσθέως μετὰ τῶν ἐν ἐλείνῳ τῷ χρόνῳ Πελοπόννησον ἐχούων, ἐκ ἐγγύς τῶν δεινῶν γινόμενοι μετέγνωσαν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν εἶχον γνώμην, ἥνπερ πρότερον. Ἀγαθὸν μὲν ἐδὲν ἰδίᾳ ὑπὸ τῇ πατρὸς αὐτῶν πεπονθότες, ἐκείνους τ' ἐκ εἰδότες ὁποῖοί τινες ἄνδρες ἔσονται γινόμενοι· δίκαιον δὲ νομίζοντες εἶναι, ὃ πρότερας ἐχθρας ὑπαρχού-

σπς

3 Ἐλευσινί.] Eleusis & Eleusin, modò Lepside vocatur, civitas Atticæ vicina, non longè ab Athenis, in quâ Eleusius regnavit, quem Ceres docuisse fertur omnem agriculturam, à quo & civitas nominata est. CAR. STEPH.

4 Ἐπὶ τὸν βωμὸν, &c.] Creditur à nonnullis hoc primum ab Atheniensibus asyllum fuisse constitutum, & Asyli jus altaribus ac templis, Principumque statuis tributum, licet non omnibus. Qui ad hujusmodi templa & altaria confugiebant, inde extrahi non poterant. Quare Liv. lib. xxxv. dicit: "Eà religione, & eo jure sancto quo sunt templa, quæ Asyla Græci vocant". Vide plura EURIPID. in Supplic. Act. I.

σης πρὸς Ἑυρυσθέα, ἐδὲ κέρδας προκειμέναι, πλὴν
 δόξης ἀγαθῆς, τοσῶτον κίνδυνον ὑπὲρ αὐτῶν ἤσαν-
 το· τοὺς μὲν ἀδικημένους ἐλεῖντες, τὰς δ' ὑβρίζον-
 τας μισῶντες· καὶ τὰς μὲν καλύειν ἐπιχειροῦντες,
 τοῖς δ' ἐπικυρεῖν ἀξιοῦντες. ἡγόμενοι ἐλευθερίας μὲν
 σημεῖον εἶναι, μηδὲν ποιεῖν ἄκοντας· δικαιοσύνης δὲ,
 τοῖς ἀδικημένοις βοηθεῖν. εὐψυχίας δ', ὑπὲρ τέ-
 των ἀμφοτέρων, εἰ δέοι, μαχομένους ἀποδιήσκειν.
 Τοσῶτον δ' ἐφρόνιν ἀμφοτέροι, ἅςθ' οἱ μὲν μετ'
 Ἑυρυσθέας ἐδὲν παρ' ἐκόντων ἐζήτην εὐρίσκεισθαι,
 Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ ἡξίεν Ἑυρυσθέα αὐτὸν ἱκετεύοντα
 τὰς 5 ἱκέτας αὐτῶν ἐξελεῖν. Παραταξάμενοι δ'
 ἰδίᾳ δυνάμει τὴν ἐξ ἀπάσης Πελοποννήσου στρατιὰν
 ἐλθούσαν ἐνίκων μαχομένοι· καὶ τῶν παίδων τὰ
 μὲν σώματα εἰς ἀδείαν κατέστησαν, ἀπαλλάξαντες
 δὲ τῷ δέκῃ καὶ τὰς ψυχὰς ἠλευθέρωσαν, 6 διὰ τὴν
 τῷ πατρὸς ἀρετὴν, ἐκείνους δὲ τοῖς αὐτῶν κινδύ-
 νοις ἐσερᾶνωσαν. Τοσῶτον δὲ εὐτυχέστεροι παῖδες
 ὄντες ἐγένοντο τῷ πατρί· ὁ μὲν γὰρ, καίπερ ὢν
 ἀγαθῶν πολλῶν αἴτιος ἅπασιν ἀνθρώποις, ἐπίπο-
 νον καὶ φιλόνηκον, καὶ φιλότιμον αὐτῷ κατασῆσας τὸν
 βίον, τοὺς μὲν ἄλλους ἀδικῶντας ἐκόλασεν, Ἑυρυσ-
 θέα δὲ καὶ ἐχθρὸν ὄντα, καὶ εἰς αὐτὸν ἐξαμαρτά-
 νοντα, ἐχθρὸς τε ἦν τιμωρήσασθαι· οἱ δὲ παῖ-
 δες αὐτῷ διὰ τήνδε τὴν πόλιν τῇ αὐτῇ εἶδον ἡ-
 μέρα τήνθ' ἐαυτῶν σωτηρίαν, καὶ τὴν τῶν ἐχθρῶν
 τιμωρίαν. Πολλὰ μὲν ἔν ὑπῆρχε τοῖς ἡμετέροις
 προγόνοις

5 ἱκέτας] Steph. γρ. ἱκετιύοντας παρ' ἑαυτῶν ἑξαιτῶν, παρά-
 ταξ.

6 διὰ] Steph. γρ. διὰ τὴν Ἡρακλῆος τῷ πατρί, &c.

προγόνους μιᾷ γνώμῃ χρωμένοις περὶ τῇ δικαίᾳ διαμάχῃσθαι. ἥ τε γὰρ ἀρχὴ τῇ βίᾳ δικαία. Οὐ γὰρ, ὥσπερ οἱ πολλοὶ, πανταχόθεν συνειλεγμένοι, καὶ ἑτέρας ἐκβάλλοντες, τὴν ἀλλοτρίαν ᾤκησαν, ἀλλ' αὐτόχθονες ὄντες, τὴν αὐτὴν ἐκέκτηντο μητέρα καὶ πατρίδα. Πρῶτοι δὲ καὶ μόνοι ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκβάλλοντες τὰς παρὰ σφίσιν αὐτοῖς δυναστείας, δημοκρατίαν κατεστήσαντο, ἡγούμενοι τὴν πάντων ἐλευθερίαν, ὁμόνοιαν εἶναι μεγίστην. Κοινὰς δ' ἀλλήλοις τὰς ἐκ τῶν κινδύνων ἐλπίδας ποιήσαντες, ἐλευθέραις ταῖς ψυχαῖς ἐπολιτεύοντο, νόμῳ τὰς ἀγαθὰς τιμῶντες καὶ τὰς κακὰς κολάζοντες· ἡγησάμενοι θηρίων μὲν ἔργον εἶναι, ὑπ' ἀλλήλων βίαν κρατεῖσθαι, ἀνθρώποις δὲ προσήκειν, νόμῳ μὲν ὀρίσαι τὸ δίκαιον, λόγῳ δὲ πείσαι· ἔργῳ δὲ τέτοις ὑπηρετεῖν, ὑπὸ νόμῳ μὲν βασιλευσμένους, ὑπὸ λόγῳ δὲ διδασκομένους. Καὶ γάρτοι καὶ φύντες καλῶς, καὶ γνόντες ὅμοια, πολλὰ μὲν καλὰ καὶ θαυμαστὰ οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε κειμένων εἰργάσαντο, αἰμίμησα δὲ καὶ μεγάλα, καὶ πανταχῶς οἱ ἐξ ἐκείνων γεγονότες, τρόπαια διὰ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν κατέλιπον. Ἡ μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἀπάντων τῶν τῆς Ἑλλάδος πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διεκινδύνευσαν. Ὁ γὰρ τῆς Αἰῆς βασιλεὺς, ἐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίζων καὶ τὴν Ἑυρώπην δαλώσισθαι, ἔσειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν. Ἠγησάμενοι δὲ εἰ τήν-

δε

Ἡ μόνοι.] Steph. in margine γρ. μύριοι γὰρ ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλ., ut notavit Ant. Muretus in variis lectionibus.

δε τὴν πόλιν, ἢ ἐκῶσαν φίλην ποιήσαιντο, ἢ ἀκυσαν κατασφραγίσαιντο, ῥαδίως τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀρξέειν, ἀπέβησαν εἰς Μαραθῶνα· νομίσαντες οὕτως ἂν ἐρημοτάτες εἶναι συμμάχων τὲς Ἑλληνας εἰ, ἔτι σασιαζέσης τῆς Ἑλλάδος ὅτινι χρὴ τρίτῳ τοὺς ἐπιόντας ἀμύνασθαι, τὸν κίνδυνον ποιήσαιντο. Ἐπεὶ δ' αὐτοῖς ἐκ τῶν προτέρων ἔργων περὶ τῆς πόλεως τοιαύτη δόξα παρεισύκειν, ὥς εἰ μὲν πρότερον ἐπ' ἄλλην πόλιν ἴωσιν, ἐκείνοις καὶ Ἀθηναίοις πολεμήσοισι· προθύμως γὰρ τοῖς ἀδικομένοις ἥξεισι βοηθήσουντες· εἰ δ' ἐνθάδε πρῶτον ἀφίξονται, ἐδένας ἄλλους τῶν Ἑλλήνων τολμήσειν, ἐτέρους σώζοντας, φανεράν ἔχθραν πρὸς ἐκείνους ὑπὲρ αὐτῶν καταθέσθαι. Οἱ μὲν τοίνυν 8 ταῦτα διανοῶντο· οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι 9 ἐ λογισμῷ εἰδότες τὲς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὐκλεῆ θάνατον, ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν λόγον, ἔκ ἐφοβήθησαν τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ τῇ αὐτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐπίστευσαν. Καὶ αἰσχυρόμειροι ὅτι ἦσαν οἱ βάρβαροι αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ, ἐκ ἀνέμειναν πυθέσθαι, καὶ βοηθῆσαι τὲς συμμάχους· καὶ ὥρθησαν δεῖν ἐτέροις τῆς σωτηρίας χάριν εἰδέναι, ἀλλὰ σφίσιν αὐτοῖς, τὲς ἄλλες Ἑλληνας. Ταῦτα μίᾳ γνώμῃ πάντες γνόντες, ἀπῆντων ὀλίγοι πρὸς πολλούς. Ἐνόμιζον γὰρ ἀποθανεῖν μὲν αὐτοῖς μετὰ πάντων προσήκειν, ἀγαθὸς δ' εἶναι μετ' ὀλίγων· καὶ τὰς μὲν ψυχὰς ἀλλοτρίας διὰ τὸν θάνατον

Ο

νατον

8 Ταῦτα] Steph. in margine γρ. τοιαῦτα.

9 Ου λογισμῷ εἰδότες.] Λογισμὸς hic implicat anxietatem quandam meticulosam animi pericula timide detrectantis.

νατον κερτῆσθαι, τὴν δ' ἐκ τῶν κινδύνων μνήμην
 ἰδίαν καταλείπειν. Ἡξίον δ' ἔς μὴ μόνοι νικῶεν,
 εἶδ' αὖ μετὰ συμμάχων δύνασθαι. Καὶ ἡττηθέν-
 τες μὲν, ὀλίγω τῶν ἄλλων προαπολείσθαι, νικήσαν-
 τες δὲ, καὶ τὲς ἄλλας ἐλευθερώσειν ὁ ἄνδρες δ' ἀγα-
 θοὶ γερόμενοι, καὶ τῶν μὲν σωμάτων ἀφειδήσαντες·
 ὑπὲρ δὲ τῆς ἀρετῆς φιλοφυχήσαντες, καὶ μᾶλλον
 τὲς παρ' αὐτοῖς νόμους αἰσχυρόμενοι, ἢ τὸν πρὸς τὲς
 πολεμίας κίνδυνον φοβέμενοι, ἔζησαν μὲν τρόπαια ὑπὲρ
 τῆς Ἑλλάδος τῶν βαρβάρων, ἐκ τῆς αὐτῶν χάρας.
 ὑπὲρ χρημάτων εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἐμβαλόντων παρὰ
 τὲς ὅρκους. Οὕτω δὲ διὰ ταχέων τὸν κίνδυνον ἐποιή-
 σαντο, ὥστε οἱ αὐτοὶ τοῖς ἄλλοις ἀπήγχεσαν τὴν ἐνθάδε
 ἀφίξιν τῶν βαρβάρων, καὶ τὴν τῶν προγόνων νίκην. Καὶ
 γάρτοι ἐδεῖς τῶν ἄλλων ἐδεῖσεν ὑπὲρ τῆς μέλλοντος κιν-
 δύνε, ἀλλ' ἀκέσαντες ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας ἥσθη-
 σαν. Ὡς ἐδὲν θαυμαστὸν, παλαιῶν ἔργων γεγεννη-
 μένων, ὥσπερ καινῶν ὄντων, ἔτι καὶ νῦν τὴν ἀρετὴν αὐτῶν
 ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ζηλεῖσθαι. Μετὰ δὲ ταῦτα
 ἔερχετο ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς, καταφρονήσας μὲν
 τῆς Ἑλλάδος, ἐφευσμένος δὲ τῆς ἐλπίδος, ἀτιμα-
 ζόμενος δὲ τῷ γεγεννημένῳ, ἀχθόμενος δὲ τῇ συμ-
 φορᾷ, ἐγιζόμενος δὲ τοῖς αἰτίοις ἀπαθὴς δ' ὢν
 κακῶν καὶ ἀπειρος ἀνδρῶν ἀγαθῶν, δεκάτῳ ἔτει
 παρασκευασάμενος, χιλίαις μὲν καὶ διακοσίαις ναυ-
 σὶν

ο Ἄνδρες δ' ἀγαθοί, &c.] Locus hic (inquit Muretus) in om-
 nibus editis libris mutilus est & corruptus, quem sic corrigit ē
 duobus veteribus libris, altero Veneto, altero Vaticano: Ἄνδρες
 δ' ἀγαθοὶ γερόμενοι καὶ τῶν μὲν σωμάτων ἀφειδήσαντες ὑπὲρ τῆς ἀρε-
 τῆς ἀ φιλοφυχήσαντες, καὶ μᾶλλον τὲς παρ' αὐτοῖς νόμους αἰσχυρόμε-
 νοι ἢ τὸν πρὸς τὲς πολεμίας κίνδυνον φοβέμενοι, ἔζησαν μὲν τρόπαιον
 ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τῶν βαρβάρων ἐκ τῆς αὐτῶν χάρας ὑπὲρ χρημάτων
 εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἐμβαλόντων παρὰ τὲς ὅρκους ὕτω δὲ ταχέως, &c.

σὺν ἀφίκετο· τῆς δὲ πεζῆς στρατιᾶς ἕτως ἀπειρον τὸ πλῆθος ἦγεν, ὥστε καὶ τὰ ἔθνη, τὰ μετ' αὐτῷ ἀκολυθίσαντα πολὺ ἂν ἔργον εἴη καταλέξαι. Τὸ δὲ μέγιστον σημεῖον τῷ πλῆθους· ἐξὸν γὰρ αὐτῷ χιλίαις ναυσὶ διαβιβάσαι κατὰ τὸ σενότατον τῷ Ἑλλησπόντι τὴν πέζην στρατιάν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Ἑυρώπην, ἐκ ἐθέλησεν, ἠγόμενος τὴν διατριβὴν αὐτῷ πολλὴν ἔσεσθαι, ἀλλ' ὑπεριδὼν καὶ τὰ φύσει πεφυκότα, καὶ τὰ θεῖα πράγματα, καὶ τὰς ἀνθρωπίνας διανοίας, ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποίησατο, πλεῖν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέσθαι. Ζεύξας μὲν τὸν Ἑλλησπόντον, διορύξας δὲ τὸν Ἀθω· ὑφισαμένους ἐβένδους, ἀλλὰ τῶν μὲν, ἀκόντων ὑπακύντων, τῶν δὲ, ἐκόντων προδιδόντων. Ὅι μὲν γὰρ ἐχῖνοι ἦσαν ἀμυνάσθαι, οἱ δ' ὑπὸ χρημάτων διεσθαρμένοι. Ἀμφοτέρω δ' ἦν αὐτὸς τὰ πείθοντα, κέρδος καὶ δέος. Ἀθηναῖοι δ' ἕτω διακειμένης τῆς Ἑλλάδος, αὐτοὶ μὲν εἰς τὰς ναῦς εἰσβάντες, ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐβόηθησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ τῶν συμμάχων ἔνιοι εἰς Θερμοπύλας ἀπήντησαν, ἠγόμενοι διὰ τὴν σενότητα τῶν χωρίων τὴν πάροδον διή τε ἔσεσθαι διαφυλάξαι. Γενομένους δὲ τῷ κινδύνῳ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυμαχίᾳ. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐδὲ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενόμενοι, ἀλλὰ τῷ πλῆθους ψευσθέντες, καὶ ἐς φυλάξιν ὄντο, καὶ πρὸς ἑς κινδυνεύσειν ἔμελλον, ἐχ' ἠτληθέντες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθαιόντες ἑπερ ἐτάχθησαν μάχεσθαι. Τέτω δὲ τῷ τρόπῳ τῶν μὲν δυσυχησάντων, τῶν δὲ τῆς παρόδου κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν. Ὅι δ' ἦ-

μέτεροι πρόγονοι πυθόμενοι μὲν τὴν γεγενημένην Λα-
κεδαιμοίῳ συμφορὰν, ἀπορέντες δὲ τοῖς περίεση-
κόσι πράγμασιν· εἰδότες δ' ὅτι εἰ μὲν κατὰ γῆν
τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπιπλεύσαντες χιλίαις
ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν λήψονται· Ἐἰ δὲ ¹ εἰς
τὰς τριήρεις ἐμβήσονται, ὑπὸ τῆς πεζῆς στρατίας ἀλώσε-
ται· ἀμφότερα δὲ ἐδυνήσονται, ἀμύνασθαί τε καὶ φυ-
λακὴν ἰκανὴν καταλιπεῖν. Δυσὸν δὲ προχειμένον, πότε-
ρον χρὴ τὴν πατρίδα ² ἐκλίπειν, ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων
γενομένους καταδολώσασθαι τὸς Ἕλληνας, ἡγησάμενοι
κρεῖττον εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ πενίας καὶ φυγῆς ἐλευθερίαν,
ἢ μετ' ὀνείδους καὶ πλείτε δουλείαν τῆς πατρίδος, ἐξέλι-
πον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν· ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἑκα-
τέραν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις
κινδυνεύσωσιν. ³ Ὑπεκθήμενοι δὲ παῖδας καὶ γυναῖκας
καὶ μητέρας εἰς Σαλαμῖνα, συνήθροισαν καὶ τὸ τῶν ἄλλων
συμμάχων ναυτικόν. ἐπολλαῖς δ' ὕπερον ἡμέραις
ἦλθε καὶ ἡ πεζὴ στρατιά, καὶ τὸ ναυτικὸν τὸ τῶν Βαρβάρων,
⁴ ὃ τίς ἐκ αὐτῶν ἰδὼν ἐφοβήθη; οἷος μέγας καὶ δεινὸς
τῇδε τῇ πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων
ἐλευθερίας ἡγωνίσθη; ποίαν δὲ γνώμην εἶχον ἢ οἱ
θεώμενοι

¹ Εἰς τὰς τριήρεις.] Legimus apud Budæum de affe, lib. v. Demosthenem legem tulisse, ut 300 opulentiores cives hæcæ triremes τριήρεις instruere suis sumptibus cogantur. Præfecti Triremium dicebantur τριήραρχοι. Hi armamenta ac victum suis impendiis remigibus suppeditabant. SIGON. lib. iv.

² Apud Steph. legitur καταλιπεῖν. in margine verò ejusdem, ἐκλίπειν, ut hîc.

³ Ὑπεκθήμενοι δὲ &c.] Cicero depositos hos omnes fuisse dicit Troozene. lib. iii. Offic.

⁴ Ὁ τίς ἐκ αὐτῶν ἰδὼν.] non est cur miremur authorem nostrum hoc ita dicere; cum Justinus afferit navium decies centena millia fuisse, lib. iii. sed suprâ omnem fidem.

θεώμενοι τὰς ἐν ταῖς ναυσὶν ἐκείναις (οὔσης καὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἀπίσου, καὶ προσιόντος τῷ κινδύνου) ἢ οἱ μέλλοντες ναυμαχήσειν ὑπὲρ τῆς φιλότητος, ὑπὲρ τῶν ἀθλῶν τῶν ἐν Σαλαμινίοις; τοσούτον πανταχόθεν περιεισῆκει πλῆθος πολεμίων, ὥστε ἐλάχισον μὲν αὐτοῖς εἶναι τῶν παρόντων κακῶν τὸν θάνατον τὸν αὐτῶν, τῷ αὐτὸν προειδέναι, μεγίστην δὲ συμφορὰν ἂν ὑπὸ τῶν Βαρβάρων εὐτυχισάντων τὰς ὑπερθεμένης ἡλπίζον πείσασθαι.

Ἦπου, διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπορίαν, πολλάκις μὲν ὁ ἐδεξιώσαντο ἀλλήλους, εἰκότως δὲ σφὰς αὐτὰς ἀλοφύραντο. εἰδότες μὲν τὰς σφετέρας ναῦς ὀλίγας οὔσας, ὁρῶντες δὲ πολλὰς τὰς τῶν πολεμίων· ἐπιστάμενοι δὲ τὴν μὲν πόλιν ἡρημαμένην, τὴν δὲ χώραν πορθημένην, καὶ μεσὴν τῶν Βαρβάρων· ἱερῶν δὲ καιομένων, ἀπάντων δ' ἐργὺς ὄντων τῶν δεινῶν· ἀκούοντες δ' ἐν ταύτῃ συμμεμιγμένου Ἑλληνικοῦ ὁ καὶ βαρβαρικοῦ παιᾶνος, παρακλυσμοῦ δ' ἀμφοτέρων, καὶ κραυγῆς τῶν διαφθειρομένων, καὶ τῆς θαλάττης μεσῆς τῶν νεκρῶν, καὶ πολλῶν μὲν συμπιπτόντων, καὶ φιλίων καὶ

Ο 3

πολεμίων

5 Ἐδεξιώσαντο.] Notandum est, morem hunc jungendi dextrarum in lætis & festivis amicorum conventibus ac salutationibus observatum fuisse, tum inter charissimos amicos, & familiares, vel periculofissimos casus subituros vel à se invicem discessuros, & supremum suis vale dicturos, ideoque tam tristitiam animi & ægritudinem indicat quam lætitiā, quasi quis dixerit amicum relicturus, quam nollem sed ferendum est: vale.

6 βαρβαρικῷ παιᾶνος.] Παιᾶν Pæan erat hymnus propriè in laudem Apollinis, qui canebatur ad amoliendum & propulsandum aliquod malum: vel frequenter in prælii congressu, ut prosperè dimicerent, vel post partam victoriam. Παιαίνεον dicebantur qui hymnos in Apollinis laudem decantabant; vel, latiori in sensu, qui Deos propitios celebrabant, SUIDAS.

πολεμίων ναυαγίων, ἀντιπάλῃ δὲ πολὺν χρόνον οὔσης
 τῆς ναυμαχίας· δοκῦντες τοτὲ μὲν νενικηκέναι καὶ
 σεσῶσθαι, τοτὲ δ' ἥττησθαι καὶ ἀπολωλέναι. ἦπερ,
 διὰ τὸν παρόντα φόβον, πολλὰ μὲν ῥήθησαν ἰδεῖν ὧν
 ἐκ εἶδον, πολλὰ δ' ἀκῆσαι ὧν ἐκ ἠέκσαν. ποῖαι δ'
 ἐχ' ἱκετεῖαι Θεῶν ἐγένοντο, ἢ θυσιῶν ἀναμνήσεις;
 ἑλεός τε παίδων, καὶ γυναικῶν πόθος, οἶκτός τε πατέ-
 ρων καὶ μητέρων; λογισμός τε, εἰ δυσυχῆσειαν, τῶν
 μελλόντων ἔσσεσθαι κακῶν; τίς ἐκ αὐτῶν Θεῶν ἠλέησεν
 αὐτὸς ὑπὲρ τῶ μεγέθους τῷ κινδύνου; ἢ τίς ἀνθρώπων
 ἐκ αὐτῶν ἐδάκρυσεν; ἢ τίς τῆς τόλμης αὐτὸς ἐκ αὐτῶν
 ἠγάσθη; ἢ πολὺ πλείστον ἐκεῖνοι κατὰ τὴν ἀρετὴν
 ἀπάντων ἀνθρώπων διήνεγκαν καὶ ἐν τοῖς βελεύμασι καὶ
 ἐν τοῖς τῷ πολέμῳ κινδύνοισι. ἐκλιπόντες μὲν τὴν
 πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δ' ἐσβάντες, τὰς δ' αὐτῶν ψυχὰς
 ὀλίγας οὔσας ἀντιτάξαντες τῷ πλήθει τῷ τῆς Ασίας.
 ἐπέδειξαν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις, νικήσαντες τῇ ναυμα-
 χίᾳ, ὅτι κρεῖττον μετ' ὀλίγων ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευθε-
 ρίας κινδυνεύειν, ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευομένων ὑπὲρ
 τῆς ἐτέρων δουλείας. πλείστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκεῖνοι
 ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας συνεβάλλοντο, 7 στρα-
 τηγὸν μὲν, Θεμισοκλέα, ἰκανώτατον εἰπεῖν, καὶ γινῶναι,
 καὶ πράξαι· ναῦς δὲ πλείους τῶν ἄλλων 8 συμμαχῶν,
 ἀνδρας δ' ἐμπειροτάτους. καίτοι τίνες αὐτῶν τέτοις τῶν
 ἄλλων Ἑλλήνων ἦρισαν γνώμη, καὶ πλήθει, καὶ ἀρετῇ;
 ὥςτε δικαίως μὲν ἀναμνησθητέως ἀριεῖα τῆς ναυ-
 μαχίας

7 Στρατηγὸν. Στρατηγὸς idem qui φαλαγγάρχης duxtor ferierum
 156. et στρατηγία seu φαλαγγία continent 4 mille et 96 viros.
 Vide ARRIAN.

8 Steph. in marg. γε. ἄλλων παντῶν βασιλέων.

μαχίας ἔλαβον παρὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰκότως δὲ τὴν εὐτυχίαν ὁμονοῦσαν τοῖς κινδύνοις ἐκτίσαντο· γνησίαν δὲ καὶ αὐτόχθονα τοῖς ἐκ τῆς Ασίας Βαρβάροις τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπεδείξαντο. ἐν μὲν ἔν τῇ ναυμαχίᾳ τοιάυτης αὐτοὺς παρασχόντες, καὶ πολὺ πλείων τῶν κινδύνων μετασχόντες τῇ ἰδίᾳ ἀρετῇ κοινὴν τὴν ἐλευθερίαν τοῖς ἄλλοις ἐκτίσαντο.

Ἦτορ δὲ Πελοποννησίων διατειχιζόντων τὸν Ἰσθμόν, καὶ ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ, νομιζόντων δ' ἀπηνάλαχθαι τῇ κατὰ θάλατταν κινδύνου, καὶ διανοκμένων τὲς ἄλλης Ἑλλήνας περιειδέειν ὑπὸ τοῖς Βαρβάροις γενομένους, ὀργισθέντες Ἀθηναῖοι συνεβέλευον αὐτοῖς, εἰ ταύτην τὴν γνώμην ἔξουσιν, περὶ ἅπασαν τὴν Πελοπόννησον τεῖχος περιβαλεῖν. εἰ γὰρ αὐτοὶ ὑπὸ Ἑλλήνων προδιδόμενοι μετὰ τῶν Βαρβάρων ἔσονται, οὗτ' ἐκείνοις δεήσειν χιλίων νεῶν, οὕτε τάς τε ἀνελήσειν τὸ ἐν Ἰσθμῷ τεῖχος. ἀκινδύνως γὰρ ἔσσεσθαι τὴν τῆς θαλάσσης ἀρχὴν τῇ Βασιλείᾳ. διδασκόμενοι δὲ καὶ νομιζόντες αὐτοὶ μὲν ἄδικά τε ποιεῖν καὶ κακῶς βουλευέσθαι, Ἀθηναῖοις δὲ δίκαιά τε λέγειν, καὶ τὰ βέλτερα αὐτοῖς παραινέειν, ἐβλήθησαν εἰς Πλαταιάς· ἀποδράντων δὲ ὑπὸ νύκτα τῶν πλείων συμμάχων ἐκ τῶν τάξεων, διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων, Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Τεγεᾶται τὲς Βαρβάρους ἐρέφαντο, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Πλαταιεῖς πάντας τὲς Ἑλλήνας ἐνίκων μαχόμενοι τὲς ἀπογόνους τῆς ἐλευθερίας, καὶ ὑπομείναντας τὴν δουλείαν. ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ καλλίστην τελευτήν τοῖς προτέροις κινδύνοις ἐπιθέντες, βέβαιον μὲν τὴν ἐλευθερίαν τῇ Εὐρώπῃ κατειργάσαντο, ἐν ἅπασι δὲ τοῖς κινδύνοις δόντες ἔλεγχον τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς, καὶ

μόνῳ

μόνοι καὶ μεθ' ἑτέρων, καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦν-
τες, καὶ πρὸς Βαρβάρους καὶ πρὸς τὰς Ἑλλήνας, ὑπὸ
πάντων ἡξιώθησαν, καὶ μεθ' ὧν ἐκινδύνεον καὶ πρὸς οὓς
ἐπολέμουσι, ἡγεμόνες γένεσθαι τῆς Ἑλλάδος.

9 Ὅτ' ἐρῶ δὲ χρόνῳ Ἑλληνικοῦ πολέμου κατασάντος,
διὰ ζῆλον τῶν γεγενημένων, καὶ φθόνον τῶν πεπραγμέ-
νων, μέγα μὲν ἅπαντες φρονέοντες, μικρὰν δ' ἐγκλημά-
των ἕκαστοι δέοντες, ναυμαχίας Ἀθηναίοις πρὸς Αἰγινή-
τας καὶ τὰς ἐκείνων συμμάχους γενομένης, ἐβδόμηκοντα
τριῖρεις αὐτῶν ἐλάβαντο. Πολιορκούντων δὲ κατὰ τὸν
αὐτὸν χρόνον Αἴγυπτον τε καὶ Αἴγιναν, καὶ τῆς ἡλικίας
ἀπέσις ἔν τε ταῖς ναυσὶ καὶ ἐν τῷ πεζῷ στρατεύματι,
Κορίνθιοι καὶ οἱ ἐκείνων σύμμαχοι ἡγούμενοι ἢ εἰς ἔρημον
τὴν χάραν ἐμβαλεῖν, ἢ ἐξ Αἰγίνης ἄξιον τὸ στρατόπεδον,
ἐξελθόντες πανδημεὶ Γεράνειαν κατέλαβον. Ἀθηναῖοι
δὲ, τῶν μὲν ἀπόντων, τῶν δ' ἐγγυὲς ὄντων, ἐδέξα-
ντο ἐτόλμησαν, μεταπέμψασθαι ταῖς δ' αὐτῶν ψυχαῖς
πιστεύσαντες, καὶ τῶν ἐπιόντων καταφρονήσαντες, οἱ
γραιότεροι καὶ οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες, ἡξίου-
ν αὐτοὶ μόνοι τὸν κίνδυνον ποιήσασθαι· οἱ μὲν, ἐμπειρία
τὴν ἀρετὴν, οἱ δὲ φύσει κεκτημένοι· καὶ οἱ μὲν, αὐτοὶ
πολλαχοῦ ἀγαθοὶ γεγενημένοι, οἱ δὲ, ἐκείνους μιμήμε-
νοι· τῶν μὲν, πρεσβυτέρων ἄρχειν ἐπισαμένων, τῶν
δὲ νεωτέρων τὸ ἐπιταττόμενον ποιεῖν δυναμένων·
Μυρωνίδε' ἔν στρατηγῶντος ἀπαντήσαντες αὐτοὶ εἰς τὴν
Μεγα-

9 Ὅτ' ἐρῶ δὲ χρόνῳ Ἑλληνικῷ, &c.] Leviter admodum intestina
Græcorum bella perstringit, quæ tamen & gravissima erant &
diuturna, teste Thucydide. Sed existimare licet ipsum pudore pro-
hibitum maximas Græcorum inter ipsos clades non recensuisse,
præcipuè cum à proposito longe aberat.

Μεγαρικὴν, ἐνίκων μαχόμενοι ἅπασαν τὴν δύναμιν τὴν ἐκείνων, τοῖς ἤδη ἀπειρηκόσι καὶ τοῖς οὐπω δυνάμενοις τὰς εἰς τὴν σφετέραν ἐμβαλεῖν ἀξιώσαντας εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἀπαντήσαντες, τρόπαιον δὲ σήσαντες· καλλίσου μὲν αὐτοῖς ἔργα, αἰσχίσου δὲ τοῖς πολεμίοις, οἱ μὲν ἐκ ἔτι τοῖς σάμασιν, οἱ δ' οὐπω δυνάμενοι· ταῖς δὲ ψυχαῖς ἀμφοτέροι κρείττους γενόμενοι, μετὰ καλλίστης δόξης εἰς τὴν αὐτῶν ἀπελθόντες, οἱ μὲν πάλιν ἐπαιδεύοντο, οἱ δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἐβουλεύοντο.

Καθ' ἕκασον μὲν οὖν εἰς ῥάδιον τὰ ὑπὸ πολλῶν κινδυνευθέντα ὑφ' ἑνὸς ρηθῆναι, ἐδὲ τὰ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ πραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι. Τίς γὰρ ἂν ἢ χρόνος, ἢ λόγος, ἢ ρήτωρ ἱκανὸς γένοιτο μνηύσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν ἀρετὴν; μετὰ πλείων γὰρ πόνων, καὶ φανερωτάτων ἀγώνων, καὶ καλλίστων κινδύων, ἐλευθέραν μὲν ἐποίησαν τὴν Ἑλλάδα, μεγίστην δ' ἀπέδειξαν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα· ἐβδομήκοντα μὲν ἔτη τῆς θαλάττης ἄρξαντες, ἀσασιάσας δὲ παρασχόντες τὰς συμμάχους· οὐ τοῖς ὀλίγοις τὰς πολλὰς δελεῦν ἀξιώσαντες, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντας ἀναγκάσαντες· ἐδὲ τὰς συμμάχους ἀσθενεῖς ποιῶντες, ἀλλὰ καί κείνους ἰσχυροὺς καθιστάντες· καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν τοσαύτην ἐπιδείξαντες, ὥσθ' ὁ μέγας Βασιλεὺς ἐκ ἔτι τῶν ἀλλοτρίων ἐπεθύμει, ἀλλ' ἐδίδου τῶν ἑαυτοῦ, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβεῖτο. Καὶ οὔτε τριήρεις ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπλευσαν, οὔτε τύραννος ἐν τοῖς Ἑλλησι κατέστη, οὔτε Ἑλληνὶς πόλις ὑπὸ τῶν Βαρβάρων ἠνδραποδίσθη. Τοσαύτην σωφροσύνην καὶ δέος ἢ τέτων ἀρετῇ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεῖχεν.

ἔνεκα

ἐνεκα δὲ μόνους καὶ ὁ προσάτας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡγεμό-
νας τῶν πόλεων γίνεσθαι.

Ἐπέδειξαν δὲ καὶ ἐν ταῖς δυσυχίαις τὴν ἑαυτῶν
ἀρετὴν. Ἀπολομένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ,
ἢτε ἡγεμόνος κακία, ἢτε Θεῶν διανοία, καὶ συμφορᾶς
ἐκείνης μεγίστης γενομένης καὶ ἡμῖν τοῖς δυσυχίᾳσι,
καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν, ἐδήλωσαν ἐ πολλῷ χρόνῳ
ὑπερον ὅτι ἡ τῆς πόλεως δύναμις τῆς Ἑλλάδος ἦν σω-
τηρία. Ἐτέρων γὰρ ἡγεμόνων γενομένων, ἐνίκησαν
μὲν ναυμαχοῦντες τὰς Ἑλλήνας οἱ πρότερον εἰς τὴν
θάλασσαν ἐκ ἐμβαίνοντες, ἐπλευσαν δ' εἰς τὴν Εὐρώ-
πην· δελεύουσι δὲ πόλεις τῶν Ἑλλήνων, τύραννοι δ'
ἐγκαθίσαισι, οἱ μὲν, μετὰ τὴν ἡμετέραν συμφορὰν, οἱ
δὲ, μετὰ τὴν νίκην τῶν Βαρβάρων. Ὡς ἄξιον ἦν ἐπὶ
τῷδε τῷ τάφῳ τότε ἰ κεῖρασθαι τῇ Ἑλλάδι, καὶ πεν-
θῆσαι τὰς ἐνθάδε κειμένους, ὡς συγκαταθαπτομένης
τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας τῇ τέτῳ ἀρετῇ· ὡς δυσυχῆς
μὲν ἡ Ἑλλὰς τοιούτων ἀνδρῶν ὀρφανὴ γενομένη, εὐτυχῆς
δ' ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς, ἑτέρων ἡγεμόνων λαβόμενος.
Τῇ μὲν γὰρ τέτῳ σερηθείῃσι δελεῖα πρέσβηκε, τῷ δ'
ἄλλων

ο Καὶ προσάτας,] Προστάτης dux erat sive praefectus qui rei
alicui praerat eamque administravit. XEN. Hell. iii. Πάσης τῆς
Ἑλλάδος προσάται εἰσι. & Paed. 7. Προστάτης τῆ πολέμου. Illi qui
perigrinorum affectum injuriā suscipiebant, eisdemque tutabantur,
tam προσάται dicti erant, quam πρόξενοι. Sic & Plutarchus in Mario.
Πάτρανας κλέψαι τὰς προσάτας Ρωμαῖοι.

ἰ Κεῖρασθαι, &c.] In luctu caput radebant Graeci, nec non pro-
lixiores formosioresque capillos (πλοκαμῶν, sive βοστρυχῶν) vel tumu-
lis imposuerunt, vel injecerunt in ignem. Eustathius in Iliad. β.
λέγονται τὸν μὲν ἄλλον πάντα χρόνον κομᾶν οἱ Ἕλληνες. Ἐν δὲ
πένθει καὶ ἰ κεῖρασθαι, &c. De more hoc vide & CICERONEM lib.
iii. Tusculan. Quaest. p. m. 222. Ex hac opinione sunt illa varia
& detestabilia genera lugendi, &c.

ἄλλων ἀρχάντων ζῆλος ἐγγίνεται τῆς τῶν προγόνων διανοίας.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐξήχθην ὑπὲρ πάσης ὀλοφύρασθαι τῆς Ἑλλάδος. Ἐκείνων δὲ τῶν ἀνδρῶν ἄξιον καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ μνησθαι, οἱ φεύγοντες τὴν δουλείαν, καὶ περὶ τῆς δικαίας μαχόμενοι, καὶ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας σασιάσαντες, πάντας πολεμίους κεκτημένοι, εἰς τὸν Πειραιᾶ κατήλθον, ἔχ' ὑπὸ νόμου αἰαγκασθέντες, ἀλλ' ὑπὸ τῆς φύσεως πεισθέντες, καινοῖς κινδύνοις τὴν παλαιὰν τῶν προγόνων ἀρετὴν μιμησάμενοι, ταῖς αὐτῶν ψυχαῖς κοινὴν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἄλλοις κτησάμενοι, θάνατον μετ' ἐλευθερίας αἰρούμενοι, ἢ βίον μετὰ δουλείας· οὐχ ἥττον ταῖς συμφορὰς αἰσχυρόμενοι, ἢ τοῖς ἐχθροῖς ὀργιζόμενοι· μάλλον βεληθέντες ἐν τῇ αὐτῶν ἀποθνήσκειν, ἢ ζῆν τὴν ἀλλοτρίαν οἰκοῦντες, συμμάχους μὲν ὄρκους καὶ συνθήκας ἔχοντες, πολεμίους δὲ τὲς πρότερον ὑπάρχοντας καὶ τὲς πολίτας τὲς ἑαυτῶν. Ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων φοβηθέντες, ἀλλ' ἐν τοῖς σώμασι τοῖς ἑαυτῶν κινδυνεύσαντες, τρόπαιον μὲν τῶν πολεμίων ἔστησαν, μάρτυρας δὲ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς ἐγγυὲς ὄντας τῷδε τῷ μνήματι τὲς Λακεδαιμονίων τάφους παρέχονται. Καὶ γάρτοι μεγάλην μὲν ἀντὶ μικρᾶς ἀπέδειξαν τὴν πόλιν, ὁμονοῶσαν δὲ αἰτὶ σασιαζέσης ἀπέφηναν, τείχη δὲ ἀντὶ τῶν καθηρημένων ἀνέστησαν. Οἱ δὲ κατελθόντες αὐτῶν, ἀδελφὰ τὰ βελεύματα τοῖς ἔργοις τῶν ἐνθάδε κειμένων ἐπιδεικνύντες, ἐκ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν ἐχθρῶν, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν τῆς πόλεως ἐτράποντο· καὶ οὔτε ἐλαττεῖσθαι δυνάμενοι, οὔτ' αὐτοὶ πλέον ἔχειν δέόμενοι, τῆς μὲν αὐτῶν ἐλευθερίας καὶ τοῖς βελομένοις, δουλείαν μετέδωκαν,

τῆς

τῆς δ' ἐκείνων δουλείας αὐτοὶ μετέχειν ἐκ ἡξίωσαν. Ἔργοις δὲ μεγίστοις καὶ καλλίστοις ἀπελογίσαντο, ὅτι οὐ κακία τῇ αὐτῶν ἐδ' ἀρετῇ τῶν πολεμίων πρότερον ἐδυσύχνησεν ἡ πόλις. Εἰ γὰρ σασιάσαντες πρὸς ἀλλήλους, βία παρόντων Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν εἰς τὴν αὐτῶν οἰκίαν τε ἐγίνοντο καταθεῖν, δῆλον ὅτι ῥαδίως ἂν ὁμονοῦντες πολεμεῖν αὐτοῖς ἐδύναντο. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν διὰ τὸς ἐν Πειραιεῖ, κινδύνους ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ζηλῶνται ἄξιον δὲ καὶ τὸς ξένους τὸς ἐνθάδε κειμένοις ἐπαινέσαι, οἱ τῷ πλήθει βοηθήσαντες, καὶ περὶ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας μαχόμενοι, πατρίδα τὴν ἀρετὴν ἠγησάμενοι, τοιαύτην τῇ βίᾳ τελευτὴν ἐποίησαντο· ἀθ' ὣν ἡ πόλις αὐτὰς καὶ ἐπένησε καὶ ἔθαψε δημοσίᾳ, καὶ ἔδωκεν ἔχειν αὐτοῖς τὸν ἅπαντα χρόνον τὰς αὐτὰς τιμὰς τοῖς ἀσείοις.

Οἱ δὲ νῦν θάπτομενοι, βοηθήσαντες Κορινθίοις ὑπὸ παλαιῶν φίλων ἀδικημένοις, κοινοὶ σίμμαχοι γενόμενοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην Λακεδαιμονίοις ἔχοντες, (οἱ μὲν γὰρ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῖς ἐφθόουν, οἱ δὲ ἀδικημένους αὐτὰς ἠλέεν) ὥστε τῆς προτέρας ἐχθρας μεμνημένοι, ἀλλὰ τὴν παρῶσαν φιλίαν περὶ πολλοῦ ποιούμενοι, πᾶσιν ἀνθρώποις φανεράν τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξαντο. Ἐβόλησαν γὰρ, μεγάλην ποιῆσαι τὴν Ἑλλάδα, οὐ μόνον περὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολεμίων ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν. Τοῖς γὰρ Λακεδαιμονίων συμμάχοις περὶ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας ἐμάχοντο. Νικήσαντες μὲν γὰρ, ἐκείνους τῶν αὐτῶν ἡξίουσαν· δυσυχίσαντες δὲ, βέβαιον τὴν δουλείαν τοῖς ἐν τῇ Πελοποννήσῳ κατέλιπον. Ἐκεῖνοις μὲν οὖν οὕτω διακειμένοις ὁ βίος οἰκτρὸς καὶ ὁ θάνατος εὐκτός·

εὐκτός· ἔτοι δὲ, καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες, ζηλω-
τοί· παιδευθέντες μὲν ἐν τοῖς τῶν προγόνων ἀγα-
θοῖς, ἄνδρες δὲ γενόμενοι, τὴν τε ἐκείνων δόξαν δια-
σώσαντες, καὶ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξαντες. Πολ-
λῶν μὲν γὰρ καὶ καλῶν αἵτιοι γεγέννηνται τῇ ἑαυ-
τῶν πατρίδι, ἐπιηώρθωσαν δὲ τὰ ὑφ' ἑτέρων δυσυ-
χθέντα, πόρρω δ' ἀπὸ τῆς αὐτῶν τὸν πόλεμον κα-
τέστησαν. Ἐτελεύτησαν δὲ τὸν βίον ὥσπερ χρὴ τὸς
ἀγαθὸς ἀποθυήσκειν, τῇ μὲν πατρίδι τὰ τροφεῖα
ἀποδόντες, τοῖς δὲ θρέψασι λύπας καταλιπόντες.
Ὡσε ἄξιον τοῖς ζῶσι τούτους ποθεῖν, καὶ σφὰς αὐ-
τὸς ὀλοφύρεσθαι, καὶ τὸς προσήκοντας αὐτῶν ἐλεεῖν
τῷ ἐπιλοίπῳ βίῳ. Τίς γὰρ αὐτοῖς ἔτι ἡδονὴ κα-
ταλείπεται, τοιούτων ἀνδρῶν θάπτομένων, οἳ πάντα
περὶ ἐλάττωτος τῆς ἀρετῆς ἡγούμενοι, αὐτὸς μὲν ἀπε-
σέρησαν βίον, χήρας δὲ γυναῖκας ἐποίησαν; ὀρφανὸς
δὲ τὸς αὐτῶν παῖδας ἀπέλιπον; ἐρήμους δ' ἀδελ-
φὸς καὶ πατέρας καὶ μητέρας κατέστησαν; πολλῶν
δὲ καὶ δεινῶν ὑπαρχόντων, τὸς μὲν παῖδας αὐτῶν
ζηλῶ, ὅτι νεώτεροί εἰσιν ἢ ὥσε εἰδέναι οἷων πατέρων
ἐσέρηνται· ἐξ ὧν δ' οὗτοι γεγόνασιν οἰκτεῖρω, ὅτι
πρεσβύτεροι ἢ ὥσε ἐπιλαθέσθαι τῆς δυσυχίας τῆς
ἑαυτῶν. Τί γὰρ ἂν τέτων ἀνιαιρώτερον γένοιτο, ἢ
τεκεῖν μὲν καὶ θρέψαι καὶ θάψαι τὸς αὐτῶν, ἐν δὲ
τῷ γήρᾳ ἀδυνάτους μὲν εἶναι τῷ σώματι, πασῶν δ'
ἀπεσερημένους τῶν ἐλπίδων, ἀφίλους καὶ ἀπύρους γε-
γονέναι; ὑπὸ δὲ τῶν αὐτῶν πρότερον ζηλῆσθαι, καὶ
νῦν ἐλεεῖσθαι; ποθεινότερον δ' αὐτοῖς εἶναι τὸν θά-
νατον τῷ βίῳ; ὅσῳ γὰρ ἄνδρες ἀμείνους ἦσαν, το-
σούτῳ τοῖς καταλειπομένοις τὸ πένθος μεῖζον. Πῶς

δ' αὐτὰς χρὴ λῆξαι τῆς λύπης; πότερον ἐν ταῖς τῆς
 πόλεως συμφοραῖς; ἀλλὰ τότε αὐτῶν εἰκὸς καὶ τὲς
 ἄλλες μεμνησθαι. Ἄλλ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς
 κοιναῖς; ἀλλ' ἱκανὸν λυπῆσαι, τῶν μὲν σφετέρων
 τέκνων τετελευτηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπολαύοντων
 τῆς τέτων ἀρετῆς. Ἄλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις κινδύνοις;
 ὅταν ὀρώσι τὲς μὲν πρότερον ὄντας φίλους, φεύγοντας
 τὴν αὐτῶν ἀπορίαν, τὲς δ' ἐχθροὺς, μέγα φρονού-
 τας ἐπὶ ταῖς δυσυχίαις ταῖς τέτων; μόνην δ' ἂν
 μοι δοκῶμεν ταύτην τοῖς ἐνθάδε κειμένοις ἀποδοῦ-
 ναι χάριν, εἰ τὲς μὲν τοκέας αὐτῶν ὁμοίως ὥσπερ
 ἐκεῖνοι περὶ πολλοῦ ποιούμεθα, τὲς δὲ παῖδας ἕτως
 ἀσπαζόμεθα ὥσπερ αὐτοὶ πατέρες ὄντες· ταῖς δὲ
 γυναιξὶν εἰ τοιάυτης βοηθὲς ἡμᾶς αὐτὰς παρέχοιμεν
 οἷοίπερ ἐκεῖνοι ζῶντες ἦσαν. Τίνας γὰρ ἂν εἰκότως
 μᾶλλον τιμῶμεν τῶν ἐνθάδε κειμένων; τίνας δ' ἂν
 τῶν ζώντων δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιούμεθα, ἢ
 τὲς τέτοις προσήκοντας; οἱ τῆς μὲν τέτων ἀρετῆς
 τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλαυσαν, ἀποθανόντων δὲ
 μόνοι γνησίως τῆς δυσυχίας μετέχουσιν. Ἀλλὰ γὰρ
 ἐκ οἷδ' ὅτι δεῖ τοιαῦτα ὑλοφύρεσθαι. Οὐ γὰρ ἐλ-
 αναθάνομεν ἡμᾶς αὐτὰς ὄντες θνητοί· ὥς τί δεῖ ἅ-
 πάλαι προσεδοκῶμεν πείσεσθαι, ὑπὲρ τέτων νῦν ἄχ-
 θεσθαι; ἢ λίαν ἕτω βαρέως φέρειν ἐπὶ ταῖς τῆς
 φύσεως συμφοραῖς, ἐπισαμένους ὅτι ὁ θάνατος κοινὸς
 καὶ τοῖς χειρίοις καὶ τοῖς βελτίστοις; ἕτε γὰρ τὲς
 πονηρὰς ὑπερορᾷ, ἕτε τὲς ἀγαθὰς θαυμάζει, ἀλλ'
 ἴσον ἑαυτὸν παρέχει πᾶσιν. Εἰ μὲν γὰρ οἷον τε
 ἦν τοῖς τὲς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους διαφυγοῦσιν
 ἀθανάτους εἶναι τὸν λοιπὸν χρόνον, ἄξιον ἦν τοῖς ζῶσι
 τὸν

τὸν ἅπαντα χρόνον πενθεῖν τὰς τεθνεώτας. Νῦν δὲ
 ἢ τε φύσις καὶ νόσων ἤτλων καὶ γήρας, ² ὃ, τε δαί-
 μων ὁ τὴν ἡμετέραν μοῖραν εἰληχῶς ἀπαραίτητος.
 Ὡς προσήκει τοῦτες εὐδαιμονεσάτους ἡγεῖσθαι, οἵ-
 τινες ὑπὲρ μεγίστων καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες,
 ἕως τὸν βίον ἐτελεύτησαν· ἔκ ἐπιτρέψαντες περὶ
 αὐτῶν τῇ τύχῃ, ἔδὲ ἀναμείναντες τὸν αὐτόματον
 θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν κάλλιστον. Καὶ γάρ
 τοι ἀγῆρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνήμαι, ζηλωταὶ δὲ
 αὐτῶν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἱ πενθεν-
 ται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὡς θνητοὶ, ὑμνῶνται δὲ ὡς
 ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετὴν. Καὶ γάρ τοι θάπτον-
 ται δημοσίᾳ καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης
 καὶ σοφίας καὶ πλέτε, ὡς ἀξίους ὄντας τὰς ἐν τῷ
 πολέμῳ τετελευτήκοτας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τὰς
 ἀθανάτους τιμᾶσθαι. Ἐγὼ μὲν οὖν αὐτὰς καὶ μα-
 καρίζω τῷ θανάτῳ καὶ ζηλῶ, καὶ μόνοις τέτοις
 ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖττον εἶναι γενέσθαι, οἵτινες ἐπειδὴ
 θνητῶν σωμάτων ἐτυχον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν
 ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον. Ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς
 ἀρχαίοις ἔθεσι χρῆσθαι, καὶ θεραπεύοντας τὸν πάτ-
 ριον νόμον, ὀλοφύρεσθαι τὰς θαπτομένους.

² Ὡς τε δαίμων ὁ τὴν ἡμετέραν, &c. Ita ÆSCHYLUS:

³ Ἀδὲ ἔκ ἐστὶ βαρμὸς—

quasi inexorabilis fuerit Pluto sive mors: quare, apud EURIPIDEM,
 θεὸς ἀσπονδός.

Ο ΤΟΤ

Π Λ Α Τ Ω Ν Ο Σ

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

PLATO natus est A. M. 3576. ante Christum, 428.

Ipse discipulus Socratis fuit, propterque suam eloquentiam nominatus est DIVINUS. Illius laudes à CICERONE sic describuntur : Cic. De Orat. lib. i.—“ Principi longe omnium in dicendo, gravissimo et eloquentissimo Platoni.”---“ in oratoribus irridendis “ ipse esse Orator summus videbatur,” *ib.*

A R G U M E N T U M.

*V*Ocatur hæc oratio MENEXENUS; continet-
que Exhortationem ad patriam amandam
atque colendam. Quâ προπαθεία debent instructi
esse illorum animi qui Remp. commodè sunt ad-
ministraturi. Afferri enim οἰκόνειν debet à bo-
no cive ad Reip. munera hæc σοφὴν atque cha-
ritas in patriam. In hunc finem Plato com-
memorat funebrem illam orationem, quæ pro
more atque instituto Reipubl. Athenienses quot-
annis solebat recitari Athenis, in festis Febru-
ariis publico eorum funere qui pro Republ.
cecidissent. Illorum virorum laudes hîc copiosè
describuntur, & quibus Atheniensium tempori-
bus illi pro patriæ salute atque libertate sangui-
nem profundere minimè dubitarint. Hac de cau-
sa Atheniensis historiæ doctam sanè & elegantem
summam colligit, sicuti ex ipsius orationis verbis
apparet. Denique, institutis imaginibus mortu-
orum illorum manes introducit, qui & liberos &
parentes compellent, & commoda præcepta utrif-
que dicent. Eò autem redit sermonis summa,
uti unusquisque patriæ suæ salutem atque in-
columitatem omnibus rebus suis, suæque aded
vitæ, lubenter anteponat, eosque beatos existi-
met, qui hujusmodi rerum causa sanguinem pro-
fuderint, quos & laus & merces maneat sem-
piterna.

Π Λ Α Τ Ω Ν Ο Σ

Μ Ε Ν Ε Ξ Ε Ν Ο Σ,

ἢ

Ε Π Ι Τ Α Φ Ι Ο Σ Λ Ο Γ Ο Σ.

Σωκράτης, Μενέξενος.

ΕΞ¹ ἀγορᾶς, ἢ πόθεν, Μενέξενος; ΜΕ. ΕΞ² ἀγορᾶς, ὧς Σώκρατες, καὶ ἀπὸ τῆς³ βουλευτηρίας. ΣΩ. Τί μάλιστα σὺ πρὸς βουλευτήριον; ⁴ ἢ δηλαδὴ ὅτι παιδεύσεως καὶ φιλοσοφίας ἐπὶ τέλει ἡγῆ εἶναι; καὶ ὡς ἱκανῶς ἤδη ἔχων, ἐπὶ τὰ μείζω ἐπινοεῖς τρέπεσθαι; καὶ ἄρχειν ἡμῶν, ὧς θαυμάσιε, ἐπιχειρεῖς τῶν πρεσβυτέρων, τηλικῶτος ὄν; ἵνα μὴ ἐκλίπη ὑμῶν ἡ οἰκία αἰεὶ τινα ἡμῶν ἐπιμελητὴν παρεχομένη; ΜΕ. Εὰν σύγε, ὧς Σώκρατες, ἔῃς καὶ συμβουλευῇ ἄρχειν, προθυμήσομαι· εἰ δὲ μὴ, ὤ. Νῦν μέντοι ἀφικόμην πρὸς τὸ βουλευτήριον, πυθόμενος ὅτι ἡ βελὴ μέλλει αἰρεῖσθαι

1 ΕΞ Ἀγορᾶς] Subauditur ἔρχε.

2 ΕΞ ἀγορᾶς, &c.] Derivata ab hac voce videri possunt omnia apud Scholiast. Euripid. Hecub. l. 288. Eam hic locum significat ubi γερουσία Senatus five seniores & graviore viri de rebus ad rempublicam spectantibus solebant decernere.

3 Βουλευτηρία, &c.] Theseus Rex decimus unusque ex Athenarum conditoribus, abolitis Prytaneis & curiis & magistratibus aliorum oppidorum, Athenis constituit βουλευτήριον; five unum prytaneum commune ita dictum, PLUT.

4 ἢ δηλαδὴ ὅτι] Forfan ἢ δηλαδὴ ὅτι "annotanda est hæc lectio & in Protagoræ principio."

αἰρεῖσθαι ὅσους ἐρεῖ ἐπὶ τοῖς ἀποθανέσι. Ταφὰς γὰρ οἷσθ' ὅτι μέλλουσι ποιεῖν. ΣΩ. Πάνυγε. Ἀλλὰ τίνα εἶλοντο; ΜΕ. Οὐδένα· ἀλλὰ ἀνεβάλοντο εἰς τὴν αὐρίον. Οἶμαι μέντοι Ἀρχῖνον ἢ Δίωνα αἰρεθήσεσθαι. ΣΩ. Καὶ μὴν, ὦ Μενέξενε, πολλαχοῦ κινδυνεύει καλὸν εἶναι τὸ ἐν πολέμῳ ἀποθνήσκειν. καὶ γὰρ ταφῆς καλῆς τε καὶ μεγαλοπρεπῆς τυγχάνει· καὶ ἐὰν πένης τις ὢν τελευτήσῃ, καὶ ἐπαίνει αὐτὸν ἔτυχε· καὶ ἐὰν φαῦλος ᾖ, ὅς ὑπ' ἀνδρῶν σοφῶν τε καὶ ἐκ εἰκῇ ἐπαινοῦντων, ἀλλὰ ἐκ πολλοῦ χρόνου λόγους παρεσκευασμένων· οἳ οὕτω καλῶς ἐπαινῶσιν, ὥστε καὶ τὰ προσόντα καὶ τὰ μὴ περὶ ἐκάστου λέγοντες, κάλλιστα πως τοῖς ὀνόμασι ποικίλλοντες, γοητεύουσιν ἡμῶν τὰς ψυχὰς, καὶ τὴν πόλιν ἐγκωμιάζοντες, κατὰ πάντας τρόπους, καὶ τὰς τετελευτηκότας ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ τὰς προγόνους ἡμῶν ἅπαντας τὰς ἔμπροσθεν, καὶ αὐτὰς ἡμᾶς τὰς ἔτι ζῶντας ἐπαινοῦντες. "Ὡς" ἔγωγε, ὦ Μενέξενε, γενναίως πάνυ διατίθεμαι, ἐπαινέμενος ὑπ' αὐτῶν· καὶ ἐκάστοτε ἔσηκα ἀκρωόμενος καὶ κηλέμενος, ἡγέμενος ἐν τῷ παραχρῆμα μείζων καὶ γενναϊότερος

5 "Ὅσους ἐρεῖ ἐπὶ τοῖς ἀποθανέσι] Subaudi ἐν πολέμῳ· nam qui in bello cecidissent domum relati sumptu publico sepeliebantur ac funebri oratione honestabantur. Quod videre est in Demosthenis oratione adversus Leptinem. Cicero de Oratore. "Quotannis, ait, apud Athenienses laudari eos populari oratione qui in prælio interfecisti essent." Hujusce ritus authorem nonnulli Periclem, qui primus Orationem in eorum Laudes composuit, qui in bello Peloponnesiaco ceciderunt: alii Solonem volunt, ut Plutarchus. "Non solam apud Athenienses verum etiam apud Romanos moris fuit, viros bene de Republica meritos, præsertim qui pro patriâ occubissent, hujusmodi elogiis decorare". Sic CIC. PHIL. ix. laudat Serv. Sulpicium.

6 "ὑπ' ἀνδρῶν σοφῶν τε, καὶ ἐκ εἰκῇ ἐπαινοῦντων] solebant enim orationem dicere, primo, Patres; deinde optimi Oratores. DIOD. Sic. l. xi.

ναϊότερος ὃ καλλίων γεγονέναι. Καὶ οἷα δὴ τὰ πολλὰ αἰὲ μετ' ἐμοῦ ξένοι τινὲς ἔπονται καὶ ξυνακρόωνται· πρὸς οὓς ἐγὼ σεμνότερος ἐν τῷ παραχρῆμα γίνομαι· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ταυτὰ ταῦτα δοκῶσί μοι πᾶσχειν καὶ πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς τὴν ἄλλην πόλιν, θαυμασιωτέραν αὐτὴν ἡγεῖσθαι εἶναι ἢ πρότερον, ὑπὸ τῷ λέγοντος ἀναπειθόμενοι. Καὶ μοι αὕτη ἡ σεμνότης παραμένει ἡμέρας πλείω ἢ τρεῖς· ἕως ἑναυλος ὁ λόγος τε καὶ ὁ φθόγγος παρὰ τῷ λέγοντος ἐνδύεται εἰς τὰ ὦτα, ὥς τε μόγις τετάρτη ἢ πέμπτη ἡμέρα ἀναμιμνήσκομαι ἐμαυτοῦ, καὶ αἰσθάνομαι ὅτι γῆς εἰμι· τέως δὲ οἶμαι μονονέκ 7 ἐν μακάρων νήσοις οἰκεῖν. 8 Οὕτως ἡμῖν οἱ ῥήτορες δεξιοὶ εἰσὶν. ΜΕ. Αἰὲ σὺ προσπαίζεις, ὦ Σώκρατες, τὰς ῥήτορας· νῦν μέντοι οἶμαι ἐγὼ τὸν αἰρεθέντα ἐπάνυ εὐπορήσειν· 9 ἐξ ὑπογυίου γὰρ παντάπασιν ἡ αἵρεσις γέγονεν· ὥς τε ἴσως ἀναγκασθήσεται ὁ λέγων ὥσπερ αὐτοσχεδιάζειν. ΣΩ. Πόθεν, ὦ γαθέ; εἰσὶν ἐκάστοις τέτων λόγοι παρεσκευασμένοι· καὶ ἅμα ἑδὲ αὐτοσχεδιάζειν τάγε τοιαῦτα χαλεπὸν· εἰ μὲν γὰρ δέοι Ἀθηναίους ἐν Πελοποννησίοις εὖ λέγειν, ἢ Πελοποννησίους

[7 Ἐν μακάρων νήσοις οἰκεῖν] Has eleganter describit HORAT. Epod. 16. quanquam ubi gentium sint, incertum est. Plin. 6. recenset lib. 6. alias autem & plures, Diodorus, Mela, ac Solinus.

8 Οὕτως ἡμῖν οἱ ῥήτορες δεξιοὶ εἰσὶν] Vide & supra Oratorum Characterem, unde colligi potest ratio, quare apud Athenienses Δημαγωγοὶ dicebantur; nempe quod plebem imperitam mobilem ac temerariam, quocunque vellent, dexteritate quādam ingenii impellebant.

9 Ἐξ ὑπογυίου] Scil. χρόνῳ subito, extempore ad manus vel in manibus, instans item recens. Derivatur à γυῖον, s. τὸ, membrum: sed proprie γυῖα pedes, &c. EUSTATH. in hunc locum Iliad. v. εἰ γὰρ ἔπ' ἐμποδὰ γυῖα ποδῶν ἢ ὀρμηθέντι, annotat, cum γυῖα vocantur manus aut pedes, subaudiri genit. χειρῶν seu ποδῶν. Nam de reliquis omnibus partibus dicitur.

πονησίαις ἐν Αθηναίοις, ἀγαθοῦ ἂν ῥήτορος δέοι τῷ
 πέισοντος καὶ εὐδοκιμήσοντος· ὅταν δέ τις ἐν τέ-
 τοις ἀγωνίζεται ὥσπερ καὶ ἐπαινεῖ, ἐδὲν μέγα δοκεῖ
 εὖ λέγειν. ΜΕ. Οὐκ οἶσι, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Οὐ μέ-
 τοι, μὰ Δία. ΜΕ. Ἡ οἶσι οἷός τ' ἂν εἶναι αὐτὸς
 εἰπεῖν, εἰ δέοι, καὶ ἐλοιτό σε ἡ βουλή; ΣΩ. Καὶ
 ἐμοὶ μὲν γε, ὦ Μενέξενε, ἐδὲν θαυμαστὸν, οἷόν τ' εἶναι
 εἰπεῖν, ὦ τυγχάνει διδάσκαλος οὔσα ἢ πάνυ φαύλη
 περὶ ῥητορικῆς, ἀλλ' ἥπερ καὶ ἄλλες πολλὰς καὶ
 ἀγαθοὺς ἐποίησε ῥήτορας, ἕνα δὲ καὶ διαφέροντα τῶν
 Ἑλλήνων, Περικλέα τὸν Ξανθίππε. ΜΕ. Τίς αὕτη,
 ὃ ἢ δηλονότι Ασπασίαν λέγεις; ΣΩ. Λέγω γάρ· καὶ
 Κόννον γε τὸν Μητροβίον. ἔτοι γὰρ μοι δύο εἰσὶ δι-
 δάσκαλοι· ὁ μὲν μουσικῆς· ἡ δὲ ῥητορικῆς. Οὕτω μὲν
 οὖν τρεφόμενον ἄνδρα ἐδὲν θαυμαστὸν δεινὸν εἶναι
 λέγειν. ¹ ἀλλὰ καὶ ὅσις ἐμοῦ κύκλιον ἐπαιδεύθη,
 μουσικὴν μὲν ὑπὸ Λάμπρε παιδευθεὶ, ῥητορικὴν δὲ
 ὑπ' Ἀντιφῶντος τῷ Ῥαμνεσίῳ, ὅμως καὶ ἔτος οἷός
 τ' εἴη Αθηναίος γε ἐν Αθηναίοις ἐπαινᾶν εὐδοκιμεῖν.
 ΜΕ. Καὶ τί ἂν ἔχοις εἰπεῖν, εἰ δέοι σε λέγειν;
 ΣΩ. Αὐτὸς μὲν παρ' ἐμαυτοῦ ἴσως ἐδὲν. Ασπασίας
 δὲ καὶ χθὲς ἠκροάμην, παραινέσης ² ἐπιτάφιον λόγον
 περὶ

ο Forfan ἢ δῆλον ἔστι, &c.

¹ Ἀλλὰ καὶ ὅσις &c. Horum obiter imperitiam scil. Lampri & Antiphontis perstringit Socrates, docetque minime esse difficile benedicere Saltem videri inter ipsos quos sibi laudandos proponunt Oratores; cujus rei causa est, quod omnes adeo in adulationem sui compositi sunt ut facile id praestantissimum credant quod maxime ipsis arridet, eorumque de se opinionem confirmet, alatique superbiam.

² Ἐπιτάφιον λόγον] A voce τάφος tumulus dicitur ἐπιτάφιος λό-
 γος, quippe hæc oratio super sepulchra dicta fuit: dicuntur & ἀγωνίαι
 communi nomine ἐπιτάφιοι, de quibus suo MEURS. Them. Attic.
 & PETIT. in leges Atticas.

περὶ αὐτῶν τέτων. ἤκουσε γὰρ ἄπερ σὺ λέγεις, ὅτι μέλλοιεν Αθηναῖοι αἰρεῖσθαι τὸν ἑρῶντα. Ἐπειτα τὰ μὲν ἐκ τῆ παραχρῆμα μοι διήει, οἷα θεοὶ λέγουν, τὰ δὲ, πρότερον ἐσκεμμένη· ὅτε, μοι δοκεῖ, συνετίθει τὸν ἐπιτάφιον λόγον ὃν Περικλῆς εἶπε, περιλείμματ' ἅττα ἐξ ἐκείνου συγκολλῶσα. ΜΕ. Ἡ καὶ μνημονεύσαις ἂν ἃ ἔλεγεν Ασπασία; ΣΩ. Εἰ μὴ ἀδικῶ γε. Ἐμάνθανόν γέ τοι παρ' αὐτῆς· καὶ ὀλίγη πληγὰς ἔλαβον ὅτι ἐπελαινθανόμην. ΜΕ. Τί ἔν ἐ διῆλθες; ΣΩ. Ἄλλ' ὅπως μή μοι χαλεπανεῖ, ἢ δίδασκαλος, ἂν ἐξενέγκω αὐτῆς τὸν λόγον. ΜΕ. Μηδαμῶς, ὦ Σώκρατες· ἀλλ' εἰπέ, καὶ πάνυ μοι χαριῇ, εἴτε Ασπασίας βούλει λέγειν, εἴτε ὑψοῦν· ἀλλὰ μόνον εἰπέ. ΣΩ. Ἄλλ' ἴσως μου καταγελάσῃ, ἂν σοι δόξω, πρεσβύτης ὢν, ἔτι παίζειν. ΜΕ. Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες· ἀλλ' εἰπέ παντὶ τρόπῳ. ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι σοί γε δεῖ χαρίζεσθαι· ὥς καὶ ὀλίγου, εἰ με κελεύοις ἀποδύντα ὀρχήσασθαι, χαρισαίμην ἂν, ἐπειδὴ γε μόνῳ ἐσμέν· ἀλλ' ἄκου· ἔλεγε γὰρ ὡς ἐγώ μαι, ἀρξαμένη λέγειν ἀπ' αὐτῶν τῶν τεθνεώτων, οὕτωςί.

Εργῷ μὲν ἡμῖν 3 οἶδ' ἔχουσι 4 τὰ προσήκοντα σφίσιν αὐτοῖς· (ὧν τυχόντες προεϋνται τὴν εἰμαρμένην πορείαν, προπεμφθέντες κοινῇ μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως,

3 Forfan οἶδ' ἤδη ἔχουσι, &c.

4 Τὰ προσήκοντα] Τὸτ' ἐστὶ ταφὰς ἔχουσι προσηκόντως καὶ περιπόντως σφίσιν αὐτοῖς ποικίλμας. Ὁ, τε νόμος προσάττει, &c. DIODORUS SICULUS, lib. xi. καὶ νόμον (ὁ τῶν Αθηναίων δῆμος) ἔθηκε, λίαν ἐγκώμιον τοῖς δημοσίοις διαπτομένοις τὴν προσηκόντως τῶν ῥητόρων.

λεως, ἰδίᾳ δὲ ὑπὸ τῶν οἰκείων) λόγῳ δὲ δὴ τὸν
 λειπόμενον κόσμον ὅ,τε νόμος προστάττει ἀπο-
 δοῦναι τοῖς ἀνδράσι, καὶ χρή. ἔργων γὰρ εὖ πραχ-
 θέντων, λόγῳ καλῶς ρηθέντι μνήμη καὶ κόσμος τοῖς
 πράξασι γίγνεται παρὰ τῶν ἀκουσάντων. Δεῖ δὴ
 τοιάτῃ τινὸς λόγου, ὅστις τὰς μὲν τετελευτηκότας
 ἱκανῶς ἐπαινέσεται, τοῖς δὲ ζῶσιν εὐμενῶς παραί-
 νεσεται· ἐκγόνοις μὲν καὶ ἀδελφοῖς μιμεῖσθαι τὴν
 τῶνδε ἀρετὴν παρακλυεούμενος· πατέρας δὲ καὶ μη-
 τέρας, καὶ εἵτινες τῶν ἀνῶθεν ἔτι προγόνων λείπον-
 ται, τέττες δὲ παραμυθέμενος. Τίς οὖν ἂν ἡμῖν τοῖ-
 τος λόγος φανείη; ἢ πόθεν ἂν ὀρθῶς ἀρξάμεθα ἄν-
 δρας ἀγαθὸς ἐπαινέωντες, οἱ ζῶντές τε τὰς ἑαυτῶν
 εὐφραϊνον δι' ἀρετὴν, καὶ τὴν τελευτὴν ἀντὶ τῆς τῶν
 ζώντων σωτηρίας ἠλλάξαντο;

Δοκεῖ μοι χρῆναι, κατὰ φύσιν, ὥσπερ ἀγαθοὶ ἐ-
 γέγοντο, ἔτω καὶ ἐπαινεῖν αὐτάς. Ἀγαθοὶ δὲ ἐγέ-
 γοντο διὰ τὸ φῦναι ἐξ ἀγαθῶν. Τὴν εὐγένειαν οὖν
 πρῶτον αὐτῶν 5 ἐγκωμάζωμεν· δεύτερον δὲ, τροφὴν
 τε καὶ παιδείαν· ἐπὶ δὲ τέτοις, τὴν τῶν ἔργων πρᾶ-
 ξιν ἐπιδείξωμεν, ὡς καλὴν καὶ ἀξίαν τέτων ἀπεφῆ-
 ναντο.

Τῆς δ' εὐγενείας πρῶτον ὑπῆρξε τοῖσδε ἢ τῶν
 προγόνων γένεσις, οὐκ ἑπήλις οὔσα, ἐδὲ τὰς ἐκγό-
 νους τέττες ἀποφνημαμένη μετοικῶντας ἐν τῇ ⁶ Χώρα,
 Q ἀλλοθεν

5 Εγκωμάζωμεν] Ab ἐγκώμιον, ε, τὸ, præconium, laudatio,
 quod dictum videtur ἀπὸ τῆς κώμης quod carmina laudatoria sole-
 rent ἐν κώμας in triviis cani.

6 Χώρα] Frequenter fumitur pro χώρα Ἀττικῇ, regio Attica, sy-
 necdochicè.

ἄλλοθεν σφῶν ἠκόντων, ἢ ἄλλ' αὐτόχθονας, καὶ τῷ ὄντι ἐν πατρίδι οἰκόντας καὶ ζῶντας· καὶ τρεφομένους οὐκ ὑπὸ μητρυιάς, ὥς ἄλλοι, ἀλλ' ὑπὸ μητρὸς, τῆς χώρας ἐν ἧ ᾧ κεῖν. Καὶ νῦν κεῖσθαι τελευτήσαντας ἐν οἰκείοις τόποις τῆς τεκέως καὶ θρεψάσης καὶ ὑποδεξαμένης. Δικαιότατον δὲ κοσμεῖσθαι πρῶτον τὴν μητέρα αὐτήν. Οὕτω γὰρ συμβαίνει ἄμα καὶ ἡ τῶνδε εὐγένεια κοσμεμένη. Ἔστι δὲ ἀξία ἡ χώρα καὶ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἐπαινεῖσθαι, ἐ μόνον ὑφ' ἡμῶν· πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, πρῶτον δὲ καὶ μέγιστον, ὅτι τυγχάνει ἕστα⁸ Θεοφιλῆς. Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῶν τῷ λόγῳ, ὃ ἡ τῶν ἀμφοισθησιγνάντων περὶ αὐτῆς Θεῶν ἕρις τε καὶ κρίσις. Ἦν δὲ Θεοὶ ἐπῆνεσαν, πῶς οὐχ' ὑπ' ἀνθρώπων γε συμπάντων δικαία ἐπαινεῖσθαι; Δεύτερος δὲ ἔπαινος δικαίως ἀν' αὐτῆς εἶη, ὅτι ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐν ᾧ ἡ πᾶσα γῆ ἀνεδίδε καὶ ἔφυζεν παντοδαπά, θηρία τε καὶ βοτάνη, ἐν τούτῳ ἡ ἡμετέρα, θηρίων μὲν ἀγρίων ἀγριοὺς καὶ καθαρά ἐφάνη· ἐξελέξατο δὲ τῶν ζώων καὶ ἐγέννησεν ἄνθρωπον, ὃ συνέσει τε ὑπερέχει τῶν ἄλλων ο, καὶ δίκην καὶ Θεὸς μόνον

ἢ Ἄλλ' αὐτόχθονας;] Athenienses se indigenas, ab eaque incolebant terrâ procreatos & enutritos, nobilitatem suam prædicantes, gloriabantur. Ipsos in hoc insolenter se jactantes audiens Antisthenes, succlamavit nihil esse eos Bruchis & limacibus nobiliores. Vide Thucyd. interpret.

8 Θεοφιλῆς] Vide PAUS. lib. viii. Arcad.

9 Ἡ τῶν ἀμφοισθησιγνάντων περὶ αὐτῆς θεῶν ἕρις τε καὶ κρίσις] Legimus contendisse Neptunum cum Minervâ de Urbis nomine. Urbem verò traxisse sibi nomen de nomine Minervæ, utpote quæ utilius humano generi munus edidisset, nempe oleam. Neptunus verò equum producens uno tantum suffragio victus est. Vide de Deorum contentione quam hic author innuit; DAUS. lib. ii. λέγεται δὲ καὶ ἐν Κορίνθιοις, &c.

• Καὶ δίκην καὶ Θεός, &c.] PAUSAN. lib. ii. Ἀθηναίοις δὲ, &c.

μόνον νομίζει. ¹ Μέγα δὲ τεκμήριον τέτω τῷ λόγῳ ὅτι ἥδε ἔτεκεν ἡ γῆ τὰς τῶνδ' ἐτε καὶ ἡμετέρους προγόνους. Πᾶν γὰρ τὸ τεκὸν τροφὴν ἔχει ἐπιτηδείαν ὥς ἂν τέκη. Ὡ, καὶ γυνὴ δῆλη τεκῶσα τε ἀληθῶς, καὶ μὴ, ἀλλ' ὑποβαλλομένη, ἐὰν μὴ ἔχη πηγὰς τροφῆς τῷ 2 γενομένῳ. Ὁ δὴ καὶ ἡ ἡμετέρα γῆ τε καὶ μήτηρ ἱκανὸν τεκμήριον παρέχεται ὡς ἀνθρώπος γεννησαμένη. Μόνη γὰρ ἐν τῷ τότε καὶ πρώτῃ τροφὴν ἀνθρωπείαν ἠνεγκε τὸν τῶν πυρῶν καὶ κριθῶν καρπὸν, ὥς κάλλιστα καὶ ἄριστα τρέφεται τὸ ἀνθρώπειον γένος, ὡς τῷ ὄντι τέτο τὸ ζῶον αὕτη γεννησαμένη. Μᾶλλον δὲ ὑπὲρ γῆς ἢ γυναικὸς προσήκει δέχεσθαι τοιαῦτα τεκμήρια. Οὐ γὰρ γῆ γυναικα μερίμνηται κυήσει καὶ γεννήσει, ἀλλὰ γυνὴ γῆν. Τέτω δὲ τῷ καρπῷ ἐκ ἐφθόμισεν, ἀλλ' ἔειμε καὶ τοῖς ἄλλοις. ³ Μετὰ δὲ τέτω ἐλαίου γένεσι, πότων ἀρωγὴν, ἀνῆκε τοῖς ἐκγόνοις. Θρεψαμένη δὲ καὶ αὐξήσασα πρὸς ἥβην, ἄρχοντας καὶ διδασκάλους αὐτῶν Θεὸς ἐπηγάγετο· ὧν τὰ μὲν ὀνόματα πρέπει ἐν τῷ τοιῷδε ἔαν. Ἴσμεν γὰρ οἱ τὸν βίον ἡμῶν κατεσκεύασαν, πρὸς τε τὴν καθ' ἡμέραν διαίταν τέχνας πρώτους παιδευσάμενοι, καὶ πρὸς τὴν ὑπὲρ τῆς χά-

Q 2

ρας

¹ Μέγα δὲ τεκμήριον, &c.] Idem vetustatis suæ argumentum proferunt Ægyptii apud Justinum lib. ii. quod refutant Scythæ, nec non aliud pro se argumentum asserunt, nempe septentrionalem mundi partem, ab igne omnia principio rerum possidente hyemis rigore prius secretam fuisse; adeo ut nunc quoque nullæ plaga magis rigeat frigoribus. Vide plura.

² In ALD. γενομένῳ, pro γενομένῳ, non pro γεννωμένῳ, ut in GER. potius enim γεγεννημένῳ vel γεννηθέντι dicendum fuisset.

³ Μετὰ δὲ τέτω ἐλαίῳ γένεσιν] Justinus ex Trogo de his ita scripsit. Primi lanificii, & olei, & vini usum docuere Athenienses, lib. ii. c. 6. de eorum primordiis atque inventis, vide plura Ælian Var. Hist. 3. PAUSAN. in Att. CIC. pro FLACCO, & alios passim

ρας φυλακὴν ὅπλων κτῆσίν τε καὶ χρῆσιν διδασκόμενοι. Γεννηθέντες δὲ καὶ παιδευθέντες ἔτι οἱ τῶνδε πρόγονοι, ὥκεν πολιτείαν κατασκευασάμενοι, ἥς ὀρθῶς ἔχει διὰ βραχέων ἐπιμνησθῆναι. Πολιτεία γάρ, 4 τροφὴ ἀνθρώπων ἐστὶ· καλὴ μὲν, ἀγαθῶν· ἡ δὲ ἐναντία, κακῶν.

Ὡς οὖν ἐν καλῇ πολιτείᾳ ἐτρέφθησαν οἱ πρόσθεν ἡμῶν, ἀναγκαῖον δηλᾶσαι· δι' ἣν δὴ κακῆϊνοι ἀγαθοὶ καὶ οἱ νῦν εἰσιν, ὧν οἶδε τυγχάνουσιν ὄντες οἱ τετελευτηκότες· 5 ἡ γὰρ αὕτῃ πολιτεία καὶ τότε ἦν καὶ νῦν ἀριστοκρατία, ἐν ἣ νῦν τε πολιτευόμεθα, καὶ τὸν αἰεὶ χρόνον ἐξ ἐκείνου ὡς ταπολλά. Καλεῖ δὲ ὁ μὲν αὐτὴν, Δημοκρατίαν, ὁ δὲ, ἄλλο, ὃ ἀνχαίρει· ἔστι δὲ τῇ ἀληθείᾳ μετ' εὐδοξίας πλήθους ἀριστοκρατία. Βασιλεῖς μὲν γὰρ αἰεὶ ἡμῖν εἰσιν· οὗτοι δὲ, τοτὲ μὲν ἐκ γένους, τοτὲ δὲ αἵρετοί. ἐγκρατὲς δὲ τῆς πόλεως ταπολλά τὸ πλῆθος· τὰς δὲ ἀρχὰς δίδωσι καὶ κράτος τοῖς αἰεὶ δόξασιν ἀρίστοις εἶναι· καὶ οὔτε ἀσθενεία, οὔτε πειρία, οὔτ' ἀγνωσία πατέρων, ἀπελήλαται ἑδεῖς, ἐδὲ τοῖς ἐναντίοις τιμήται, ὥσπερ ἐν ἄλλαις πόλεσιν· ἀλλὰ εἰς ὅρος, ὃ δόξας σοφὸς ἢ ἀγαθὸς εἶναι κρατεῖ καὶ ἄρχει. Αἰτία δὲ ἡμῖν τῆς πολιτείας ταύτης, 6 ἡ ἐξ ἴσου γένεσις· αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι πόλεις ἐκ παντοδαπῶν

κατεστ-

4 Τροφὴ Ἀνθρώπων] Τροφὴ significat idem quod θρέπτωρα educatrix, nutrix.

5 Ἡ γὰρ αὕτῃ πολιτεία, &c.] Describit hic auctor noster Atheniensis Reipub. statum rationemque, ac docet, quænam sit bene temperatæ δημοκρατίας ratio, viz. non ut populus omnia agat pro arbitrio, quæ est ὀχλοκρατία potius: etiam si verò summam potentiam habeat populus, senatûs tamen auctoritate & sententiâ regatur. Quæ temperamentum in Repub. Romanâ diu emicuisse legimus: nemine ἀριστοκρατίαν μετ' εὐδοξίας πλήθους.

6 Ἡ ἐξ ἴσου γένεσις] Non quod omnes parem habeant æquamque potestatem; illa enim ἀνάμικτος esset æqualitas; sed ut omnes ci-

κατεσκευασμένοι ἀνθρώπων εἰσὶ καὶ ὀνωμάτων· ὥστε αὐτῶν ἀνώμαλοι καὶ αἱ πολιτεῖαι, τυραννίδες τε καὶ ὀλιγαρχίαι. Οἰκῶσιν οὖν, ἔνιοι μὲν δέσπας, οἱ δὲ δεσπότας ἀλλήλους νομίζοντες· ἡμεῖς δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι, μιᾶς μητρὸς πάντες, ἀδελφοὶ φύντες, ἐκ ἀκίσμειν δῆλοι ἐδὲ δεσπότηαι ἀλλήλων εἶναι· ἀλλ' ἡ ἰσογυνία ἡμᾶς ἢ κατὰ φύσιν ἰσονομίαν ἀναγκάζει ζητεῖν κατὰ νόμον, καὶ μηδενὶ ἄλλῳ ὑπέκειν ἀλλήλοις, ἢ ἀρετῆς δόξῃ καὶ φρονήσεως. Ὅθεν δὴ ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ τεθραυμένοι οἱ τῶνδε πατέρες, καὶ οἱ ἡμέτεροι, καὶ αὐτοὶ ἔσθαι, καὶ καλῶς φύντες, πολλὰ δὴ καὶ καλὰ ἔργα ἀπεφάναντο εἰς πάντας ἀνθρώπους καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ· οἴομενοι δεῖν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ Ἑλλήσιν ὑπὲρ Ἑλλήνων μάχεσθαι, καὶ Βαρβάρους ὑπὲρ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων.

Εὐμόλπε μὲν οὖν καὶ Ἀμαζόνων ἐπιστρατευσάντων ἐπὶ τὴν χώραν, καὶ τῶν ἔτι προτέρων, ὡς ἡμύναντο, καὶ ὡς ἡμυναν Ἀργείοις πρὸς Καδμείους καὶ Ἡρακλείδαις πρὸς Ἀργεῖς, ὅ, τε χρόνος βραχύς ἀξίως διηγῆσασθαι, ποιηταὶ τε αὐτῶν ἤδη καλῶς τὴν ἀρετὴν ἐν μουικῇ ὑμνήσαντες, εἰς πάντας μεμνηόκασιν. Ἐὰν ἔν ἡμεῖς ἐπιχειρῶμεν τὰ αὐτὰ λόγῳ φιλῶ κοσμεῖν, τάχ' αὖν δεῦτεροι φαινοίμεθα. Ταῦτα μὲν οὖν διὰ ταῦτα δοκεῖ μοι εἶναι, ἐπειδὴ καὶ ἔχει τὴν ἀξίαν. Ὡν δὲ ἔτε ποιητὴς πῶ δόξαν ἀξίαν ἐπ' ἀξίοις λάβων ἔχει, ἔτι τέ ἐστιν ἐν ἀμνησίᾳ, τούτων πέρι μοι δοκεῖ χρῆναι ἐπιμνησθῆναι, ἐπαινῶντα τε καὶ προμυνώμενον τοῖς ἄλλοις,

ἔς

ves ex æquo jus idem habeant ad capeffenda reipub. munera, pro legum instituto, & liberis civium suffragiis. Erat enim populi illius ingenium excelsum, æqui juris amans, servilis subjectionis impatiens. Quod videre est apud Ubb. Emm. de Rep. Atheniensium.

ἐς ᾧδ' αὖς τε καὶ τὴν ἄλλην ποίησιν αὐτὸς θεῖναι, πρεπόντως τῶν πραξάντων.

Εἰσι δὲ τέτων ἂν λέγω πρῶτα, Πέρσας ἡγεμένους τῆς Ασίας, καὶ δουλεμένους τὴν Εὐρώπην, ἔσχον οἱ τῆςδε τῆς χώρας ἔκγονοι, γονεῖς δὲ ἡμέτεροι. Ὦν καὶ δίκαιον καὶ χρὴ πρῶτον μεμνημένους, ἐπαινεῖσαι αὐτῶν τὴν ἀρετὴν. Δεῖ δὴ αὐτὴν ἰδεῖν, εἰ μέλει τις καλῶς ἐπαινεῖν, ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενόμενον λόγῳ, ὅτε πᾶσα μὲν ἡ Ασία ἐδέλευε τρίτῳ ἤδη βασιλεῖ. Ὦν ὁ μὲν πρῶτος, Κῦρος, ἐλευθερώσας Πέρσας τὸς αὐτοῦ πολίτας τῷ αὐτοῦ φρονήματι, ἅμα καὶ τὸς δεσπώτας Μήδους ἐδεδλώσατο, καὶ τῆς ἄλλης Ασίας μέχρις Αἰγύπτου ἤρξεν· ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ, Αἰγύπτου τε καὶ Λιβύης, ὅσον οἶόν τε ἦν ἐπιβαίνειν· τρίτος δὲ Δαρεῖος, περὶ ἣν μὲν μέχρι Σκυθῶν τὴν ἀρχὴν ὠρίσατο, ναυσὶ δὲ, τῆς τε θαλάττης ἐκράτησε καὶ τῶν νήσων· ὥς τε μηδὲ ἀξιοῦν ἀντίπαλον αὐτῷ μηδένα εἶναι. Αἱ δὲ γινῶμαι δεδουλωμένοι ἀπάντων ἀνθρώπων ἦσαν. οὕτω πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ μάχημα 8 γένη καταδεδεσλαμένη ἦν ἡ Περσῶν ἀρχή· Αἰτιασάμενος δὲ Δαρεῖος ἡμᾶς τε καὶ Ερετρίας, Σάρδεσιν ἐπιβουλεύσαι προφασιζόμενος, πέμψας μυριάδας μὲν πεντήκοντα ἔντε πλοίοις καὶ ναυσὶ, ναῦς δὲ τριακασίας, Δάτιν δὲ ἄρχοντα, εἶπεν ἥκειν ἄγοντα Ερετρίας καὶ Αθηναίους, εἰ βούλοιτο τὴν ἐαυτοῦ κεφαλὴν ἔχειν. Ὁ δὲ πλεύσας εἰς Ερέτριαν ἐπ'

7 Post ἐπαινεῖν, ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενομένην λέσχω, ὅτι &c.

8 Γέν.] Familiae: gentes apud Græcos erant 30. & singulae conflabant e 30 viris; e quibus (ut SUIDAS) legebantur Sacerdotia ad singulas familias pertinentia. Eos γενεαὶς dixerunt, qui ex iis essent familiis quæ in τριττάς erant conjectæ, societatem inter se ex instituto colentes; non qui genere ac sanguine inter se conjuncti erant. SIGON. lib. i.

ἐπ' ἄνδρας οἱ τῶν τότε Ἑλλήνων ἐν τοῖς εὐδοκιμω-
τάτοις ἦσαν τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ ἐκ ὀλίγοι τού-
τους ἐχειρώσατο μὲν ἐν τρισὶν ἡμέραις. Διηρευνήσατο
δὲ αὐτῶν πᾶσαν τὴν χώραν, ἵνα μηδεὶς ἀποφύγοι,
τοιούτῳ τρόπῳ· ἐπὶ τὰ ὅρια ἐλθόντες τῆς ὧ Ερετρι-
κῆς οἱ στρατιῶται αὐτῶ, ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν
διασάντες, συνάψαντες τὰς χεῖρας, διήλθον ἅπασαν
τὴν χώραν, ἵν' ἔχοιεν τῷ βασιλεῖ εἰπεῖν ὅτι ἐδεῖς
σφᾶς ἀποπεφευγῶς εἶη. Τῇ δ' αὐτῇ διανοίᾳ κατη-
γάγοντο ἐξ Ερετρίας εἰς Μαραθῶνα, ὡς ἔτοιμον σφί-
σιν ὄν καὶ Αθηναίους ἐν τῇ αὐτῇ ταύτῃ ἀνάγκῃ ζεύ-
ξαντας Ερετριοῦσιν, ἄγειν. Τέτων δὲ, τῶν μὲν
πραχθέντων, τῶν δ' ἐπιχειρημένων, οὗτ' Ερετριοῦσιν
ἐδοθήσεν Ἑλλήνων οὐδεὶς, οὔτε Αθηναίοις πλὴν Λα-
κεδαιμονίων. Οὗτοι δὲ τῇ ὑσεραίᾳ τῆς μάχης ἀφί-
κοντο. Οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἐκπεπληγμένοι, ἀγα-
πῶντες τὴν ἐν τῷ παρόντι σωτηρίαν, ἡσυχίαν ἤγον.
Ἐν τέτῳ δὴ ἂν τις γένομενος γνῶνῃ οἷοι ἄρα ἐτύγ-
χανον ὄντες τὴν ἀρετὴν οἱ ὁ Μαραθῶνι δεξάμενοι
τὴν τῶν Βαρβάρων δύναμιν, καὶ κολασάμενοι τὴν ὑ-
περηφανίαν ὅλης τῆς Ασίας, καὶ πρῶτοι ἰ σήσαν-
τες

ἡ Ερετρικῆς] Ἐρέτρια Insulæ Eubœæ urbs clarissima. POMRON.
MELA, lib. ii. HOM. lib. ii. in Catalogo navium. Dicta autem
ab ERETRIEO PHÆTONTIS filio, quem ex Titanum numero fu-
isse tradunt. STEPH. vocabatur & Melaneis a MELANEO EURITI
patre. Est & Eretria Theſſaliæ. STEPH.

ὁ Μαραθῶνι] Μαραθῶν γεγραμμένος ἐστὶν ἥρως. ἀφ' οὗ τὸ πεδίον ὠ-
νόμασται. Item, Δῆμος ἐστὶ Μαραθῶν ἦσαν τῆς πόλεως τῶν Αθηναίων
ἀπείχων, καὶ καρύσσει τῆς ἐν Ἑυβοίᾳ· οἱ βάρβαροι μάχῃ ἐκρατήθη-
σαν. Τάρος δὲ τῷ πεδίῳ Αθηναίων ἐστίν. PAUSAN. lib. i.

ἰ Στήσαντες τρόπαια τῶν βαρβάρων] Victoriæ monumenta ἀνέ-
σαντο τρόπαια & Græci & Romani. Quæ erant columnæ mar-
moreæ, æνεæ, vel aliquando lignæ. De his DIONYS. ἀπὸ τῆ
τρέψεως Serv. ÆN. lib. x. à conversione hostium in fugam. Unde
ut Jupiter apud Græcos dict. τρόπαιος, sicut apud Romanos STA-
TOR. LIV. lib. i.

τες τρόπαια τῶν Βαρβάρων· ἡγεμόνες κὺ διδάσκαλοι
 τοῖς ἄλλοις γενόμενοι ὅτι ἐκ ἄμαχος εἴη ἡ Περσῶν
 δύναμις, ἀλλὰ πᾶν πλῆθος καὶ πᾶς πλῆτος ἀρετῇ
 ὑπείκει. Εγὼ μὲν οὖν ἐκείνους τὲς ἀνδρας φημι ὃ
 μόνον τῶν σωμάτων τῶν ἡμετέρων πατέρας εἶναι,
 ἀλλὰ καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς τε ἡμετέρας κὺ συμ-
 πάντων τῶν ἐν τῇδε τῇ ἡπείρῳ. Εἰς ἐκεῖνο γὰρ τὸ
 ἔργον ἀποβλέψαντες, καὶ τὰς ὑσέρας μάχας ἐτόλ-
 μησαν διακινδυνεύειν οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ τῆς σωτηρίας,
 μαθηταὶ τῶν Μαραθῶνι γενόμενοι. Τὰ μὲν οὖν ἀ-
 ριστεῖα τῷ λόγῳ ἐκείνοις ἀναθετέον· τὰ δὲ δευτερεῖα,
 τοῖς περὶ Σαλαμῖνα κὺ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχήσα-
 σι κὺ νικήσασι. Καὶ γὰρ τούτων τῶν ἀνδρῶν πολλὰ
 μὲν ἂν τις ἔχοι διελθεῖν, καὶ οἷα ἐπιόντα ὑπέμει-
 ναν κατὰ τε γῆν κὺ κατὰ θάλατταν, καὶ ὡς ἡ-
 μύναντο ταῦτα. Ὁ δέ μοι δοκεῖ καὶ ἐκείνων κάλ-
 λισον εἶναι, τέττε μνησθήσομαι ὅτι τὸ ἐξῆς ἔργον τοῖς
 Μαραθῶνι διεπράξαντο. Οἱ μὲν γὰρ Μαραθῶνι το-
 σῶτον μόνον ἐπεδείξαντο τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι κατὰ
 γῆν οἷόν τε ἀμύνασθαι τὲς Βαρβάρους, ὑλίγοις πολ-
 λούς· ναυσὶ δὲ ἔτι ἦν ἄδηλον. Καὶ δόξαν εἶχον
 Πέρσαι ἄμαχοι εἶναι κατὰ θάλατταν, κὺ πλῆθει κὺ
 πλέτῳ, καὶ τέχνῃ κὺ ῥώμῃ. Τῆτο δὲ ἄξιον ἐπαι-
 νεῖν τῶν ἀνδρῶν τῶν τότε ναυμαχησάντων, ὅτι τὸν
 ἐχόμενον φόβον διέλυσαν τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἔπαυ-
 σαν φοβεμήνες πλῆθος νεῶν τε καὶ ἀνδρῶν. Ὑπ'
 ἀμφοτέρων δὲ ξυμβάινει, τῶν τε Μαραθῶνι μαχη-
 σαμένων καὶ τῶν ἐν ² Σαλαμῖνι ναυμαχησάντων,
 παιδευθῆ-

2 Σαλαμῖνι] Salamis Insulae finis Saronici; ubi Themistocles

παιδευθῆναι τὰς ἄλλας Ἑλληνας, ὑπὸ μὲν τῶν, κατὰ γῆν, ὑπὸ δὲ τῶν, κατὰ θάλατταν, μαθόντας καὶ ἐθισθέντας μὴ φοβεῖσθαι τὰς Βαρβάρους. Τρίτον δὲ λέγω τὸ ³ ἐν Πλαταιαῖς ἔργον καὶ ἀριθμῶ καὶ ἀρετῇ γενέσθαι τῆς Ἑλληνικῆς σωτηρίας· κοινὸν ἦδη τῷτο Λακεδαιμονίων τε καὶ Αθηναίων. Τὸ μὲν οὖν μέγιστον καὶ χαλεπώτατον οὗτοι πάντες ἤμυναν, καὶ διὰ ταύτην τὴν ἀρετὴν νῦν τε ὑφ' ἡμῶν ἐγκωμιάζονται, καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ὑπὸ τῶν ὕστερον.

Μετὰ δὲ τῷτο, πολλαὶ μὲν πόλεις τῶν Ἑλλήνων ἔτι ἦσαν μετὰ τῷ Βαρβάρου, αὐτὸς δὲ ἠγγέλλετο βασιλεὺς διανοεῖσθαι ὥς ἐπιχειρήσων πάλιν ἐπὶ τὰς Ἑλληνας. Δίκαιον δὴ καὶ τέτων ἡμᾶς ἐπιμνησθῆναι, οἱ τοῖς τῶν προτέρων ἔργοις τέλος τῆς σωτηρίας ἐπέθησαν, ἀνακαθρέμενοι καὶ ἐξελάσαντες πᾶν τὸ βάρβαρον ἐκ τῆς θαλάττης. Ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ τε ἐπ' Εὐρυμέδοντι ναυμαχήσαντες, καὶ οἱ εἰς Κύπρον στρατεύσαντες, καὶ οἱ εἰς Αἴγυπτον πλεύσαντες, καὶ ἄλλοτε πολλαχίσε' ὧν χρὴ μεμνῆσθαι, καὶ χάριν αὐτοῖς εἶδέναι ὅτι βασιλέα ἐποίησαν δέισαντα, τῇ ἑαυτοῦ σωτηρίᾳ τὸν νοῦν προσέχειν, ἀλλὰ μὴ τῇ τῶν Ἑλλήνων ἐπισουλεύειν φθορᾷ. καὶ οὗτος μὲν δὴ πάσῃ τῇ πόλει διηντλήθη ὁ πόλεμος, ὑπὲρ ἑαυτῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ὁμοφώνων, πρὸς τὰς Βαρβάρους.

Εἰρήνης δὲ γενομένης, καὶ τῆς πόλεως τιμωμένης,
ἦλθεν

Atheniensis & Euribiades Spartanus ingentes Xerxis copias fuderunt. Olymp. 75. ann. 1. SIGON. in Temp. Athen.

³ Ἐν Πλαταιαῖς] Plataeae Boeotiae Urbs, ubi Pausanias ingentes Xerxis copias fugavit.—Οἱ δὲ Πλαταιαῖς (inquit PAUSAN. l. ix.) τὸ ἔξαρχης (ἡμοὶ δοκεῖν) εἰσὶν αὐτόχθονες, ὄνομα δὲ φάσιν ἀπὸ Πλαταιᾶς ἢν θυγατέρα εἶναι τῷ ποταμῷ νομίζουσιν, &c.

ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, ὃ δὴ φιλεῖ ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῖς
 εὖ πράττουσι προσπίπτειν, πρῶτον μὲν ζήλος, ἀπὸ
 ζήλου δὲ, φθόνος. Ὁ καὶ τήνδε τὴν πόλιν ἄκυσαν
 ἐν πολέμῳ τοῖς Ἑλλήσι κατέστησε. Μετὰ δὲ τῷτο
 γενομένῳ πολέμῳ, συνέβαλον μὲν ἐν 4 Τανάγρα, ὑπὲρ
 τῆς Βοιωτῶν ἐλευθερίας Λακεδαιμονίοις μαχόμενοι·
 ἀμφισβητήσιμου δὲ τῆς μάχης γενομένης, διέκρινε
 τὸ ὕψιον ἔργον. Οἱ μὲν γὰρ ἔχοντο ἀπίοντες, κα-
 ταλιπόντες Βοιωτὲς οἷς ἐβοήθουν· οἱ δ' ἡμέτεροι τρί-
 τη ἡμέρᾳ ἐν Οἰνοφύτοις νικήσαντες, τὲς ἀδίκως φεύ-
 γοντας δικαίως κατήγαγον. Οὗτοι δὲ πρῶτοι μετὰ
 τὸν Περσικὸν πόλεμον, Ἑλλήσιν ἥδη ὑπὲρ τῆς ἐλευ-
 θερίας βοηθοῦντες πρὸς Ἑλλήνας, ἄνδρες ἀγαθοὶ γε-
 νόμενοι, καὶ ἐλευθερώσαντες οἷς ἐβοήθουν, ἐν τῷδε
 τῷ μνήματι τιμηθέντες ὑπὸ τῆς πόλεως πρῶτοι ἐ-
 τέθησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα, πολλοῦ πολέμου γενομέ-
 νου, καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐπιστρατευσάντων, καὶ
 τεμόντων τὴν χώραν καὶ ἀναξίαν χάριν ἐκτινόντων
 τῇ πόλει, νικήσαντες αὐτὲς ναυμαχίᾳ οἱ ἡμέτεροι,
 καὶ λαβόντες αὐτῶν τὲς ἡγεμόνας Λακεδαιμονίους
 ἐν τῇ σφαγίᾳ, ἐξὸν αὐτοῖς διαφθεῖραι, ἐφείσαντο,
 καὶ ἀπέδωκαν, καὶ εἰρήνην ἐποίησαντο· ἡγέμενοι πρὸς
 μὲν τὸ 5 ὁμόφυλον μέχρι νίκης δεῖ πολεμεῖν, καὶ
 μή

4 Τανάγρα] Tanagra Urbis Boeotiae; de qua abundè PAUSAN.
 lib. i.

5 Ὅμοφυλον] Ὅμοφυλος qui ejusdem est tribus opponitur τῷ
 ἀλλοφύλῳ. Φυλὴ tribus Athenis est decima pars Urbis. Est &
 pagus Atticus in tribu Oeneide Tanagrae finitimus, ab Athenis 100
 Stad. distans. STRABO lib. ix. Ob munitissimum olim castellum
 celebris, quod adversus Tyrannos tenuit Thraſybulus. STEPHE-
 BYZ. sed de his postea. Φυλαὶ tribus à Cecrope institutæ erant:
 à Clisthene ann. 1. Olymp. 66. auctæ à 4 ad 10. novisque po-

μὴ δὲ ὄργην ἰδίαν πόλεως τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων
διολλύναι· πρὸς δὲ τὺς Βαρβάρους, μέχρι διαφθορᾶς.
Τέττες δὴ ἄξιον ἐπαινέσαι τὺς ἄνδρας, οἱ τῷτον
τὸν πόλεμον πολεμήσαντες ἐνθάδε κεῖνται, ὅτι ἐπέ-
δειξαν, εἴτις ἄρα ἠμφισβήτει, ὡς ἐν τῷ προτέρῳ
πολέμῳ τῷ πρὸς τὺς Βαρβάρους ἄλλοι τινὲς εἶεν ἀ-
μείνους Ἀθηναίων, ὅτι ἐκ ἀληθῆ ἠμφισβητοῖεν. Οὗτοι
γὰρ ἐνταῦθα ἐδείξαν, γασιασάσης τῆς Ἑλλάδος πε-
ριγενόμενοι τῷ πολέμῳ, τὺς προεσῶτας τῶν ἄλλων
Ἑλλήνων χειρωσάμενοι, μεθ' ὧν τότε τὺς Βαρβάρους
ἐνίκων κοινῇ, τέττες νικῶντες ἰδία.

Τρίτος δὲ πόλεμος μετὰ ταύτην τὴν εἰρήνην ἀνελ-
πισός τε καὶ δεινός ἐγένετο· ἐν ᾧ πολλοὶ καὶ ἀγα-
θοὶ τελευτήσαντες, ἐνθάδε κεῖνται· πολλοὶ μὲν ἀμφὶ
Σικελίαν πλεῖστα τρόπαια σήσαντες, ὑπὲρ τῆς Λεον-
τίνων ἐλευθερίας, οἷς βοηθῶντες διὰ τὺς ὅρκους ἔπλευ-
σαν εἰς ἐκείνους τὺς τόπους· διὰ δὴ μῆκος τῷ πλοῦ
εἰς ἀπορίαν τῆς πόλεως καταστάσης, καὶ ἐδυναμέ-
νης

minibus vocatæ pulsis Pisistratidis. SICON. lib. iv. A decem He-
roibus duxerunt nomina ut à

Cecrope	} Athenien- sium Re- gibus.	{ Κεκροπίς· Ερεχθίδης Πανδίωνίς.
Erecteo		
Pandione		

Ægeō, Acamante, Thesei filio, Leonte Athenienfi

Ἀιγίης, Ἀκαμαντίς, Λεοντίς

Hippothoonte Neptuni fil. Ἱπποθοωντίς

Antiocho Herculis filio. Ἀντιοχίς

Ajace Telamonis fil. Ἀϊαντίς

Oëneo Pandionis fil. Οἰωνίς

Vide Jul. Polluc. lib. ix.

PLUTARCHUS in Demetrio dicit additas fuisse his duas alteras.
Singulæ tribus in tres curias, quas vocabant *τριτῦναι*, erant divise.

ὁ Λεοντίνων] Incolæ Arguræ (qui locus Eubææ fuit) vocabantur
Argivi & Leontini. ΣΤΕΡΗ. Λεοντίς, Leontis tribus, à Leonte A-
thenienfe. Vide suprà ὁμόφυλος, & φύλαι. p. 178.

ρης αὐτοῖς γ ὑπηρετεῖν, τέτῳ ἀπειπόντες ἐδυσύχισαν.
 Ὡν οἱ ἐχθροὶ καὶ προσπολεμήσαντες πλείω ἔπαινον ἔ-
 χουσι σωφροσύνης καὶ ἀρετῆς, ἢ τῶν ἄλλων οἱ φίλοι·
 πολλοὶ δ' ἐν ταῖς ναυμαχίαις ταῖς καθ' Ἑλλήσ-
 ποντον, μιᾷ μὲν ἡμέρᾳ πάσας τὰς τῶν πολεμίων
 ἐλόντες ναῦς, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας νικήσαντες. Ὁ
 δ' εἶπον δεινὸν καὶ ἀνέλπιστον τῷ πολέμου γενέσθαι,
 τόδε λέγω, τὸ εἰς τοσούτον φιλονεικίας ἐλθεῖν πρὸς
 τὴν πόλιν τὰς ἄλλους Ἑλληνας, ὥς τε τολμῆσαι τῷ
 ἐχθρίῳ ἐπικηρυκεύσασθαι βασιλεῖ, ὃν κοινῇ ἐξέβαλον
 μεθ' ἡμῶν, ἰδίᾳ τούτῳ πάλιν ἐπάγεσθαι, Βάρβαρον
 ἐφ' Ἑλληνας, καὶ συναθροῖσαι ἐπὶ τὴν πόλιν πάντας
 Ἑλληνὰς τε καὶ Βαρβάρους· ἔ δὴ καὶ ἐκφανὴς ἐγένετο
 ἡ τῆς πόλεως ῥώμη τε καὶ ἀρετή. Οἰομένων γὰρ ἦδη
 αὐτὴν καταπεπολεμῆσθαι, καὶ ἀπειλημμένων ἐν 8
 Μιτυλήνῃ τῶν νεῶν, βοηθήσαντες ἐξήκοντα ναυσὶν,
 αὐτοὶ ἐμβάντες εἰς τὰς ναῦς, καὶ ἄνδρες γενόμενοι
 ὁμολογούμενως ἄριστοι, νικήσαντες μὲν τὰς πολεμίους,
 λυσάμενοι δὲ τὰς φιλίους, ἀναξίου τύχης τυχόντες,
 ἐκ ἀναιρεθέντες ἐκ τῆς θαλάττης, κεῖνται ἐνθάδε.
 Ὡν χρὴ αἰεὶ μεμνῆσθαι τε καὶ ἐπαινεῖν. Τῇ μὲν
 γὰρ ἐκείνων ἀρετῇ ἐνίκησαμεν ἢ μόνον τὴν τότε ναυ-
 μαχίαν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄλλον πόλεμον. Δόξαν γὰρ
 δι' αὐτὰς ἡ πόλις ἔσχε, μή ποτ' ἂν καταπολεμη-
 θῆναι μηδ' ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων. Καὶ ἀληθῆς ἔδοξε.
 Τῇ

γ ὑπηρετεῖν] Est proprie subremigo, ab ὑπὸ & ἐρέτης remex. in-
 de ministro, infervio. Navigia enim actuaria, quæ majoribus in-
 ferviebant, dicta erant ὑπηρετικά πλοῖα.

8 Μιτυλήνῃ] Metro. olis insulæ Lesbî, dicta à Mitylene Maca-
 ris filiâ; ΣΤΕΡΗ. Cicero multus est in hujus urbis laudibus. Est
 Euripo pervia, PAUS. lib. viii.

Τῇ δὲ ἡμετέρα αὐτῶν διαφορᾷ ἐκρατήθημεν, οὐχ ὑπὸ τῶν ἄλλων. Ἀήτητοι γὰρ ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ γε ἐκείνων ἐσμέν· ἡμεῖς δὲ αὐτὰς καὶ ἐνικήσαμεν καὶ ἡττήθημεν.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἡσυχίας γενομένης, καὶ εἰρήνης πρὸς τὰς ἄλλους, ὁ οἰκεῖος ἡμῖν πόλεμος ἔτως ἐπολεμήθη, ὥστε εἴπερ εἰμαρμένον εἴη ἀνθρώποις τασιάσαι, μὴ ἂν ἄλλως εὖξασθαι μηδένα πόλιν ἐαυτοῦ νοσήσαι. Ὁ Ἐκ τε γὰρ τῆ Πειραιέως καὶ τῆ Ἀσείας ὡς ἀσμένως καὶ οἰκειῶς ἀλλήλοις συνέμιζαν οἱ πολῖται, καὶ παρ' ἐλπίδα τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι, τόντε πρὸς τὰς ἐν Ελευσίνι πόλεμον ὡς μετρίως ἔθεντο. Καὶ τούτων ἀπάντων ἐδὲν ἄλλ' αἴτιον, ἢ τῷ ὄντι ξυγγένεια, φιλίαν βέβαιον καὶ ὁμόφυλον οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ παρεχομένη. Χρὴ δὲ καὶ τῶν ἐν τούτῳ τῷ πόλεμῳ τελευτησάντων ὑπ' ἀλλήλων μνείαν ἔχειν, καὶ διαλλάττειν αὐτὰς ᾧ δυνάμεθα, εὐχαῖς, καὶ θυσίαις ἐν τοῖς τοιοῖςδε τοῖς κρατέσιν αὐτῶν εὐχομένους, ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς διαλλάγμεθα. Οὐ γὰρ κακία ἀλλήλων ἠφάντο, ἐδ' ἔχθρα, ἰ ἀλλὰ δυσυχία. Μάρτυρες δὲ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐσμέν τούτων, οἱ ζῶντες. Οἱ

R

αὐτοὶ

9 Νοσήσαι] Eleganter quidem, & propriè admodum dicitur civitas aliqua νοσῆν, quæ intestinis discordiis laborat. Ἐστὶ γὰρ νόσος τῆς πολιτείας ἡ στάσις.

Ὁ Ἐκ τε γὰρ τῆ Πειραιέως καὶ τῆ Ἀσείας] Athenæ in duas partes erant divise, in ἄστυ, & Piræeum. In hoc Plebei, in illo nobiles habitabant. STEPH. BYZ.

ἰ Ἀλλὰ δυσυχία] Per totam Orationem apparet fatis autoris nostri animus ac consilium, qui ut meritò eos laudare videatur, qui in civilibus hisce discordiis occubuerunt, earum omnium causam necessitati cuidam fatali imputat. Οὐ δὲ κακία, ἐδ' ἔχθρα. Ita CIC. Orat. pro M. Marcello: de bello Cæsarem inter & Pompeium. Omnes enim qui ad illa arma fato sumus nescio quo Reipub. misero funestoque compulsi.

αὐτοὶ γὰρ ὄντες ἐκείνοις γένει, συγγνώμην ἀλλή-
λοῖς ἔχομεν ὧν τ' ἐποιήσαμεν, ὧν τ' ἐπάθομεν.

Μετὰ δὲ τὸτο παντελῆς εἰρήνης ἡμῖν γενομένης,
ἡσυχίαν ἦγεν ἡ πόλις, τοῖς μὲν Βαρβάροις συγγιγ-
νώσκουσα, ὅτι παθόντες ὑπ' αὐτῆς κακῶς ἱκανῶς, ἐκ
ἐνδεῶς ἡμύνοντο· ταῖς δὲ Ἑλλησιν ἀγανακτοῦσα, μεμ-
νημένη ὥς εὖ παθόντες ὑπ' αὐτῆς, οἷαν χάριν ἀπέ-
δосαν, κοινωσάμενοι τοῖς Βαρβάροις, τὰς τε ναῦς
περιελόμενοι, αἱ ποτ' ἐκείνους ἔσωσαν, καὶ τείχη κα-
θελόντες, ἀνθ' ὧν ἡμεῖς τὰ κείνων ἐκωλύσαμεν πεσεῖν.
Διανουμένη δὲ ἡ πόλις μὴ ἂν ἔτι ἀμύαι μήτε
Ἑλλησι πρὸς ἀλλήλων δουλευμένοις, μήτε ὑπὸ Βαρ-
βάρων, οὕτω ᾄκει. Ἡμᾶν οὖν ἐν τοιαύτῃ διανοίᾳ
ὄντων, ἡγησάμενοι Λακεδαιμόνιοι τὰς μὲν τῆς ἐλευ-
θερίας ἐπικέρως πεπτωκέναι ἡμᾶς, σφέτερον δὲ ἡδὴ
ἔργον εἶναι καταδουλεῦσθαι τὰς ἄλλους, ταῦτ' ἐπρατ-
τον. Καὶ μηκύνειν μὲν τί δεῖ; ἐ γὰρ πάλαι ἐδὲ πολ-
λῶν ἀνθρώπων γεγονότα λέγοιμ' ἂν τὰ μετὰ ταῦτα.
Αὐτοὶ γὰρ ἴσμεν ὥς ἐκπεπληγμένοι ἀφίκοντο εἰς χρεῖαν
τῆς πόλεως τῶν τε Ἑλλήνων οἱ πρῶτοι, Ἀργεῖοι, καὶ
Βοιωτοὶ, καὶ Κορίνθιοι· καὶ τότε δειότατον πάντων,
τὸ καὶ Βασιλέα εἰς τὸτο ἀπορίας ἀφικέσθαι, ὥς πε-
ριστῆναι αὐτῷ μηδ' αὐτόθεν ἄλλοθεν σωτηρίαν γενέσθαι
ἀλλ' ἢ ἐκ ταύτης τῆς πόλεως, ἢ προθύμως ἀπώλῃ.
Καὶ δὴ καὶ εἴ τις βέλοῖτο τῆς πόλεως κατηγορή-
σαι δικαίως, τὸτ' ἂν μόνον λέγαν ὀρθῶς ἂν
κατηγοροῖ, ὥς αἰεὶ λίαν φιλοκτιρίμων ἐσὶ, καὶ τῷ
ἥττονος θεραπίς. Καὶ δὴ καὶ ἐν τῷ τότε χρό-
νῳ οὐχ οἶατε ἐγένετο καρτερῆσαι, ἐδὲ διαφυλάξαι
ἃ ἐδέδοκτο αὐτῇ, τὸ μηδενὶ δουλευμένῳ βοηθεῖν τῶν
σφᾶς

σφᾶς ἀδικησάντων· ἀλλὰ ἐκάμφθη, καὶ ἐβοήθησε, καὶ τὰς μὲν Ἑλλήνας, αὕτη βοηθήσασα ἀπελύσατο δουλείας, ὥς ἑλευθέροις εἶναι, μέχρις ἢ πάλιν αὐτοὶ αὐτὰς κατεδουλώσαντο. Βασιλεῖ δὲ αὕτη μὲν ἐκ ἐτόλμησε βοηθῆσαι, αἰσχυνομένη τὰ τρόπαια τάτε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς. Φυγάδας δὲ καὶ ἐθέλοντας ἐάσασα μόνον βοηθῆσαι, ὁμολογημένως ἔτωσε. Τειχισαμένη δὲ καὶ ναυπηγησαμένη, ἐκδεξαμένη τὸν πόλεμον, ἐπειδὴ ἠναγκάσθη πολεμεῖν, ὑπὲρ Παρίων ἐπολέμει Λακεδαιμονίοις. Φοβηθεὶς δὲ Βασιλεὺς τὴν πόλιν, ἐπειδὴ ἑώρα Λακεδαιμονίους τῷ κατὰ θάλατταν πολέμῳ ἀπαγορευόντας, ἀποσῆναι βεβλόμενος, ἐξήτει τὰς Ἑλλήνας τὰς ἐν τῇ ἡπείρῳ, (οὕσπερ πρότερον Λακεδαιμόνιοι αὐτῷ ἐξέδωσαν) εἰ μέλλοι συμμαχήσῃν ἡμῖν τε καὶ τοῖς ἄλλοις συμμάχοις, ἡγέμενος ἐκ ἐθελήσῃν, ἵν' αὐτῷ πρόφασις εἴη τῆς ἀποστάσεως. Καὶ τῶν μὲν ἄλλων συμμάχων ἐφύεσθη (ἐθέλησαν γὰρ αὐτῷ ἐκδιδόναι, καὶ ξυνέθεντο καὶ ὤμοσαν, Κορίνθιοι, καὶ Ἀργεῖοι, καὶ Βοιωτοὶ, καὶ ἄλλοι σύμμαχοι, εἰ μέλλοι χρήματα παρέξῃν, ἐκδώσειν τὰς ἐν τῇ ἡπείρῳ Ἑλλήνας) μόνοι δὲ ἡμεῖς ἐκ ἐτολμήσαμεν οὔτε ἐκδοῦναι, οὔτε ὀμῶσαι.

Οὕτω δὴ τοι τόγε τῆς πόλεως γενναῖον καὶ ἐλεύθερον, βέλαιόν τε καὶ ὑγιές ἐστι, καὶ φύσει μισοβάρβαρον, διὰ τὸ εἰλικρινῶς εἶναι Ἑλλήνες καὶ ἀμιγεῖς Βαρβάρων. Οὐ γὰρ Πέλοπες ἔδῃ Κάδμοι, ἔδῃ Αἴγυπτοί τε καὶ Δαναοί, ἔδῃ ἄλλοι πολλοί, φύσει μὲν βάρβαροι ὄντες, νόμῳ δὲ Ἑλλήνες συνοικῶσιν ἡμῖν, ἀλλ' αὐτοὶ Ἑλλήνες, ἐ μιξοβάρβαροι οἰκῶμεν.

Ὅθεν καθαρὸν τὸ μῖσος ἐντέτηκε τῇ πόλει τῆς ἀλ-
λοτρίας φύσεως· ὁμῶς δ' οὔν ἐμοιῶθημεν πάλιν, διὰ
τὸ μὴ ἐθέλειν αἰσχροὺς καὶ ἀνόσιον ἔργον ἐργάσασ-
θαι Ἑλλήνας βαρβάρους ἐκδόντες. Ἐλθόντες δὲ εἰς
ταῦτα ἐξ ὧν καὶ τοπρότερον κατεπολεμήθημεν, ² σὺν
Θεῷ ἄμεινον ἢ τότε ἐθέμεθα τὸν πόλεμον. Καὶ γὰρ
ναῦς καὶ τείχη ἔχοντες, καὶ τὰς ἡμετέρας αὐτῶν ἀ-
ποικίας, ἀπηλλάγημεν τῷ πολέμου. Οὕτως ἀγαπι-
τῶς ἀπηλλάττοντο καὶ οἱ πολέμιοι. Ἀνδρῶν μέντοι
ἀγαθῶν καὶ ἐν τέτῳ τῷ πολέμῳ ἐσερίθημεν, τῶν τε
ἐν Κορίνθῳ χρησαμένων δυσχωρία, καὶ ἐν ³ Λεχαίῳ,
προδοσία. Ἀγαθοὶ δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἐλευθερώσαν-
τες, καὶ ἐκβαλόντες ἐκ τῆς θαλάττης Λακεδαιμο-
νίους. Ὡν ἐγὼ μὲν ὑμᾶς ἀναμιμνήσκω, ὑμᾶς δὲ
πρέπει ξυνεπαινεῖν τε καὶ κοσμεῖν τοιάτους ἀνδρας.

Καὶ τὰ μὲν δὴ ἔργα ταῦτα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν-
θάδε κειμένων, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι ὑπὲρ τῆς πό-
λεως τετελευτήκασι· πολλὰ μὲν τὰ εἰρημένα καὶ κα-
λὰ, πολὺ δ' ἔτι πλείω καὶ καλλίω τὰ ὑπολειπόμενα·
πολλαὶ γὰρ αὖν ἡμέραι καὶ νύκτες οὐχ ἱκαναὶ γένοιτο
τῷ τὰ πάντα μέλλοντι περαίνειν. Τέτων οὖν χρὴ
μεμνημένους, τοῖς τέτων ἐκγόνοις πάντ' ἀνδρα πα-
ρακελεύεσθαι, ὥσπερ ἐν πολέμῳ, μὴ λείπειν τὴν τά-
ξιν τὴν τῶν προγόνων, μηδ' εἰς τὸ πῦρ ἀναχωρεῖν,
εἰκοντας κάκη. Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ αὐτὸς, ὥ παῖδες
ἀνδρῶν ἀγαθῶν, νῦν τε παρακελεύομαι, καὶ ἐν τῷ
λοιπῷ

² Σὺν Θεῷ] Dict. à veteribus vel ut prosperè succedat opus, vel
post rem feliciter gestam. Vide Schol. in Hom. Iliad. I. op-
ponitur huic ἀντὶ Θεῷ. Hom. Odyss. ο.

³ Ἐν Λεχαίῳ] Lechaëum erat portus Corinthiacus. De quo
PAUSAN. lib. II. Καθήμεν δὲ ὁ τῶν Κορινθίων Ἰσθμὸς, τῇ μὲν, &c.

λοιπῷ χρόνῳ, ὅπῃ ἂν τῷ ἐντυγχάνῃ ὑμῶν, καὶ ἀναμνήσω καὶ διακελεύεσθαι προθυμεῖσθαι εἶναι ὡς ἀρίστους· Ἐν δὲ τῷ παρόντι δίκαιος εἰμὶ εἰπεῖν ἃ οἱ πατέρες ἡμῖν ἐπέσκηπτον ἀπαγγέλλειν τοῖς λειπομένοις, εἴτι πάσχοιεν, ἢ νῦν κινδυνεύειν ἔμελλον. Φράσω δὲ ὑμῖν ἅτε αὐτῶν ἠέκουσα ἐκείνων, καὶ οἷα ἰὺν ἠδέως ἂν εἴποιεν ὑμῖν, λαβόντες δύναμιν· τεκμαιρόμενος ἐξ ὧν τότε ἔλεγον. Ἀλλὰ νομίζειν χρὴ αὐτῶν ἀκούειν ἐκείνων ἃ ἂν ἀπαγγέλλω. Ἐλεγον δὲ τάδε·

Ὡ παῖδες, ὅτι μὲν ἔσε πατέρων ἀγαθῶν, αὐτὸ μνησέμεν τὸ νῦν παρόν· ἡμῖν δὲ ἐξὸν ζῆν μὴ καλῶς, καλῶς αἰρέμεθα μᾶλλον τελευτᾶν, πρὶν ἡμᾶς τε καὶ τὲς ἔπειτα εἰς ὀνείδη καταστῆσαι, καὶ πρὶν τὲς ἡμετέρης πατέρας καὶ πᾶν τὸ πρόσθεν γένος αἰσχύναί· ἡγούμενοι τῷ τὲς αὐτῆς αἰσχύνοντι ἀβύρτον εἶναι, καὶ τῷ τοῖστῳ ἔτε τινα ἀνθρώπων ἔτε Θεῶν φίλον εἶναι, ἔτ' ἐπὶ γῆς, ἔθ' ὑπὸ γῆς, τελευτήσαντι. Χρὴ ἔν, μεμνημένους τῶν ἡμετέρων λόγων, ἐάν τι καὶ ἄλλο ἀσκήτε, ἀσκεῖν μετ' ἀρετῆς· εἰδότας ὅτι τέττε λειπόμενα πάντα καὶ κτήματα καὶ ἐπιτηδεύματα, αἰσχροὶ καὶ κακά. Οὐτε γὰρ πλεῖτος κάλλος φέρει τῷ κεκτημένῳ, μετ' ἀνανδρίας (ἄλλῳ γὰρ ὁ τοιοῦτος πλετεῖ καὶ ἔχ' αὐτῷ) οὐτε σώματος κάλλος καὶ ἰσχύς δειλῷ καὶ κακῷ ξυνοικούντα, πρέποντα φαίνεται, ἀλλ' ἀπρεπῆ· καὶ ἐπιφανέστερον ποιεῖ τὸν ἔχοντα, καὶ ἐκφαίνει τὴν δειλίαν· πᾶσά τε ἐπισήμη χαριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς, πανουργία, καὶ σοφία φαίνεται. Ὡν ἕνεκα καὶ πρῶτον καὶ ὕστατον καὶ διαπαντὸς πᾶσαν πάντως προθυμίαν πειρᾶσθε ἔχειν, ὅπως μάλιστα μὲν ὑπερβαλεῖσθε καὶ τὲς πρόσθεν εὐ-

κλεία· εἰ δὲ μὴ, ἴσῃ ὥς ἡμῖν, ἂν μὲν νικῶμεν ὑμᾶς ἀρετῇ, ἢ νίκη αἰσχύνῃ φέρει, ἢ δὲ ἦτλα, εἰάν ἡτ-
τώμεθα, εὐδαιμονίαν. Μάλιστα δ' ἂν νικῶμεθα, καὶ
ὑμεῖς 4 νικῶντες, εἰ παρασκευάσασθε τῇ τῶν προ-
γόνων δόξῃ μὴ καταχρησάμενοι, μηδ' ἀναλώσαντες
αὐτήν· γνόντες ὅτι ἀνδρὶ οἰομένῳ τί εἶναι, ἐκ ἔστιν
αἴσχιον ἢ παρέχειν ἑαυτὸν τιμώμενον μὴ δι' ἑαυτὸν,
ἀλλὰ διὰ δόξαν προγόνων. Εἶναι μὲν γὰρ τιμὰς
γονέων ἐκγόνους, καλὰς θησαυροὺς καὶ μεγαλοπρεπείας·
χρηῆσθαι δὲ καὶ χρημάτων καὶ τιμῶν θησαυρῶ, καὶ
μὴ τοῖς ἐκγόνοις παραδιδόναι, αἰσχρὸν καὶ ἀναν-
δρον, ἀπορία ἰδίῳν αὐτῷ κτημάτων τε καὶ εὐδοξιάων.
Καὶ εἰάν μὲν ταῦτα ἐπιτηδεύσητε, φίλοι παρὰ φί-
λους ἡμᾶς ἀφίξεσθε, ὅταν δὴ ὑμᾶς ἡ προσήκουσα μοῖρα
κομίσῃ· ἀμελήσαντας δὲ ὑμᾶς καὶ κακισθέντας εὐδεῖς
εὐμενῶς ὑποδέχεται. Τοῖς μὲν οὖν παισὶ ταῦτ' εἰρήσθω.

Πατέρας δὲ ἡμῶν, οἷς εἰσὶ, καὶ μητέρας 5 εἰ χρὴ
παραμυθεῖσθαι, ὡς χρὴ ῥᾶστα φέρειν τὴν συμφορὰν,
εἰάν ἄρα ξυμβῇ γενέσθαι, καὶ μὴ ξυνοδύρεσθαι· (ὃ
γὰρ τῷ λυπήσοντος προσδεήσονται· ἱκανὴ γὰρ ἔσαι
καὶ ἡ γενομένη τύχη τῷ το πορίζεσθαι) ἀλλ' ἰωμέ-
νες καὶ πρᾶυνοντας, ἀναμιμνήσκειν αὐτὰς ὅτι ὦν εὐ-
χονται, τὰ μέγιστα αὐτοῖς οἱ Θεοὶ ἐπήκοοι γεγονό-
σιν. Οὐ γὰρ ἀθανάτες σφίσι παῖδας εὐχοντο γε-
νέσθαι, ἀλλ' ἀγαθὸς καὶ εὐκλεεῖς· ὦν ἔτυχον, μεγίστων
ἀγαθῶν ὄντων. Πάντα δὲ ἐ ῥᾶδιον θνητῶ ἀνδρὶ κα-
τά

4 Forfan νικᾷτε, νικᾷτε. Et in iis quæ proximè sequuntur, ma-
lim κατὰ χρῆσόμενοι & ἀναλώσαντες, quæ jungantur cum παρασκευά-
σαισθε, &c. Cæterum in iis quæ proximè sequuntur, post αἰσχιον,
desiderari puto εἶναι.

5 Pro ei non dubito quin scribendum sit αὐτῶν.

τὰ νῦν ἐν τῷ ἑαυτοῦ βίῳ ἐκβαίνειν. Καὶ φέροντες μὲν ἀνδρείως τὰς συμφορὰς, δόξῃσι τῷ ὄντι ἀνδρείων παίδων πατέρες εἶναι, καὶ αὐτοὶ τοιοῦτοι ὑπεύκοντες δὲ, ὑποψίαν παρέξουσιν ἢ μὴ ἡμέτεροι εἶναι, ἢ ἡμῶν τὲς ἐπαινέοντας καταψεύδεσθαι. Χρὴ δὲ ἐδέτερα τέτων ἄλλ' ἐκείνους μάλιστα πάντων ἡμῶν ἐπαινέτας εἶναι, ἔργῳ παρέχοντας αὐτὲς φαινόμενους τῷ ὄντι πατέρας ὄντας ἀνδρας ἀνδρῶν. Πάλαι γὰρ δὴ τὸ ΜΗΔΕΝ ΑΓΑΝ λεγόμενον, καλῶς δοκεῖ λέγεσθαι. Τῷ γὰρ ὄντι εὖ λέγεται. Ὅτῳ γὰρ ἀνδρὶ εἰς ἑαυτὸν ἀνήρτηται πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν φέροντα, ἢ ἐγγὺς τούτου, καὶ μὴ ἐν ἄλλοις ἀνθρώποις αἰωρεῖται, ἐξ ὧν ἢ εὖ ἢ κακῶς πραξάντων πλανασθαι ἠνάγκασαι, καὶ τὰ ἐκείνους τούτῳ ἄριστα παρέσκεύασαι ζῆν. Οὗτός ἐστιν ὁ σάφρων, καὶ οὗτος ὁ ἀνδρεῖος καὶ φρόνιμος· οὗτος, γιγνομένων χρημάτων καὶ παίδων, καὶ διαφθειρομένων, μάλιστα πείσεται τῇ παροιμίᾳ· οὔτε γὰρ χαίρων οὔτε λυπόμενος ἄγαν φανήσεται, διὰ τὸ αὐτῷ πεποιθέναι. Τοιοῦτος δὲ ἡμεῖς γε ἀξιῶμεν καὶ τὲς ἡμετέρας εἶναι, καὶ βεβλόμεθα, καὶ φαμέν· καὶ ἡμᾶς αὐτὲς νῦν παρέχομεν τοιοῦτος, ἐκ ἀγανακτῶντας, ἐδὲ φοβούμενους ἄγαν, εἰ δεῖ τελευτᾶν ἐν τῷ παρόντι. Δεόμεθα δὴ καὶ πατέρων καὶ μητέρων, τῇ αὐτῇ ταύτῃ διανοίᾳ χρωμένους τὸν ἐπίλοιπον βίον διάγειν, καὶ εἰδέναι ὅτι ἐθρηνηντες ἐδὲ ὀλοφυρόμενοι ἡμᾶς, ἡμῖν μάλιστα χαριοῦνται· ἀλλ' εἴ τις ἐς τοῖς τετελευτηκόσιν αἰσθησις τῶν ζώντων, ἕτως ἀχάριστοι εἶεν ἂν μάλιστα, ἑαυτὲς τε κακοῦντες, καὶ βαρέως φέροντες τὰς συμφορὰς. Κέφως δὲ καὶ μετρίως, μάλισ' ἂν χαρίζοιντο.

Τὰ

Τὰ μὲν γὰρ ἡμέτερα τελευτὴν ἤδη ἔξει, ἥπερ καλλίστη γίγνεται ἀνθρώποις. Ὡς τε πρέπει αὐτὰ μᾶλλον κοσμεῖν ἢ θρηνεῖν· γυναικῶν δὲ τῶν ἡμετέρων καὶ παίδων ἐπιμελέμενοι, καὶ τρέφοντες, καὶ ἐνταῦθα τὸν νῦν τρέποντες, τῆς τε τύχης μάλισ' ἂν εἶεν ἐν λήθῃ, καὶ ζῆεν κάλλιον καὶ ὀρθότερον, καὶ ἡμῖν προσφιλέστερον.

Ταῦτα δὴ ἱκανὰ τοῖς ἡμετέροις παρ' ἡμῶν ἀγγέλλειν. Τῇ δὲ πόλει παρακελευοίμεθ' ἂν ὅπως ἡμῖν καὶ πατέρων καὶ υἱῶν ἐπιμελήσονται, τὰς μὲν παιδεύοντες κοσμίως, τὰς δὲ γηροτροφοῦντες ἀξίως· νῦν δὲ ἴσμεν ὅτι καὶ ἐὰν μὴ ἡμεῖς παρακελεύώμεθα, ἱκανῶς ἐπιμελήσεται.

Ταῦτα οὖν, ὦ παῖδες καὶ γονεῖς τῶν τελευτησάντων, ἐκεῖνοί τε ἐπέσκηπτον ἡμῖν ἀπαγγέλλειν, καὶ ἐγὼ ὥς δύναμαι προθυμότατα ἀπαγγέλλω· καὶ αὐτὸς δέομαι ὑπὲρ ἐκείνων, τῶν μὲν, μιμεῖσθαι τὰς αὐτῶν· 6 τῶν δὲ, θαρρύνειν ὑπὲρ αὐτῶν· ὥς ἡμῶν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ γηροτροφισόντων ἡμᾶς καὶ ἐπιμελησομένων, ὅπερ ἂν ἕκαστος ἐκάσῃ ἐντυγχάνῃ ὁπωρὸν τῶν ἐκείνων. Τῆς δὲ πόλεως ἴσέπε καὶ αὐτοὶ τὴν ἐπιμέλειαν, ὅτι νόμους θεμένη περὶ τὰς τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τελευτησάντων παῖδας τε καὶ γεινήτορας ἐπιμελεῖται· καὶ διαφερόντως τῶν ἄλλων πολιτῶν προστέτακται φυλάττειν ἀρχὴ ἥπερ μεγίστη ἐστίν, ὅπως
ἀν

6 Hic & in proximè sequente loco Fic. ita vertit quasi legerit αὐτῶν seu ἐαυτῶν.

7 Pro nominativo ἀρχὴ reponendus esse videtur dativus ἀρχῇ.

Ἀρχὴ ἥπερ μεγίστη ἐστίν] Usurpatur Ἀρχὴ pro ipso magistratu in Arist. Ethic. lib. v. c. 3. Summus Magistratus sive Archon qui apud Atticos erat Magistratus summus. Hi Archontes à populo cre-

ἀν οἱ τέτων μὴ ἀδικῶνται πατέρες τε καὶ μητέρες. Τὴς δὲ παῖδας συνεκτρέφει αὐτὴ, προθυμουμένη ὅτι-
 μάλις ἄδηλον αὐτοῖς τὴν ὀρφανίαν γενέσθαι. Ἐν
 πατρὸς σχήματι καταστᾶσα αὐτοῖς αὕτη, ἔτι τε
 παισὶν οὖσι, καὶ ἐπειδὴν εἰς ἀνδρὸς τέλος ἴωσιν,
 ἀποπέμπει ⁸ ἐπὶ τὰ σφέτερες αὐτῶν, ⁹ πανοπλίᾳ κοσ-
 μήσασα· ἐνδεικνυμένη καὶ ἀναμιμνήσκουσα τὰ τῷ
 πατρὸς ἐπιτηδεύματα, ὄργανα τῆς πατρώας ἀρετῆς
 διδούσα· καὶ ἅμα οἴωνοῦ χάριν ἀρχεσθαι ἰέναι ἐπὶ
 τὴν πατρώαν ἐσίαν, ἀρξόντα μετ' ἰσχύος ὅπλοις
 κεκοσμημένον. Αὐτὴς δὲ τὴς τελευτήσαντας τιμῶσα
 ἐδέποτε ἐκλείπει καθ' ἑκάστον ἐνιαυτὸν, αὕτη τὰ νο-
 μιζόμενα ποιῶσα κοινῇ πᾶσιν, ἅπερ ἴδια ἐκάσῳ ἰδίᾳ
 γίγνεται. Ὁ πρὸς δὲ τέτοις ἀγῶνας γυμνικὰς καὶ
 ἵππικὰς τιθεῖσα, καὶ μουσικὰς πάσης, καὶ ἀτεχνῶς τῶν
 μὲν τελευτησάντων, ἐν κληρονόμου καὶ υἱέος μοίρᾳ
 καθεσηκυῖα, τῶν δὲ υἱέων, ἐν πατρός. Γονέων δὲ καὶ
 τῶν τοιούτων, ἐν ἐπιτρόπῃ· πᾶσαν πάντων παρὰ πάν-
 τα χρόνον ἐπιμέλειαν ποιουμένη. Ὡν χρὴ ἐνθυμω-
 μένους,

abantur post imminutam regiam potestatem; Primo perpetui, postea
 decennales, postremo anni. Extiterunt 13 perpetui anno, juxta
 Eusebium 294. ante Olympiades; quorum ultimus erat Alcmaeon
 qui obiit Olymp. 7. Decennales erant 7. Annui 9. Eodem tem-
 pore imperantes qui creabantur ann. 3. Olymp. 24. SIGON. l. 1. 5.

8 Pro participio ἀποπεμπέσα ponit ἀνακολλάως hoc ἀποπέμπει.
 9 Πανοπλίᾳ κομήσασα] De hac πανοπλίᾳ Harrocrat. & Plato
 ἔχουσι πανοπλίαν ἀναμιμνήσκουσαν τὰ τῷ πατρί ἐπιτηδεύματα. —
 Non autem ante vigesimum ætatis annum. Vide plura Diogen.
 Laer. in Solone. Aristid. in Panathenaicâ suâ.

Ὁ πρὸς δὲ τέτοις ἀγῶνας &c.] Huic rei fidem inter alios facit
 Homerus Odyss. 24. v. 85. ubi describit Achillis funus:

“ Μήτηρ δ' αἰτήσασα θεῶς περικαλλέεσθαι”.

“ Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστέσσιν Ἀχαιῶν.

Et Lucian. de Luctu p. m. 795. Καὶ τοὶ καὶ ἀγῶνας ἐννοῖ διέθε-
 σαν, &c.

Vide etiam plura Aristid. in Panathenaicâ suâ.

μένους πραότερον φέρειν τὴν ξυμφοράν. Τοῖς γὰρ τελευτήσασιν καὶ τοῖς ζῶσιν οὕτως ἂν προσφιλέσασθαι εἴητε, καὶ ῥᾶσοι θεραπεύειν τε καὶ θεραπεύεσθαι. Νῦν δὴ ἤδη ὑμεῖς τε καὶ ἄλλοι πάντες, κοινῇ κατὰ τὸν νόμον τὰς τετελευτηκότας ἀπολοφυράμενοι, ἄπιτε.

ΣΩ. Οὗτός σοι ὁ λόγος, ὦ Μενέξενε, Ασπασίας τῆς Μιλησίας ἐστί. ΜΕ. Νὴ Δία, ὦ Σώκρατες, μακαρίαν γε λέγεις τὴν Ασπασίαν, εἰ γυνὴ οὕσα τοιούτους λόγους οἶα τ' ἐστὶ συντιθέναί. ΣΩ. Ἄλλ' εἰ μὴ πιστεύεις, ἀκολούθει μετ' ἐμοῦ, καὶ ἀκούσῃ αὐτῆς λεγούσης. ΜΕ. Πολλάκις, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ ἐντεύχηκα Ασπασίᾳ, καὶ οἶδα οἶα ἐστί. ΣΩ. Τί οὖν; ἐκ ἀγασθαι αὐτὴν, καὶ νῦν χάριν ἔχεις τῷ λόγῳ αὐτῇ; ΜΕ. Καὶ πολλὴν γε, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ χάριν ἔχω τέτῳ τῷ λόγῳ ἐκείνῳ, ἢ ἐκείνῳ ὅστις σοι ὁ εἰπὼν ἐστὶν αὐτόν· καὶ πρίν γε ἄλλων πολλὴν χάριν ἔχω τῷ εἰπόντι. ΣΩ. Εὖ ἂν ἔχοι. Ἄλλ' ὅπως μου μὴ κατερεῖς, ἵνα καὶ αὐτοῖς σοι πολλὰς καὶ καλὰς λόγους παρ' αὐτῆς πολιτικὰς ἀπαγγέλλω. ΜΕ. Θάρρει, ὦ κατερῷ· μόνον ἀπάγγελλε. ΣΩ. Ἀλλὰ ταῦτ' ἐσσι.

Π Ι Ν Α Ξ.

Α.

ἈΓησίλαος] αὐτῷ οἱ στρατιῶται, ἐν τῇ Κορωνείᾳ
τὰς Ἀθηναίους, πῶς ἐνίκησε, P. 57. ἔτος εἰς Ἀ-
σίαν διέβη, καὶ τὴν βασιλέως χαρὰν ἐλυμαίνετο,
ib. τί ἔλεγεν περὶ Τιτασέρου τῆς ἐπιτοκίας, 58.
οἱ στρατιῶται θαρρήσαντες τῷ λόγῳ τῷ στρατήγῃ,
τὰς Βαρβάρους ἐνίκησαν, ib. ἐν τῇ Σπάρτῃ σάσεως
γενομένης, πῶς αὐτὸς μόνος ἄσπλος ἔπαυσε τὴν
σάσιν, 59.

Ἀδράστος] ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός, 140. αὐτὸς σὺν
Πολύνικει ἐπὶ Θήβας ἐστρατεύσαν, ib. ὅτι ἡττη-
θήσαν μάχῃ, ib.

Ἀδης] περὶ τῶν τετελευτηκότων ἐν ᾧδῃ, 97.

Ἀθῆναι] ἧ ἦν τις τόπος, ἐνθα αἰέκειτο πινάκιον ἔχον
τῆς γῆς περίοδον, 1.

Ἀθηναῖοι] πῶς εἶχον πρὸς τὰς αὐτῶν στρατηγούς, 32.
αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἔχρησε, περὶ ξυλίνοις τειχέσι, 52. τὸ
μαντεῖον ἐκ εἰδοτες, τειχίζειν τὴν Ἀκρόπολιν ἠγό-
ρευσε, 53. Θεμισοκλῆς δὲ, εἰς τὰς τριήρεις ἐμβαί-
νειν ἐρμηνευόντος, ἐπείσθησαν, ἐπέβησαν, ἐναυμά-
χησαν, ἐνίκησαν, ib.

Αἶγες] αἱ ἐν τῇ Κρήτῃ βεβλημέναι, πῶς θεραπεύ-
ονται, 4.

Αἰγύπτιοι] ὅτι παρ' Ἑρμῆ τὰ νόμιμα ἔμαθον, 19.
αἱ

αἱ δίκασαί παρ' τέτοις ἱερεῖς ἦσαν, 20. ὅτι καρ-
τεροὶ ἦσαν ἐν ταῖς βασάνοις, 41.

Ἀινείας] ἡ ἐαυτοῦ εὐσεβεία πρὸς τῶν Θεῶν, 7. αὐ-
τῷ ἡ εὐσεβεία πρὸς τῷ πατρός τῷ ἰδίῳ, *ib.* αὐτὸν,
διὰ τὴν ἐαυτοῦ εὐσεβείαν, πῶς οἱ Ἕλληνες ἐτιμή-
σαν, *ib.*

Αἰσχίλος] ὁ τραγωδός, κρίνεται ἀσεβείας ἐπὶ τινὶ
δράματι, 16. πῶς διεσώθη, *ib.*

Ἀλεκτρυόνες] τέτων ἀγῶν πόθεν ἀρχὴν ἔλαβεν, 24.

Ἀλεξάνδρος] θεὸν ἐαυτὸν καλεῖσθαι πῶς ἐβέλετο,
10. ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν αὐτῷ ἐμπληξιν ἐλέγ-
ξισαν, *ib.* ἐαυτῷ ἡ ὀργή, 5. πῶς ὁ Ἀριστοτελής αὐτὸν
πραῦναι ἐπέρασεν, 5, 6. περὶ λύρας Ἀλεξάνδρου καὶ
τῆς τῷ Πάριδος, 27. διὰ τί αὐτὸς τὴν Ἀχιλλέως
λύραν μᾶλλον ἰδεῖν ἐβέλετο, *ib.* διὰ τί ἔτος, ὅτε ἐ-
νίκησε τὰς Θεβαίους, τὸν τῷ Πίνδαρου οἶκον ἐσώσε,
28. πῶς τὸν Πάρον τῶν Ἰνδῶν βασιλεῖα ἐξηπατήσας,
καὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν διέβη, 69. ἐαυτῷ τὴν
στρατηγήμα, ὑφ' ᾧ ἔλαβε Θήβας, *ib.* διὰ τί πε-
ριφερεῖν ἐκέλευε τὰ ἱερεῖα, καὶ δεικνύειν τοῖς στρα-
τιωταῖς, 70. αὐτὸς ἐν Ἀρβήλοισι Δαρεῖον ἐνίκησε,
ib. πῶς, τῇ ἰδίᾳ ἐγκρατείᾳ, τὰς στρατιώτας ἐδί-
δαξε πρὸς τὸ δίψος εὐράως ἀντεχεῖν, 72. ἐαυτῷ
τὴν στρατηγήμα, ὑφ' ᾧ τὰς στρατιώτας δίψωντας
παρὰ ποταμὸν ἤγε, προσκειμένων πολεμίων, *ib.*
περὶ αὐτῷ τεθνηκότος, καὶ ἀτάφου, 28.

Ἀλέξανδρος, ὁ Φεραίων Τύραννος] ἐν τοῖς μαλίστα
ἔδοξεν ᾧμοτατος εἶναι, 17. Θεοδώρου δὲ τῷ τῆς
τραγωδίας ποιητῷ ὑποκρινομένῳ τὸ δράμα σφόδρα
ἐμπαθῶς,

ἐμπαθῶς, αὐτὸς Τύραννος εἰς δάκρυα πῶς ἐξέπε-
σεν, *ib.*

Ἀμαζόνες] Ἄρεος ἦσαν θυγατέρες, 139. πῦρ ἄκησαν,
ib. μόναι ὀπλισμέναι ἦσαν σιδήρῳ τῶν περὶ αὐ-
τάς, *ib.* πρῶται τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀνεβήσαν,
ib. οἷς ἀνελπίσως, δι' ἀπειρίαν τῶν ἐναντίων, ἦσαν
μὲν τὰς φεύγοντας, ἀπέλειπον δὲ τὰς διώκοντας,
ib. αὐταὶ, ἄρχεσθαι πολλῶν ἐθνῶν, καὶ ἔργῳ τὰς
περὶ αὐτάς καταδεδωλωμέναι, παραλαβῶσαι τὰ
μαχιμώτατα τῶν ἐθνῶν, ἐσφατεύσαν ἐπὶ τὰς Ἀθη-
ναῖας, 140. πῶς Ἀθηναῖοι αὐτάς ἐνίκησαν, *ib.*

Ἀμαθία] ἐν ἀμαθίᾳ καταβιῶναι, πάσων κολασέων
οἱ Μιτυληναῖοι βαρυτάτην ἤγοντο, 2.

Ἀμίλκας] ἔτος ἦν Καρχηδονίων ἄριστος στρατηγὸς τῶν
ἐν Λιβύῃ στρατηγῶν, 66. διὰ τί αὐτὸς ἀνη-
ρέθη, *ib.*

Ἀναξαγόρας] τὸν δυοῖν παιδοῖν θάνατον, πῶς ἔτος
ἠνεγκε, 18.

Ἄννων, ὁ Καρχηδόνιος] ἡ ἑαυτῇ κενόδοξία, 11. ὄρ-
νιδας ἐν σκότῳ ἐν διδάσκῃ μαθήμα λέγειν, “Θεὸς
ἐστὶν Ἄννων”, 11. πῶς δὲ αἱ ὄρνιθες μακρὰ χαίρειν
εἶπον Ἄννωνι καὶ μαθήμασι τοῖς ἐν τῇ δαλείᾳ, *ib.*

Ἀνταλκίδας] πῶς ἔτος ἠλεγξε δῶρον μύρῳ βεβαμ-
μένον αὐτῷ πεμφθέν. 47.

Ἀντιγόνης] ἔτος ἦν ὁ βασιλεὺς δημοτικὸς καὶ πρῶτος,
11. ἑαυτῇ ὁ υἱὸς πῶς τοῖς ὑπηκόοις ἐχρήσατο βιαιό-
τερόν τε καὶ θρασύτερον, 12. τέττε Ἀντίγονος λό-
γος πρὸς τὸν υἱὸν παντὶ ἡμέρῳ ἔχων καὶ φιλανθρώ-
πως, *ib.*

Ἀπολλόδαρος] ὁ τῷ Σωκράτῳ ἐταῖρος, 3. ἔτος εἰς

τὸ δεσμωτήριον παρὰ τὸν Σωκράτην ἀφικνέεται, *ιβ.* ποίαν περὶ τῷ Σωκράτῃ ἐνταφίαν ἐπιμέλειαν εἶχε, *ιβ.* ἑαυτῷ πρὸς τὸν Σωκράτην λόγος, *ιβ.*

Ἀργολίδες] πῶς αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἐνίκησαν τὸν Πύρρον καὶ τὲς αὐτῷ στρατιώτας, 87. Πύρρος τῷ πολεμικωτάτῃ μὴδὲ ὑπ' ἀνδρῶν. ἀλλ' ὑπὸ γυναικῶν Ἀργολίδων πεσόντος, αἱ Ἀργολίδες μέγιστον κλέος ἐν τοῖς Ἑλλησιν ἤραντο, 88.

Ἀρισείδης] ἔτος καὶ Θεμισοκλῆς ἐχθρότατοι πάντων ἦσαν, 54. πῶς διεπόλιτευοντο, *ιβ.* διὰ τί τὴν ἐχθραὴν κατέθηκαν, 55. πῶς ἀμφοτέρων στρατηγῶν ἡ ὁμόνοια τὲς βαρβάρους ἐνίκησεν, *ιβ.*

Ἀριστοτέλης] διὰ τί ἀπέλιπε τὰς Ἀθήνας, 31. ἑαυτῷ λόγος μεμνημένος περὶ ταύτης πολέως, *ιβ.* περὶ σύκκῃ, *ιβ.* ποίαν γραφὴν πρὸς Ἀλέξανδρον ἐγράψε, 6.

Ἀριστομένης] ἔτος ἦν Μεσσηνίαν ἡγεμὼν, 61. τρὶς ἐκατομφόνια κατὰ Λακεδαιμονίαν ἐθύσε, *ιβ.* ἰσχυροῖς ποτὲ τραύμασι περιπεσὼν, ἐάλω, *ιβ.* τίνι στρατηγῆματι ἐχρήσατο πρὸς ἑαυτὸν τὸ σῶζεῖν, 62. τίνι στρατηγῆματι τὲς Λακεδαιμονίους ἐνίκησε, *ιβ.*

Ἀρσάκης] ὁ εὐνῆχος, ὃν Θεμισοκλῆς πρὸς τὸν βασιλέα ἐπέμψε, 53.

Ἀρταξέρξης] ἔτος ἦν τῶν Περσῶν βασιλεὺς, 41. ἑαυτῷ ὁ λόγος πρὸς Μίσσην, ὅς αὐτῷ μεγάλην ροιᾶν ἐδῶκε, *ιβ.* ἔτος φθάσας τὸ Ἑλληνικόν, πῶς διέβη τὸ ζεύγμα τῷ Ἑλλησπόντι, καὶ φυγὰν ᾔχετο, 53.

Ἀρχίδαμος] ἔτος ἦν τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, 35. πῶς αὐτὸς ἀνέσειλεν ἀλαζονεῖαν τῷ γέροντος Κείῳ τὴν τρίχα βαφταμένῃ, *ιβ.*

Ἀρίων]

Ἀρίων] ὁ κιθαρωδὸς, πῶς ἐτελεύτησε, 107.

Ἀχιλλεὺς] μουσικῇ τὴν ὀργὴν πῶς αὐτὸς ἀνασέλλειν ἐφίλησε, 33. μουσικὸς ὢν, τὴν κιθάραν πρώτην, ἐκ τῶν λαφύρων ἔλαβε, *ib.* αὐτὸν ἐν Ἰλιάδι ὁ Ὅμηρος δαίκνυει τῇ κιθάρᾳ προσάδοντα, ἢ (ὡς ὁ ποιήτης λέγει, ἐν Ἰλ. ι.) ἢ μόνον τὰ κλέα τῶν προτέρων διὰ τῆ μέλῃς εἰς μνήμην ἑαυτοῦ ἤγεν, ἀλλὰ θυμὸν ἕτερπεν, *ib.*

B.

Βαρβάρους] μηδεὶς τῶν Βαρβάρων ἐστὶν ἄθεος, 26.

Βίας] τίνι στρατηγύματι Κροῖσον Λύδον ἐπιπλεῖν τοῖς Νησιώταις παρασκευασμένον ἐξέπληξε, 52.

Βοιωτοῖ] πῶς Ἀθηναῖοι ὑπὲρ τῆς Βοιωτῶν ἐλευθερίας Λακεδαιμονίοις μαχομένοι, σύμβαλλον ἐν Τανάγρα, 178.

Γ.

Γέρων] γέροντες, ὅταν πρὸς τῆ βίῃ τέλος ἀφικνῶνται, ἔτι βιώναι πολλὰ ἔτι θέλῃσι, 6.

Γέσων] ἔτος ἦν τῷ Ἀμίλκῃ ἀδελφὸς, 66. διὰ τί φυγαδευθεὶς ἐξέπεσε, *ib.* διὰ τί οἱ Καρχηδόνιοι αὐτὸν ἀπὸ τῆς φυγῆς ἀνεκαλέσαντο, καὶ αὐτοκράτορα στρατηγὸν ἀπεδείξαν, *ib.* πῶς εἶχε πρὸς τὴν ἐχθρὴν, 67. ἑαυτῷ περὶ τῶν ἐχθρῶν τὸ ῥημᾶ τὸ Θεῖον, *ib.* συγκρίσις τέτε Γέσοντος ῥημάτων καὶ τέτε λόγῳ τῷ Παυλῷ “Μὴ νικῶ ὑπὸ τῷ κακῷ· ἀλλὰ νικά ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν”, *ib.*

Γνάθαινα] ἡ ἐταῖρα ἡ Ἀττικὴ, 2. παρὰ ταύτην ἀφίκετο ἐξ Ἑλλησπόντε τίς ἐραστὴς κατὰ κλέος αἰ-

τῆς, *ιβ.* πῶς ἡ Γνάβαινα κατεσίγασε τέτον παρὰ πότον πολὺς λαλῶντα καὶ ἐδοκῦντα φορτίκον, *ιβ.* Γυνή] ἡ γυνὴ γεγραμμένη, ὠχρίῳσα, λεπτή, τὰ χεῖρε ὀπίσω δεδωμένη, ἦν τῷ Λιμῷ ἡ γραφή, 61. γυναῖκες Ἀργολίδων, ἡ τέτων ἐν τῇ μάχῃ ἀρετὴ, 87, 88.

Δ.

Δαρεῖος] πολιορκῶν Βαβυλῶνα χρόνῳ μακρῷ, τὴν πόλιν ἐλεῖν ἔχ' οἷος τε ἦν, 68. τίνι στρατηγήματι Βαβυλῶνος ἐκράτησε, *ιβ.* τί λαμπρὸν περὶ τῷ Σώπυρι ἐφθέξατο, *ιβ.* πῶς αὐτὸς πεζῇ μὲν, μέχρι Ζικυθῶν τὴν ἀρχὴν ὤριστατο· ναυσὶ δὲ, τῆς τε θαλάττης ἐκράτησε καὶ τῶν νήσων, 174. διὰ τί ἔτος Ἀθηναῖες τε καὶ Ἑρετρίεας αἰτίασε, 174. αὐτὸς πέμψας μυριάδας μὲν πεντήκοντα ἑντε πλοίοις καὶ ταυσὶ, ναῦς δὲ τριακοσίας, Δάτην δὲ ἄρχοντα, εἶπεν ἥκειν ἄγοντα Ἑρετρίεας καὶ Ἀθηναίους, *ιβ.* πῶς οἱ Ἀθηναῖοι ἐν Μαραθῶνι ἐνίκησαν, 176.

Δημήτριος ὁ στρατήγος] σύγκρισις τέτε καὶ Τιμοθέου τῷ στρατηγῷ, 24.

Δημοσθένης] ἔτος, καλῶντος τῷ Διογένης, εἰς καπύλαιον ἐκ ἠθέλεν εἰσιέναι, 29. .

Δικτάμιον] ἡ βοτάνη ἐν Κρήτῃ φυομένη, 4. ἦν αἱ αἵγες, ὅταν τοξευθῶσι, παραχρῆμα ζητῶσιν· ὅταν γὰρ φάγωσιν, εὐθὺς ἐκπίπτει ὅλα τὰ βέλη, *ιβ.*

Διογένης] ἐν καπιλεύῳ πῶς ἠρίσα, 29. ὁ ἐχυτῷ λόγος (κατ' εἰρωγείαν) πρὸς τὸν Δημοσθένηα, 30. τί ἔλεγεν αὐτὸς περὶ Μεγαρέων, 42. ἔτος τὴν πατρίδα ἀπέλιπε, 47. τί ἔλεγεν αὐτὸς πρὸς τὸς συβουλεύοντας τὸν ἀποδράντα αὐτῷ δῶλον ζητεῖν, *ιβ.* Διονυσίος]

Διονυσίος] ἑαυτῷ ὁ λόγος πρὸς Φιλίππον τὸν Ἀμύν-
τε, 20.

Δίοσκυροι] διὰ τί Σπαρτιάται αὐτὲς ἐτίμησαν, 55.

Ε.

Εἰδολολατρία] ἡ τῶν Αἰγύπτιων εἰδολολατρία, 73.
ποία ζῶα σέβουσιν, Κύνες, Πρόβατα, Αἰλῆρες,
Ἴβεις, 73.

Ἕλληνες] πῶς οἰκτεῖραν τὰς τῶν ἀλίσκομένων τύ-
χας, 6. αὐτοὶ ὄντες εὐσεβεῖς, πῶς ἥσθησαν ἐπὶ
τῇ τῷ Αἰνείῃ εὐσεβείᾳ, *ib.* πῶς ἐν Σαλαμῖνι ἐνί-
κησαν, 53. τί, μετὰ ταῦτα, ποιεῖν ἐβέλοντο, *ib.*

Ἑλλάσποντος] περὶ τέττε τῆς γέφυρας, 53.

Ἐπαμινώνδας] τίνι στρατηγήματι ἔτος τὴν βαρβάρους
εὐκλεῶς ἐνίκησεν, 59. αὐτὸς τὴν Λάκωνας, καὶ Κλε-
όμειρον βασιλεῖα, πῶς ἐνίκησε, 60. ἑαυτῷ ὁ λό-
γος μεμνημένος πρὸς τὴν Θεβαῖς περὶ ἐχίος, *ib.*

Ἐπίταφος] ἡ περιήγησις ἐπιτάφιος λόγος παρὰ τοῖς
Ἀθηναῖοις Κορινθίων βοηθοῖς, 123, 124.

Ἐπίχαρμος] ἔτος ἦν ὁ ποιῆτης, καὶ ὁ φιλόσοφος ὁ
παλαιός, 6. τὰς κωμῳδίας πρῶτος ἐγράψε, *ib.*
ἑαυτῷ πάντῃ σφόδρα πρέσβυτε ὄντος ὁ λόγος μεμ-
νημένος πρὸς τὴν ἡλικιωτάτην, *ib.*

Εὐρυμεδῶν] περὶ τέτων, οἳ τε ἐπ' Εὐρυμέδοντι ἐναυ-
μαχήσαν, 177.

Ἐφόρος] τὴν ἐκ τῶν θρόνων, πῶς Κλαζομενίων τινὲς
ἀσέβως κατέχρισαν, 23.

Ζ.

Ζεῦξις] ἔτος ἦν ζωγραφός, 15. τὴν Ἑλενὴν ἔγραψε, *ib.*

τὴν εἰκόνα πῶς ὁ Νικύστρατος ὁ ζωγράφος ἐξε-
πλήττετο, *ib.* καὶ τὴν Ζεῦξεως τεχνὴν ἐθαυμάσει,
ib. διὰ τί τὴν εἰκόνα καλῶς γεγραμμένην ἔδεις
δυνάται θαυμάζειν, ἢ χειρουργὸς ἔχων τεχνικὰ
ὄμματα, *ib.*

Ζάπυρος] αὐτὸς τῷ Δαρεῖσι σατράπης ἦν, 68. τίνι
στρατηγῇματι τὸς Βαβυλώνιους ἐξηπατίσει, *ib.* οἱ
Βαβυλώνιοι τῷ τὴν πόλιν ἐπιτρέψουσιν, *ib.* ἔτος
νύκτωρ ἀνοίγει τὰς πύλας, καὶ Βαβυλῶνα τῷ
Δαρεῖσι προδίδωσι, *ib.*

Η.

Ἡγητορίδης] τίνι στρατηγῇματι τὸς Θάσιους ἀπολ-
λεμένους μακρῷ πολέμῳ καὶ λιμῷ, ἐσώσει, 63.

Θ.

Θανάτος] περὶ τῶν ἀνθρώπων θάνατον, 39. διὰ τί
ἔδεν θαυμάζειν δεῖ, εἰ ἢ τῶν ἀνθρώπων φύσις,
θνητὴ ἔσα καὶ ἐφήμερος, φθείρεσθαι αὐτὸς ἀναγ-
κάζει, *ib.*

Θάσος] πῶς αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπολιόρκουν, 63. τίνι
στρατηγῇματι ἡ νῆσος ἐσώθη, *ib.*

Θεμισοκλῆς] ἑαυτῷ ἡ εὐγένεια καὶ ἡ μεγαλοφροσύνη,
παῖδος ἔτι ὄντος, 4. ἐκ Πεισιστράτον τὸν Τυράννον
φοβεῖται, *ib.* ὁ τῷ Θεμισοκλέει παιδάγωγος λόγος
δουλοῦς *ib.* διὰ τί Θεμισοκλῆς Ἰέρωνα Τύραννον ἤ-
κουσα εἰς Ὀλύμπια, Ὀλυμπίων ἀγομέων, ἵππους
ἀγωντα, εἵρξε τῆς ἀγωνίας, 23. διὰ τί Θεμισο-
κλῆς ἑαυτὸν ταῖς δρυσὶν εἰκάζει, 7. ἑαυτῷ λόγος
μεμνημένος πρὸς τὴν στρατίαν, ὅτε ἀλεκτρυόνας ἐθεά-

σατο

σατο μαχομένους, 24. πῶς ἔτος τὸ μαντεῖον τῇ Πύ-
θι περὶ τοῖς ξύλινοις τεῖχεσι ἡρμηνεύσει, 53. διὰ τί
ἀντιβλεύεται τοῖς Ἑλλησιν βελεύοντες πλεῖν ἐφ'
Ἑλλησποντον, καὶ τὸ ζεύγμα λύειν, ἵνα βασιλεὺς
μὴ φύγῃ, *ib.* ἔτος τοῖς Ἑλλησιν ἐφύλαξε τὴν νί-
κην ἀκίνδυνον, *ib.* πῶς αὐτὸς τὸς Λάκωνας ἐξηπά-
τησεν, 54. ἔτος καὶ Ἀριεΐδης ἐχθρότατοι πάντων
ἦσαν, *ib.* διὰ τί ἐπολιτεύοντο, *ib.* διὰ τί τὴν
ἐχθρὰν κατέθηκαν, 55. πῶς τέτων στρατῆγων ὁμο-
νοία τὸς βαρβάρους ἐνίκησεν, *ib.* πῶς Ἀθηναῖοι εἶχον
πρὸς αὐτὸν στρατῆγον ἀνδραγαθήτον, 32.

Θεός] πάντες ἄνθρωποι πιστεύουσι καὶ εἶναι Θεός, καὶ
προσοεῖν ἡμῶν, 26. δεῖ ἡμᾶς εὐκότας εἶναι τοῖς
δουρὶν Θεῶν ἔργοις, “ τοτὲ Ἀληθευεῖν, καὶ τὸ Εὐερ-
γετεῖν”, 40.

Θερμοπύλαι] Λακεδαιμόνιοι καὶ τῶν συμμάχων ἔνιοι
εἰς Θερμοπύλας ἀπῆντησαν, 147.

Θερμῶδων] ὁ ποταμὸς, 139. παρὰ τέτον Ἀμαζόνες
ᾤκησαν, *ib.*

Θηραμένης] ἔτος ἦν ὁ φιλόσοφος Ἀθηναῖος, 40. τῇ
Ἰσοκράτες ἦν παιδαγωγός, *ib.* ἐαυτῇ ἡ σωτηρία ἢ
παράδοξος, 41. πρὸς τὸν Δία, ἢ τέτε σωθέντος
εὐχῇ, *ib.* πῶς αὐτὸς, μετ' ἐ πολὺν χρόνον, ὑπὸ τῶν
Τριάκοντα ἀνῆρθη, πινεῖν κώνειον καταναγκασ-
θεὶς, *ib.*

Θράσυλλος, ὁ Αἰζωνεύς] ἔτος παράδοξον καὶ καινὴν
ἐνόσησε μανίαν, 13. πῶς ὁ ἀδελφὸς αὐτῇ παρέ-
δωκεν αὐτὸν ἰατρῷ ἰάσασθαι, καὶ ἐπαύσατο τῆς
νόσου, *ib.*

Ἰασῶν]

I.

Ἰασῶν] ἔτος ἦν ὁ Τραλλιάνος τραγωδός, 76. τέτε ὑποκρίνομεν Βάκχας Εὐριπίδῃ, τί ἐτύγχανε, *ib.* διὰ τί Ἡρώδῃς, Παρθυαίων βασιλεὺς, τέτῳ τραγωδῷ τάλαντον ἔδωκε, *ib.*

Ἰερων ὁ Τύραννος] διὰ τί (Ὀλυμπίων ἀγομένων) ὁ Θερμιοκλῆς τέτον ἵππους ἄγοντα εἶρξε τῆς ἀγωγίας, 23.

Ἰνδοί] παρ' αὐτοῖς αἱ γυναῖκες τὸ αὐτὸ πῦρ ἀποθανῆσι τοῖς ἀνδράσιν ὑπόμεναι, 42. φιλοτιμῶνται περὶ τέτε αἱ γυναῖκες τῷ ἀνδρὶ, *ib.* καὶ ἡ κλήρω λαχῆσα συγκαίεται, *ib.*

Ἰσμενίας, ὁ Θηβαῖος] πρεσβεύων ὑπὲρ τῆς πατρίδος πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν ἀφικνεῖται, 14. αἰσχύνης χωρὶς, βασιλεῖ προσεκύνησεν, *ib.*

Ἰφικράτης] αὐτὸς ἦν τῶν Ἀθηναίων ὁ εὐράτηγος, 64. ἔτος ἰδὼν τῶν στρατιῶτων τινὰς ὀκνηρὰς, καὶ δειλὰς, πῶς τέτε ἐθάρρῃσε, *ib.* καὶ τὸς βαρβάρους ἐνίκησε, *ib.* Λακεδαιμονίοις παραταξάμενος ἤρχετο, *ib.* πῶς εἶχε πρὸς πόλλας τῶν στρατιῶτων παρεκαλεμένους αὐτὸν, ὅπως ἀποφύγῃ τὸν μὲν χιλιάρχον, τὸν δὲ πεντακοσίαρχον, 64, 65. ἑαυτῷ ὁ λόγος μεμνημένος, 65. τίνι στρατηγῇ ματι προδοσίας ἔφευγεν, 65, 66.

K.

Καῖσαρ] ἔτος τῷ φιλοσόφῳ Ἀρίστωνος ἦν μάθητις, 13. ἀφ' ἑαυτοῦ ἐμάθε ἃ προσῆκε πρὸς τὸ καλῶς ἄρχειν, *ib.*

Καμβύσης] Πηλέσιον ἐπολιόρκει, 73. τίνι στρατηγῇ
ματι

- ματι Πηλέσιον ἔλων, εἴσω τῆς Αἴγυπτε παρῆλθεν,
 β. διὰ τί αὐτὸς ἐκέλευσε μασιγῆν τὸν νέκυν, καὶ
 τὰς τρίχας ἀποτίλλειν, καὶ κεντῆν, 112.
- Κάκος] ἐνίοτε μὲν μήτε ἐν θανάτῳ κακῶν ἔστιν ἀνα-
 παῦσαι, 36. πόθεν τὰ κακὰ, 95.
- Καλάνος] περὶ τέτε ἐκκασίας τελευτήης, 30.
- Καλλικράτης, ὁ Λακεδαιμονίος] δίστιχον ἐλεγείον ἐ-
 πέγραφε, 12. τὸ ἑαυτῷ μικρὸν ἔργον ἔδεν ἄλλο ἢν
 ἢ χρόνε παρανάλωμα. *ib.*
- Κείος, ὁ γέρων] πῶς ἠδεῖτο ἐπὶ τῷ γήρῳ, 36. διὰ
 τί τὴν τρίχα πολὺν ἔσαν ἐπειράτο βαφῇ ἀφα-
 νίζειν, *ib.*
- Κινέας] αὐτὸς ἦν ὁ τῷ Πύρρῳ ἰατρός, 22. πρὸς τὴν
 βελὴν τῶν Ῥωμαίων ἔγραφε δι' ἀπορρήτων, *ib.*
 ὑπισχνεῖτο ἀποκτείνειν φαρμάκος τὸν Πύρρον, *ib.*
 οἱ Ῥωμαῖοι αὐτῷ Πύρρῳ τὴν γώμην τῷ Κινέῳ ἐξέ-
 φηναν, *ib.*
- Κερκίδας] ὁ ἀνὴρ Μεγαλοπολίτης ἠδέως ἀπέθανε, ὅ-
 πως ἂν ἴδοι τινὰς τῶν τεθνεώτων, τῶν μὲν σοφῶν
 Πυθαγόραν, τῶν δὲ ἱστορικῶν Ἑκαταίον, τῶν δὲ
 μεσικῶν Ὀλύμπιον, τῶν δὲ ποιητῶν Ὀμήρον, 34, 35.
- Κλεινίας] ἀνὴρ ἦν σπευδαῖος τὸν τρόπον, Πυθαγό-
 ρειος δὲ τὴν σοφίαν, 33. πῶς μεσικῇ τὴν ὀργὴν
 ἀνασέλλειν ἐφίλησε, *ib.*
- Κλεόμβροτος] αὐτὸς Λακεδαιμονίων ἠγεῖτο ἐπὶ Θη-
 βαίς, 59. πῶς ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ, 60.
- Κλεομένης] διὰ τί τὸν Ὀμήρον Λακεδαιμονίων ποιη-
 τὴν, τὸν δὲ Ἡσίοδον τῶν Εἰλωτῶν, ἔκαλεσε, 34.
- Κλοιρία] 85.
- Κυράνεια] ὁ τῷ Κυρῷ ἦν, 73.

Κοσμὸς] περὶ μειώσεως καὶ φθορᾶς τῆς κοσμῆς, 39.

Κράιστος] πῶς αὐτὸν Συρήνας ἐξηπατήσε, 75.

Λ.

Λεύκτρα] ἡ ἐν ταύτῃ μαχὴ τῶν Θεβαίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, 59. πῶς οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐνίκησαν, 60.

Λεωνίδας, ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ἀναξ] ἐβελοντὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, πῶς ἔτος, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τριακόσιοι, ἀπέθανον, 8. καὶ, ἕτως θάνοντες, δόξαν ἑαυτοῖς ἀθανάτου ἀπέλιπον, *ib.*

Λιμὸς] ἡ ἑαυτῆς γραφὴ, 61.

Λυσάνδρος] τέτε, ἡ Φιλίππου ἀπόφθεγμα περὶ ἐπιτορκίας, 37.

Μ.

Μακαρεὺς ὁ Μιτυληναῖος] αὐτὸς ἦν ἱερεὺς τῆς Διονύσου, 37. ὅσα μὲν ἰδεῖν, ἔτος πρῶτος ἦν καὶ ἐπιεικὲς, *ib.* ἀγοσιάτατος δὲ ἀνθρώπων τὰ μάλιστα, *ib.* πῶς αὐτὸς ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ ἀπηνείας ὑπὸ τῶν θεῶν ἐτιμωρήθη, *ib.*

Μάνης] εἰς Διογένης τῶν οἰκετῶν, 47. ὃ φέρων τὴν μετ' αὐτῆς διατριβὴν, ἀπέδρα, *ib.* ἔτος εἰς Δελφὸς ἀλωμένος, ὑπὸ κυνῶν διεσπάρθη, 48.

Μαράθων] ἐν Μαράθωνι οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Πέρσας ἐνίκησαν, 176.

Μάρκελλος] 79.

Μεγαρέεις] ἡ ἀμαθία καὶ ἡ ἀπαιδευσία αὐτῶν, 42. ἔτοι τῶν θρεμμάτων ἐποιήσαν πρόνοιαν, τῶν παιδῶν δὲ ἐχί, *ib.* αὐτοὶ καὶ Ἀθηναῖοι χρόνῳ μακρῷ περὶ Σαλαμῖνος ἐπολέμουν, 51.

Μενέγιος

Μενένιος Ἀγρίππας] 91.

Μέτων Ἀθηναῖος, ὁ Πausανίης] αὐτὸς ἦν ἀστρονόμος,
48. πῶς ἐρρύσατο ἑαυτὸν τῆς ἐξόδου, *ib.*

Μιθριδάτης] τίνι στρατηγήματι αὐτὸς ἀποσάντα Δα-
τάρην ἀπέκτεινεν, 74.

Μίσης] αὐτὸς μεγάλην ροιᾶν Ἀρταξέρξη τῷ Περσῶν
Βασιλεῖ προσέκομισε, 41.

Μύκιος] 78.

N.

Νεμάς] περὶ τινὸς στρατηγήματος αὐτῷ, 76, 77.

Ξ.

Ξενοφών] διὰ τί ἔτος ἔμελε ὅπλα καλὰ ἔχειν, 29.

Ξέρξης] αὐτὸς ἐν Θερμοπύλαις πολλὰς Περσῶν ἀπέ-
βαλε, 73. τίνι στρατηγήματι ἐνίκησε ἅπαντας,
ὧν ἠγεῖτο Λεωνίδης, *ib.* ἐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρ-
χουσιν ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίζαν καὶ τὴν Εὐρώπην
δουλώσεσθαι, ἔπειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν,
144. πῶς αὐτὸς καταφρονήσας τῆς Ἑλλάδος, χι-
λίαις καὶ διακοσίαις ναυσὶν ἀφίκητο, 146, 147.
πῶς αὐτὸς ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποιή-
σατο, πλὴν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠναγκάσε γενέσθαι,
ζεύξας μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διορύξας δὲ τὸν
Ἄθω, 147.

Ο.

Ὀδυσσεύς] περὶ ἑαυτῷ τῆς μανίας, 48.

Ὀκταεῖος] αὐτὸς ἦν τῶν περὶ Κράσσον ἠγεμόνων, 75.
αὐτὸν τίς τῶν Παρθυαίων ἀπέκτεινε, *ib.*

Ὀλυμπιάς] αὐτὴ ἦν Ἀλεξάνδρου μήτηρ, 28. ὁ ἑαυ-
τῆς

τῆς λόγος μεμνημένος τῆς πυθομένης ὅτι πολὺν χρόνον ὁ παῖς αὐτῆς ἀταφὸς ἐμένε, 28.

Π.

Πᾶν] τῷ Διοιύσῃ στρατήγος ἦν, 50. πρῶτος τάξιν εὗρεν, ὠνόμασε φαλάγγα, *ib.* πρῶτος ἔτος πολέμιοις φόβον ἐνέβαλε σοφία καὶ τέχνη, *ib.*

Πάρις] σύγκρισις τῆς Ἀχιλλέως λύρης καὶ τῆς Πάριδος, 27.

Παυσανίας] ἔτος τῶν Λακεδαιμονίων στρατηγὸς ἦν, 32. ἐδὲν ὠφελήσε ὑπ' ἰδίας ἀνδραγαθίας, *ib.* αὐτὸν Λακεδαίμονιοι ἐ μόνον λιμῷ ἀπέκτειναν, ἀλλὰ καὶ τὸ νεκρὸν ἐξέβαλον αὐτῷ ἐκτὸς τῶν ὄρων, 36.

Πεισιστράτος ὁ Τυράννος] 4. ὁ λόγος περὶ ἑαυτοῦ μεμνημένος τῷ Θεμιστοκλέει παῖδος ἔτι ὄντος, *ib.* πῶς τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις ἐχρῆτο, 40. πῶς ἔσχε τοπρῶτον Ἀθήνας, καὶ τὴν τυραννίδα ἔκω κέρτα ἐρριζωμένην ἔχων, πῶς ἀπέβαλεν, 113.

Περικλῆς] ἔτος ἦν ὁ παῖς τῷ Ξανθίππῃ, 22. πῶς εἶχε πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, *ib.*

Περσαὶ] περὶ τέτων ἦθος, 117. πῶς παιδεύεσι τὰς παῖδας, ἀπὸ πενταέτεος ἀρξαμένοι, μέχρι εἰκοσαέτεος, τρία μῆνα, ἰππεύειν, καὶ τοξεύειν καὶ ἀληθίζεσθαι, 117. Θεὸν νομίζεσι εἶναι τὸ πῦρ, 113. περὶ τέτων τῆς ἀσωτίας, 118. ἦσαν ἡγεμένοι τῆς Ἀσίας, καὶ δελεμένοι τὴν Εὐρώπην, 174. ἐκ ἀμαχος ἦν ἡ Περσῶν δύναμις, ἀλλὰ πᾶν πλῆθος καὶ πᾶς πλεῖτος τῇ ἀρετῇ τῶν Ἀθηναίων ὑπήκνε, 176.

Πλαταῖαι]

Πλαταῖαι] ἡ ἐν Πλαταῖαις μαχὴ, ἐν ᾗ Πausanίας τὴν Ξέρξεος στρατίαν ἐνίκησε, 177.

Πλάτων, ὁ Ἀρίστωνος] αὐτὸς τὰ πρῶτα, ἐπὶ ποιητικὴν ὥρμησε, 35· καὶ ἡρώϊκα ἔγραφε μέτρα, *ib.* διὰ τί αὐτὰ κατέπρησεν, *ib.* πῶς ἐπέθετο τραγωδία, *ib.* διὰ τί Σωκράτης αὐτὸν τῷ ἀγωνίσματος ἐμόνον ἀπέστη, ἀλλὰ καὶ τελέως τὸ γράφειν τραγωδίαν ἀπέρριψε, καὶ ἀπεδύσατο ἐπὶ φιλοσοφίᾳ, *ib.*

Πολίαργος] τὰ σκώμματα ἐκ ἀνδρείως ἤνεγκε, 25· καμωδόμενος, πῶς ἀπήγξατο, *ib.*

Πολυκρατής] 108.

Πολυνείκης] ἐπὶ Θήβας ἐστρατεύσε, 140· αὐτὸ ἡττήθη μάχῃ, *ib.*

Πόνος] πῶς τὸ βέλεσθαι ποιεῖν, πάντων κρατεῖν πέφυκεν, 56.

Πορκία] 86.

P.

Ῥωμαῖοι] τὴν τῷ ἱατρῷ τῷ Πύρρῳ ἐπιβελὴν ἐπροσήκαντο, 22.

Σ.

Σωκράτης] τὸν Ἀλκιβιάδης τετυφωμένον ἐπὶ τῷ πλέτῳ, πῶς ἀνέσειλεν, 1· ἐαυτῷ πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην λόγος μεμνημένος, *ib.* πῶς ἐθάρσυνε τὸν Ἀλκιβιάδην, ὥστε μικέτι μᾶλλον τῷ πρέποντος εὐλαβεῖσθαι τὸν δῆμον, 21· αὐτὸς τὰ σκωμμάτα πῶς ἤνεγκε, 25· ἔτος καμωδόμενος, πῶς ἐγέλα, *ib.* περὶ τῷ νομῷ τῆς θεωρίας, 3· ὁ λόγος τῷ Σωκράτῳ μεμνημένος πρὸς τὸν Ἀπολλόδατον, 4· περὶ τῷ Σω-

T

κράτης

κράτες θανάτου, 3. αὐτὸς θανὼν παρὰ τὰς θεὰς ἐλπίζει ἀφίξεσθαι, καὶ παρ' ἀνθρώπου τετελειωτικὸς ἀμείνεις τῶν ἐνθαδε, 102.

Σαλάμις] ἡ ἐν Σαλάμινι μαχὴ, 176.

Σεμίραμις] αὐτὴ ὡραιότατη ἐγένετο γυναικῶν, εἰ καὶ ἀφελέστερον ἐχρῆτο τῷ κάλλει, 84.

Σιμμία] αὐτὸς τῷ Σωκράτει ὁ μαθητὴς ἦν, 3. τί ἔλεγεν πρὸς αὐτὸν ὁ Σωκράτης θανὼν, 4.

Σκηπίων] αὐτὸς Σύφακα σύμμαχον ποιησάμενος, ἐς Σικελίαν διέβηκεν, 80. πῶς τὰ γράμματα τῷ Σύφακος ἀποσάντος μετεποίησας, ὁρμὴν καὶ θάρσος τοῖς Ῥωμαίοις ἐνεποιήσεν, 81. τίνι στρατηγήματι Καρχηδόνιες ἐξέπληξε, ib.

Σκύθοι] τί ἤρετο ὁ βασιλεὺς αὐτῶν γυμνὸν διακαρτερῶντα. περὶ ῥίγας, 49. ἐαυτῷ ἡ ἀποκρίσις, κατ' εἰρωνείαν, ib.

Σόλων] τίνι στρατηγήματι ἐαυτῷ, ἡ Σαλαμίς πόλις Ἀθηναίων κτῆμα ἦν, 52.

Σουρήνας] περὶ τινὸς στρατηγήματος τέτε, 75, 76.

Σπαρτιάται] πῶς ἔτοι τὰς Ἀρκάδας ἐνίκησαν, 55.

Στησίχορος] 89.

Σύφαξ] ἔτος ἦν τῶν Μασαίσουων βασιλεὺς, 80. τέτον ὁ Σκήπιων σύμμαχον ἐποίησε, ib. διὰ τί Ῥωμαίων συμμαχίας ἀπεσήσε, ib.

Τ.

Ταρκυνίος] περὶ τινὸς στρατηγήματος τέτε, 77.

Ταχῶς, ὁ Αἰγυπτίος] ἔτος, ὅταν ἐξέπεσε εἰς τὴν Πέρσων τρυφὴν, πῶς ὑπὸ δυσεντερίας τὸν βίον κατέστρεψε, 19.

Τέμπη]

Τέμπη] τῶν Θετταλικῶν Τεμπῶν ἡ περίηγησις, 42.

Τιμοθέος, ὁ στρατηγός] σύγκρισις τέτε καὶ τῷ Δημητρίῳ τῷ στρατήγῳ, 24. τέτον τὰ πρῶτα ἐπὶ ἦνεν Ἀθηναῖοι, 32. ἐπεὶ δὲ ἔδοξεν ἀμαρτεῖν αὐτῷ ἔδοξεν, ἡ φθάνουσα αὐτὸν ἀνδραγαθία ἐδὲ ὀλίγον ἔσωσεν, *ib.*

Τιμολέων ὁ Κορίνθιος] πῶς τὴν δύναμιν ἐξήγαγε, παρταξομένην Καρχηδονίοις ἐς τὴν νῆσον διαπεπλευκόσιν, 67. τίνι στρατηγήματι οἱ στρατιῶται εὐτολμότεροι πρὸς τὴν μάχην ἐγένοντο, 68.

Φ.

Φαίδων] αὐτὸς τῷ Σωκράτῳ ὁ μαθητὴς ἦν, 3. τί ἔλεγεν πρὸς αὐτὸν ὁ Σωκράτης Θανῶν, 4.

Φωκίων, ὁ τῷ Φώκῳ υἱός] πολλάκις ἦν στρατήγος, 18. τί εἶπε πρὸς τὰς Ἀθηναίους, ἐκκλησίας ἔσης, ἐπεὶ τί αὐτοῖς ἐμέμφετο ἀγνωμόνουσι, 33. πῶς Ἀθηναῖοι εἶχον πρὸς αὐτὸν στρατηγὸν ἀνδραγοθήτον, ἐπεὶ ἔδοξεν Ἀντιπατρῶ τὸν Πειραιᾶ προδιδόναι, 32. ἑαυτὸν ἢ εὐφημία ἢ καλῶσα αὐτὸν Χρησὸν, ἐδὲν ὠφέλισεν, ἐδὲ ἀνδραγαθία, ἐδὲ τὰ πέντε καὶ ἐβδόμηκοντα ἔτη, ἅπερ διεβίωσεν ἐδὲν ἀδικήσας τὰς Ἀθηναίους ἐν βραχεῖ, *ib.* κατεγνώσθη Θανᾶτω, καὶ πινεῖν τὸ κώνειον, 18. ἀμνησικάκος πῶς αὐτὸς ἦν, *ib.*

Φίλιππος] περὶ τέτε ἐν νίκῃ ἐγκρατείας, καὶ τίνος ἐβέλετο ἀναμιμνήσκεσθαι, 9. τῷ Φιλίππῳ, ἡ Λυσάνδρῳ, ἀπόφθιγμα περὶ ἐπιτορκίας, 37.

Φρασαόρτης] ἕτος τῷ Δαρείῳ συγγενὴς ἦν, 70. ἑαυτῷ τῆς ἀνδραγαθίας ἡ διηγήσις, *ib.*

Χαιρωνεία]

Χ.

Χαλκίοικος] αὐτὴ ἦν ἡ Ἀθηνᾶ ἐν Σπάρτῃ, 61. ἐαυτῆς
τὸ ἱερὸν, ἐν ᾧ Πausanias τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς
λίμῳ ἐτελεύτησε, *ib.* τίς Λίμυ γραφὴ ἐν τούτῳ ἱερῷ
ἀνακειμένη ἦν, *ib.*

Χαιρωνεία] ἐν Χαιρωνείᾳ τὰς Ἀθηναίους νίκη ἐνίκησε
Φίλιππος, 9.

Ψ.

Ψυχὴ] ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἐστίν, 96. τίνος ἐπιμελείας
δεῖται, *ib.* ἐδεμία ἔστι αὐτῇ ἄλλη ἀποφυγὴ κα-
κῶν, ἐδὲ σωτηρία, πλὴν τῇ ὥς βελτίστην τε καὶ
φρονιμωτάτην γενέσθαι, *ib.* αὐτὴ ἔστι θείῳ καὶ
ἀθανάτῳ καὶ μονοειδεῖ καὶ ἀδιαλύτῳ ὁμοιότατος,
99. αὐτὴ ἔστι ἀδιάφθορος, 100. περὶ τῆς μετεμψύ-
χωσης, 103.

5
-
i
i
-
6-

